

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΦΛΩΡΙΝΑΣ

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΤΟΥ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ
ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ

ΓΙΑ ΤΟ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2015/2016

ΦΛΩΡΙΝΑ, ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ 2015

Ο νέος οδηγός σπουδών του ακαδημαϊκού έτους 2015/2016 αποτελεί αναθεωρημένη έκδοση του 2014/ 2015.

Ο οδηγός σπουδών διανέμεται δωρεάν στις φοιτήτριες/στους φοιτητές της Σχολής.

Την ευθύνη της σύνταξής του είχαν οι:
Δόμνα Μιχαήλ, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια
Ιωάννης Μπέτσας, Επίκουρος Καθηγητής
Αναστασία Στάμου, Επίκουρη Καθηγήτρια

Περιεχόμενα

1. Η ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΦΛΩΡΙΝΑΣ	8
1.1. Ίδρυση και αποστολή	8
1.2 Διοικητικά Όργανα της Σχολής και των Τμημάτων	8
1.3 Προσωπικό του Τμήματος Νηπιαγωγών.....	10
1.4 Εγκαταστάσεις, Εργαστήρια και Σπουδαστήρια	17
1.5 Συνεργαζόμενα νηπιαγωγεία.....	17
2. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ	19
2.1 Αρχές διαμόρφωσης του προγράμματος	19
2.2 Στόχοι του προγράμματος σπουδών	19
2.3 Δομή του προγράμματος.....	19
2.3.1. ECTS	20
2.3.2. Υποχρεωτικά μαθήματα (128 ECTS)	20
2.3.3. Μαθήματα διδακτικής (20 ECTS)	20
2.3.4. Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα και ελεύθερης επιλογής (92 ECTS).....	20
2.3.5. Πρακτική άσκηση.....	21
2.3.6. Κανονισμός προγράμματος πρακτικών ασκήσεων	21
2.3.7. Μαθήματα Διευρυμένης Πρακτικής Άσκησης (Δ.Π.Α.).....	23
2.3.8 Πτυχιακή εργασία	24
2.3.9. Κατηγορίες υποχρεωτικών και κατ' επιλογήν μαθημάτων.....	24
2.4. Πρόγραμμα μαθημάτων ακαδημαϊκού έτους 2015 - 2016.....	29
2.4.1 Συνοπτική παρουσίαση των ECTS, ανά κατηγορία μαθημάτων, που αντιστοιχούν σε κάθε εξάμηνο	37
2.5. Περιγραφή μαθημάτων	38
2.5.1. Υποχρεωτικά μαθήματα.....	38
2.5.2. Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα	118
3. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ	237

4. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ERASMUS.....	242
5. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ	244
6. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	250
6.1. Το ελληνικό Πανεπιστήμιο.....	250
6.2. Η Φλώρινα ως πολιτισμικός χώρος.....	254
6.3. Η παράδοση στον τομέα της εκπαίδευσης των εκπαιδευτικών στη Φλώρινα.....	256
6.3.1. Το Διδασκαλείο Φλώρινας (1926-1935)	256
6.3.2. Η Παιδαγωγική Ακαδημία Φλώρινας (1941-1987).....	257
6.4. Χρήσιμοι Τηλεφωνικοί Αριθμοί και Διευθύνσεις.....	259
6.5. Ημερολόγιο ακαδημαϊκού έτους 2015-2016	263

1

**Η ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΤΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΔΥΤΙΚΗΣ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ**

1. Η ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΦΛΩΡΙΝΑΣ

1.1. Ίδρυση και αποστολή

Η Παιδαγωγική Σχολή του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας με έδρα τη Φλώρινα αποτελείται από τα Παιδαγωγικά Τμήματα Δημοτικής Εκπαίδευσης και Νηπιαγωγών. Στα Τμήματα δεν έχουν συσταθεί Τομείς. Το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης ιδρύθηκε με το Προεδρικό Διάταγμα 544/1989 και άρχισε να λειτουργεί ως παράρτημα του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης από το ακαδημαϊκό έτος 1990-91. Το Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών και ταυτόχρονα η Παιδαγωγική Σχολή Φλώρινας ιδρύθηκαν με το Προεδρικό Διάταγμα 99/1993.

Το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας (ΠΔΜ) (www.uowm.gr) ιδρύθηκε με το Π.Δ. 92/2003 (Φ.83/11-4-2003) και άρχισε τη λειτουργία του το 2003. Τα πρώτα Τμήματα του ΠΔΜ αποτέλεσαν τα τέσσερα Τμήματα του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου που έδρευαν στη Δυτική Μακεδονία, μεταξύ αυτών και τα δύο Τμήματα της Παιδαγωγικής Σχολής Φλώρινας. Από 1-1-2004 μεταφέρθηκε και το προσωπικό (μέλη ΔΕΠ, ΕΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ και διοικητικό προσωπικό).

Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Π.Δ. 544/1989, το άρθρο 5 του Π.Δ. 99/1993 και στα πλαίσια της αποστολής του Πανεπιστημίου (άρθρο 1 του Ν. 1268/1982) το Τμήμα έχει ως αποστολή:

- να καλλιεργεί και να προάγει τις Επιστήμες της Αγωγής με την ακαδημαϊκή και την εφαρμοσμένη διδασκαλία και έρευνα,
- να παρέχει στους/στις πτυχιούχους την απαραίτητη θεωρητική και πρακτική κατάρτιση για την επιστημονική και επαγγελματική τους σταδιοδρομία και εξέλιξη,
- να συμβάλλει στην εξύψωση του επιπέδου της εκπαίδευσης και στην κάλυψη των αναγκών σε ζητήματα Παιδαγωγικής,
- να συμβάλλει στην αντιμετώπιση και επίλυση παιδαγωγικών εν γένει προβλημάτων, και
- να συμβάλλει στην αντιμετώπιση της ανάγκης για συνεχιζόμενη εκπαίδευση και διαρκή επιμόρφωση.
- να χορηγεί πτυχίο, το οποίο παρέχει στους/στις κατόχους τη δυνατότητα να διορίζονται ως εκπαιδευτικοί λειτουργοί σε νηπιαγωγεία.

1.2 Διοικητικά Όργανα της Σχολής και των Τμημάτων

Η Γενική Συνέλευση της Σχολής απαρτίζεται από τα μέλη των Γενικών Συνελεύσεων των δύο Τμημάτων.

Γενική Συνέλευση του Τμήματος Νηπιαγωγών

Πρόεδρος:

Ιφιγένεια Βαμβακίδου, Καθηγήτρια

Αναπληρώτρια Πρόεδρος:

Αναστασία Αλευριάδου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια

Μέλη:

Δ.Ε.Π.

Σοφία Αυγητίδου, Καθηγήτρια

Ιφιγένεια Βαμβακίδου, Καθηγήτρια

Πέτρος Καριώτογλου, Καθηγητής

Κωνσταντίνος Ντίνας, Καθηγητής

Αναστασία Αλευριάδου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια

Σοφία Αναστασιάδου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια

Σταμάτης Γαργαλιάνος, Αναπληρωτής Καθηγητής

Δόμνα Μιχαήλ, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια (σε εκπαιδευτική άδεια κατά το χειμερινό εξάμηνο)

Νεκταρία Παλαιολόγου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια

Γεωργία Στεφάνου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια
Σωτηρία Τριαντάρη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια (σε εκπαιδευτική άδεια κατά το χειμερινό εξάμηνο)
Καλλιόπη Βруνιώτη, Επίκουρη Καθηγήτρια
Ευαγγελία Καλεράντε, Επίκουρη Καθηγήτρια
Ευθαλία Κωνσταντινίδου, Επίκουρη Καθηγήτρια
Τριαντάφυλλος Κωτόπουλος, Επίκουρος Καθηγητής
Ιωάννης Μπέτσας, Επίκουρος Καθηγητής
Θαρρενός Μπράτιτσης, Επίκουρος Καθηγητής
Πηνελόπη Παπαδοπούλου, Επίκουρη Καθηγήτρια
Αναστασία Στάμου, Επίκουρη Καθηγήτρια
Νίκος Φωτόπουλος, Επίκουρος Καθηγητής
Κωνσταντίνος Χρήστου, Επίκουρος Καθηγητής

Ε.Ε.ΔΙ.Π.

Ευδοξία Κωτσαλίδου, Ε.Ε.ΔΙ.Π. ΙΙ

Ένας/Μία εκπρόσωπος φοιτητών/τριών

Ένας/Μία εκπρόσωπος μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών

1.3 Προσωπικό του Τμήματος Νηπιαγωγών

Α. Προσωπικό του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών

1. Διδακτικό Ερευνητικό Προσωπικό (Δ.Ε.Π.)

Καθηγητές/τριες

Σοφία Αυγητίδου

(τηλ. 2385055087, e-mail: saugitidoy@uowm.gr)

Η Σοφία Αυγητίδου είναι Καθηγήτρια στο γνωστικό αντικείμενο «Παιδαγωγική-Εκπαίδευση Εκπαιδευτικών», στο Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών του Π.Δ.Μ., όπου εργάζεται από το 1994. Διδάσκει ή έχει διδάξει σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο μαθήματα σχετικά με το αντικείμενό της (παιδική ηλικία, παιχνίδι, σύγχρονες διδακτικές προσεγγίσεις, πρακτική άσκηση, έρευνα- δράση και επαγγελματική μάθηση) και τη μεθοδολογία ποιοτικής έρευνας στο Π.Δ.Μ., στη Φιλοσοφική Σχολή του Α.Π.Θ., στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο και στο Πανεπιστήμιο Κύπρου. Το συγγραφικό έργο και τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα αφορούν σε ζητήματα παιδαγωγικής, προσχολικής εκπαίδευσης, εκπαίδευσης εκπαιδευτικών και ερευνητικής μεθοδολογίας. Έχει εκδώσει δύο βιβλία, τρεις συλλογικούς τόμους καθώς και άρθρα σε ελληνικά και ξένα επιστημονικά περιοδικά, συλλογικούς τόμους και πρακτικά συνεδρίων. Έχει συμμετάσχει με ανακοινώσεις σ' ένα μεγάλο αριθμό διεθνών, πανευρωπαϊκών και πανελληνίων συνεδρίων.

Ιφιγένεια Βαμβακίδου

(τηλ. 2385055103, e-mail: ibabmak@uowm.gr)

Η Ιφιγένεια Βαμβακίδου είναι Καθηγήτρια «Νεότερης Ελληνικής ιστορίας και Πολιτισμού» στο Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών του Π.Δ.Μ. (2002) και διδάσκει επίσης σε προπτυχιακό επίπεδο στο Π.Τ.Δ.Ε., στο Τμήμα Βαλκανικών Σπουδών, στο Τμήμα Καλών και εφαρμοσμένων Τεχνών και στο Τμήμα Πληροφορικής του ίδιου Πανεπιστημίου. Έχει διδάξει επίσης σε Προγράμματα Εξομοίωσης Εκπαιδευτικών διετούς φοίτησης στη Θεσσαλονίκη και στη Δυτική Μακεδονία. Σε μεταπτυχιακό επίπεδο διδάσκει στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Π.Τ.Ν. και συνεργάζεται με το Τμήμα Επιστημών της Αγωγής της Κύπρου καθώς επίσης με το New Bulgarian University, Department of Semiotics. Έχει δημοσιεύσει δύο μονογραφίες για την νεότερη ελληνική ιστορία της Θράκης (2003, 2009) και έχει επιμεληθεί την έκδοση άλλων τριών (2002-2005). Έχει δημοσιεύσει 100 άρθρα σε ελληνικά, διεθνή επιστημονικά περιοδικά και σε πρακτικά συνεδρίων πανελληνίας ή διεθνούς εμβέλειας. Οι θεματικές περιοχές με τις οποίες ασχολείται είναι οι σύγχρονες τάσεις της ιστορικής επιστήμης, οι διαστάσεις της ιστορικής συνείδησης, οι κατηγορίες των πηγών στην ιστορική επιστήμη, το φύλο στην ιστορία, οι πολιτισμικές σπουδές, η κοινωνικοσημειωτική ανάλυση ιστορικών πηγών, οι νέες τεχνολογίες και ιστορία.

Πέτρος Καριώτογλου

(τηλ. 2385055080, e-mail: pkariotiog@uowm.gr)

Ο Π. Καριώτογλου είναι Καθηγητής της «Διδακτικής των Φυσικών Επιστημών» στο Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας. Διδάσκει ή έχει διδάξει μαθήματα Διδακτικής Φυσικών Επιστημών, Πειραματικής Διδασκαλίας ΦΕ, Φυσικής, Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας και Διδακτικής Μεθοδολογίας στο Τμήμα Νηπιαγωγών και Δημοτικής Εκπαίδευσης του Π.Δ.Μ. και στα τμήματα Δημοτικής Εκπαίδευσης και Φυσικής του Α.Π.Θ. Το ερευνητικό του έργο αναπτύσσεται σε τέσσερις κατευθύνσεις: (α) Σχεδιασμός, ανάπτυξη, εφαρμογή και αξιολόγηση καινοτομικών διδακτικών / μαθησιακών ακολουθιών. (β) Αποτύπωση και μοντελοποίηση της γνωστικής δομής (ιδέες) μαθητών ή/ και φοιτητών και της εξέλιξής τους, σε επιλεγμένες έννοιες και φαινόμενα φυσικής. (γ) Ανάπτυξη Γνώσης Παιδαγωγικού Περιεχομένου Φ.Ε. και αξιοποίησή της στη μελέτη και αξιολόγηση Αναλυτικών Προγραμμάτων Φ.Ε. (δ) Διερεύνηση των παραγόντων και των περιβαλλόντων ανάπτυξης Άτυπων μορφών Εκπαίδευσης σε Επιστημονικά και Τεχνολογικά Μουσεία. Έχει δημοσιεύσει ερευνητικές εργασίες σε διεθνή και ελληνικά περιοδικά, σε συλλογικούς τόμους και σε πρακτικά συνεδρίων. Έχει εκδώσει σε συνεργασία εργαστηριακούς οδηγούς, σημειώσεις των μαθημάτων του, πρακτικά ελληνικών και διεθνών συνεδρίων και ένα διεθνή συλλογικό τόμο επιλεγμένων ερευνητικών εργασιών.

Κωνσταντίνος Ντίνας

(τηλ. 2385055091, φαξ. 23850 55092, e-mail: kdinas@uowm.gr)

Ο Κώστας Δ. Ντίνας είναι Καθηγητής «Γλωσσολογίας - Ελληνικής Γλώσσας και Διδακτικής της» στο Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών του Π.Δ.Μ., όπου εργάζεται από το 1998. Διδάσκει ή έχει διδάξει σε προπτυχιακό επίπεδο, εκτός από το Τμήμα Νηπιαγωγών, στο Π.Τ.Δ.Ε. και στο Τμήμα Βαλκανικών Σπουδών του Π.Δ.Μ. και στη Φιλοσοφική Σχολή του Α.Π.Θ. Σε μεταπτυχιακό επίπεδο έχει διδάξει στο Π.Τ.Δ.Ε. του Π.Δ.Μ., διδάσκει στο ΜΠΣ του ΠΤΝ και ως προσκεκλημένος καθηγητής στο ΠΤΔΕ Αθήνας και Θεσσαλίας. Το συγγραφικό έργο και τα ερευνητικά ενδιαφέροντά του αφορούν στη διδακτική της νεοελληνικής γλώσσας με έμφαση στις νέες τεχνολογίες και θέματα σχετικά με την νεοελληνική (διαλεκτολογία - ονοματολογία) και στις βαλκανικές γλώσσες. Έχει εκδώσει μονογραφίες, και εργασίες του έχουν συμπεριληφθεί σε συλλογικούς τόμους. Επίσης, έχει δημοσιεύσει αρκετά άρθρα σε επιστημονικά περιοδικά και πρακτικά συνεδρίων.

Αναπληρωτές/τριες καθηγητές/τριες

Αναστασία Αλευριάδου

(τηλ. 2385055085, e-mail: alevriadou@uowm.gr)

Η Αναστασία Αλευριάδου είναι Αναπληρώτρια Καθηγήτρια στο Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας (Π.Δ.Μ.) στο γνωστικό αντικείμενο «Ειδική Παιδαγωγική- Μάθηση και Ψυχοκινητική Ανάπτυξη» στο οποίο διδάσκει από το 2000. Το συγγραφικό έργο και τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα αφορούν σε ζητήματα που σχετίζονται με τη γνωστική και ψυχοκινητική ανάπτυξη παιδιών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και ιδιαίτερα αυτών με νοητική καθυστέρηση. Έχει δημοσιεύσει πολλά άρθρα σε ελληνικά επιστημονικά περιοδικά, πρακτικά συνεδρίων και σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά. Εργασίες της έχουν συμπεριληφθεί σε συλλογικούς τόμους και έχουν καταγραφεί αρκετές ετερο-αναφορές στο έργο της σε ελληνικά και σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά.

Σοφία Αναστασιάδου

(τηλ. 2385055097, e-mail: anastasiadou@uowm.gr)

Η Σοφία Αναστασιάδου είναι Αναπληρώτρια Καθηγήτρια στο γνωστικό αντικείμενο «Στατιστική και Εκπαιδευτική Έρευνα» στο Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών του Π.Δ.Μ. Το συγγραφικό έργο και τα ερευνητικά ενδιαφέροντα της αφορούν στη Στατιστική και Εφαρμοσμένη Στατιστική, στην Πολυδιάστατη Στατιστική Ανάλυση, στην Ανάλυση και Ερμηνεία Δεδομένων στις Κοινωνικές, τις Πολιτικές Επιστήμες και στην Εκπαίδευση, στη Στατιστική Συμπερασματολογία, στη Διδακτική των Μαθηματικών και Στατιστικής και στη Χρήση Νέων Τεχνολογιών στην Εκπαίδευση. Έχει δημοσιεύσει άρθρα, ελληνικά και ξένα σε επιστημονικά περιοδικά.

Σταμάτης Γαργαλιάνος

(2385055119, e-mail: sgargalianos@uowm.gr)

Ο Σταμάτης Γαργαλιάνος είναι Αναπληρωτής Καθηγητής στο γνωστικό αντικείμενο «Θεατρική Αγωγή-Οργάνωση Θεατρικής Παράστασης» στο Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών της Παιδαγωγικής Σχολής Φλώρινας, Π.Δ.Μ. Έχει διδάξει ως ειδικός επιστήμονας Π.Δ. 407/80 σχετικά μαθήματα στο Τμήμα Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας τα τελευταία χρόνια. Έχει λάβει μέρος σε πλήθος ελληνικών και διεθνών συνεδρίων με θέματα όπως η Δραματοποίηση, η Θεατρική Αγωγή, η Σημειωτική Θεάτρου, ο Νόμος του Μπωμόλ στις Παραστασιακές Τέχνες και τους επιχορηγούμενους φορείς, η εφαρμογή της θεωρίας του Greimas στο θέατρο κ.ά. Έχει γράψει πέντε μονογραφίες πάνω στην Σκηνοθεσία Θεάτρου, τη Διδασκαλία και Παιδαγωγική του Ηθοποιού, τη Θεατρική Αγωγή, την Οργάνωση Θεατρικών Παραστάσεων, το Μάνατζμεντ Θεατρικών Εκδηλώσεων. Έχει γράψει επτά επιστημονικά άρθρα πάνω στα ίδια ως άνω γνωστικά αντικείμενα, σε ελληνικά και διεθνή περιοδικά. Είναι ο υπεύθυνος της Θεατρικής ομάδας ΠΟΛΥΜΟΡΦΟ του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας, με την οποία ανέβασε εννιά θεατρικές παραγωγές από το 2008 έως σήμερα. Έχει γράψει επτά θεατρικά έργα, τα οποία παίχθηκαν σε Φλώρινα και Θεσσαλονίκη. Συμμετέχει σε τρεις ερευνητικές ομάδες με θέματα όπως η κοινωνικο-οικονομική κατάσταση του έλληνα νηπιαγωγού, η ταξινόμηση θεατρικών παιχνιδιών, η καταλογογράφηση θεατρικών έργων του ελληνικού και παγκόσμιου ρεπερτόριου.

Δόμνα Μιχαήλ

(τηλ. 2385055124, e-mail: dmihail@uowm.gr)

Η Δόμνα Μιχαήλ είναι Αναπληρώτρια Καθηγήτρια «Κοινωνικής Ανθρωπολογίας», στο Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών της Παιδαγωγικής Σχολής Φλώρινας, Π.Δ.Μ. Έχει πραγματοποιήσει τις βασικές της Σπουδές στο ΑΠΘ, Master στην Κοινωνική Ανθρωπολογία στο University of Manchester και PhD στην Κοινωνική Ανθρωπολογία στο London School of Economics (LSE), UK. Έχει διδάξει σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο εκτός από το Τμήμα Νηπιαγωγών, στο Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης και στο Τμήμα Βαλκανικών Σπουδών του Π.Δ.Μ., ενώ δίδασκε από το 2003 έως το 2012 στο Τμήμα Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας του ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας. Το 2012 (15/2- 30/6) ήταν Επισκέπτρια Ερευνήτρια στο School of Global Studies του Sussex University της Μεγάλης Βρετανίας. Επίσης την ίδια χρονιά ήταν Επισκέπτρια Καθηγήτρια στο Department of Social Anthropology του Southern Illinois University, Carbondale στις Η.Π.Α. Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα και το επιστημονικό της έργο εστιάζουν στην μελέτη κοινωνικών δομών και οργάνωσης δυτικών και μη δυτικών κοινωνιών, στην ανθρωπολογία της εκπαίδευσης και της γλώσσας, στον εθνικισμό και τον εθνοτισμό, στις μειονότητες και στους μετανάστες. Από το ακαδημαϊκό έτος 2013-14 είναι συντονίστρια του Εργαστηρίου Κοινωνικών και Μεταναστευτικών Σπουδών που λειτουργεί στο νέο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα «Πολιτισμικές Σπουδές, Σημειωτική και Επικοινωνία». Έχει συμμετάσχει ως ερευνήτρια σε ευρωπαϊκά προγράμματα και είναι μέλος σε αρκετές Επιστημονικές Εταιρείες. Έχει εκδώσει τρεις μονογραφίες, κι έχει επιμεληθεί έναν συλλογικό τόμο, σε συνεργασία με την Αναστασία Χρήστου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Κοινωνικής Γεωγραφίας στο Middlesex University. Έχει συνεργαστεί σε έντεκα συλλογικούς τόμους (εννέα ξενόγλωσσους και τρεις ελληνικούς) και έχει δημοσιεύσει άρθρα σε ξένα και ελληνικά επιστημονικά περιοδικά καθώς και σε πρακτικά συνεδρίων. Είναι κριτής εργασιών στο *Journal of Ethnic and Migration Studies* και στο *Journal of Immigrant and Refugee Studies* του εκδοτικού οίκου Taylor and Francis, Routledge, στο SageOpen, καθώς επίσης και άλλων διεθνών και ελληνικών επιστημονικών περιοδικών.

Νεκταρία Παλαιολόγου

(τηλ. 2385055121, e-mail: nekpalaiologou@uowm.gr)

Η Νεκταρία Παλαιολόγου είναι Αναπληρώτρια Καθηγήτρια στη «Διαπολιτισμική Εκπαίδευση» στο Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών του Π.Δ.Μ. Το συγγραφικό έργο και τα ερευνητικά ενδιαφέροντά της αφορούν ζητήματα της παιδαγωγικής και διδακτικής αντιμετώπισης των νηπίων και μαθητών μιας σχολικής τάξης με έμφαση στην κοινωνικοπολιτισμική διαφορετικότητα, τη χρήση κατάλληλων εκπαιδευτικών προγραμμάτων στη σχολική τάξη για τη μαθησιακή τους υποστήριξη μεταναστών μαθητών, την εκπαίδευση/κατάρτιση των εκπαιδευτικών σε ζητήματα Διαπολιτισμικής/Πολυπολιτισμικής Εκπαίδευσης και την ιδιότητα του πολίτη. Κατά το διάστημα 2001-2006 εργάστηκε ως εκπαιδευτικός στην Α/θμια Εκπ/ση και παράλληλα δίδασκε ως ειδική επιστήμονας Π.Δ. 407/80 μαθήματα των Επιστημών της Αγωγής, στο Τμήμα Κοινωνικής & Εκπαιδευτικής Πολιτικής του Παν/μίου Πελοποννήσου, στο Τμήμα Προσχολικής Αγωγής του ΤΕΙ Αθήνας, στο Τμήμα Διδακτικής της Τεχνολογίας και Ψηφιακών Συστημάτων του Παν/μιου Πειραιώς, στο Παιδαγωγικό Τμήμα Ειδικής Αγωγής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, στο Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών του Δημοκρίτειου Παν/μίου Θράκης και στο Μαράσλειο Διδασκαλείο του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του ΕΚΠΑ. Από το 2012 είναι η Επιμελήτρια Σειράς "Πολυπολιτισμική και Διαπολιτισμική Εκπαίδευση" στον εκδοτικό οίκο Cambridge Scholars Publications. Από το 2005, είναι η Επιμελήτρια Έκδοσης (Associate Editor-in Chief) του διεθνούς περιοδικού Intercultural Education Journal του εκδοτικού οίκου Taylor and Francis, Routledge, καθώς και κριτής εργασιών σε διεθνή και ελληνικά περιοδικά. Έχει συγγράψει 2 βιβλία Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης στην ελληνική γλώσσα, 2 βιβλία στην αγγλική γλώσσα. Έχει επιμεληθεί και μεταφράσει στην ελληνική γλώσσα το βιβλίο του εκδοτικού οίκου Ashgate/Arena "Διαπολιτισμική Ευρώπη: Διαφορετικότητα και κοινωνική πολιτική" και το βιβλίο του εκδοτικού οίκου Jossey Bass "Διαφορετικότητα και Εκπαίδευση στην ιδιότητα του πολίτη" και άρθρα της έχουν δημοσιευτεί σε διεθνή και ελληνικά περιοδικά. Επίσης, έχει επιμεληθεί την έκδοση ειδικού τεύχους για τη Διαπολιτισμική Εκπαίδευση στο περιοδικό Intercultural Education (Αύγουστος 2012) και την ηλεκτρονική έκδοση των πρακτικών του Διεθνούς Συνεδρίου με τίτλο "Intercultural Education: Paideia, Polity and Demoi", της International Association of Intercultural Education, υπό την αιγίδα της ΟΥΝΕΣΚΟ, Αθήνα, 2009. Εργασίες της έχουν δημοσιευτεί και δημοσιεύονται σε διεθνή και ελληνικά επιστημονικά περιοδικά και πρακτικά συνεδρίων, κεφάλαια σε διεθνείς και ελληνικούς συλλογικούς τόμους, και υπάρχουν πολλές καταγεγραμμένες ετερο-αναφορές στο έργο της σε διεθνές επίπεδο. Από το 2010-2013 είναι η εκπρόσωπος του Π.Τ.Ν. του Π.Τ.Δ.Ε. στο ευρωπαϊκό πρόγραμμα "Rick's Café: Intercultural and International Education" και το 2009-2010 ήταν η επιστημονικώς υπεύθυνη του προγράμματος "Η ένταξη της δεύτερης γενιάς μεταναστών στο εκπαιδευτικό σύστημα", πανελλαδικής κλίμακας, το οποίο υλοποιήθηκε από το Π.Τ.Ν. του Π.Δ.Μ.

Γεωργία Στεφάνου

(τηλ. 2385055107, email: gstephanou@uowm.gr)

Η Γεωργία Στεφάνου είναι Αναπληρώτρια Καθηγήτρια του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας (Π.Δ.Μ.) στο γνωστικό αντικείμενο «Γνωστική Ψυχολογία». Έχει διδάξει ή δίδασκει στο Ανώτατο Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Θεσσαλονίκης και στο Τμήμα Εκπαιδευτικής και

Κοινωνικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Μακεδονίας στο προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο. Το συγγραφικό της έργο και τα ερευνητικά ενδιαφέροντα της εστιάζονται στους παράγοντες που επηρεάζουν τη διαδικασία της μάθησης και την ακαδημαϊκή επίτευξη, στα δυναμικά που σχηματίζονται και επιδρούν στην ανάπτυξη των διαπροσωπικών σχέσεων στο σχολείο και στην εκπαιδευτική - επαγγελματική ανάπτυξη του ατόμου. Έχει δημοσιεύσει αρκετά άρθρα σε επιστημονικά περιοδικά και πρακτικά συνεδρίων.

Σωτηρία Τριαντάρη

(τηλ. 2385055110, email: striantari@uowm.gr)

Η Σωτηρία Τριαντάρη είναι Αναπληρώτρια Καθηγήτρια στο γνωστικό αντικείμενο της Αρχαίας και Βυζαντινής Φιλοσοφίας της Παιδείας στο Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας. Δίδαξε με ανάθεση το μάθημα Σύγχρονη Πολιτική Φιλοσοφία στο Παν/μιο Μακεδονίας (τμήμα: Διεθνών-Οικονομικών-Ευρωπαϊκών και Πολιτικών Σπουδών) και δίδαξε Φιλοσοφία και Αισθητική Φιλοσοφία στο Παν/μιο Ιωαννίνων (τμήμα: Επιστημών της τέχνης). Από το 2006 έως σήμερα διδάσκει στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο στη Θεματική Ενότητα: Εισαγωγή στον Ελληνικό Πολιτισμό. Τα ερευνητικά ενδιαφέροντα της επικεντρώνονται στη φιλοσοφία της Παιδείας, πολιτική φιλοσοφία της Παιδείας, Ρητορική- Επικοινωνία, Λογική, Ηθική, Πολιτική και Κοινωνική Φιλοσοφία και Αισθητική. Είναι μέλος της Ελληνικής Ιστορικής Εταιρείας, της Ελληνικής Φιλοσοφικής Επιθεώρησης, της Societe Internationale pour l' Etude la Philosophie Medievale (Βέλγιο) κ.ά. Συνεργάζεται επί πολλά έτη με το Πανεπιστήμιο του Pitsburg. Επίσης διευθύνει τις σειρές φιλοσοφικός λόγος (εκδ. Επέκταση) και Βυζαντινά κείμενα (εκ. Αντ. Σταμούλης) και Φιλοσοφία και Σύγχρονη Εκπαίδευση (εκδ. Ηρόδοτος, Αθήνα). Έλαβε μέρος σε διεθνή και πανελλήνια συνέδρια στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Έχει εκδώσει πολλά επιστημονικά βιβλία και έχει δημοσιεύσει αρκετά άρθρα.

Επίκουροι/ες Καθηγητές/τριες

Καλλιόπη Βρυνιώτη

(Τηλ. 2385055127, e-mail: vrinioti@uowm.gr)

Η Καλλιόπη Βρυνιώτη είναι Επίκουρη Καθηγήτρια του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας στο γνωστικό αντικείμενο «Συγκριτική Παιδαγωγική». Έχει διδάξει ως ειδική επιστήμονας σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο μαθήματα σχετικά με το αντικείμενό της (2002-2009) και επίσης στο Πρόγραμμα Ακαδημαϊκής και Επαγγελματικής Αναβάθμισης των Εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης- Εξομοίωσης (ΑΠΘ, 2003-2004). Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα εστιάζουν α) στη συγκριτική ανάλυση των πολιτικών κοινωνικής και εκπαιδευτικής πολιτικής για την πρώτη παιδική ηλικία β) στη συγκριτική ανάλυση των πολιτικών δια βίου μάθησης και γ) στη μετάβαση από το νηπιαγωγείο στο δημοτικό σχολείο και στη συνεργασία μεταξύ των δυο εκπαιδευτικών ιδρυμάτων. Έχει δημοσιεύσει ένα βιβλίο σε συνεργασία και επίσης εργασίες σε ελληνικά και ξένα επιστημονικά περιοδικά, σε συλλογικούς τόμους και σε πρακτικά συνεδρίων.

Ευαγγελία Καλεράντε

(Τηλ. 2385055120 e-mail: ekalerante@uowm.gr)

Η Ευαγγελία Καλεράντε είναι Επίκουρη Καθηγήτρια στην «Εκπαιδευτική Πολιτική» στο Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών του Π.Δ.Μ. Διδάσκει σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο θεματικές ενότητες Εκπαιδευτικής Πολιτικής. Το συγγραφικό της έργο εστιάζεται σε ζητήματα Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Κοινωνιολογίας της Μετανάστευσης και Κοινωνιολογίας του Φύλου. Ειδικότερα για ζητήματα φύλου έχει συνεργασθεί ερευνητικά και εκδοτικά με το ΚΕΘΙ (φορέα του Υπ. Εσωτερικών για θέματα ισότητας των φύλων). Επίσης, για μεταναστευτικά θέματα συνεργάζεται, ως ειδική επιστήμων, σε ερευνητικά προγράμματα. Με βάση την ενασχόλησή της με την Κοινωνιολογία της Τέχνης και της Λογοτεχνίας συνεργάζεται με τη Σχολή Καλών Τεχνών. Το πεδίο μελετών της σχηματοποιείται στην προβολή των δομικών συσχετίσεων συστημάτων και γεγονότων και την ανάδειξη της τυπικής ή άτυπης πολιτικής σε μια πολλαπλότητα και ποικιλομορφία κοινωνικών δρώμενων. Είναι μέλος της Ελληνικής Κοινωνιολογικής Εταιρείας και της Παγκόσμιας Οργάνωσης Κοινωνιολογίας (ISA). Έχει δημοσιεύσει εργασίες σε διεθνή και ελληνικά περιοδικά, άρθρα σε συλλογικούς τόμους στα ελληνικά και αγγλικά, καθώς και εργασίες σε πρακτικά ελληνικών και διεθνών συνεδρίων.

Ευθαλία Κωνσταντινίδου

(τηλ. 2385055113, e-mail: ekonstantinidou@uowm.gr)

Η Ευθαλία Κωνσταντινίδου είναι Επίκουρη Καθηγήτρια «Κοινωνικής Ψυχολογίας», στο Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών της Παιδαγωγικής Σχολής Φλώρινας, Π.Δ.Μ. Το συγγραφικό έργο και τα ερευνητικά ενδιαφέροντά της σχετίζονται με ζητήματα που αφορούν στην κατασκευή της ελληνικής εθνικής ταυτότητας στα αναλυτικά προγράμματα και στα σχολικά βιβλία ιστορίας, στη χρήση της ψυχολογικής γνώσης σε ποικίλους τομείς της εκπαίδευσης, στην κατασκευή της παιδικής ηλικίας στην ψυχολογία και την εκπαίδευση καθώς και στους τρόπους κατανόησης και διαχείρισης της πολιτισμικής διαφοράς στην εκπαίδευση.

Τριαντάφυλλος Κωτόπουλος

(τηλ. 2385055125, e-mail: tkotopou@uowm.gr)

Ο Τριαντάφυλλος Η. Κωτόπουλος είναι Επίκουρος Καθηγητής «Δημιουργικής Γραφής, Νεοελληνικής Λογοτεχνίας, Παιδικής Λογοτεχνίας» στο Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας. Είναι πτυχιούχος και διδάκτορας φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Το συγγραφικό του έργο και τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα αφορούν τη μελέτη και τη διδακτική της Λογοτεχνίας, της Θεωρίας της Λογοτεχνίας και της Δημιουργικής Γραφής. Έχει εκδώσει επτά (7) επιστημονικά συγγράμματα: τις μονογραφίες *Η Θεσσαλονίκη στο έργο των Θεσσαλονικέων πεζογράφων* (Κώδικας 2006) και *Σύγχρονη Ελληνική Λογοτεχνία και Κοινωνικό Περιθώριο* (Επίκεντρο 2013)· τις αυτοτελείς μελέτες *Σκηνικό – Χαρακτήρες – Πλοκή* (Ίων 2011) και *Τα Ετεροθαλή. Μελέτες για την Παιδική, τη Νεανική και τη Λογοτεχνία για Ενήλικες* (Ίων 2012) σε συνεργασία με τον Γ. Παπαντωνάκη, *Η Δημιουργική Γραφή στο Νηπιαγωγείο* (Επίκεντρο 2013) σε συνεργασία με τις Α. Βακάλη Άννα - Μ. Ζωγράφου και τα *Προσαρμογές των Αναλυτικών Προγραμμάτων για το μάθημα της Γλώσσας στο Γυμνάσιο. Διαθεματικό πλαίσιο και σχέδια διδασκαλίας*. Τεύχος Α'. *Υποστηρικτικό υλικό*. Τεύχος Β' (ΥΠΕΠΘ-Π.Ι. 2008) σε συνεργασία με τους Σ. Χατζησαββίδη - Ε. Αναγνωστοπούλου. Άρθρα του έχουν συμπεριληφθεί σε συλλογικούς τόμους, ελληνικά και ξένα επιστημονικά περιοδικά και πρακτικά διεθνών συνεδρίων. Έχει συμμετάσχει και συμμετέχει σε διάφορα ερευνητικά προγράμματα (ενδεικτική αναφορά στο "TSTORY Storytelling Applied to Training 2012-2014"), ενώ είναι ο Επιστημονικά Υπεύθυνος του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών «Δημιουργική Γραφή» (Π.Δ.Μ.) και μέλος πολιτιστικών φορέων και διεθνών εταιρειών. Προκρίνει όμως, ανεπιφύλακτα, όλων τη συμμετοχή του ως ιδρυτικό μέλος στην πολιτιστική ομάδα του Πανελληνίου Συλλόγου Παραπληγικών - παράρτημα βόρειας Ελλάδας.

Γιάννης Μπέτσας

(τηλ. 2385055082, e-mail: impetsas@uowm.gr)

Ο Γιάννης Μπέτσας είναι Επίκουρος Καθηγητής του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας στο γνωστικό αντικείμενο «Ιστορία της Εκπαίδευσης». Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα εστιάζονται στα πεδία της Ιστορίας της Εκπαίδευσης και της Εκπαιδευτικής Πολιτικής. Έχει συμμετάσχει ως ερευνητής σε πλήθος ερευνητικών προγραμμάτων στην Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση, σε επιστημονικά συνέδρια και ημερίδες ως εισηγητής, μέλος οργανωτικών και επιστημονικών επιτροπών, ενώ διατελεί μέλος Επιστημονικών Παιδαγωγικών Εταιρειών. Στη συγγραφική του δραστηριότητα συγκαταλέγονται μονογραφίες, δημοσιευμένα επιστημονικά άρθρα στην ελληνική και αγγλική γλώσσα και κείμενα στο πλαίσιο δημοσιευμένων πρακτικών επιστημονικών συνεδρίων και ημερίδων.

Θαρρενός Μπράτιτσης

(τηλ. 2385055090, e-mail: bratitsis@uowm.gr)

Ο Θαρρενός Μπράτιτσης (<http://www.bratitsis.gr/>) είναι Επίκουρος Καθηγητής στην «Πληροφορική με έμφαση στην ανάπτυξη εκπαιδευτικού λογισμικού», στο Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας. Είναι διευθυντής του ερευνητικού εργαστηρίου «Δημιουργικότητα, Καινοτομία και Τεχνολογία στην Εκπαίδευση» (<http://crinte.nured.uowm.gr/>). Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα, περιλαμβάνουν αρκετές συνιστώσες της τεχνολογικά υποστηριζόμενης μάθησης. Έχει ασχοληθεί ιδιαίτερα με τη συνεργατική μάθηση μέσω υπολογιστών (CSCL), την ανοιχτή και εξ αποστάσεως εκπαίδευση και τα τελευταία χρόνια με την ψηφιακή αφήγηση. Έχει περισσότερες από 100 δημοσιεύσεις σε διεθνή και ελληνικά επιστημονικά συνέδρια και περιοδικά με σύστημα τυφλών κρίσεων, ενώ υπάρχουν περισσότερες από 220 καταγεγραμμένες ετεροαναφορές στο επιστημονικό του έργο. Έχει συμμετάσχει στην επιστημονική επιτροπή περισσότερων από 80 διεθνών και ελληνικών επιστημονικών περιοδικών και συνεδρίων.

Πηνελόπη Παπαδοπούλου

(τηλ. 2385055146, email: ppapadopoulou@uowm.gr)

Η Πηνελόπη Παπαδοπούλου είναι Επίκουρη Καθηγήτρια του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας με γνωστικό αντικείμενο «Έννοιες της Βιολογίας στην Εκπαίδευση». Έχει διδάξει, ως αποσπασμένη εκπαιδευτικός σε προπτυχιακά εργαστηριακά μαθήματα του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (1992-2003), ως επιστημονική συνεργάτης στο Διδασκαλείο «Δ. Γληνός» του ίδιου Τμήματος καθώς επίσης και στο Διδασκαλείο Νηπιαγωγών του Τμήματος Επιστημών Προσχολικής Αγωγής Εκπαίδευσης του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Έχει συμμετάσχει ως εισηγήτρια στο Πρόγραμμα Ακαδημαϊκής και Επαγγελματικής Αναβάθμισης των Εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης-Εξομοίωση (ΑΠΘ, 1998-2000 & 2003-2005), καθώς και σειρά επιμορφωτικών σεμιναρίων για εκπαιδευτικούς Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας (Π.Τ.Δ.Ε.-Α.Π.Θ.1993-4 & 1999-2000, Ε.Μ.Π. 2007-8, ΠΕΚ & Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης 2000-2009). Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα εστιάζονται: Στη διδασκαλία βασικών βιολογικών εννοιών και στην καλλιέργεια των δεξιοτήτων της επιστημονικής μεθόδου στην προσχολική εκπαίδευση. Στην εμφάνιση, την καταγραφή και τις επιδράσεις του ανθρωποκεντρικού αξιακού πλαισίου τόσο στη Βιολογία όσο και στην Περιβαλλοντική Εκπαίδευση. Σε ζητήματα θεωρίας και εφαρμογής της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης στην υποχρεωτική εκπαίδευση. Στη μελέτη της εννοιολογικής οικολογίας και της αποδοχής της εξελικτικής θεωρίας. Έχει δημοσιεύσει εργασίες σε ελληνικά περιοδικά, άρθρα σε συλλογικούς τόμους στα ελληνικά, καθώς και εργασίες σε πρακτικά ελληνικών και διεθνών συνεδρίων.

Αναστασία Στάμου

(τηλ. 23850-55116, e-mail: astamou@uowm.gr)

Η Αναστασία Στάμου (<http://astamou.weebly.com>) είναι Επίκουρη Καθηγήτρια του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας στο γνωστικό αντικείμενο «Κοινωνιογλωσσολογία και Ανάλυση Λόγου». Έχει διδάξει ως ειδική επιστήμονας Π.Δ. 407/80 (2004-2009) σχετικά προπτυχιακά μαθήματα στο Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας, στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας και στο Τμήμα Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας του Τ.Ε.Ι. Δυτικής Μακεδονίας. Έχει συμμετάσχει ως εισηγήτρια στο Πρόγραμμα Ακαδημαϊκής και Επαγγελματικής Αναβάθμισης των Εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης-Εξομοίωση (ΑΠΘ, 2004-2005), καθώς και σε δύο επιμορφωτικά σεμινάρια Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης για εκπαιδευτικούς (Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, 2007-2008). Διδάσκει στα Μεταπτυχιακά Προγράμματα του Τμήματος («Διδασκαλία της Νέας Ελληνικής Γλώσσας», «Δίγλωσση Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση»), καθώς και στο Διατμηματικό Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα «Επιστήμες της Αγωγής: Επαγγελματική Μάθηση και Καινοτομίες στην Εκπαίδευση», μαθήματα κοινωνιογλωσσολογίας, ανάλυσης λόγου και ποιοτικών μεθόδων έρευνας. Το 2014-2015 δίδαξε και στο Τμήμα Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Στα κύρια ερευνητικά της ενδιαφέροντα συγκαταλέγονται η μελέτη της κειμενικά διαμεσολαβημένης κοινωνικής πραγματικότητας και ο ρόλος της γλώσσας σε αυτή τη διαδικασία. Η πιο πρόσφατη ερευνητική της δραστηριότητα εστιάζει στην αναπαράσταση της κοινωνιογλωσσικής πραγματικότητας στα κείμενα μαζικής κουλτούρας ως βασικό στοιχείο των εξωσχολικών πρακτικών γραμματισμού των παιδιών. Είναι επιστημονικά υπεύθυνη του ερευνητικού έργου *Θαλής-Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας- Γλωσσική ποικιλότητα και γλωσσικές ιδεολογίες στα κείμενα μαζικής κουλτούρας: Σχεδιασμός, ανάπτυξη και αξιολόγηση παιδαγωγικού υλικού για την ανάπτυξη της κριτικής γλωσσικής επίγνωσης* (2011-2015). Έχει συγγράψει ένα βιβλίο, έχει κάνει μια επιστημονική μετάφραση, έχει δημοσιεύσει πολυάριθμες εργασίες σε διεθνή και ελληνικά περιοδικά, άρθρα σε συλλογικούς τόμους στα ελληνικά, καθώς και εργασίες σε πρακτικά ελληνικών και διεθνών συνεδρίων.

Νίκος Φωτόπουλος

(τηλ. 23850 55150, email: nfotoopoulos@uowm.gr)

Ο Νίκος Φωτόπουλος είναι Επίκουρος Καθηγητής στο Τμήμα Νηπιαγωγών της Παιδαγωγικής Σχολής του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας με γνωστικό αντικείμενο «Κοινωνιολογία των Πολιτισμικών και Εκπαιδευτικών Πρακτικών». Έχει διδάξει ως ειδικός επιστήμονας (Π.Δ 407/80) στο ΤΕΑΠΗ του Εθνικού & Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και ως Καθηγητής-Σύμβουλος (ΣΕΠ) στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο ενώ επί σειρά ετών συνεργάζεται με το Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής (ΚΑΝΕΠ) και το Ινστιτούτο Εργασίας (ΙΝΕ) της ΓΣΕΕ για θέματα εκπαιδευτικής έρευνας, δια βίου μάθησης και επιμόρφωσης εργαζομένων. Τα επιστημονικά του ενδιαφέροντα κινούνται στο χώρο της κοινωνιολογίας της εκπαίδευσης και της εκπαιδευτικής πολιτικής, της κοινωνιολογίας του πολιτισμού και της κριτικής κοινωνικής θεωρίας. Έχει συμμετάσχει σε πλήθος επιτροπών ως εμπειρογνώμονας για θέματα εκπαίδευσης και πολιτισμού, κατάρτισης, δια βίου μάθησης και απασχόλησης στην Ελλάδα και στο εξωτερικό ενώ άρθρα του έχουν συμπεριληφθεί σε συλλογικούς τόμους, ελληνικά και ξένα επιστημονικά περιοδικά και πρακτικά διεθνών συνεδρίων.

Κωνσταντίνος Χρήστου

(τηλ. 23850 55158, email: kchristou@uowm.gr)

Ο Κωνσταντίνος Χρήστου είναι Επίκουρος καθηγητής στο Τμήμα Νηπιαγωγών της Παιδαγωγικής Σχολής του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας με γνωστικό αντικείμενο «Μαθηματικά και η Διδακτική τους». Από το 2009 έως και το 2013 δούλεψε με συμβάσεις έκτακτου διδακτικού προσωπικού (ΠΔ 407/80) στα Τμήματα Δημοτικής Εκπαίδευσης στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας και το Πανεπιστήμιο Κρήτης. Έχει επίσης διδάξει κάποια χρόνια στη Ανώτατη Σχολή Παιδαγωγικής & Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε), στην Αθήνα. Είναι ειδικός επιστήμονας του εκπαιδευτικού οργανισμού Education, Audiovisual and Culture Executive Agency (EACEA) της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα γενικότερα ερευνητικά του ενδιαφέροντα αφορούν τη διδασκαλία και τη μάθηση των μαθηματικών. Πιο συγκεκριμένα μελετά ζητήματα γνωστικής ανάπτυξης των μαθηματικών εννοιών, και ειδικότερα της έννοιας του αριθμού. Διερευνά τον τρόπο με τον οποίο κατανοείται ο αριθμός από τα πρώτα χρόνια της ζωής του ανθρώπου μέχρι τις τελευταίες τάξεις του σχολείου.

2. Εντεταλμένοι Λέκτορες

Διδάσκοντες με συμβάσεις σύμφωνα με το Π.Δ. 407/80

3. Ειδικό Επιστημονικό Διδακτικό Προσωπικό (ΕΕΔΠ)

Ευδοξία Κωτσαλίδου (Πρακτική Άσκηση, 2385055142)

Έφη Παπαγεωργίου (Αγωγής για το βιβλίο, 2385055014)

Κλειώ Σέμογλου (Φυσικής Αγωγής, 2385055050)

4. Ειδικό Τεχνικό Επιστημονικό Προσωπικό (ΕΤΕΠ)

Αθανάσιος Βαϊτσάκης (Υπεύθυνος βιβλιοθήκης, 2385055052)

Γεώργιος Σεμερτζίδης (Πληροφορικής, 2385055059)

5. Αποσπασμένοι/ες στο γνωστικό αντικείμενο εκπαιδευτικοί από την Πρωτοβάθμια και τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση.

Β. Διοικητικό Προσωπικό

Γραμματεία:

Ελένη Φωτιάδου (προϊσταμένη) τηλ. 2385055100

Κωνσταντίνος Ευθυμιάδης τηλ. 2385055101

Νικόλαος Μυρωνίδης τηλ. 2385055102

Παναγιώτα Τερζή (Γραμματεία Μεταπτυχιακού) τηλ. 2385055115

Κοσμητεία:

Ηλίας Ίνδος τηλ. 2385055150

Γ. Τεχνικό-βοηθητικό προσωπικό

1.4 Εγκαταστάσεις, Εργαστήρια και Σπουδαστήρια

Η Παιδαγωγική Σχολή στεγάζεται σε νεόκτιστες και ανακαινισμένες κτιριακές εγκαταστάσεις, στις οποίες στεγαζόταν η πρώην Παιδαγωγική Ακαδημία Φλώρινας από το 1984 μέχρι την παύση της λειτουργίας της το 1989. Οι εγκαταστάσεις αυτές βρίσκονται τρία χιλιόμετρα έξω από την πόλη της Φλώρινας στην εθνική οδό Φλώρινας - Νίκης - συνόρων.

Η Παιδαγωγική Σχολή διαθέτει σήμερα: Αμφιθέατρο Α', Αμφιθέατρο Β' χωρητικότητας 300 και 150 ατόμων αντίστοιχα και 21 αίθουσες διδασκαλίας. Απ' αυτές η μια ονομάστηκε «Αίθουσα Θεόδωρου Κάστανου», προς τιμήν του παιδαγωγού που έδρασε ως υποδιευθυντής του Διδασκαλείου στη Φλώρινα από το 1929 έως το 1932, ενώ άλλη μια φέρει το όνομα του παιδαγωγού Εμμανουήλ Γ. Σαρρή, υποδιευθυντή από το 1951 ως το 1956.

Επίσης έχουν ιδρυθεί και λειτουργούν στο Τμήμα Νηπιαγωγών:

Εργαστήριο Διδακτικής Φ.Ε. και παραγωγής διδακτικού υλικού, Εργαστήριο Γλώσσας και Προγραμμάτων Γλωσσικής Διδασκαλίας, Εργαστήριο Εκπαιδευτικού Λογισμικού Πρώιμης Παιδικής Ηλικίας, Εργαστήριο αγωγής για το βιβλίο με τίτλο "Βιβλιολογεῖον με τίτλο: "Βιβλιολογεῖον", Αίθουσα - εργαστήριο Εικαστικών, Αίθουσα - εργαστήριο Μουσικής, Γυμναστήριο, Βιβλιοθήκη Σχολικών Εγχειριδίων, Αναγνωστήριο, Βιβλιοθήκη, Αρχείο Παιδαγωγικής Ακαδημίας

1.5 Συνεργαζόμενα νηπιαγωγεία

Το τμήμα Νηπιαγωγών δύναται να συνεργαστεί με όλα τα νηπιαγωγεία του νομού Φλώρινας στο πλαίσιο της πρακτικής άσκησης, προκειμένου να καλύψει τις ανάγκες συμμετοχής των φοιτητών στην πρακτική άσκηση, ως προαπαιτούμενο της λήψης πτυχίου. Το πλαίσιο της συνεργασίας με τα νηπιαγωγεία του Νομού περιγράφεται στον κανονισμό πρακτικών ασκήσεων (βλέπε 2.3.6).

2

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΤΟΥ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ
ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ
ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ**

2. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ

Για την κατάρτιση του προγράμματος σπουδών αρμόδια είναι η Γενική Συνέλευση του Τμήματος. Το πρόγραμμα σπουδών, σύμφωνα με το νόμο, είναι δυνατόν να αναθεωρείται κάθε Απρίλιο.

Το ακαδημαϊκό έτος 2015-16 το Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών συμπληρώνει είκοσι δύο χρόνια λειτουργίας. Σ' αυτό το διάστημα συσσωρεύτηκε αρκετή εμπειρία, έγιναν πολλές συζητήσεις και διαπιστώσεις με στόχο την αναμόρφωση του προγράμματος.

2.1 Αρχές διαμόρφωσης του προγράμματος

Η διαμόρφωση του αναμορφωμένου προγράμματος προπτυχιακών σπουδών του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών, δηλαδή η επιλογή των γνωστικών αντικειμένων, ο καθορισμός του περιεχομένου των μαθημάτων και της αναλογίας των διαφόρων κατηγοριών, καθώς επίσης και η θέση της πρακτικής άσκησης, βασίστηκε:

Στην αναγκαιότητα της εξασφάλισης τόσο της επιστημονικής και της επαγγελματικής συγκρότησης των αποφοίτων του Τμήματος, ώστε να είναι σε θέση:

- να παρακολουθούν τις εξελίξεις των επιστημών της αγωγής
- να προβαίνουν σε αυτοτελή έρευνα, με σκοπό την παραγωγή νέας γνώσης σε ζητήματα εκπαίδευσης και διδακτικής
- να εκπληρώνουν με υπευθυνότητα και επιτυχία το παιδαγωγικό - διδακτικό έργο τους.

Έτσι, το Πρόγραμμα αποσκοπεί να είναι οι απόφοιτοι του τμήματος σε θέση να λειτουργούν ως κριτικοί εκπαιδευτικοί με στόχο τη συνεχή βελτίωση του έργου τους αλλά και ως επιστήμονες. Αυτό επιτυγχάνεται με υποχρεωτικά μαθήματα αλλά και με τη δυνατότητα να επιλέγουν και να εμβαθύνουν στις γνωστικές περιοχές και στα αντικείμενα με κριτήριο τα προσωπικά και ακαδημαϊκά ενδιαφέροντα, τις κλίσεις, αλλά και τις μελλοντικές επαγγελματικές και επιστημονικές εξελίξεις.

2.2 Στόχοι του προγράμματος σπουδών

Το πρόγραμμα σπουδών, όπως διαμορφώνεται από την αρχή της επιστημονικής και επαγγελματικής συγκρότησης των αποφοίτων του τμήματος έχει τους εξής επιμέρους στόχους:

Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές θα πρέπει:

- να κατανοήσουν βασικές έννοιες και θεωρίες των επιστημών της αγωγής και να εξοικειωθούν με τη μεθοδολογία τους (εκπαιδευτική κατάρτιση)
- να αποκτήσουν τις απαραίτητες γνώσεις για τις επιστήμες και τις τέχνες, από τις οποίες προέρχονται τα περιεχόμενα του αναλυτικού προγράμματος του νηπιαγωγείου (ειδική επιστημονική και καλλιτεχνική κατάρτιση)
- να αποκτήσουν γνώσεις διδακτικής των δραστηριοτήτων του νηπιαγωγείου (διδακτική κατάρτιση)
- να αναπτύξουν την ικανότητα στοχαστικο-κριτικής ανάλυσης του εκπαιδευτικού έργου (σύνδεση προσωπικής εκπαιδευτικής θεωρίας και πράξης) και
- να είναι σε θέση να κατανοήσουν και να αξιοποιήσουν ξενόγλωσση επιστημονική βιβλιογραφία.

2.3 Δομή του προγράμματος

(με βάση το άρθρο 24 του Ν. 1268/82, το άρθρο 9 του Ν. 2083/92 και το άρθρο 1 του Ν. 188/94).

Το πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών Φλώρινας περιλαμβάνει εξαμηνιαία μαθήματα, πρακτική άσκηση στα συνεργαζόμενα νηπιαγωγεία και προαιρετική πτυχιακή εργασία. Το πρόγραμμα είναι κατά τέτοιο τρόπο διαμορφωμένο, ώστε για τη λήψη του πτυχίου να απαιτούνται τουλάχιστον οκτώ (8) εξάμηνα σπουδών. Η κατανομή των μαθημάτων στα οκτώ εξάμηνα είναι ενδεικτική και όχι δεσμευτική για τους φοιτητές/τις φοιτήτριες.

Τα μαθήματα διακρίνονται:

με κριτήριο τη **δεσμευτικότητα** τους σε υποχρεωτικά, κατ' επιλογήν υποχρεωτικά και προαιρετικά (ελεύθερης επιλογής)

με κριτήριο το **στόχο της διδασκαλίας** τους σε εισαγωγικά και βασικής κατάρτισης εμβάθυνσης

με κριτήριο το **περιεχόμενό** τους, στα γνωστικά αντικείμενα:

1. Μεθοδολογία έρευνας. 2. Ιστορία της αγωγής και της εκπαίδευσης. 3. Φιλοσοφία και φιλοσοφικές προϋποθέσεις της αγωγής. 4. Ψυχολογία και ψυχολογικές προϋποθέσεις της αγωγής. 5. Κοινωνικές Επιστήμες και Έρευνα στην Εκπαίδευση 6. Ειδική αγωγή. 7. Παιδαγωγική. 8. Οργάνωση και διοίκηση της εκπαίδευσης. 9. Ελληνική γλώσσα. 10. Λογοτεχνία. 11. Ιστορία. 12. Παράδοση και πολιτισμός. 13. Πληροφορική. 14. Μαθηματικά. 15. Περιβαλλοντική εκπαίδευση. 16. Φυσικές επιστήμες. 17. Αισθητική παιδεία. 18. Μουσικοπαιδαγωγική. 19. Θεατρικό παιχνίδι – Κουκλοθέατρο. 20. Κινητική αγωγή. 21. Διδακτική μεθοδολογία και πρακτική άσκηση. 23. Ξένη γλώσσα.

2.3.1. ECTS

Σε κάθε εξαμηνιαίο μάθημα αντιστοιχεί ένας αριθμός ECTS. Για τη λήψη του πτυχίου απαιτούνται τουλάχιστον 240 ECTS, τα οποία κατανέμονται ως εξής:

128 ECTS τα υποχρεωτικά μαθήματα

20 ECTS τα μαθήματα διδακτικής

92 ECTS τα κατ' επιλογήν υποχρεωτικά και ελεύθερης επιλογής

2.3.2. Υποχρεωτικά μαθήματα (128 ECTS)

Υποχρεωτικά είναι εκείνα τα μαθήματα, τα οποία υποχρεούνται να παρακολουθήσουν και να εξεταστούν όλες οι φοιτήτριες και οι φοιτητές του Τμήματος. Αν η φοιτήτρια/ο φοιτητής αποτύχει στις εξετάσεις ενός υποχρεωτικού μαθήματος, είναι υποχρεωμένη/ος να το επαναλάβει.

Στόχος των υποχρεωτικών μαθημάτων είναι να προσφέρουν μια γενική παιδεία στις φοιτήτριες/στους φοιτητές (Γενική παιδεία) για να εισαχθούν στις συγκεκριμένες επιστήμες και τη μεθοδολογία τους (Επιστήμες της Αγωγής και Ειδικές Επιστήμες) καθώς και στα συγκεκριμένα αντικείμενα του αναλυτικού προγράμματος (Μαθήματα σχετικά με το αναλυτικό πρόγραμμα του νηπιαγωγείου).

Τα περισσότερα υποχρεωτικά μαθήματα προσφέρονται –σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών – στα πρώτα τέσσερα εξάμηνα και ο αριθμός τους ελαττώνεται βαθμιαία στα επόμενα τέσσερα.

Τα υποχρεωτικά μαθήματα είναι κατά κύριο λόγο αυτοτελή και δεν προαπαιτούν άλλα μαθήματα.

2.3.3. Μαθήματα διδακτικής (20 ECTS)

Μαθήματα διδακτικής προσφέρονται στη διάρκεια του Γ' έτους σπουδών (Ε' και Στ' εξάμηνα).

Τα μαθήματα διδακτικής αποσκοπούν να εμβαθύνουν οι φοιτητές και φοιτήτριες του Τμήματος σε διδακτικές μεθόδους, κατάλληλες για παιδιά προσχολικής ηλικίας, στις γνωστικές περιοχές που ορίζονται από το αναλυτικό πρόγραμμα του νηπιαγωγείου.

Οι φοιτητές/τριες, ανάλογα με τα ενδιαφέροντά τους, καλούνται να επιλέξουν 4 μαθήματα (20 ECTS) αυτής της κατηγορίας από ένα πλήθος προσφερόμενων μαθημάτων που καλύπτουν τις γνωστικές περιοχές της προσχολικής εκπαίδευσης. Εάν αποτύχουν στις εξετάσεις ενός μαθήματος διδακτικής μπορούν να το παρακολουθήσουν ξανά σε επόμενο εξάμηνο ή να το αντικαταστήσουν με ένα άλλο μάθημα διδακτικής.

2.3.4. Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα και ελεύθερης επιλογής (92 ECTS)

«Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά» είναι τα μαθήματα, από τα οποία οι φοιτήτριες/τές μπορούν να επιλέξουν ορισμένα. Εάν αποτύχουν στις εξετάσεις ενός κατ' επιλογήν υποχρεωτικού μαθήματος μπορούν να το παρακολουθήσουν ξανά σε επόμενο εξάμηνο, εάν προσφέρεται, ή να το αντικαταστήσουν με ένα άλλο κατ' επιλογήν υποχρεωτικό μάθημα.

Τα κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα αποβλέπουν στην εμβάθυνση σε επιμέρους θέματα και προβλήματα της σχετικής επιστήμης και παράλληλα στη μύηση και εξοικείωση των φοιτητριών/τών με την ερευνητική διαδικασία.

Για το λόγο αυτό έχουν κυρίως σεμιναριακή ή εργαστηριακή μορφή. Ο αριθμός των συμμετεχόντων είναι περιορισμένος (μέχρι 25 άτομα). Οι φοιτήτριες/φοιτητές αναλαμβάνουν την εκπόνηση γραπτών εργασιών και εισηγήσεων ή μικρές επιμέρους έρευνες, ατομικές ή συλλογικές, στο πλαίσιο των ερευνητικών ενδιαφερόντων και δραστηριοτήτων των διδασκόντων.

Οι φοιτήτριες/φοιτητές στο πλαίσιο των σπουδών τους και ανάλογα με τα ενδιαφέροντά τους έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν μαθήματα, τα οποία να αντιστοιχούν σε 92 ECTS. Από τα 23 μαθήματα (92 ECTS) μπορούν να επιλέξουν προαιρετικά δύο μαθήματα από άλλα τμήματα (8 ECTS), τα οποία ανταποκρίνονται στα προσωπικά τους ενδιαφέροντα και διδάσκονται σε άλλα Πανεπιστημιακά Τμήματα.

2.3.5. Πρακτική άσκηση

Η πρακτική άσκηση στο νηπιαγωγείο στηρίζεται στην προσέγγιση του εκπαιδευτικού ως ερευνητή και στοχευόμενου επαγγελματία, και στο πλαίσιο αυτό, η εκπαιδευτική πράξη προσεγγίζεται ως πεδίο έρευνας, ερμηνείας, σχεδιασμού και αποτίμησης του εκπαιδευτικού έργου.

Συγκεκριμένα, η πρακτική άσκηση δίνει την ευκαιρία:

- επίγνωσης των προσωπικών εκπαιδευτικών θεωριών των υποψηφίων νηπιαγωγών και του τρόπου που συνδέονται με τις εκπαιδευτικές και παιδαγωγικές τους επιλογές σχεδιασμού εκπαιδευτικών προγραμμάτων και τις πρακτικές τους στην τάξη του νηπιαγωγείου.
- ερευνητικής προσέγγισης και ερμηνείας της εκπαιδευτικής πράξης με τη χρήση διαφορετικών ερευνητικών εργαλείων υπό το πρίσμα διαφορετικών θεωρητικών προσεγγίσεων
- σχεδιασμού οργανωμένων δραστηριοτήτων και εκπαιδευτικών προγραμμάτων σύμφωνα με τις σύγχρονες εκπαιδευτικές προσεγγίσεις και την αξιοποίηση ερευνητικών δεδομένων στο συγκεκριμένο πλαίσιο της τάξης
- αναστοχασμού και αποτίμησης των εκπαιδευτικών προγραμμάτων με στόχο τη συνεχή βελτίωση κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης και τη γενίκευση της πρακτικής γνώσης.

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες υποχρεούνται να παρακολουθήσουν το μάθημα «Πρακτική άσκηση: Αναλυτικά προγράμματα - Παρατήρηση - Αναστοχασμοί» στο Δ' εξάμηνο, να ολοκληρώσουν επιτυχώς 4 από τις διδακτικές που προσφέρονται στο Ε' και ΣΤ' εξάμηνο και, τέλος, να φοιτήσουν επιτυχώς σε ένα από τα δύο τελευταία εξάμηνα που προσφέρεται το μάθημα «Πρακτική άσκηση: Διερεύνηση, σχεδιασμός και ανάληψη εκπαιδευτικού έργου». Το μάθημα «Πρακτική άσκηση: Αναλυτικά προγράμματα - Παρατήρηση - Αναστοχασμοί» στο Δ' εξάμηνο προβλέπει την εξοικείωση των φοιτητών και φοιτητριών με τη μεθοδολογία της παρατήρησης, τα αναλυτικά προγράμματα και τις παιδαγωγικές προσεγγίσεις, παρατηρήσεις στα νηπιαγωγεία, συμπλήρωση φύλλων παρατήρησης, σχεδιασμό οργανωμένων δραστηριοτήτων με βάση τις παρατηρήσεις στα νηπιαγωγεία και ανάληψη ενός βοηθητικού – συμμετοχικού ρόλου στις τάξεις που παρατηρούν. Η παρακολούθηση 4 διδακτικών στο Ε' και ΣΤ' εξάμηνο προβλέπει την απόκτηση της παιδαγωγικής γνώσης περιεχομένου σε διαφορετικά γνωστικά αντικείμενα και την ικανότητα σχεδιασμού οργανωμένων δραστηριοτήτων στις αντίστοιχες γνωστικές περιοχές του αναλυτικού προγράμματος. Τέλος, το τελευταίο μέρος της πρακτικής άσκησης γίνεται στο έβδομο ή όγδοο εξάμηνο στο μάθημα «Πρακτική άσκηση: Διερεύνηση, σχεδιασμός και ανάληψη εκπαιδευτικού έργου» και αποβλέπει α) στην εμβάθυνση των φοιτητών και φοιτητριών στη θεωρία και πράξη του νηπιαγωγείου, με σχετικά μαθήματα στη Σχολή και συστηματική παρατήρηση της παιδαγωγικής και εκπαιδευτικής διαδικασίας στα νηπιαγωγεία, β) στην ικανότητά τους να σχεδιάζουν, να υλοποιούν και να αξιολογούν το εκπαιδευτικό τους έργο με θεωρητική και ερευνητική πλαισίωση και γ) στην ικανότητά τους να αναστοχάζονται κριτικά και να βελτιώνουν συνεχώς το εκπαιδευτικό τους έργο. Η απόσπαση νηπιαγωγών (μεντόρων) αποσκοπεί αποκλειστικά στην υποστήριξη των φοιτητών/τριών για την καλύτερη δυνατή διενέργεια των Πρακτικών Ασκήσεων σε στενή συνεργασία με τους εκάστοτε υπεύθυνους καθηγητές της πρακτικής άσκησης και την Ε.ΔΙ.Π. Διδακτικής Μεθοδολογίας και Πρακτικής Άσκησης (ΔΙ.ΜΕ.ΠΑ.), όπως ορίζει ο κανονισμός πρακτικών ασκήσεων που περιγράφεται στον Οδηγό Σπουδών. Η επιτυχής παρακολούθηση των παραπάνω μαθημάτων είναι υποχρεωτική για τη λήψη πτυχίου.

2.3.6. Κανονισμός προγράμματος πρακτικών ασκήσεων

Το πρόγραμμα των πρακτικών ασκήσεων αποτελεί ουσιαστικό και υποχρεωτικό μέρος της εκπαίδευσης των φοιτητών/τριών στο Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών Φλώρινας.

Την ευθύνη του προγράμματος έχει η πρόεδρος της επιτροπής πρακτικών ασκήσεων σε συνεργασία με τα μέλη της επιτροπής. Η πρόεδρος της Επιτροπής συγκαλεί τακτικές κοινές συναντήσεις μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων στην πρακτική άσκηση με σκοπό συντονιστικό και ενημερωτικό. Συγκαλεί ενημερωτικές συναντήσεις με τις

συνεργαζόμενους νηπιαγωγούς. Η επιτροπή πρακτικών ασκήσεων συνεργάζεται με τα μέλη ΔΕΠ, ΕΔΙΠ και τις αποσπασμένες νηπιαγωγούς με σκοπό την εύρυθμη λειτουργία της πρακτικής άσκησης και την καλύτερη επίτευξη των στόχων της. Επίσης, μπορεί να εισηγηθεί στη γενική συνέλευση τροποποιήσεις στο πρόγραμμα της πρακτικής άσκησης για την εξασφάλιση υψηλού επιπέδου εκπαίδευσης των υποψηφίων εκπαιδευτικών κατά την πρακτική άσκηση.

Οι εμπλεκόμενοι στο πρόγραμμα των Πρακτικών Ασκήσεων έχουν τις εξής υποχρεώσεις:

A. Φοιτήτριες / Φοιτητές

- Οφείλουν να παρακολουθούν όλο το πρόγραμμα της πρακτικής άσκησης (θεωρητικά μαθήματα, παρατηρήσεις στο νηπιαγωγείο και ανάληψη παιδαγωγικού και εκπαιδευτικού έργου) γιατί η πρακτική άσκηση έχει εργαστηριακό - υποχρεωτικό χαρακτήρα. Δικαιούνται 3 απουσίες από το συνολικό πρόγραμμα.
- Οφείλουν να παρουσιάζονται στο νηπιαγωγείο που προγραμματίστηκε τις καθορισμένες ημέρες και ώρες. Αντικατάσταση της καθορισμένης ημέρας ή του καθορισμένου νηπιαγωγείου είναι δυνατή μόνο σε περίπτωση ασθένειας (με βάση σχετική ιατρική βεβαίωση) και μόνο ύστερα από συνεννόηση με τα αρμόδια μέλη ΔΕΠ, Ε.ΔΙ.Π. και τις νηπιαγωγούς των τάξεων. Σε περίπτωση απουσίας από το νηπιαγωγείο λόγω ασθένειας οφείλουν να ενημερώσουν εγκαίρως τις νηπιαγωγούς των συνεργαζόμενων νηπιαγωγείων, τις αποσπασμένες νηπιαγωγούς και την ΕΔΙΠ ΔΙ.ΜΕ.ΠΑ.
- Έχουν υποχρέωση να συνεργάζονται με τις υπεύθυνες καθηγήτριες, το ειδικό εργαστηριακό και διδακτικό προσωπικό και τις αποσπασμένες νηπιαγωγούς για την προετοιμασία και την εφαρμογή των σχετικών δραστηριοτήτων/προγραμμάτων.
- Επιβάλλεται να συνεργάζονται και να ενημερώνουν τη νηπιαγωγό της τάξης για τις προβλεπόμενες επισκέψεις ή δραστηριότητες /προγράμματα που πρόκειται να πραγματοποιήσουν.
- Παραδίδουν ημερολόγιο, εργασίες και όλες τις τυπικές υποχρεώσεις που προβλέπονται για την επιτυχή ολοκλήρωση της πρακτικής άσκησης.

B. Τα συνεργαζόμενα μέλη ΔΕΠ

- Αναλαμβάνουν τα θεωρητικά μαθήματα σε συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους στην πρακτική άσκηση.
- Δίνουν προφορικές και γραπτές οδηγίες για τη διερεύνηση, το σχεδιασμό και την αποτίμηση εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων στην τάξη του νηπιαγωγείου.
- Επισκέπτονται τις τάξεις στις οποίες ασκούνται οι φοιτητές και οι φοιτήτριες με σκοπό να παρακολουθήσουν το παιδαγωγικό και εκπαιδευτικό τους έργο, να συζητήσουν ενδεχόμενα σημεία για βελτίωση με τις φοιτήτριες, τους φοιτητές και τις νηπιαγωγούς και να προσφέρουν συστηματική υποστήριξη (εποπτεία).
- Συντάσσουν φύλλα παρατήρησης του εκπαιδευτικού έργου των φοιτητών/τριων κατά τη διάρκεια της εποπτείας και τα συζητούν σε συναντήσεις μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων.
- Συνεργάζονται με όλους τους εμπλεκόμενους στην πρακτική άσκηση για τη βαθμολόγηση της πρακτικής άσκησης των φοιτητών και φοιτητριών.

Γ. Το ειδικό εργαστηριακό και διδακτικό προσωπικό (Ε.ΔΙ.Π)

- Σχεδιάζει το οργανόγραμμα της πρακτικής άσκησης, κατανέμει τους φοιτητές/τριες σε εξάμηνα και σε νηπιαγωγεία σε συνεργασία με την πρόεδρο της επιτροπής πρακτικών ασκήσεων. Ενημερώνει τα συνεργαζόμενα νηπιαγωγεία με την αποστολή σχετικών επιστολών που έχει συντάξει η πρόεδρος της επιτροπής πρακτικών ασκήσεων και τη γραμματεία με σχετικές ανακοινώσεις. Παρευρίσκεται στις ενημερωτικές συναντήσεις με τις συνεργαζόμενες νηπιαγωγούς. Επίσης συγκεντρώνει τα πιστοποιητικά εργασίας που παραδίδουν οι εργαζόμενοι φοιτητές και φοιτήτριες που αιτούνται την εντακτική παρακολούθηση του μαθήματος «Πρακτική άσκηση: Διερεύνηση, σχεδιασμός και ανάληψη εκπαιδευτικού έργου» (3 εβδομάδες) σε ένα από τα 2 τελευταία εξάμηνα και ενημερώνει σχετικά την επιτροπή των πρακτικών ασκήσεων.
- Παρακολουθεί και συμμετέχει στα θεωρητικά μαθήματα του προγράμματος της πρακτικής άσκησης και οργανώνει εργαστήρια υποστήριξης των υποψηφίων εκπαιδευτικών στην πρακτική άσκηση.
- Συνεργάζεται με τα μέλη ΔΕΠ καθ' όλη τη διάρκεια προγραμματισμού, υλοποίησης και αξιολόγησης της πρακτικής άσκησης. Ενημερώνει την επιτροπή των

πρακτικών ασκήσεων και τα συνεργαζόμενα μέλη ΔΕΠ για όσα ζητήματα προκύψουν κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης.

- Συνεργάζεται με τους υποψήφιους εκπαιδευτικούς σε συναντήσεις που γίνονται εκτός ωρών μαθήματος. Λειτουργεί συντονιστικά και συμβουλευτικά. Οργανώνει συναντήσεις με τους φοιτητές/τριες προκειμένου να ενισχύσει τον αναστοχασμό των φοιτητριών και φοιτητών για όσα παρατηρούν στα νηπιαγωγεία ή αναλαμβάνουν να οργανώσουν σε αυτά. Επίσης, συζητά ή τροποποιεί ή βελτιώνει τον προτεινόμενο ημερήσιο σχεδιασμό δραστηριοτήτων/προγραμμάτων του κάθε φοιτητή.
- Επισκέπτεται τις τάξεις στις οποίες ασκούνται οι φοιτητές και φοιτήτριες με σκοπό να παρακολουθήσει το παιδαγωγικό και εκπαιδευτικό τους έργο, να συζητήσει ενδεχόμενα σημεία για βελτίωση με τις φοιτήτριες και τους φοιτητές και τις νηπιαγωγούς και να προσφέρει συστηματική υποστήριξη (εποπτεία). Σε περίπτωση που υπάρχουν αποσπασμένες νηπιαγωγοί η εποπτεία του εκπαιδευτικού έργου των φοιτητών και φοιτητριών κατανέμεται μεταξύ τους.
- Συντάσσει φύλλα παρατήρησης του εκπαιδευτικού έργου των φοιτητών/τριων κατά τη διάρκεια της εποπτείας και τα παραδίδει στα συνεργαζόμενα μέλη ΔΕΠ και στην επιτροπή πρακτικών ασκήσεων.
- Συνεργάζεται με τα μέλη ΔΕΠ για τη βαθμολόγηση της πρακτικής άσκησης των φοιτητών/τριων.

Δ. Οι αποσπασμένες νηπιαγωγοί

- Παρακολουθούν και συμμετέχουν στα θεωρητικά μαθήματα του προγράμματος της πρακτικής άσκησης.
- Συνεργάζονται με τους φοιτητές και τις φοιτήτριες. Λειτουργούν συντονιστικά και συμβουλευτικά. Οργανώνουν συναντήσεις με τους φοιτητές/τριες προκειμένου να ενισχύσουν τον αναστοχασμό των φοιτητριών και φοιτητών για όσα παρατηρούν στα νηπιαγωγεία ή αναλαμβάνουν να οργανώσουν σε αυτά. Επίσης, συζητούν ή τροποποιούν ή συμπληρώνουν ή βελτιώνουν τον προτεινόμενο ημερήσιο σχεδιασμό δραστηριοτήτων/προγραμμάτων του κάθε φοιτητή.
- Επισκέπτονται τις τάξεις στις οποίες ασκούνται οι φοιτητές και φοιτήτριες με σκοπό να παρακολουθήσουν το παιδαγωγικό και εκπαιδευτικό τους έργο, να συζητήσουν ενδεχόμενα ζητήματα με τους φοιτητές/τριες και τις νηπιαγωγούς και να προσφέρουν συστηματική υποστήριξη (εποπτεία).
- Συντάσσουν φύλλα παρατήρησης του εκπαιδευτικού έργου των φοιτητών/τριων κατά τη διάρκεια της εποπτείας και παραδίδουν στα συνεργαζόμενα μέλη ΔΕΠ και στην πρόεδρο της επιτροπής πρακτικών ασκήσεων.
- Ενημερώνουν τα μέλη ΔΕΠ και Ε.ΔΙ.Π. για όποια ζητήματα προκύψουν κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης.

Ε. Οι νηπιαγωγοί των συνεργαζόμενων νηπιαγωγείων

- Έχουν την ευθύνη της τάξης, παρευρίσκονται στην τάξη και δεν παρεμβαίνουν κατά το ημερήσιο πρόγραμμα των φοιτητών, παρά μόνο αν ζητηθεί η βοήθειά τους ή υπάρξει άλλη ανάγκη.
- Διευκολύνουν τους φοιτητές στην οργάνωση των προβλεπόμενων επισκέψεων ή εορτών, όπως και στην παροχή παιδαγωγικού υλικού.
- Ενημερώνουν τους γονείς για την πρακτική άσκηση των φοιτητών και φοιτητριών.
- Ενημερώνουν τους φοιτητές για τα στοιχεία της τάξης τους και τον τρόπο δουλειάς τους.
- Συνεργάζονται με το ειδικό εργαστηριακό προσωπικό, τις αποσπασμένες νηπιαγωγούς και τα μέλη ΔΕΠ για την αντιμετώπιση προβλημάτων που τυχόν προκύπτουν.

2.3.7. Μαθήματα Διευρυμένης Πρακτικής Άσκησης (Δ.Π.Α.)

Το Τμήμα Νηπιαγωγών συμμετέχοντας στην πράξη ΕΠΕΑΕΚ 2.4.2.α. «ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ» προσφέρει μαθήματα στα πεδία πρακτικής άσκησης, με στόχο τη σύζευξη της εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας. Για το λόγο αυτό το Τμήμα έχει αναπτύξει συνεργασία με φορείς (φορείς υποδοχής), όπως βιβλιοθήκες, παιδότοποι-παιδικές χαρές, νοσοκομεία, μουσεία, πολιτιστικοί φορείς, κέντρα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και τεχνολογίας.

Στα πεδία Δ.Π.Α. μπορούν να συμμετάσχουν φοιτήτριες/φοιτητές όλων των εξαμήνων. Κάθε πεδίο Δ.Π.Α., σε κάθε κύκλο του, δεν μπορεί να εξασκεί παραπάνω από 20 φοιτητές.

Κάθε κύκλος ενός πεδίου της Δ.Π.Α. ολοκληρώνεται σε δύο φάσεις ως εξής :

Α' φάση: Θεωρητική προετοιμασία (10 ώρες θεωρητικά μαθήματα)

Β' φάση: Πρακτική άσκηση στο φορέα υποδοχής.

Η συμμετοχή σε πεδίο της Δ.Π.Α. αντιστοιχεί με παρακολούθηση μαθήματος «Κατ' επιλογήν». Κατά τη διάρκεια της Δ.Π.Α. παρέχεται στις φοιτήτριες και στους φοιτητές αμοιβή και ασφαλιστική κάλυψη.

2.3.8 Πτυχιακή εργασία

Οι φοιτήτριες/φοιτητές έχουν τη δυνατότητα να εκπονήσουν πτυχιακή εργασία υπό την επίβλεψη και καθοδήγηση μελών του διδακτικού προσωπικού του Τμήματος. Η αίτηση για την ανάληψη πτυχιακής εργασίας κατατίθεται στη Γραμματεία, ύστερα από συνεννόηση με το μέλος ΔΕΠ, το αργότερο μέχρι το τέλος Μαΐου του βου εξαμήνου σπουδών ή στις αρχές του 7ου. Σε καμία περίπτωση δε μπορεί να μεσολαβήσει διάστημα μικρότερο των 6 μηνών από την αίτηση της φοιτήτριας ή του φοιτητή, πριν την κατάθεση της διπλωματικής εργασίας. Η Γενική Συνέλευση του Τμήματος αποφασίζει σχετικά και ορίζει δεύτερη/ο βαθμολογήτρια/τή.

Κατά την περίοδο συγγραφής της πτυχιακής εργασίας απαιτείται συνεργασία σε τακτά χρονικά διαστήματα με την επόπτρια/ τον επόπτη. Η εργασία πρέπει να ολοκληρωθεί και να παραδοθεί τουλάχιστον 15 μέρες πριν από την έναρξη της εξεταστικής περιόδου κατά την οποία οι φοιτήτριες/ φοιτητές προγραμματίζουν να λάβουν το πτυχίο τους. Σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να ανατεθεί ή να κατατεθεί πτυχιακή εργασία πέρα από αυτά τα χρονικά όρια.

Κάθε μέλος ΔΕΠ δεν μπορεί να αναλάβει περισσότερες από επτά πτυχιακές εργασίες. Η πτυχιακή εργασία παραδίνεται δακτυλογραφημένη σε δύο αντίτυπα, ένα από τα οποία κατατίθεται στη Βιβλιοθήκη της Σχολής, και πιστώνεται με εννέα διδακτικές μονάδες (12 ECTS), οι οποίες αντιστοιχούν σε τρία κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα.

2.3.9. Κατηγορίες υποχρεωτικών και κατ' επιλογήν μαθημάτων

Τα υποχρεωτικά (και τα μαθήματα διδακτικής) και κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα αναγράφονται ανά γνωστικό αντικείμενο. Πιστώνεται το καθένα με 2, 4 ή 5 ECTS, εκτός από τα μαθήματα της πρακτικής άσκησης, 2213Υ- Πρακτική Άσκηση: Αναλυτικά Προγράμματα- Παρατήρηση – Αναστοχασμοί και 2219Υ- Πρακτική Άσκηση: Διερεύνηση, Σχεδιασμός και Ανάληψη Εκπαιδευτικού Έργου, που πιστώνονται με 10 και 14 ECTS, αντίστοιχα. Με Υ περιγράφονται τα υποχρεωτικά μαθήματα (και τα μαθήματα διδακτικής) και με Ε τα κατ' επιλογήν υποχρεωτικά.

0100 Μεθοδολογία Έρευνας

0106Υ- Στατιστική

0108Υ- Συγγραφή Επιστημονικής Εργασίας

0103Ε – Στατιστική Ανάλυση Δεδομένων

0107Ε- Μεθοδολογία Έρευνας

0200 Ιστορία της Αγωγής και της Εκπαίδευσης

0201Υ - Ιστορία της Νεοελληνικής Εκπαίδευσης

0203Ε - Νεώτερα Παιδαγωγικά Κινήματα και Ιδέες

0204Ε - Ιστορία της Προσχολικής Αγωγής

0205Ε - Μικροϊστορία και Εκπαίδευση

0206Ε - Θέματα Εκπαιδευτικής Ιστορίας

0300 Φιλοσοφία και Φιλοσοφικές Προϋποθέσεις της Αγωγής

0302Υ - Φιλοσοφία της Παιδείας

0303Ε - Πολιτική Φιλοσοφία της Παιδείας: Ρητορική και Επικοινωνία

0304E - Ηθική, Κοινωνική και Πολιτική Φιλοσοφία

0305E- Ιστορία της Φιλοσοφίας

0400 Ψυχολογία και Ψυχολογικές Προϋποθέσεις της Αγωγής

0401Y - Γνωστική Ψυχολογία

0402Y - Εισαγωγή στην Κοινωνική Ψυχολογία

0403E - Ψυχολογία Κινήτρων

0404E - Εκπαιδευτική Ψυχολογία & Στοιχεία Εξελικτικής Ψυχολογίας

0405E - Εφαρμογές της Γνωστικής Ψυχολογίας στην Εκπαίδευση

0406E - Η Μελέτη της Εκπαίδευσης στην Κοινωνική Ψυχολογία

0407E - Η Μελέτη του Πολιτισμού στην Κοινωνική Ψυχολογία

0408E - Η Μελέτη του Λόγου στην Κοινωνική Ψυχολογία

0500 Κοινωνικές Επιστήμες και Έρευνα στην Εκπαίδευση

0518Y - Εκπαιδευτική Πολιτική

0519Y - Κοινωνική Ανθρωπολογία της Εκπαίδευσης και Ερευνητικές Εφαρμογές

0522Y - Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης

0507E - Κοινωνιολογία των Πολιτισμικών Πρακτικών

0511E - Πολιτική Κουλτούρα και Εκπαιδευτική Πολιτική

0516E - Δια βίου Μάθηση και Κοινωνία: Θεσμοί, Συστήματα και Πολιτικές

0520E - Εισαγωγή στην Κοινωνική Ανθρωπολογία

0521E - Σχολικές Εθνογραφίες

0523E - Πολιτισμός και Μαζική Επικοινωνία

0600 Ειδική Αγωγή

0606Y - Ψυχολογία Ατόμων με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες

0603E - Νοητική Αναπηρία

0605E - Αναπτυξιακή Ψυχοπαθολογία

0607E.- Διαχείριση Προβλημάτων Συμπεριφοράς Νηπίων και Παιδιών με Αναπτυξιακή Καθυστέρηση

0700 Παιδαγωγική

0701Y - Προσχολική Παιδαγωγική

0704Y - Διαπολιτισμική Εκπαίδευση και Παιδαγωγική

0722Y - Συγκριτική Παιδαγωγική

0708E- Διαφοροποιημένη Μάθηση και Πολυπολιτισμικά Εκπαιδευτικά Προγράμματα

0709E- Διαπολιτισμική Παιδαγωγική και Διδακτικό Υλικό

0710E- Μετανάστευση, Διαφορετικότητα, Διεθνής Εκπαίδευση και Εκπαίδευση Ενηλίκων

0713E - Μειονότητες, Μετανάστες και Εκπαίδευση

0715E - Εκπαιδευτική Πολιτική και Δικαιώματα

0716E - Εκπαιδευτική Πολιτική και Φύλο

0720E - Εισαγωγή στην Παιδαγωγική

0721E - Μετάβαση από το Νηπιαγωγείο στο Δημοτικό Σχολείο και Συνεργασία μεταξύ των δυο Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων

0724E- Η Ολιστικότητα στην Εκπαίδευση, Θεωρία και Πράξη
0725E Οργάνωση Εκπαιδευτικών προγραμμάτων στην προσχολική εκπαίδευση

0800 Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης

0803E - Διασφάλιση Ποιότητας, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία στην Εκπαίδευση
0805E – Ειδικά Θέματα Διασφάλισης Ποιότητας, Επιχειρηματικότητας και Καινοτομίας στην Εκπαίδευση

0900 Ελληνική Γλώσσα

0912Υ - Κοινωνιογλωσσολογία
0913Υ – Εισαγωγικές Αρχές Γλωσσολογίας-Ελληνική Γλώσσα
0906E - Γλώσσα, Κοινωνία και Εκπαίδευση
0907E - Γλώσσα, Κείμενα και Επικοινωνία
0908E - Κριτικός Γραμματισμός
0914E - Διαχρονία και Συγχρονία της Ελληνικής Γλώσσας

1000 Λογοτεχνία

1003Υ - Παιδική Λογοτεχνία
1006E - Ιστορία του Βιβλίου
1007E - Τέχνες του Βιβλίου
1010E - Δημιουργική Γραφή και Εκπαίδευση
1011E – Νεοελληνική Λογοτεχνία I
1012E - Νεοελληνική Λογοτεχνία II

1100 Ιστορία

1101Υ - Νεότερη Ελληνική Ιστορία
1102E - Νεότερη και Σύγχρονη Ευρωπαϊκή Ιστορία
1103E- Συγκρουσιακά ζητήματα από την Εβραϊκή Ιστορία

1200 Παράδοση και Πολιτισμός

1202E - Θέματα Ιστορίας και Πολιτισμού
1206E - Εισαγωγή στις Πολιτισμικές Σπουδές

1300 Πληροφορική

1305Υ- Πληροφορική και ΤΠΕ στην Εκπαίδευση
1306E- Ανάπτυξη Ψηφιακού Υλικού και Διδακτικών Σεναρίων με ΤΠΕ
1307E- Προηγμένες Τεχνικές Διδασκαλίας μέσω Τεχνολογίας

1400 Μαθηματικά

1405Υ - Μαθηματική Εκπαίδευση στην Προσχολική και Πρώτη Σχολική Ηλικία
1402E - Ανάπτυξη της Έννοιας του Αριθμού
1404E - Σύγχρονες Προσεγγίσεις στη Διδακτική των Μαθηματικών

1500 Περιβαλλοντική Εκπαίδευση

1502Υ - Εκπαίδευση για το Περιβάλλον και την Αειφορία

1600 Φυσικές Επιστήμες

1601Υ - Έννοιες Φυσικών Επιστημών Ι και οι Αναπαραστάσεις τους

1603Ε - Οργάνωση Επισκέψεων στα Τεχνοεπιστημονικά Μουσεία

1606Ε - Εργαστηριακές Δραστηριότητες για τη Διδασκαλία Βιολογικών Εννοιών

1607Ε- Αγωγή Υγείας

1608Ε - Έννοιες Φυσικών Επιστημών ΙΙ και η Διδασκαλία τους

1700 Αισθητική Παιδεία

1701Υ - Εικαστικά Εργαστήρια

1800 Μουσικοπαιδαγωγική

1809Υ - Μουσικοπαιδαγωγική

1900 Θεατρικό Παιχνίδι- Κουκλοθέατρο

1907Υ - Θεατρική Αγωγή

1904Ε - Οργάνωση Θεατρικής Παράστασης

1905Ε - Δραματοποίηση

1908Ε - Θεατρικό Παιχνίδι

2000 Κινητική Αγωγή

2001Υ - Κινητική - Ρυθμική Αγωγή

2003Ε - Παιδαγωγικά Παιχνίδια στην Προσχολική Ηλικία

2005Ε - Μέτρηση και Αξιολόγηση Αντιληπτικο-Κινητικών Ικανοτήτων και Δεξιοτήτων

2200 Διδακτική Μεθοδολογία και Πρακτική Άσκηση

2201Υ - Διδακτική της Κινητικής Αγωγής

2002Υ - Διδακτική της Κοινωνικής και Πολιτικής Αγωγής

2209Υ - Διδακτική Εικαστικών

2211Υ - Διδακτική της Μητρικής Γλώσσας

2213Υ- Πρακτική Άσκηση: Αναλυτικά Προγράμματα - Παρατήρηση - Αναστοχασμοί

2214Υ - Παιδαγωγική Γνώση Περιεχομένου Φυσικών Επιστημών

2215Υ- Διδασκαλία Βιολογικών και Περιβαλλοντικών Εννοιών

2216Υ- Διδακτική της Πληροφορικής και των ΤΠΕ

2217Υ - Παιδικό Τραγούδι και Δημιουργικές Μουσικές Εφαρμογές στην Προσχολική Εκπαίδευση

2218Υ - Δραστηριότητες Μαθηματικών στο Νηπιαγωγείο

2219Υ- Πρακτική Άσκηση: Διερεύνηση, Σχεδιασμός και Ανάλυση Εκπαιδευτικού Έργου

2300 Ξένη Γλώσσα

2307Υ - Αγγλική Γλώσσα

Π Διευρυμένη Πρακτική Άσκηση

Π1 - Παιδικές βιβλιοθήκες- Βιβλιοθήκες

Π3 - Περιβάλλον και Διαχείριση: Έρευνα περιβαλλοντικών συστημάτων

Π4 - Τεχνολογικά Μουσεία, Εργαστήρια Φυσικών Επιστημών

Π5 - Εφαρμοσμένη εκπαιδευτική έρευνα

Π6 - Δημιουργική Απασχόληση και ψυχολογική στήριξη: Νοσοκ. Παιδοτ. Ε.Α.

Π8 - Αρχαιακή Έρευνα. Ιστορικές έρευνες πεδίου

Π11 - Βιβλίο και νέοι

Π12 - Νέα γενιά και πολιτισμός

Π15 - Μουσείο και Εκπαίδευση

Π17 - Μ.Μ.Ε. και νέοι

Π10 - Εικαστικά εργαστήρια

2.4. Πρόγραμμα μαθημάτων ακαδημαϊκού έτους 2015 - 2016**1ο εξάμηνο**

Στο πρώτο εξάμηνο οι φοιτήτριες και οι φοιτητές δηλώνουν από τον παρακάτω κατάλογο μαθημάτων μόνο υποχρεωτικά μαθήματα που αντιστοιχούν σε 30 ECTS.

Κωδικός και τίτλος μαθήματος	Είδος μαθήματος	Διδάσκουσα - ων	ECTS
0201Υ. Ιστορία της Νεοελληνικής Εκπαίδευσης	Υ	Γιάννης Μπέτσας	4
0518Υ. Εκπαιδευτική Πολιτική	Υ	Ευαγγελία Καλεράντε	4
0522Υ. Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης	Υ	Νίκος Φωτόπουλος	4
0701Υ. Προσχολική Παιδαγωγική	Υ	Σοφία Αυγητίδου	4
0913Υ. Εισαγωγικές Αρχές Γλωσσολογίας - Ελληνική Γλώσσα	Υ	Κωνσταντίνος Ντίνας	4
1305Υ. Πληροφορική και ΤΠΕ στην Εκπαίδευση	Υ	Θαρρενός Μπράτιτσης	5
1601Υ. Έννοιες Φυσικών Επιστημών Ι και Αναπαραστάσεις τους	Υ	Πέτρος Καριώτογλου	5

2ο εξάμηνο

Στο δεύτερο εξάμηνο οι φοιτήτριες και οι φοιτητές δηλώνουν από τον παρακάτω κατάλογο μαθημάτων 22 ECTS από υποχρεωτικά μαθήματα και 8 ECTS από κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα.

Κωδικός και τίτλος μαθήματος	Είδος μαθήματος	Διδάσκουσα - ων	ECTS
0302Υ. Φιλοσοφία της Παιδείας	Υ	Σωτηρία Τριαντάρη	4
1101Υ. Νεότερη Ελληνική Ιστορία	Υ	Ιφιγένεια Βαμβακίδου	4
1701Υ. Εικαστικά Εργαστήρια	Υ	Εντεταλμένος Λέκτορας	5
1809Υ. Μουσικοπαιδαγωγική	Υ	Εντεταλμένος Λέκτορας	4
2001Υ. Κινητική - Ρυθμική Αγωγή	Υ	Κλειώ Σέμογλου	5
Επιλεγόμενα 2 μεταξύ των ακόλουθων			
0206Ε. Θέματα Εκπαιδευτικής Ιστορίας	Ε	Γιάννης Μπέτσας	4
0305Ε. Ιστορία της Φιλοσοφίας	Ε	Σωτηρία Τριαντάρη	4
0716Ε. Εκπαιδευτική Πολιτική και Φύλο	Ε	Ευαγγελία Καλεράντε	4
0914Ε. Διαχρονία και Συγχρονία της Ελληνικής Γλώσσας	Ε	Κωνσταντίνος Ντίνας	4
1006Ε. Ιστορία του Βιβλίου	Ε	Έφη Παπαγεωργίου	4
2003Ε. Παιδαγωγικά Παιχνίδια στην Προσχολική Ηλικία	Ε	Κλειώ Σέμογλου	4

3ο εξάμηνο

Στο τρίτο εξάμηνο οι φοιτήτριες και οι φοιτητές δηλώνουν από τον παρακάτω κατάλογο μαθημάτων 22 ECTS από υποχρεωτικά μαθήματα και 8 ECTS από κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα.

Κωδικός και τίτλος μαθήματος	Είδος μαθήματος	Διδάσκουσα - ων	ECTS
0401Υ. Γνωστική Ψυχολογία	Υ	Γεωργία Στεφάνου	4
0704Υ. Διαπολιτισμική Εκπαίδευση και Παιδαγωγική	Υ	Νεκταρία Παλαιολόγου	4
0912Υ. Κοινωνιογλωσσολογία	Υ	Αναστασία Στάμου	5
1003Υ. Παιδική Λογοτεχνία	Υ	Τριαντάφυλλος Κωτόπουλος	4
1405Υ. Μαθηματική Εκπαίδευση στην Προσχολική και Πρώτη σχολική ηλικία	Υ	Κωνσταντίνος Χρήστου	5
2307Υ. Αγγλική Γλώσσα	Υ	Εντεταλμένος Λέκτορας	
Επιλεγόμενα 2 μεταξύ των ακόλουθων			
0107Ε. Μεθοδολογία Έρευνας	Ε	Σοφία Αναστασιάδου	4
0203Ε. Νεώτερα Παιδαγωγικά Κινήματα και Ιδέες	Ε	Γιάννης Μπέτσας	4
0520Ε. Εισαγωγή στην Κοινωνική Ανθρωπολογία	Ε	Δόμνα Μιχαήλ	4
0720Ε. Εισαγωγή στην Παιδαγωγική	Ε	Καλλιόπη Βρυνιώτη	4
0724Ε. Η Ολιστικότητα στην Εκπαίδευση, Θεωρία και Πράξη	Ε	Ευδοξία Κωτσαλίδου	4
1011Ε. Νεοελληνική Λογοτεχνία Ι	Ε	Τριαντάφυλλος Κωτόπουλος	4

4ο εξάμηνο

Στο τέταρτο εξάμηνο οι φοιτήτριες και οι φοιτητές δηλώνουν από τον παρακάτω κατάλογο μαθημάτων 22 ECTS από υποχρεωτικά μαθήματα και 8 ECTS από κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα.

Κωδικός και τίτλος μαθήματος	Είδος μαθήματος	Διδάσκουσα - ων	ECTS
0402Υ. Εισαγωγή στην Κοινωνική Ψυχολογία	Υ	Ευθαλία Κωνσταντινίδου	4
1502Υ. Εκπαίδευση για το Περιβάλλον και την Αειφορία	Υ	Πηνελόπη Παπαδοπούλου	4
1907Υ. Θεατρική Αγωγή	Υ	Σταμάτης Γαργαλιάνος	4
2213Υ. Πρακτική Άσκηση: Αναλυτικά Προγράμματα - Παρατήρηση - Αναστοχασμοί	Υ	Καλλιόπη Βруνιώτη	10
Επιλεγόμενα 2 μεταξύ των ακόλουθων			
0404Ε. Εκπαιδευτική Ψυχολογία & Στοιχεία Εξελικτικής Ψυχολογίας	Ε	Γεωργία Στεφάνου	4
0521Ε. Σχολικές Εθνογραφίες	Ε	Δόμνα Μιχαήλ	4
0721Ε. Μετάβαση από το Νηπιαγωγείο στο Δημοτικό Σχολείο και Συνεργασία μεταξύ των δύο Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων	Ε	Καλλιόπη Βруνιώτη	4
0725Ε. Οργάνωση Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων στην Προσχολική Εκπαίδευση	Ε	Ευδοξία Κωτσαλίδου	4
0803Ε. Διασφάλιση Ποιότητας, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία στην Εκπαίδευση	Ε	Σοφία Αναστασιάδου	4
1012Ε. Νεοελληνική Λογοτεχνία II	Ε	Τριαντάφυλλος Κωτόπουλος	4
1306Ε. Ανάπτυξη Ψηφιακού Υλικού και Διδακτικών Σεναρίων με ΤΠΕ	Ε	Θαρρενός Μπράτιτσης	4
1603Ε. Οργάνωση Επισκέψεων σε Τεχνοεπιστημονικά Μουσεία	Ε	Πέτρος Καριώτογλου	4

5ο εξάμηνο

Στο πέμπτο εξάμηνο οι φοιτήτριες και οι φοιτητές δηλώνουν από τον παρακάτω κατάλογο μαθημάτων 8 ECTS από υποχρεωτικά μαθήματα, 10 ECTS από τις Διδακτικές και 12 ECTS από κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα.

Κωδικός και τίτλος μαθήματος	Είδος μαθήματος	Διδάσκουσα - ων	ECTS
0106Υ. Στατιστική	Υ	Σοφία Αναστασιάδου	4
0722Υ. Συγκριτική Παιδαγωγική	Υ	Καλλιόπη Βруνιώτη	4
2201Υ. Διδακτική της Κινητικής Αγωγής ή / και 2211Υ. Διδακτική της Μητρικής Γλώσσας ή / και 2214Υ. Παιδαγωγική Γνώση Περιεχομένου Φυσικών Επιστημών ή / και 2215Υ. Διδασκαλία Βιολογικών και Περιβαλλοντικών εννοιών ή / και 2216Υ. Διδακτική της Πληροφορικής και των ΤΠΕ	Υ (δύο από τα πέντε)	Κλειώ Σέμογλου ή / και Κωνσταντίνος Ντίνας ή / και Πέτρος Καριώτογλου ή / και Πηνελόπη Παπαδοπούλου ή / και Θαρρενός Μπράτιτσης	10
Επιλεγόμενα 3 μεταξύ των ακόλουθων			
0303Ε. Πολιτική Φιλοσοφία της Παιδείας: Ρητορική και Επικοινωνία	Ε	Σωτηρία Τριαντάρη	4
0511Ε. Πολιτική Κουλτούρα και Εκπαιδευτική Πολιτική	Ε	Ευαγγελία Καλεράντε	4
0605Ε. Αναπτυξιακή Ψυχοπαθολογία	Ε	Αναστασία Αλευριάδου	4
0603Ε. Νοητική Αναπηρία	Ε	Αναστασία Αλευριάδου	4
0713Ε. Μειονότητες, Μετανάστες και Εκπαίδευση	Ε	Δόμνα Μιχαήλ	4
0907Ε. Γλώσσα, Κείμενα και Επικοινωνία	Ε	Αναστασία Στάμου	4
1007Ε. Τέχνες του Βιβλίου	Ε	Έφη Παπαγεωργίου	4
1904Ε. Οργάνωση Θεατρικής Παράστασης	Ε	Σταμάτης Γαργαλιάνος	4
2005Ε. Μέτρηση και αξιολόγηση αντιληπτικο-κινητικών ικανοτήτων και δεξιοτήτων	Ε	Κλειώ Σέμογλου	4

6ο εξάμηνο

Στο έκτο εξάμηνο οι φοιτήτριες και οι φοιτητές δηλώνουν από τον παρακάτω κατάλογο μαθημάτων 8 ECTS από υποχρεωτικά μαθήματα, 10 ECTS από τις Διδακτικές και 12 ECTS από κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα.

Κωδικός και τίτλος μαθήματος	Είδος μαθήματος	Διδάσκουσα - ων	ECTS
0519Υ. Κοινωνική Ανθρωπολογία της Εκπαίδευσης και Ερευνητικές Εφαρμογές	Υ	Δόμνα Μιχαήλ	4
0606Υ. Ψυχολογία Ατόμων με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες	Υ	Αναστασία Αλευριάδου	4
2202Υ. Διδακτική της Κοινωνικής και Πολιτικής Αγωγής ή / και 2209Υ. Διδακτική Εικαστικών ή / και 2211Υ. Διδακτική της Μητρικής Γλώσσας ή / και 2217Υ. Παιδικό Τραγούδι και Δημιουργικές Μουσικές Εφαρμογές στην Προσχολική Εκπαίδευση ή / και 2218Υ. Δραστηριότητες Μαθηματικών στο Νηπιαγωγείο	Υ (δύο από τα πέντε)	Σοφία Αυγητίδου ή / και Εντεταλμένος Λέκτορας ή / και Κωνσταντίνος Ντίνας ή / και Εντεταλμένος Λέκτορας ή / και Κωνσταντίνος Χρήστου	10
Επιλεγόμενα 3 μεταξύ των ακόλουθων			
0403Ε. Ψυχολογία Κινήτρων	Ε	Γεωργία Στεφάνου	4
0507Ε. Κοινωνιολογία των Πολιτισμικών Πρακτικών	Ε	Νίκος Φωτόπουλος	4
0607Ε. Διαχείριση Προβλημάτων Συμπεριφοράς Νηπίων και Παιδιών με Αναπτυξιακή Καθυστέρηση	Ε	Αναστασία Αλευριάδου	4
0710Ε. Μετανάστευση, Διαφορετικότητα, Διεθνής Εκπαίδευση και Εκπαίδευση Ενηλίκων	Ε	Νεκταρία Παλαιολόγου	4
0906Ε. Γλώσσα, Κοινωνία και Εκπαίδευση	Ε	Αναστασία Στάμου	4
1103Ε. Συγκρουσιακά Ζητήματα από την Εβραϊκή Ιστορία	Ε	Ιφιγένεια Βαμβακίδου	4
1608Ε. Έννοιες Φυσικών Επιστημών ΙΙ και Διδασκαλία τους	Ε	Πέτρος Καριώτογλου	4

7ο εξάμηνο*

Στο έβδομο εξάμηνο οι φοιτήτριες και οι φοιτητές δηλώνουν από τον παρακάτω κατάλογο μαθημάτων 14 ECTS από την πρακτική και 16 ECTS από κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα. Σε περίπτωση που δεν συμμετέχουν στην πρακτική άσκηση στο συγκεκριμένο εξάμηνο, δηλώνουν 2 ECTS από το υποχρεωτικό μάθημα της Συγγραφής Επιστημονικής Εργασίας και 28 ECTS από κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα.

Κωδικός και τίτλος μαθήματος	Είδος μαθήματος	Διδάσκουσα - ων	ECTS
0108Υ. Συγγραφή Επιστημονικής Εργασίας	Υ	Ομάδα Διδασκόντων	2
2219Υ. Πρακτική Άσκηση: Διερεύνηση, Σχεδιασμός και Ανάλυση Εκπαιδευτικού Έργου	Υ	Σοφία Αυγητίδου, Πηνελόπη Παπαδοπούλου, Ευδοξία Κωτσαλίδου	14
Επιλεγόμενα 7 ή 4, ανάλογα με την πρακτική άσκηση, μεταξύ των ακόλουθων			
0103Ε. Στατιστική Ανάλυση Δεδομένων	Ε	Σοφία Αναστασιάδου	4
0204Ε. Ιστορία της Προσχολικής Αγωγής	Ε	Γιάννης Μπέτσας	4
0304Ε. Ηθική, Κοινωνική και Πολιτική Φιλοσοφία	Ε	Σωτηρία Τριαντάρη	4
0405Ε. Εφαρμογές της Γνωστικής Ψυχολογίας στην Εκπαίδευση	Ε	Γεωργία Στεφάνου	4
0407Ε. Η Μελέτη του Πολιτισμού στην Κοινωνική Ψυχολογία	Ε	Ευθαλία Κωνσταντινίδου	4
0408Ε. Η Μελέτη του Λόγου στην Κοινωνική Ψυχολογία	Ε	Ευθαλία Κωνσταντινίδου	4
0516Ε. Δια Βίου Μάθηση και Κοινωνία: Θεσμοί, Συστήματα και Πολιτικές	Ε	Νίκος Φωτόπουλος	4
0709Ε. Διαπολιτισμική Παιδαγωγική και διδακτικό υλικό	Ε	Νεκταρία Παλαιολόγου	4
1102Ε. Νεότερη και Σύγχρονη Ευρωπαϊκή Ιστορία	Ε	Ιφιγένεια Βαμβακίδου	4
1206Ε. Εισαγωγή στις Πολιτισμικές Σπουδές	Ε	Ιφιγένεια Βαμβακίδου	4
1402Ε. Ανάπτυξη της Έννοιας του Αριθμού	Ε	Κωνσταντίνος Χρήστου	4
1607Ε. Αγωγή Υγείας	Ε	Πηνελόπη Παπαδοπούλου	4
1905Ε. Δραματοποίηση	Ε	Σταμάτης Γαργαλιάνος	4

* Στο τέταρτο έτος φοίτησης, φοιτήτριες και φοιτητές κατανέμονται σε δύο ομάδες, ανάλογα με το εξάμηνο (χειμερινό ή εαρινό) στο οποίο πραγματοποιούν την πρακτική τους άσκηση. Στην περίπτωση που συμμετέχουν στο 7ο εξάμηνο στην πρακτική, δηλώνουν από τον παραπάνω πίνακα μαθημάτων την Πρακτική άσκηση (ανάληψη εκπαιδευτικού έργου) και τέσσερα (4) επιλεγόμενα μαθήματα. Στην περίπτωση που δεν συμμετέχουν στο συγκεκριμένο εξάμηνο στην πρακτική άσκηση, δηλώνουν από τον παραπάνω πίνακα μαθημάτων το υποχρεωτικό μάθημα «Συγγραφή Επιστημονικής Εργασίας» και επτά (7) επιλεγόμενα μαθήματα

8ο εξάμηνο*

Στο όγδοο εξάμηνο οι φοιτήτριες και οι φοιτητές δηλώνουν από τον παρακάτω κατάλογο μαθημάτων 14 ECTS από την πρακτική και 16 ECTS από κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα. Σε περίπτωση που δεν συμμετέχουν στην πρακτική άσκηση στο συγκεκριμένο εξάμηνο, δηλώνουν 2 ECTS από το υποχρεωτικό μάθημα της Συγγραφής Επιστημονικής Εργασίας και 28 ECTS από κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα.

Κωδικός και τίτλος μαθήματος	Είδος μαθήματος	Διδάσκουσα - ων	ECTS
0108Υ. Συγγραφή Επιστημονικής Εργασίας	Υ	Ομάδα Διδασκόντων	2
2219Υ. Πρακτική Άσκηση: Διερεύνηση, Σχεδιασμός και Ανάλυση Εκπαιδευτικού Έργου	Υ	Σοφία Αυγητίδου, Νεκταρία Παλαιολόγου, Κωνσταντίνος Χρήστου, Ευδοξία Κωτσαλίδου	14
Επιλεγόμενα 7 ή 4, ανάλογα με την πρακτική άσκηση, μεταξύ των ακόλουθων			
0205Ε. Μικροϊστορία και Εκπαίδευση	Ε	Γιάννης Μπέτσας	4
0406Ε. Η Μελέτη της Εκπαίδευσης στην Κοινωνική Ψυχολογία	Ε	Ευθαλία Κωνσταντινίδου	4
0523Ε. Πολιτισμός και Μαζική Επικοινωνία	Ε	Νίκος Φωτόπουλος	4
0708 Ε. Διαφοροποιημένη Μάθηση και Πολυπολιτισμικά Εκπαιδευτικά Προγράμματα	Ε	Νεκταρία Παλαιολόγου	4
0715Ε. Εκπαιδευτική Πολιτική και Δικαιώματα	Ε	Ευαγγελία Καλεράντε	4
0805Ε. Ειδικά Θέματα Διασφάλισης Ποιότητας, Επιχειρηματικότητας και Καινοτομίας στην Εκπαίδευση	Ε	Σοφία Αναστασιάδου	4
0908Ε. Κριτικός Γραμματισμός	Ε	Αναστασία Στάμου	4
1010Ε. Δημιουργική Γραφή	Ε	Τριαντάφυλλος Κωτόπουλος	4
1202Ε. Θέματα Ιστορίας και Πολιτισμού	Ε	Ιφιγένεια Βαμβακίδου	4
1307Ε. Προηγμένες Τεχνικές Διδασκαλίας μέσω Τεχνολογίας	Ε	Θαρρενός Μπράτισης	4
1404Ε. Σύγχρονες Προσεγγίσεις στη Διδακτική των Μαθηματικών	Ε	Κωνσταντίνος Χρήστου	4
1606Ε. Εργαστηριακές Δραστηριότητες για τη Διδασκαλία Βιολογικών Εννοιών	Ε	Πηνελόπη Παπαδοπούλου	4
1908Ε. Θεατρικό Παιχνίδι	Ε	Σταμάτης Γαργαλιάνος	4

* Στο τέταρτο έτος φοίτησης, φοιτήτριες και φοιτητές κατανέμονται σε δύο ομάδες, ανάλογα με το εξάμηνο (χειμερινό ή εαρινό) στο οποίο πραγματοποιούν την πρακτική τους άσκηση. Στην περίπτωση που συμμετέχουν στο 7^ο εξάμηνο στην πρακτική, δηλώνουν από τον παραπάνω πίνακα μαθημάτων την Πρακτική άσκηση (ανάληψη εκπαιδευτικού έργου) και τέσσερα (4) επιλεγόμενα μαθήματα. Στην περίπτωση που δεν συμμετέχουν στο συγκεκριμένο εξάμηνο στην πρακτική άσκηση, δηλώνουν από τον παραπάνω πίνακα μαθημάτων το υποχρεωτικό μάθημα «Συγγραφή Επιστημονικής Εργασίας» και επτά (7) επιλεγόμενα μαθήματα

2.4.1 Συνοπτική παρουσίαση των ECTS, ανά κατηγορία μαθημάτων, που αντιστοιχούν σε κάθε εξάμηνο

Εξάμηνο	Υ μαθήματα	ECTS	Μαθήματα Διδακτικής	ECTS	Ε μαθήματα	ECTS	Σύνολο ECTS/εξάμηνο
1ο	7	30	-	-	-	-	30
2ο	5	22	-	-	2	8	30
3ο	5	22	-	-	2	8	30
4ο	5	22	-	-	2	8	30
5ο	2	8	2	10	3	12	30
6ο	2	8	2	10	3	12	30
7ο*	1	14	-	-	4 ή 7	16 ή 28	30
8ο*	1	2	-	-	7 ή 4	28 ή 16	30
Σύνολο	28	128	4	20	23	92	240

*Εξαρτάται από το εξάμηνο που λαμβάνεται η πρακτική άσκηση.

2.5. Περιγραφή μαθημάτων

2.5.1. Υποχρεωτικά μαθήματα

0100 Μεθοδολογία Έρευνας

0106Υ- Στατιστική

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική Σχολή		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0106Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό, Επιστημονικής Περιοχής.		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά και αγγλικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/courses		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και φοιτήτριες αναμένεται:

- να καταλαβαίνουν τα μέτρα θέσης
- να καταλαβαίνουν τα μέτρα διασποράς
- να καταλαβαίνουν τα μέτρα ασυμμετρίας
- να γνωρίζουν την έννοια της παλινδρόμησης
- να γνωρίζουν την έννοια της συχνότητας
- να κατασκευάζουν πίνακα συχνοτήτων και σχετικών συχνωτήτων
- να κατασκευάζουν στατιστικά διαγράμματα

Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
 Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
 Λήψη αποφάσεων
 Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία
 Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
 Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
 Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
 Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- I. Θεωρητικό μέρος: Συλλογή, Ταξινόμηση και Παρουσίαση Στατιστικών Δεδομένων, Εμπειρικές Κατανομές, Μέτρα Θέσης, Μέτρα Διασποράς, Μέτρα Ασυμετρίας, Παλινδρόμηση, Συσχέτιση.
- II. Πρακτικό μέρος: Στατιστική επεξεργασία δεδομένων με τη βοήθεια του Excel.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος;Ναι μέσα στο εργαστήριο πληροφορικής	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις και εργαστήριο	36 ώρες
	Ατομική έρευνα και μελέτη (ανεύρεση βιβλιογραφίας έρευνα στο Διαδίκτυο)	12 ώρες
	Προετοιμασία για τις ατομικές και ομαδικές ασκήσεις;	12 ώρες
	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	40 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	1. Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου. 2. Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου. 3. Πρόοδος. 4. Κατ'οίκον εργασία. 5. Προφορική παρουσίαση εργασίας. 6. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας. 7. Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις. 8. Παρακολούθηση φοιτητών κατα την εκτέλεση εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων. 9. Λήψη από τους φοιτητές συστηματικών σχολίων στο μέσον του εξαμήνου. 10. Διασφάλιση διαφάνεια στην αξιολόγηση της επιδοσης των φοιτητών:Κάθε φοιτητής /τρια μπορεί να δει το γραπτό του/της εργασία του/της και να τους εξηγηθεί η τελική κρίση.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :
 Γαλαμάς, Β. (2005) Στατιστικές τεχνικές και εφαρμογές στις επιστήμες της αγωγής. Αθήνα: Πατάκης.
 Ζαίρης, Ε. Π. 2005. Στατιστική μεθοδολογία. Αθήνα: Κριτική.
 Καραγεώργος, Δ. (2001) Στατιστική: Περιγραφική & επαγγελματική. Αθήνα: Σαββάλας, Παπαδημητρίου, Γ. (2005) Περιγραφική στατιστική. Αθήνα: Δαρδανός.
 Ρούσος, Λ. Π. & Τσαούσης, Γ. (2002) Στατιστική εφαρμοσμένη στις κοινωνικές επιστήμες. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα
 -Συναφή επιστημονικά περιοδικά:
 Τετράδια Αναλύσης Δεδομένων

0108Υ- Συγγραφή Επιστημονικής Εργασίας**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0108Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Z' ή Η'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Συγγραφή Επιστημονικής Εργασίας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	2	2	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό, Μάθημα Ειδικής Υποδομής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/courses		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**Μαθησιακά Αποτελέσματα**

Επίπεδο 6 (1ος κύκλος σπουδών)

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και φοιτήτριες αναμένεται:

- Να αναγνωρίζουν τη δομή, το λόγο και τα χαρακτηριστικά μιας επιστημονικής εργασίας
- Να γνωρίζουν τα βασικά στάδια και τις προϋποθέσεις της επιστημονικής τεχνολογίας
- Να αναζητούν βιβλιογραφικές αναφορές με τη χρήση νέων τεχνολογιών των βιβλιοθηκών
- Να καταγράφουν βιβλιογραφικές αναφορές συμβατές με τα αναγνωρισμένα συστήματα βιβλιογραφικών αναφορών
- Να διατυπώνουν επιστημονικά ερωτήματα και υποθέσεις βασισμένα στη θεωρία
- Να επιλέγουν ερευνητικές μεθόδους συμβατές με τα ερωτήματα και τις υποθέσεις της έρευνάς τους
- Να είναι σε θέση με συγγράφουν τα διακριτά μέρη μιας επιστημονικής εργασίας
- Να είναι σε θέση να παρουσιάσουν αποτελεσματικά την επιστημονική τους εργασία, χρησιμοποιώντας τα κατάλληλα εποπτικά μέσα

Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Αυτόνομη Εργασία

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα επιδιώκει να εφοδιάσει τους φοιτητές / τις φοιτήτριες με τις κατάλληλες δεξιότητες, προκειμένου να είναι σε θέση να εκπονούν, να συγγράφουν και να παρουσιάζουν επιστημονικές εργασίες. Επίσης, αποσκοπεί να τους/τις προετοιμάσει για την εκπόνηση της πτυχιακής τους εργασίας.

Οι ενότητες του μαθήματος είναι οι ακόλουθες:

I. Δομή και περιεχόμενο της επιστημονικής εργασίας

II. Τεχνικά χαρακτηριστικά επιστημονικών κειμένων

III. Η αναζήτηση της βιβλιογραφίας και η παράθεση των βιβλιογραφικών αναφορών

IV. Η μεθοδολογία της έρευνας, διατύπωση σκοπού, υποθέσεων
 V. Η επιλογή μεθόδου
 VI. Η παρουσίαση των αποτελεσμάτων της έρευνας
 VII. Η προφορική παρουσίαση των εργασιών

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρησιμοποιούνται μέσω της προβολής διαφανειών, της αξιοποίησης της Πλατφόρμας Ασύγχρονης Τηλεκπαίδευσης, του Συστήματος Υποβοήθησης Διδασκαλίας, της ηλεκτρονικής αλληλογραφίας.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26
	Ασκήσεις πράξης που εστιάζουν στην εφαρμογή	10
	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	12
	Τελική γραπτή εξέταση	2
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<ol style="list-style-type: none"> Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου. Κατ' οίκον εργασία. Φροντιστηριακές Ασκήσεις 	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία
 Eco, U. (1994). *Πώς γίνεται μια διπλωματική εργασία*. Αθήνα: Νήσος.
 Ανδρεαδάκης, Ν., Μ. Βάμβουκας (2011). *Οδηγός για την Εκπόνηση και τη Σύνταξη Γραπτής Ερευνητικής Εργασίας*. Αθήνα: Διάδραση
 Ζαφειρόπουλος, Κ. (2005). *Πώς γίνεται μια επιστημονική εργασία. Επιστημονική έρευνα και συγγραφή εργασιών*. Αθήνα: Κριτική.
 Μαντζιάρης Ι. (2004). *Επιστημονική έρευνα*. Θεσσαλονίκη: Μαντζιάρης.
 -Συναφή επιστημονικά περιοδικά:
 International Journal of Qualitative Methods
 International Journal of Social Research Methodology
 Qualitative Research Journal
 Journal of Mixed Methods Research

0200 Ιστορία της αγωγής και της εκπαίδευσης**0201Y - Ιστορία της Νεοελληνικής Εκπαίδευσης****ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0201Y	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	A'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό, Επιστημονικής Περιοχής, Κορμού.		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική και Αγγλική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/courses/NURED123/index.php		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**Μαθησιακά Αποτελέσματα**

Επίπεδο 6 (1ος κύκλος σπουδών)

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και φοιτήτριες αναμένεται:

Να γνωρίζουν τους σημαντικότερους σταθμούς στην εξέλιξη του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος από τη θεσμοθέτησή του έως τις μέρες μας

Να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν και να εξηγούν τις διαφορετικές αντιλήψεις για το σκοπό και τις λειτουργίες της παρεχόμενης εκπαίδευσης που κυριάρχησαν στο διάστημα αυτό

Να αναδειξουν και να συζητήσουν κρίσιμα και συνεκτικά λογικά επιχειρήματα σχετικά με τη σύγχρονη σκοποθεσία ,και τις λειτουργίες της παρεχόμενης εκπαίδευσης στις μέρες μας

Να αποκτήσουν την ικανότητα να επικοινωνούν με σαφήνεια ιστορικές παιδαγωγικές έννοιες και ιδέες και να τις περιγράφουν σε σχέση με τη διαχρονική εξέλιξη του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος

Να εξετάσουν κριτικά τις βασικότερες παιδαγωγικές ιδέες στο ιδεολογικό, πολιτικό και κοινωνικοοικονομικό τους συγκείμενο

Να κατανοήσουν και να ερμηνεύσουν τις παιδαγωγικές ιδέες μέσα στο ευρύτερο πλαίσιο της εποχής, όπως αυτό προσδιορίστηκε από το ιδεολογικό πολιτικό και κοινωνικοοικονομικό συγκείμενο

Να εντάξουν τις σύγχρονες εξελίξεις στο χώρο της παρεχόμενης στο ελληνικό σύστημα εκπαίδευσης στο ιδεολογικό πολιτικό και κοινωνικοοικονομικό συγκείμενό τους

Να έχουν επαρκή γνώση των προσεγγίσεων που επικράτησαν αναφορικά με τη διδασκαλία και τη μάθηση

Να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν και να εξηγούν της μοτίβα της συνέχειας και της αλλαγής αναφορικά με τη διδασκαλία και τη μάθηση

Να είναι σε θέση περιγράφουν και να εξηγήσουν τη δική τους στάση σχετικά με τη διδασκαλία και τη μάθηση, υπό το φως των σύγχρονων αναγνώσεων της παιδαγωγικής

Να περιγράφουν τις διαφορετικές θεωρήσεις που επικράτησαν στη νεωτερική περίοδο στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα, αναφορικά με το επάγγελμα του εκπαιδευτικού

Να προσδιορίζουν τις κοινωνικές και ηθικές ευθύνες του επαγγέλματος του εκπαιδευτικού σε διαφορετικές περιόδους

Να προτείνουν εννοιολογικά πλαίσια που υποστηρίζουν τη θετική εμπλοκή του εκπαιδευτικού στην τάξη		
Γενικές Ικανότητες		
Αυτόνομη Εργασία Ομαδική Εργασία Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης		
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		
Στο πλαίσιο του μαθήματος επιχειρείται η εξέταση: α) του τρόπου με τον οποίο δομήθηκε το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα, β) της διαμόρφωσης του θεσμικού πλαισίου της εκπαίδευσης στο ελληνικό κράτος από την ίδρυσή του έως σήμερα, γ) των βασικών μεταρρυθμιστικών και αντιμεταρρυθμιστικών σταθμών στην ιστορία της Νεοελληνικής Εκπαίδευσης		
ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ		
ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρησιμοποιούνται μέσω της προβολής διαφανειών, φιλμς, της αξιοποίησης της Πλατφόρμας Ασύγχρονης Τηλεκπαίδευσης, του Συστήματος Υποβοήθησης Διδασκαλίας, της ηλεκτρονικής αλληλογραφίας.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Ασκήσεις πράξης που εστιάζουν στην εφαρμογή	10
	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	15
	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	30
	Πρόοδος (ενδιάμεση εξέταση)	3
	Τελική γραπτή εξέταση	3
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	1. Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου. 2. Πρόοδος. 3. Κατ' οίκον εργασία.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Hofstetter Rita, Schneuwly Bernard (2005) (επιμ), Εισαγωγή στις επιστήμες της εκπαίδευσης, μτφ/ Καρακατσάνη, Δ., Αθήνα: Μεταίχμιο

McCulloch, G., Watts, R. (2003). Theory, methodology, and the history of education, History of Education, Vol. 32, Issue 2, 129-132

Reble, A. (1990), Ιστορία της Παιδαγωγικής, Αθήνα: Εκδόσεις Παπαδήμας

Villaverde, L. Helyar, f. Kincheloe J. (2006). "Historical Research in Education", K. Tobin, J. Kincheloe (eds). Doing Educational Research: A Handbook (Bold Visions in Educational Research), Rotterdam: Sense Publishers, 311-346

Κυπριανός, Π. (2004). Συγκριτική Ιστορία της Ελληνικής Εκπαίδευσης, Αθήνα: Βιβλιόραμα

Μπουζάκης, Σ. (2011). Πανόραμα Ιστορίας της Εκπαίδευσης, Αθήνα: Gutenberg

Παπαδάκης, Ν. (2004). Η Παλίμψηστη Εξουσία. Κράτος, Πανεπιστήμιο και Εκπαιδευτική πολιτική στην Ελλάδα, Αθήνα: Gutenberg

Τερζής, Ν. (2011). Μελέτη της εκπαίδευσης του νεοελληνισμού, Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Αδελφών Κυριακίδη

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:
History of Education Quarterly
Paedagogica Historica. International Journal of the History of Education
Θέματα Ιστορίας της Εκπαίδευσης

0300 Φιλοσοφία και φιλοσοφικές προϋποθέσεις της αγωγής**0302Υ - Φιλοσοφία της Παιδείας****ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0302Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ ΜΕ ΣΚΟΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

1. Να κατανοήσουν τη σχέση της φιλοσοφίας με την εκπαίδευση.
2. Να μάθουν και να γνωρίσουν βασικές έννοιες που αφορούν στο ειδικό πεδίο της φιλοσοφίας της παιδείας.
3. Να κατανοήσουν τις βασικές εκπαιδευτικές απόψεις από την Αρχαιότητα έως τα νεότερα χρόνια και να συνειδητοποιήσουν τις επιδράσεις στο βασικό κορμό της εκπαίδευσης σήμερα.
4. Να κάνουν συγκρίσεις με βάση σημαντικούς φιλοσοφικούς σταθμούς της εκπαίδευσης ανάμεσα στην Αρχαιότητα, το Βυζάντιο, τα Νεοελληνικά χρόνια και σήμερα.
5. Να κατανοήσουν το ιδεολογικό και ιστορικό πλαίσιο της κάθε εποχής στην οποία αναπτύχθηκαν οι απόψεις και οι θεωρίες για την εκπαίδευση.

Γενικές Ικανότητες

Αυτόνομη εργασία
 Ομαδική εργασία
 Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο συγκεκριμένο μάθημα γίνεται κυρίως λόγος για τις κατευθύνσεις του φιλοσοφικού στοχασμού και τις σχέσεις τους με την εκπαίδευση. Ερμηνεύονται βασικές έννοιες, όπως: παιδεία-εκπαίδευση-αγωγή-κοινωνικοποίηση-ηθική-δογματισμός. Τονίζεται η σχέση και η σημασία που έχει η φιλοσοφική θεώρηση των εκάστοτε σπουδαιών εκπροσώπων σε θέματα παιδείας και αναφέρονται οι βασικοί φιλόσοφοι και οι απόψεις που διατυπώνουν σε κάθε εποχή από την αρχαιότητα έως τα νεότερα χρόνια. Το ενδιαφέρον εστιάζεται κυρίως στην Αρχαία και Βυζαντινή εποχή, που αποτέλεσε το βασικό υπόβαθρο για την επίδραση, διατύπωση και αναθεώρηση εκπαιδευτικών θέσεων από φιλοσόφους της νεοελληνικής και νεότερης ευρωπαϊκής φιλοσοφίας. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν ζητήματα που αφορούν την ανθρωπιστική παιδεία, την πολιτική φιλοσοφία της παιδείας, καθώς και ζητήματα πρακτικής φιλοσοφίας της εκπαίδευσης.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Δια ζώσης, πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Στην επικοινωνία με τους φοιτητές.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	30
	Προετοιμασία για τις διαλέξεις	10
	Ατομική εργασία	10
	Φροντιστηριακές ασκήσεις	15
	Προετοιμασία για τις γραπτές εργασίες	20
	Επισκέψεις σε νηπιαγωγεία	15
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτές εξετάσεις και μικρές ατομικές/ ομαδικές εργασίες που θα γίνονται στη διάρκεια του εξαμήνου.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ*-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :*

Βώρος, Φ.Κ. (1997) *Η φιλοσοφία της εκπαίδευσης*. Αθήνα: Έκδοση του «Εκπαιδευτικού Συνδέσμου».

Τριαντάρη-Μαρά, Σ. (2003) *Η συμβολή των λογίων της Τραπεζούντας στην εκπαίδευση των Παραδουνάβιων Ηγεμονιών. Στοιχεία πολιτικής, ηθικής και λογικής φιλοσοφίας στα έργα του Γεώργιου Τραπεζούντιου Χρυσόγονου*. Θεσσαλονίκη : Αντ. Σταμούλης & Κέντρο Ποντιακών Μελετών.

Τριαντάρη-Μαρά, Σ. *Η διαχρονικότητα των εκπαιδευτικών απόψεων του Friedrich Nietzsche: Μαθήματα για την Παιδεία*. Αθήνα: Δαρδανός, 2006-2007.

Triantari, S. A. *Rhetoric of Aristotle in «lifelong education»*. Lambert Academic Publishing (LAP), 2012.

Τριαντάρη, Σ. Α. *Η φιλοσοφία του Πραγματισμού στην Εκπαίδευση. Επικαιροποίηση του έργου του John Dewey «Δημοκρατία και Εκπαίδευση»*. Θεσσαλονίκη: Αντων. Σταμούλης, 2012.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Τριαντάρη, Σ. Α. «Η εργασία ως γνωστική μέθοδος στο φιλόσοφο Αντώνιο Γκράμσι», *ΣΚΕΨΥ (Σύγχρονη Κοινωνιολογία, Εκπαίδευση Ψυχολογία*, τεύχος 3 (2010), 227-238.

Triantari, S. A. «Learning as a way of the treatment of pathos and acquisition of Eudaimonia in Epictetus and Theodoros Metochites». *Skepsis* (2012), 150-159.

Triantari, S. A. «Aristotelian elements in Nietzsche's work related to the philosophy of education», *US-China Education Review B6* (2011), 824-828.

Triantari, S. A. «Political and Philosophical approaches of John Dewey to Plato's views of education». *Global Education Review Vol. 1 n. 2* (2013), 68-76.

0400 Ψυχολογία και ψυχολογικές προϋποθέσεις της αγωγής**0401Υ - Γνωστική Ψυχολογία****ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική Σχολή		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0401Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΝΩΣΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό, Επιστημονικής Περιοχής, Κορμού.		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (Αγγλική γλώσσα)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Η εισαγωγή των φοιτητών / τριών στις διαδικασίες απόκτησης, σχηματισμού, επεξεργασίας, αξιολόγησης και χρήσης της γνώσης, με έμφαση τα τα νήπια, και στο ρόλο του σχολικού πλαισίου σε αυτές τις διαδικασίες. Απόκτηση δεξιοτήτων αναζήτησης της βιβλιογραφίας, σύνθεσης των πληροφοριών και εφαρμογή της γνώσης για το περιεχόμενο του μαθήματος στο περιβάλλον του νηπιαγωγείου. Ικανότητα προσδιορισμού των διαδικασιών της γνώσης από τα νήπια, και του ππως το πλαίσιο του σχολείου διευκολύνει και ενισχύει αυτές τις γνωστικές λειτουργίες.</p> <p>Γενικές Ικανότητες</p> <p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</p>

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>Αντικείμενο της Γνωστικής Ψυχολογίας. Ιστορική αναδρομή. Μέθοδοι μελέτης της γνωστικής Ψυχολογίας (ενδοσκόπηση, πειραματική μέθοδοι, ψυχοφυσιολογικές μέθοδοι, λεκτικές αναφορές). Αναπαράσταση και οργάνωση των γνώσεων. Γνωστικές λειτουργίες των διαδικασιών πρόσληψης, επεξεργασίας, συγκράτησης και ανάσπυσης των πληροφοριών. Βιολογικές βάσεις των γνωστικών λειτουργιών. Αντίληψη. Προσοχή. Μνήμη, Λήθη. Γνωστική</p>
--

ανάπτυξη του νηπίου. Μεταγνώση. Αυτό-ρύθμιση. Διδακτικές μέθοδοι: Διάλεξη και ενεργητικές μέθοδοι, κυρίως ερωτήσεις - απαντήσεις και συζήτηση.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος: ΝΑΙ, ΟΠΟΤΕ ΕΙΝΑΙ ΑΝΑΓΚΗ, ΚΑΙ ΚΥΡΙΩΣ ΑΞΙΟΠΟΙΕΙΤΑΙ Ως ΒΟΗΘΗΜΑ - ΣΥΝΟΨΗ Χρήση μαθησιακών βοηθημάτων βασισμένων σε ΤΠΕ: ΝΑΙ, ΟΠΟΤΕ ΥΠΑΡΧΕΙ ΕΠΑΡΚΕΙΑ ΣΤΟΝ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟ. Χρήση ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών: ΟΧΙ Χρήση ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών: ΟΧΙ Χρήση ΤΠΕ στην επικοινωνία με τους φοιτητές: ΝΑΙ ΜΕΡΙΚΕΣ ΦΟΡΕΣ ΜΕ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διάλεξη	30
	Διαδραστική διδασκαλία	10
	Ομαδική εργασία: Συγγραφή και Προφορική παρουσίαση.	10
	Ανάλυση περιπτώσεων σε μικρές ομάδες	20
	Αυτόνομη ατομική μελέτη	30
	Σύνολο Μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	1. Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου. 2. Κατ'οίκον εργασία. 3. Προφορική παρουσίαση εργασίας. 4. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας. 5. Λήψη από τους φοιτητές συστηματικών σχολίων στο μέσον του εξαμήνου. 6. Διασφάλιση διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών:(α) ΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΑΝΑΚΟΙΝΟΝΟΝΤΑΙ ΚΑΙ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΤΟΥ ΕΞΑΜΗΝΟΥ, (β) Η ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΑΝΑΚΟΙΝΩΝΕΤΑΙ ΤΑΥΤΟΧΡΟΝΩΣ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ ΣΤΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

ATKINSON, R. L., ATKINSON, R. L., SMITH, E. E., BEM, D. J., & NOLEN-HOEKSEMA, S.(2003). ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ HILGARD, ΤΟΜΟΣ Α' (ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: Μ. ΣΟΛΜΑΝ, ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Γ. ΒΟΡΡΙΑ, Μ. ΝΤΑΒΟΥ, Ζ., ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑ). ΑΘΗΝΑ: ΠΑΠΑΖΗΣΗ.

Calota, D. A., & Marsh, E. J. (2005). Cognitive psychology. New York: Psychology press. COLE, M. & COLE, S.R. (2002). Η ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ. Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΖΩΗΣ: ΕΓΚΥΜΟΣΥΝΗ, ΤΟΚΕΤΟΣ, ΒΡΕΦΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ. ΤΟΜΟΣ Α. (ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: Μ. ΣΟΛΜΑΝ, ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Ζ. ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΖ, Π. ΒΟΡΡΙΑ). ΑΘΗΝΑ: ΤΥΠΩΘΗΤΩ - ΓΙΩΡΓΟΣ ΔΑΡΔΑΝΟΣ

COLE, M. & COLE, S.R. (2002). Η ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ: ΓΝΩΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΤΑ ΤΗ ΝΗΠΙΑΚΗ ΚΑΙ ΜΕΣΗ ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ. ΤΟΜΟΣ Β (ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: Μ. ΣΟΛΜΑΝ, ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Ζ. ΜΠΑΜΠΛΕΚΟΥ) ΑΘΗΝΑ: ΤΥΠΩΘΗΤΩ - ΓΙΩΡΓΟΣ ΔΑΡΔΑΝΟΣ.

Hayes. N. (1998). Εισαγωγή στην ψυχολογία. Τόμ. 1. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα. Eysenck, M. W., & Keane, M. T. (2005). Cognitive psychology: A students' handbook. London: Psychology press.

Κωσταρίδου-Ευκλείδη, Α. (2011). Γνωστική ψυχολογία: Από την αναπαράσταση της γνώσης στο θυμικό και στη δράση. Αθήνα: Πεδίο.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Ψυχολογία, Cognitive Psychology, Educational Psychology, Developmental Psychology

0402Υ - Εισαγωγή στην Κοινωνική Ψυχολογία**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0402Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Δ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υπόβαθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (Αγγλικά)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι φοιτητές/τριες θα αποκτήσουν θεωρητικό και ερευνητικό υπόβαθρο στο πεδίο της κοινωνικής ψυχολογίας με έμφαση στη συμπεριφορική και γνωστική, πειραματική κοινωνική ψυχολογία

Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Ερευνητική ηθική

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στόχος του μαθήματος είναι να παρουσιάσει μερικές από τις κυριότερες ερευνητικές παραδόσεις της κοινωνικής ψυχολογίας. Πρώτα γίνεται συνοπτική αναφορά στην ιστορία της κοινωνικοψυχολογικής έρευνας, τη μεθοδολογία έρευνας στην κοινωνική ψυχολογία και τη σχέση της κοινωνικής ψυχολογίας με τις άλλες κοινωνικές επιστήμες, ιδιαίτερα την κοινωνιολογία. Στη συνέχεια παρουσιάζονται οι κυριότερες ερευνητικές παραδόσεις που έχουν συμπεριφορική και γνωστική πειραματική κατεύθυνση και με τα εξής θέματα: κοινωνική γνώση και σχηματισμός εντυπώσεων, απόδοση αιτίας, στάσεις, κοινωνική επιρροή και υπακοή στην αυθεντία, διαδικασίες της ομάδας και διομαδικές σχέσεις, και κοινωνικές αναπαραστάσεις. Τέλος, οι παραδόσεις αυτές εξετάζονται συνοπτικά σε σύγκριση με την κοινωνική νευροψυχολογία, την κοινωνιολογική κοινωνική ψυχολογία και την κοινωνική ψυχολογία του λόγου, σε σχέση με τον τρόπο που κατανοούν την ανθρώπινη ζωή.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Διαλέξεις στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση των ηλεκτρονικών περιοδικών	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26

	Ασκήσεις Πράξης που εστιάζουν στην εφαρμογή μεθοδολογιών και ανάλυση μελετών περίπτωσης σε μικρότερες ομάδες φοιτητών	11
	Ομαδική Εργασία σε μελέτη περίπτωσης. Εκπόνηση σχεδίων διαχείρισης έργου	20
	Αυτοτελής Μελέτη	43
	Σύνολο	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτές εξετάσεις με ερωτήσεις σύντομης απάντησης Κριτήρια: ακριβής & σαφής χρήση του ακαδημαϊκού λόγου, στα οποία εξασκούνται στο μάθημα	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Hogg, M.A. & Vaughan, G.M. (2010) *Κοινωνική ψυχολογία*. Μετφρ. Α. Αρβανίτης & Ε. Βασιλικός. Αθήνα: Gutenberg.

Κοκκινάκη, Φ. (2005) *Κοινωνική ψυχολογία: Εισαγωγή στη μελέτη της κοινωνικής συμπεριφοράς*. Αθήνα: Τυπωθήτω-Γιώργος Δαρδανός.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

British Journal of Social Psychology

European Journal of Social Psychology

Journal of Experimental Social Psychology

Journal of Personality & Social Psychology

Journal of Social Psychology

Personality & Social Psychology Bulletin

Personality & Social Psychology Review

Social & Personality Psychology Compass

Social Psychology Quarterly

0500 Κοινωνικές επιστήμες και έρευνα στην εκπαίδευση**0518Υ - Εκπαιδευτική Πολιτική****ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική Σχολή		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0518Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΑ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Οι φοιτητές- φοιτήτριες είναι σε θέση να κατανοούν την εξέλιξη της νομοθεσίας, τη διαμόρφωση της πολιτικής σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. Αποκτούν γνώσεις για ειδικά θέματα διαμόρφωσης πολιτικής και πώς η πολιτική διαφοροποιείται στο χρόνο μέσα από την δυναμική που αναπτύσσεται στα κοινωνικά σύνολα. Εντάσσουν την εκπαιδευτική πολιτική στο ευρύ πεδίο των εφαρμοσμένων πολιτικών για μια σειρά κοινωνικών, πολιτικών και πολιτισμικών θεμάτων, που σχετίζονται με την έννοια πολίτης, οικονομικό υποκείμενο, ένταξη στην κοινωνική ιεραρχία και ειδικότερα ζητήματα που αναφέρονται στη διαμόρφωση της προσωπικότητας σε μεταβαλλόμενες οικονομικές, πολιτικές και κοινωνικές συνθήκες.</p> <p>Γενικές Ικανότητες</p> <p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης Προσέγγιση Πολιτικών όρων Σύνδεση εκπαίδευσης με πολιτική κουλτούρα σε εθνικό και διεθνές πεδίο</p>

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>Διασαφηνίζονται όροι, έννοιες και συστήματα προκειμένου να προσδιορισθεί η εκπαιδευτική πολιτική, όπως διαμορφώνεται στη σχέση της με το κράτος, την οικονομία και την κοινωνία σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. Αναλύεται το ιδεολογικό υπόστρωμα των μεταρρυθμίσεων σε συνάφεια με ευρύτερες διεθνείς πολιτικές για την κοινωνία της γνώσης και της τεχνολογίας, την παγκοσμιοποίηση των αγορών, την αιεφόρο ανάπτυξη και τη δια βίου εκπαίδευση.</p>
--

1. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	42 ώρες
	Σεμινάρια	6 ώρες
	Συνεργατικές ασκήσεις	8 ώρες
	Ομαδικές εργασίες	5 ώρες
	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφία	6 ώρες
	Φροντιστήριο	3 ώρες
	Διαδραστική διδασκαλία	6 ώρες
	Συγγραφή εργασίας / εργασιών	12 ώρες
	Εκπόνηση μελέτης (project)	12 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<ol style="list-style-type: none"> Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου. Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου. Πρόοδος. Κατ'οίκον εργασία. Προφορική παρουσίαση εργασίας. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας. Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις. Παρακολούθηση φοιτητών κατά την εκτέλεση εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων. Λήψη από τους φοιτητές συστηματικών σχολίων στο μέσον του εξαμήνου. Διασφάλιση διαφάνεια στην αξιολόγηση της επιδοσης των φοιτητών: 	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ*-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:*

Γράβαρης, Δ. (2005) Εκπαίδευση και εκπαιδευτική πολιτική μεταξύ κράτους και αγοράς. Αθήνα: Σαββάλας
 Κοντογιαννοπούλου-Πολυδωρίδη, Γ. (2003) Εκπαιδευτική πολιτική και πρακτική κοινωνιολογική ανάλυση. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα
 Askenazy ,P.& Cohen D.(2009) Η οικονομία σήμερα. Αθήνα: Πόλις
 Martinussen J.(2007) Κοινωνία, Κράτος, Αγορά. Αθήνα: Σαββάλας
 Καλεράντε, Ε. (2013). Νικόλαος Πετρουλάκης Από την εκπαιδευτική πολιτική στην εκπαιδευτική πράξη. Αθήνα: Γρηγόρη
 Mitchell. D.E. & Crowson, R.L. (2011). Shaping Education Policy: Power and ProcessMar. London: Routledge.
 Honig, M. (2006). New Directions in Education Policy Implementation: Confronting Complexity. New York: State University of New York Press

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Journal of Education Policy, Routledge
 International Journal of Sociology, M. E. Sharpe Publishing, USA
 European Journal of Social Theory, University of Liverpool, UK

0519Υ - Κοινωνική Ανθρωπολογία της Εκπαίδευσης και Ερευνητικές Εφαρμογές**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0519Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια μαθαίνει να:

- Μελετά κοινωνικά φαινόμενα μέσα από την οπτική των δρώντων υποκειμένων
- Εξετάζει την κοινωνική ζωή ως δυναμική διαδικασία κι όχι ως στατική κατάσταση
- Υιοθετεί ολιστική προσέγγιση των φαινομένων, ενταγμένων μέσα σε ιστορικά, κοινωνικά και πολιτισμικά πλαίσια
- Μελετά τα κοινωνικά φαινόμενα στην πολλαπλότητά τους και εστιάζει στη διαφοροποίηση και την ποικιλία της κοινωνικής ζωής
- Υιοθετεί ευέλικτα ερευνητικά σχέδια τα οποία μπορούν να επαναπροσδιοριστούν σε όλες τις πτυχές κατά τη διάρκεια της ερευνητικής διαδικασίας και βάσει ευρημάτων που προκύπτουν ήδη από τα αρχικά στάδια της έρευνας
- Πραγματοποιεί έρευνα στον «πραγματικό» κόσμο (κι όχι σε πειραματικά περιβάλλοντα)
- Αποσκοπεί στην ανακάλυψη νέων πτυχών του εξεταζόμενου φαινομένου μέσω της διατύπωσης υποθέσεων θεμελιωμένων στην ανάλυση των εμπειρικών δεδομένων
- Χρησιμοποιεί Ευέλικτες μεθόδους παραγωγής δεδομένων
- Αξιοποιεί μεθόδους που εγκαθιδρύουν κατά κανόνα στενές επικοινωνιακές σχέσεις μεταξύ του ερευνητή και των συμμετεχόντων στην έρευνα
- Χρησιμοποιεί διαφορετικά είδη παρατήρησης και συλλογής δεδομένων: Επιτόπια συμμετοχική παρατήρηση (ανθρωπολογία), συνέντευξη, βιογραφικές αφηγήσεις, ομάδες εστίασης, συλλογή κι ανάλυση τεκμηρίων (φωτογραφιών, ημερολογίων, επιστολών, δημοσίων εγγράφων, φιλμ, δημοσιευμάτων στον τύπο, καταγραφών και διαλόγων σε ομάδες κοινωνικής δικτύωσης κλπ)
- Αξιοποιεί μεθόδους και διαδικασίες που λαμβάνουν υπόψη την περιπλοκότητα, την λεπτομέρεια και το πλαίσιο παραγωγής δεδομένων
- Υιοθετεί, κατά κανόνα, την ολιστική ανάλυση περίπτωσης
- Αναπτύσσει εξηγήσεις στο επίπεδο της κατανόησης του νοήματος και λιγότερο σε εκείνο της αποκάλυψης αιτιών

Γενικές Ικανότητες

Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Σεβασμός στη διαφορετικότητα
Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εστιάζει στη Σχολική Εθνογραφία και Εθνογραφική έρευνα. Συγκεκριμένα εξετάζει τη συμβολή της ανθρωπολογίας της εκπαίδευσης στην εκπαιδευτική έρευνα και πράξη, την επιτόπια παρατήρηση, τη συμμετοχική παρατήρηση, τη συνέντευξη, τις ομάδες εστίασης, τη βιογραφική καταγραφή και ανάλυση, τη συλλογή και ανάλυση δεδομένων, τη μελέτη περίπτωσης, τη συλλογή και επεξεργασία δεδομένων. Το μάθημα περιλαμβάνει και διαλέξεις σεμιναριακού χαρακτήρα. Οι φοιτητές αναλαμβάνουν το σχεδιασμό και τη διεξαγωγή μιας ερευνητικής εργασίας ως μια ομάδα αλλά και ατομικά. Για το σκοπό αυτό τους διδάσκονται τα παρακάτω:

- προσδιορισμός ερευνητικής περιοχής
- βιβλιογραφική επισκόπηση (literature review)
- επιλογή & επεξεργασία θεωρητικού πλαισίου
- διατύπωση ερευνητικών ερωτημάτων
- επιλογή μεθόδου/ων παραγωγής δεδομένων
- προετοιμασία για πρόσβαση στο πεδίο
- επιλογή στρατηγικής δειγματοληψίας
- διευθέτηση ενδεχόμενων δεοντολογικών ζητημάτων
- εκτίμηση πρακτικών ζητημάτων
- επιλογή τρόπων ανάλυσης δεδομένων
- σκέψεις για το είδος της θεωρητικής μορφής των ευρημάτων
- σκέψεις για τους τρόπους δημοσιοποίησης των ευρημάτων

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο, ομαδικά μαθήματα και σεμινάρια στην αίθουσα	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις/ Εκπαιδευτική εκδρομή	26
	Ασκήσεις Πράξης που εστιάζουν στην εφαρμογή μεθοδολογιών και ανάλυση μελετών περίπτωσης σε μικρότερες ομάδες φοιτητών	11
	Ομαδική Εργασία σε μελέτη περίπτωσης. Εκπόνηση σχεδίων διαχείρισης έργου	20
	Μικρές ατομικές εργασίες εξάσκησης	10
	Αυτοτελής Μελέτη	33
	Σύνολο	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Παρουσίαση ομαδικής εργασίας/αξιολόγηση	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Ιωσηφίδης, Θ. & Σπυριδάκης, Μ. (2006.) Ποιοτική κοινωνική έρευνα: Μεθοδολογικές προσεγγίσεις και ανάλυση δεδομένων. Αθήνα: Κριτική.
Cohen, L. & Manion, L. (1997). Μεθοδολογία εκπαιδευτικής έρευνας. Αθήνα: Έκφραση.
Μιχαήλ, Δ. (2014). Αλβανική Μετανάστευση στην Ελλάδα: Μελέτες και Ζητήματα. Θεσσαλονίκη: Αντ. Σταμούλης.

Μιχαήλ, Δ. (2010). «Η στάση των Αλβανών Μεταναστών γονέων απέναντι στο Ελληνικό Νηπιαγωγείο: Ζητήματα ταυτότητας, γλώσσας και στρατηγικές ενσωμάτωσης» *Βήμα των Κοινωνικών Επιστημών*, 57: 219-238.

Gogonas, N. & Michail, D. (2014). "Ethnolinguistic Vitality, Language Use and Social Integration amongst Albanian immigrants in Greece", *Journal of Multilingual and Multicultural Development*, doi: 10.1080/01434632.2014.90944.

Μιχαήλ, Δ. (2010). «Γλωσσική διατήρηση/μετατόπιση στην δεύτερη γενιά Αλβανών μεταναστών στην Ελλάδα: Κοινωνική ενσωμάτωση και κινητικότητα». *Εθνολογία*, 14:207-214.

Anastasiou, D., & Michail, D. (2013). "Exploring discordance between self-efficacy and writing performance among low-literate adult students". *Learning Disabilities: A Contemporary Journal*, 11(1): 53-87.

Michail, D. & Stamou A. (2009). "Preprimary teachers' discourses about immigrant children's identity construction". In Palaiologou N. (ed) *Intercultural Education: Paideia, Polity, Demoi*. Cd-rom Proceedings of the International Conference of the International Association for Intercultural Education (IAIE) and the Hellenic Migration Policy Institute (IMEPO). ISBN: 978-960-98897-0-4 (GR) & ISBN/EAN: 978-90-814411-1-7 (NL). Athens 2009.

Μιχαήλ, Δ. (2003). "Ζητήματα γλώσσας στους Πομάκους της Δ. Θράκης: Πολιτικές και Κοινωνικές Διαστάσεις". Μακεδόν, Περιοδική Επιστημονική Έκδοση της Παιδαγωγικής Σχολής Φλώρινας του Α.Π.Θ., τεύχος 11.

Χατζηδάκη, Α. (2005). «Μοντέλα διγλωσσικής συμπεριφοράς σε οικογένειες Αλβανών μαθητών: δεδομένα από εμπειρική έρευνα». Στο Α. Χατζηδάκη (επιμ.) *Δίγλωσσοι μαθητές στα ελληνικά σχολεία: διδακτικές παρεμβάσεις και θεωρητικά ζητήματα* (Θεματικό τεύχος για το 2005 του περιοδικού *Επιστήμες Αγωγής*, σς. 79-102.

0522Υ - Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0522Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	A
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Το μάθημα αποτελεί το βασικό και εισαγωγικό μάθημα στις έννοιες της κοινωνιολογίας και ειδικότερα στο πεδίο της κοινωνιολογίας της εκπαίδευσης. Ή ύλη του μαθήματος στοχεύει στην εισαγωγή των φοιτητών σε βασικές έννοιες όπως η κοινωνικοποίηση, ο κοινωνικός έλεγχος, οι κοινωνικοί θεσμοί, οι εκπαιδευτικοί μηχανισμοί και ο ρόλος τους στην κοινωνική αναπαραγωγή, οι εκπαιδευτικές και κοινωνικές ανισότητες, ο ρόλος του σχολείου στην κοινωνική

και επαγγελματική διαστρωμάτωση και κινητικότητα. Επίσης αναφέρεται σε έννοιες όπως το «πολιτισμικό κεφάλαιο», «η κυρίαρχη ιδεολογία», «η ταξική ανισότητα», «η ετερότητα και η πολιτισμική διαφορά» κ.α με στόχο να ερμηνευθεί, να αναλυθεί και να κατανοηθεί ο ρόλος του σύγχρονου εκπαιδευτικού συστήματος.

Ειδικότερα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

- γνωρίζει τα βασικά και κρίσιμα χαρακτηριστικά των εννοιών που συνθέτουν το πλαίσιο της κοινωνιολογίας και ειδικότερα της κοινωνιολογίας της εκπαίδευσης
- γνωρίζει τα βασικά εργαλεία ανάλυσης και μεθοδολογίας της κοινωνιολογίας της εκπαίδευσης
- κατανοεί τους βασικούς όρους ανάλυσης της κοινωνιολογίας σε σχέση με το εκπαιδευτικό σύστημα και τους εκπαιδευτικούς μηχανισμούς
- χρησιμοποιεί τα μεθοδολογικά εργαλεία ανάλυσης των εκπαιδευτικών θεσμών
- κατανοεί τους συσχετισμούς δύναμης που διαμορφώνουν το ρόλο και την αποστολή της εκπαιδευτικής πολιτικής
- ερμηνεύει το ρόλο και τη λειτουργία των εκπαιδευτικών θεσμών μέσα στο σύγχρονο κοινωνικό γίγνεσθαι
- μπορεί να χρησιμοποιήσει τα εργαλεία της κοινωνιολογικής σκέψης και ανάλυσης στην εφαρμοσμένη εκπαιδευτική έρευνα και καθημερινή εκπαιδευτική πράξη

Γενικές Ικανότητες

- προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και κριτικής σκέψης,
- επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας σε επίπεδο εκπαιδευτικής πράξης,
- ικανότητας αυτόνομης και συνεργατικής εργασίας σε δυναμικό και πολυπολιτισμικό περιβάλλον.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- βασικές έννοιες και εργαλεία της κοινωνιολογίας
- βασικές έννοιες και εργαλεία της κοινωνιολογίας της εκπαίδευσης
- κοινωνικοί θεσμοί
- κοινωνικοποίηση
- κοινωνικός έλεγχος
- σχολείο, εκπαιδευτικό σύστημα, εκπαιδευτική πολιτική
- εκπαιδευτική και κοινωνική ανισότητα
- ταξικές, κοινωνικές, γεωγραφικές, πολιτισμικές ανισότητες και διαφορές
- κοινωνική αναπαραγωγή και εκπαιδευτικό σύστημα
- πολιτισμικό κεφάλαιο και εκπαίδευση
- κυρίαρχη ιδεολογία και εκπαιδευτικό σύστημα
- εκπαίδευση και πολιτική εξουσία
- μορφές κοινωνικής συνείδησης και συλλογικές αναπαραστάσεις στο εκπαιδευτικό σύστημα

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο διδασκαλία	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση ΤΠΕ στην επικοινωνία με τους φοιτητές / χρήση ΤΠΕ στις παραδόσεις των μαθημάτων	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	30
	Μελέτη και ανάλυση της βιβλιογραφίας	30
	Σεμινάρια	30

	Εργαστήριο/μελέτες περίπτωσης	10
	Σύνολο	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων : κριτική ανάλυση ερωτήσεων οι οποίες απαιτούν συνθετική, συνδυαστική και ερμηνευτική αντιμετώπιση Γραπτή Εργασία : έρευνα και ανάλυση πάνω σε συγκεκριμένο πρόβλημα το οποίο αντιμετωπίζεται ως μελέτη περίπτωσης με στόχο τη χρήση και αξιοποίηση της κοινωνιολογικής μεθόδου	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Manhheim, K.& Stewart, W.A.C (1962), *An Introduction to the Sociology of Education*, London

Morrish,I. (1972)*The Sociology of Education*, An Introduction, London:G.Allen & Unwin

Bourdieu, P.& Passeron,J.(1977) *Reproduction in Education, Society and Culture*, London: Sage

Banks,O.(1987)*Η κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης*, Θεσσαλονίκη: Παρατηρητής

Λαμπίρη - Δημάκη, Ι. (1987), Το χθες και το σήμερα της Κοινωνιολογίας στην Ελλάδα, στο Λαμπίρη - Δημάκη, Ι. (1987) *Η Κοινωνιολογία στην Ελλάδα σήμερα*, Αθήνα : Παπαζήσης

Τσουκαλάς, Κ. (1985). *Εξάρτηση και αναπαραγωγή. Ο κοινωνικός ρόλος των εκπαιδευτικών θεσμών στην Ελλάδα (1830-1922)*. Αθήνα: Θεμέλιο. Φραγκουδάκη, Α.

(1985). *Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης. Θεωρίες για την κοινωνική ανισότητα στο σχολείο*. Αθήνα: Παπαζήσης.

Τσουκαλάς, Κ. (1987). *Κράτος, κοινωνία και εργασία στην μεταπολεμική Ελλάδα*. Αθήνα: Θεμέλιο.

Τσουκαλάς, Κ. (1999). *Είδωλα πολιτισμού*. Αθήνα: Θεμέλιο.

Μυλωνάς, Θ. (2004). *Η αναπαραγωγή των κοινωνικών τάξεων μέσα από τους σχολικούς μηχανισμούς*. Αθήνα: Gutenberg.

0600 Ειδική αγωγή

0606Υ - Ψυχολογία Ατόμων με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική Σχολή		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0606Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ψυχολογία Ατόμων με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό, Επιστημονικής Περιοχής, Εδίκευσης.		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτήτριες και οι φοιτητές:

- θα έχουν επαρκή γνώση του γνωστικού και ερευνητικού αντικειμένου της ειδικής αγωγής
- θα έχουν κατανοήσει την εξέλιξη της ειδικής εκπαίδευσης από το ειδικό στο γενικό σχολείο, καθώς και την ιστορία της ειδικής αγωγής στην Ελλάδα και το εξωτερικό
- θα είναι σε θέση να σχεδιάζουν προγράμματα ένταξης παιδιών με αυτισμό, κινητικές αναπηρίες, νοητική καθυστέρηση, και αισθητηριακές διαταραχές

Γενικές Ικανότητες

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η ιστορία της ειδικής αγωγής στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Η έννοια της ενταξιακής εκπαίδευσης. Προγράμματα ενταξιακής εκπαίδευσης στην Ευρώπη και στις Η.Π.Α. Χαρακτηριστικά και γνωστικά πρότυπα παιδιά με νοητική καθυστέρηση, τύφλωση, κώφωση και αυτισμό. Προγράμματα παρέμβασης για νήπια και παιδιά με νοητικές, κινητικές, αισθητηριακές αναπηρίες. Πρώιμη παρέμβαση.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος: ΝΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΣΧΕΤΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ Χρήση μαθησιακών βοηθημάτων βασισμένων σε ΤΠΕ: ΝΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΣΥΝΕΔΡΟΜΟ DOWN Χρήση ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών: ΟΧΙ

	Χρήση ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών: ΟΧΙ Χρήση ΤΠΕ στην επικοινωνία με τους φοιτητές: ΠΟΛΥ ΜΕ MAIL	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ	36
	Μελέτη περιπτώσεων (φροντιστηριακές ασκήσεις)	10
	Ατομική έρευνα και μελέτη (ανεύρεση βιβλιογραφίας έρευνα στο Διαδίκτυο)	24
	ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ	30
	Σύνολο Μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου. 2. Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου. 3. Πρόοδος. 4. Κατ'οίκον εργασία. 5. Προφορική παρουσίαση εργασίας. 6. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας. 7. Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις. 8. Παρακολούθηση φοιτητών κατά την εκτέλεση εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων. 9. Λήψη από τους φοιτητές συστηματικών σχολίων στο μέσον του εξαμήνου. 	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Heward, W. (2011). Παιδιά με ειδικές ανάγκες. Μια εισαγωγή στην Ειδική Εκπαίδευση. Επιμ. Α. Δαβαζόγλου, Κ. Κόκκινος. Αθήνα: Τόπος
 Ζώνιου- Σιδέρη, (1996) Οι ανάπηροι και η εκπαίδευσή τους: Μια ψυχοπαιδαγωγική Προσέγγιση της ένταξης. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
 Ζώνιου- Σιδέρη, (2004) Σύγχρονες ενταξιακές προσεγγίσεις. 2 τόμ.. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
 Καΐλα, Μ., Πολεμικός, Ν., & Φιλίππου, Γ. (1994) Άτομα με ειδικές ανάγκες. 2 τόμ. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
 Ξηρομερίτη, Α. (1997) Ειδική εκπαίδευση: Θεωρητικές αρχές-ερευνητικά δεδομένα και διδακτική παρέμβαση. Πάτρα: Εκδόσεις Πανεπιστημίου Πατρών.
 Πολυχρονοπούλου, Σ. (2011) Παιδιά και έφηβοι με ειδικές ανάγκες και δυνατότητες. Αθήνα: Έκδοση Ζαχαρόγιοργα.

0700 Παιδαγωγική**0701Υ - Προσχολική Παιδαγωγική****ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0701Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	A'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό, γενικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/courses/NURED192/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Να γνωρίσουν οι φοιτητές το αντικείμενο και τις μεθόδους έρευνας της Προσχολικής Παιδαγωγικής ως γνωστικού αντικειμένου. Να κατανοήσουν και να συγκρίνουν τους σκοπούς, τις προτεραιότητες και τον τρόπο λειτουργίας της προσχολικής εκπαίδευσης ανάλογα με το κοινωνικό, πολιτισμικό, ιστορικό και επιστημονικό πλαίσιο. Να συσχετίσουν τους σκοπούς της προσχολικής εκπαίδευσης αλλά και τις προσωπικές τους θεωρίες για την παιδική ηλικία με τις μελλοντικές εκπαιδευτικές τους πρακτικές στο νηπιαγωγείο. Να αναγνωρίσουν τα χαρακτηριστικά των σύγχρονων εκπαιδευτικών προσεγγίσεων (εποικοδόμηση, διαφοροποίηση διδασκαλίας, συνεργατική μάθηση κ.λπ.) στη βάση των θεωριών μάθησης και των σύγχρονων προτεραιοτήτων στην προσχολική εκπαίδευση. Να αποκτήσουν την ικανότητα εφαρμογής των σύγχρονων εκπαιδευτικών προσεγγίσεων στην οργάνωση μαθησιακών εμπειριών για τα παιδιά. Να αποκτήσουν την ικανότητα να προγραμματίζουν το εκπαιδευτικό τους έργο, να σχεδιάζουν προγράμματα στο νηπιαγωγείο και να τεκμηριώνουν τις επιλογές τους.

Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
 Αυτόνομη και ομαδική εργασία
 Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εισαγωγή στο αντικείμενο της Προσχολικής Παιδαγωγικής. Διερεύνηση προηγούμενων γνώσεων. Παιδική ηλικία: κυρίαρχες πεποιθήσεις και οι επιπτώσεις τους στην εκπαιδευτική πράξη – διαφοροποίηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Λειτουργίες, σκοποί και επιδιώξεις στην προσχολική εκπαίδευση. Ιστορικές και σύγχρονες προσεγγίσεις στην προσχολική εκπαίδευση. Διαδικασίες μάθησης: εποικοδόμηση, διαλογικές πρακτικές, ΖΕΑ. Οργάνωση δραστηριοτήτων στο νηπιαγωγείο. Διαθεματικότητα. Σχέδια εργασίας. Σχέση νηπιαγωγείου και οικογένειας.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Πρόσωπο με πρόσωπο
--------------------------	--------------------

ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις - παρουσιάσεις	35 ώρες
	Μελέτη βιβλιογραφίας – μελέτη για εξετάσεις	25 ώρες
	Προετοιμασία (ατομική και ομαδική εργασία, συναντήσεις σχεδιασμού, παρουσιάσεις)	20 ώρες
	Συγγραφή εργασίας	20 ώρες
	Σύνολο	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Για την αξιολόγηση των φοιτητριών και των φοιτητών συνεκτιμώνται: 1. Η συνέπειά τους στις υποχρεώσεις του μαθήματος 2. Ατομικές και ομαδικές εργασίες και παρουσιάσεις 3. Γραπτή εξέταση	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ*-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :*

Κιτσαράς, Γ. (2004). Προσχολική Παιδαγωγική. Αθήνα: έκδοση του συγγραφέα.
 Ντολιοπούλου, Ελ. (2004). Σύγχρονες Τάξεις της Προσχολικής Αγωγής. Αθήνα: Τυπωθήτω - Γιώργος Δαρδανός.
 Ντολιοπούλου, Ελ. (2000). Σύγχρονα Προγράμματα για Παιδιά Προσχολικής Ηλικίας. Αθήνα: Τυπωθήτω - Γιώργος Δαρδανός.
 Τσιαντζή - Σμαράγδα, Μ. (1995). Εφαρμοσμένη Παιδαγωγική στα Παιδιά της Προσχολικής Ηλικίας. Αθήνα: Gutenberg.
 Πανταζής, Σ. Χ. και Σακελλαρίου, Μ.Ι. (2005). Προσχολική Παιδαγωγική: Προβληματισμοί - Προτάσεις, Αθήνα: Ατραπός.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Ερευνώντας τον κόσμο του παιδιού
European Early childhood Education Research Journal
Early Years
International Journal of Early Years
International Journal of Play

0704Υ - Διαπολιτισμική Εκπαίδευση και Παιδαγωγική ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0704Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Διαπολιτισμική Εκπαίδευση και Παιδαγωγική		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού υπόβαθρου
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι φοιτητές αναμένεται να έχουν αναπτύξει μια σειρά από γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες που θα μπορούσαν να συνοψιστούν στα εξής:

- Να έχουν αποκτήσει βασικές θεωρητικές γνώσεις στο ευρύ πεδίο της Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης (ΔΕ) και να κατανοούν τις ομοιότητες και διαφορές με συναφή ή παρόμοια πεδία (πχ. Πολυπολιτισμική Εκπαίδευση, Αντιρατσιστική Εκπαίδευση).
- Να έχουν αποκτήσει γνώσεις για την εφαρμογή της ΔΕ σε σε πολυπολιτισμικές σχολικές τάξεις στην Ελλάδα και σε άλλες χώρες.
- Να έχουν αντιληφθεί τη δυναμική της σχολικής τάξης σε μια διαπολιτισμική προοπτική αλληλεπίδρασης, επικοινωνίας και ίσων ευκαιριών για όλους τους διαφορετικούς μαθητές.
- Να μπορούν να κατανοούν την όποια διαφορετικότητα σε επίπεδο σχολικής τάξης με τρόπο που να προάγεται η αλληλεπίδραση και επικοινωνία μεταξύ όλων των διαφορετικών μαθητών.

Γενικές Ικανότητες

Στο μάθημα οι φοιτητές καλούνται να αναζητήσουν πληροφορίες από τη βιβλιογραφία και το διαδίκτυο για τη ΔΕ και μέσα από το διάλογο να ανταλλάξουν απόψεις και να εμβαθύνουν τον τρόπο σκέψης τους όσον αφορά την πρακτική εφαρμογή της ΔΕ στις σύγχρονες πολυπολιτισμικές τάξεις.

Επιδιώκεται η ανάπτυξη προσωπικής ευαισθησίας, η άρση των όποιων προκαταλήψεων και στερεοτύπων απέναντι στο διαφορετικό και η καλλιέργεια υψηλών προσδοκιών για όλους τους μαθητές, ανεξάρτητα από την όποια προσωπική, πολιτισμική και κοινωνική διαφορετικότητά τους.

Η εξοικείωση με τις εκπαιδευτικές και γλωσσικές πολιτικές που ακολουθούνται σε άλλες χώρες του εξωτερικού για τους μετανάστες μαθητές αποτελούν χρήσιμο εφόδιο και γνώση για τις εναλλακτικές επιλογές που υπάρχουν σε επίπεδο εκπαίδευσης.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει τις ακόλουθες βασικές θεματικές ενότητες:

Διαπολιτισμική (ΔΕ): θεωρητικές αρχές και εννοιολογήσεις.

Διαπολιτισμική (ΔΕ), Αντιρατσιστική, Πολυπολιτισμική Εκπαίδευση (ΠΕ): ομοιότητες και διαφορές.

Διαθεματικές/διεπιστημονικές προσεγγίσεις για τη ΔΕ (Εκπαίδευση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, Κοινωνική Ψυχολογία, Κοινωνική Ανθρωπολογία, Συγκριτική Εκπαίδευση).

Ρατσισμός, ξενοφοβία, στερεότυπα, προκαταλήψεις και διακρίσεις στην εκπαίδευση.

Παρουσίαση εκπαιδευτικών πολιτικών, με έμφαση στις γλωσσικές πολιτικές, για μετανάστες μαθητές.

Εκπαιδευτικές πολιτικές για τη ΔΕ στην Ελλάδα και σε χώρες του εξωτερικού.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρησιμοποιείται προτζέκτορας για την παρουσίαση διαφανειών, ορισμένες φορές χρήση του διαδικτύου	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26
	Συνεργασία μεταξύ των μελών των ομάδων με την καθηγήτρια	24
	Παρουσιάσεις εργασιών-συζήτηση	30
	Αυτοτελής μελέτη	20
	Σύνολο	100

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

1. Εκπόνηση και παρουσίαση ομαδικών εργασιών (20%).
2. Ατομική γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου (80%).

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Παλαιολόγου, Ν. & Ευαγγέλου, Ο. (2011), Διαπολιτισμική Παιδαγωγική, εκδ. ΠΕΔΙΟ

Παλαιολόγου, Ν. & Ευαγγέλου, Ο. (2012), Μετανάστες μαθητές δεύτερης γενιάς στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα: ένταξη και σχολικές επιδόσεις, εκδ. ΠΕΔΙΟ

Νικολάου, Γ. (2011), Ένταξη και εκπαίδευση των αλλοδαπών μαθητών στο δημοτικό σχολείο, εκδ. ΠΕΔΙΟ

Banks J. (2010), Diversity and Citizenship Education, ed. Willey Sons. Ελληνική Έκδοση *Διαφορετικότητα και Εκπαίδευση στην Ιδιότητα του Πολίτη* (2012), ΠΕΔΙΟ.

Palaiologou, N. (2014) Intercultural Education. Conceptual and Empirical Challenges, edited volume, Routledge.

Palaiologou, N., Dietz, G. (2012) *Mapping the field of Multicultural and Intercultural Education, edited volume*, Cambridge Scholars Publishing.

-Συναφή περιοδικά:

Journal of Intercultural Education, Published By: Routledge, Taylor & Francis Group.

0722Υ - Συγκριτική Παιδαγωγική**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική Σχολή		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0722Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό, Γενικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Αναμένεται οι φοιτήτριες/ες να:

- αποκτήσουν γνώσεις για τις βασικές έννοιες και τις μεθόδους της συστηματικής σύγκρισης. κατανοήσουν ότι βασική προϋπόθεση της συστηματικής σύγκρισης αποτελεί η μελέτη του ιστορικού-κοινωνικού-πολιτιστικού-πολιτικού-οικονομικού και εκπαιδευτικού συγκείμενου μέσα στο οποίο γίνεται η σύγκριση.
- διαμορφώσουν μια κριτική στάση προς τον «εκπαιδευτικό δανεισμό»
- να καταστούν ικανές/οι να αναζητούν την εξήγηση/ερμηνεία των παραγόντων που διαμορφώνουν τις ομοιότητες ή τις διαφορές των φαινομένων ή των θεμάτων που απασχολούν την καθημερινή πράξη αλλά και την έρευνα.
- αντιληφθούν ότι μόνο η συστηματική σύγκριση μπορεί να οδηγήσει σε επιστημονική γενίκευση.

Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Βασικές έννοιες, αντικείμενο και μέθοδοι συγκριτικής μελέτης της εκπαίδευσης. Παρουσιάζονται τα επικρατέστερα παραδείγματα συγκριτικής μελέτης της εκπαίδευσης, ενώ σημαντικό θεματικό στοιχείο του μαθήματος αποτελεί ο εθνικός χαρακτήρας. Κύριο στόχο του μαθήματος αποτελεί η εισαγωγή των φοιτητών και φοιτητριών στα διαχρονικά όσο και επίκαιρα προβλήματα της συγκριτικής μελέτης, όπως το πρόβλημα της πρόσβασης στις πηγές δεδομένων, το πρόβλημα της αξιοπιστίας και τελικά το πρόβλημα της συγκρισιμότητας. Τα ζητήματα του εθνοκεντρισμού, της υποκειμενικότητας και της μεροληψίας αποτελούν επίσης κομβικά σημεία του μαθήματος. Τέλος, το συγκριτικό επιχείρημα, τα χαρακτηριστικά του και ο τρόπος χρήσης του στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής πολιτικής, θα αναπτυχθούν στο πλαίσιο της παρουσίασης επιλεγμένων εκπαιδευτικών συστημάτων

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές. Σε κάθε διάλεξη υπάρχει power point που αναρτάται να στο e-class.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	30 ώρες
	Σεμινάρια	10 ώρες
	Ατομική έρευνα αναζήτηση βιβλιογραφίας	20 ώρες
	Προετοιμασία για εξετάσεις	40 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	1. Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου. 2. Προφορική παρουσίαση εργασίας.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ματθαίου, Δ. (2012) Συγκριτική σπουδή της εκπαίδευσης: Θεωρήσεις και ζητήματα, διεθνείς εκπαιδευτικές τάσεις και πολιτικές
 Καλογιαννάκη, Π. (2011) Συγκριτική Παιδαγωγική Επιστημολογικά & Μεθοδολογικά Ζητήματα Κύριοι εκπρόσωποι. Ίων
 -Συναφή επιστημονικά περιοδικά:
 Συγκριτική και Διεθνής Εκπαιδευτική Επιθεώρηση
 Comparative Education
 Comparative Education Review
 Compare: A Journal of Comparative and International Education
 European Educational Research Journal

0900 Ελληνική γλώσσα**0912Υ - Κοινωνιογλωσσολογία****ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική Σχολή		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0912Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΟΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5 ECTS	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό, Επιστημονικής Περιοχής, Κορμού.		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (στα αγγλικά)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**Μαθησιακά Αποτελέσματα**

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

- Κατανοεί τις βασικές έννοιες που σχετίζονται με την κοινωνική λειτουργία των γλωσσικών φαινομένων
- Έχει γνώση των εργαλείων ανάλυσης των εκφάνσεων και λειτουργιών της γλώσσας στην κοινωνική ζωή των ομιλητών/ μαθητών
- Να διακρίνει τις συμβολικές επενδύσεις της γλώσσας και να εκτιμήσει τις κοινωνικές ανισότητες με τις οποίες συνδέονται συγκεκριμένες χρήσεις της γλώσσας
- Χρησιμοποιεί τις μεθοδολογίες της κοινωνιογλωσσολογικής έρευνας για να προσδιορίσει τις κοινωνικές παραμέτρους με τις οποίες σχετίζεται η χρήση της γλώσσας σε μια δεδομένη περίσταση επικοινωνίας

Γενικές Ικανότητες

Αυτόνομη Εργασία
 Ομαδική Εργασία
 Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
 Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
 Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εισάγει τις φοιτήτριες και τους φοιτητές σε βασικές έννοιες και ζητήματα που αφορούν τη μελέτη της γλώσσας ως κοινωνικού φαινομένου. Γίνεται μια συνοπτική ιστορική αναδρομή στη γένεση της κοινωνιογλωσσολογίας και αναλύεται η ανταγωνιστική της σχέση με το κυρίαρχο γλωσσολογικό παράδειγμα, θέτοντας σε αμφισβήτηση τις αρχές της γλωσσικής αυτονομίας και ομοιογένειας. Παρουσιάζεται η έννοια και οι διαστάσεις της γλωσσικής ποικιλότητας (χώρος

ως οριζόντια και κάθετη διαφοροποίηση, περίπτωση επικοινωνίας, γλωσσική επαφή, κοσμοαντίληψη). Εξετάζεται ο ρόλος της γλώσσας ως σύμβολου κοινωνικής ταυτότητας με αναφορά σε γνωστές κοινωνιολέκτους όπως η «γυναικεία γλώσσα» και η «γλώσσα των νέων». Γίνεται αναφορά στις στάσεις, τις προκαταλήψεις και τις ιδεολογίες με τις οποίες είναι συνδεδεμένοι οι ποικίλοι γλωσσικοί κώδικες που χρησιμοποιούνται σε μια γλωσσική κοινότητα. Τέλος, παρουσιάζονται οι εξελίξεις που έχουν συμβεί στο πεδίο της κοινωνιογλωσσολογίας, δηλαδή η μετάβαση από το λαμποβιανό συσχετιστικό παράδειγμα στην κοινωνική κονστρουξιονιστική προσέγγιση, η οποία σηματοδοτεί την εννοιολογική μετατόπιση από τη θεώρηση της γλώσσας ως αντικατοπτρισμού της κοινωνίας σε μια διαλεκτική σχέση γλώσσας-κοινωνίας.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος: Βιντεοπροβολέας Χρήση ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών: Παρουσίαση εργασιών μέσω βιντεοπροβολέα Χρήση ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών: Παρουσίαση εργασιών μέσω βιντεοπροβολέα Χρήση ΤΠΕ στην επικοινωνία με τους φοιτητές: Χρήση emails και ανακοινώσεων στο eclass	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	40
	Φροντιστηριακές ασκήσεις	10
	Προετοιμασία για τις ατομικές και ομαδικές ασκήσεις	15
	Ατομική έρευνα και μελέτη (ανεύρεση βιβλιογραφίας έρευνα στο Διαδίκτυο)	30
	Αυτοτελής μελέτη	30
	Σύνολο Μαθήματος	125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου. 2. Κατ'οίκον εργασία. 3. Προφορική παρουσίαση εργασίας. 4. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας. 6. Λήψη από τους φοιτητές συστηματικών σχολίων στο μέσον του εξαμήνου. 7. Διασφάλιση διαφάνειας στην αξιολόγηση της επιδοσης των φοιτητών: Μέσω συγκριτικής βαθμολόγησης 	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :
 Αρχάκης, Α. & Κονδύλη, Μ. (2002). Εισαγωγή σε Ζητήματα Κοινωνιογλωσσολογίας. Αθήνα: Νήσος.
 Boutet, J. (1984). Εισαγωγή στην Κοινωνιογλωσσολογία (μτφ. Α. Ιορδανίδου & Ε. Τσαμαδού). Αθήνα: Γρηγόρη.
 Κωστούλα-Μακράκη, Ν. (2001). Γλώσσα και Κοινωνία: Βασικές έννοιες. Αθήνα: Μεταίχμιο. Μικρός, Γ.Κ. (2008). Η Ποσοτική Ανάλυση της Κοινωνιογλωσσολογικής Ποικιλίας. Αθήνα: Μεταίχμιο.
 Μπασλής, Γ.Ν. (2000). Κοινωνιογλωσσολογία: Αθήνα: Γρηγόρη.
 Ντάλας, Π. (1997). Κοινωνιογλωσσική Μεταβλητότητα: Θεωρητικά Υποδείγματα και Μεθοδολογία της Έρευνας. Αθήνα: Επικαιρότητα.
 Παυλίδου, Θ.-Σ. (2006) (επιμ.). Γλώσσα, Γένος, Φύλο (2η έκδοση). Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών-Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:
 Journal of Sociolinguistics
 Language in Society
 Language & Communication
 Discourse & Society

0913Υ - Εισαγωγικές Αρχές Γλωσσολογίας-Ελληνική Γλώσσα**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0913Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εισαγωγικές Αρχές Γλωσσολογίας-Ελληνική Γλώσσα		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3+1	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uowm.gr/courses/NURED102/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Εισαγωγή των φοιτητριών και των φοιτητών σε γενικές έννοιες της γλωσσολογίας, απαραίτητες για την παρακολούθηση της σύγχρονης βιβλιογραφίας.

Γενικές Ικανότητες

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
 Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

I. Θεωρητικό μέρος:
 1. Ο φθόγγος: Εισαγωγή στη φωνητική. Φωνητική της νέας ελληνικής γλώσσας
 2. Το φώνημα: Εισαγωγή στη φωνολογία. Φωνολογία της νέας ελληνικής. Τα φωνήματα της νέας ελληνικής, σχέσεις φωνημάτων, πάθη φωνηέντων και συμφώνων, τονισμός.
 3. Το μόρφημα: Εισαγωγή στη μορφολογία. Μορφολογία της νέας ελληνικής. Οι γραμματικές κατηγορίες του ονόματος (γένος, αριθμός, πτώση, κλίση) και του ρήματος (πρόσωπο, χρόνος, έγκλιση, διάθεση, τρόπος-aspect).
 II. Πρακτικό μέρος: Γλωσσικές ασκήσεις (σύνταξη και επεξεργασία κειμένων παιδαγωγικού και επιστημονικού λόγου / πύκνωση και ανάπτυξη του λόγου).

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	40
	Φροντιστηριακές ασκήσεις	10
	Ατομική έρευνα και μελέτη (ανεύρεση βιβλιογραφίας, έρευνα στο Διαδίκτυο):	10

	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	40
	Σύνολο	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτές εξετάσεις & ασκήσεις στα φροντιστηριακά μαθήματα	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ*-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :*

- Lyons, J. (2002) Εισαγωγή στη θεωρητική γλωσσολογία. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Martinet, A. (1976) Στοιχεία γενικής γλωσσολογίας. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών.
- Mounin, G. (1984) Κλειδιά για τη γλωσσολογία. Αθήνα: Μ.Ι.Ε.Τ.
- Φιλιππάκη - Warburton, Ει. (1992) Εισαγωγή στη θεωρητική γλωσσολογία. Αθήνα: Νεφέλη.
- Χατζησαββίδης, Σ. (2009). Γραμματική της Νέας Ελληνικής τ.Α.Θεωρητικές βάσεις και περιγραφή (Φωνητική-Φωνολογία-Μορφολογία). Θεσσαλονίκη
- Fromkin V.,Rodman R.,Hyams N. (2008). Εισαγωγή στη μελέτη της γλώσσας. Αθήνα, Πατάκης
- Κρύσταλ, Ντ. Λεξικό Γλωσσολογίας και Φωνητικής (Μτφρ. Γ. Ξυδόπουλος), Αθήνα: Πατάκης, 2000.
- Nespor, M. Φωνολογία (Προσαρμ. στην ελληνική γλώσσα: Αγγ. Ράλλη & Μ. Nespor), Αθήνα: Πατάκης, 1999.
- Πετρούνιας, Ε. Νεοελληνική Γραμματική και συγκριτική ανάλυση. Μέρος Α': Θεωρία, Θεσσαλονίκη: Ζήτης, 2002.
- Γαβριηλίδου, Ζ. Φωνητική συνειδητοποίηση και διόρθωση παιδιών προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας, Αθήνα: Πατάκης, 2003.
- Holton, D. et al. Γραμματική της ελληνικής γλώσσας (Μτφρ. Β. Σπυρόπουλος), Αθήνα: Πατάκης, 1999.
- Ιορδανίδου, Α. (Επιστ. επιμ.) Οδηγός της νεοελληνικής γλώσσας, Αθήνα: Πατάκης, 1999.
- Παπαναστασίου, Γ. Νεοελληνική ορθογραφία. Ιστορία, θεωρία, εφαρμογή, Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών, 2008.
- Πετρούνιας, Ε. Νεοελληνική Γραμματική και συγκριτική ανάλυση. Μέρος Α': Θεωρία, Θεσσαλονίκη: Ζήτης, 2002.
- Ρεβυθιάδου, Α. & Μ. Τζακώστα. Η Φωνολογία στη διδασκαλία της ελληνικής ως ξένης γλώσσας, Αθήνα: Πατάκης, 2007.
- Αναστασιάδη-Συμεωνίδη, Α. Η νεολογία στην κοινή νεοελληνική.Θεσσαλονίκη: ΕΕΦΣ. Επιστημονική Επετηρίδα Φιλοσοφικής Σχολής Α.Π.Θ, 1986.
- Αναστασιάδη-Συμεωνίδη, Α. κ.ά. (Επιμ.) Το γένος, Αθήνα: Πατάκης, 2003.
- Κατσιμαλή, Γ. & Φ. Καβουκόπουλος. Ζητήματα νεοελληνικής γλώσσας. Διδακτική προσέγγιση, Ρέθυμνο: Πανεπιστήμιο Κρήτης, 1996.
- Mattews, P.H. Morphology, Cambridge: Cambridge University Press, 1991.
- Μπαμπινιώτης, Γ. Το ρήμα της ελληνικής, Αθήνα: Ίδρυμα Σοφίας Σαριπόλου, 1972.
- Νάκας, Θ, & Ζ. Γαβριηλίδου. Παραθετικά σύνθετα. Αθήνα: Γλώσσα, Παράρτημα 1, 2002.

1000 Λογοτεχνία

1003Υ - Παιδική Λογοτεχνία

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1003Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Παιδική Λογοτεχνία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικότητας		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/courses/NURED185/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Το μάθημα αποτελεί βασικό εισαγωγικό μάθημα για την κατανόηση της ιστορίας και της θεωρίας της Παιδικής Λογοτεχνίας. Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές θα εξοικειωθούν με το γνωστικό και ερευνητικό αντικείμενο της Παιδικής Λογοτεχνίας, αλλά και της Εφηβικής Λογοτεχνίας. Θα είναι σε θέση να συσχετίζουν τη Λογοτεχνία με το ιστορικο-κοινωνικό της πλαίσιο και να παρουσιάζουν λογοτεχνικά κείμενα με εκπαιδευτική σκοπιμότητα. Θα γνωρίσουν τις σύγχρονες τάσεις στην κριτική και θεωρία της Παιδικής Λογοτεχνίας, θα κατακτήσουν τη δομή των λαϊκών παραμυθιών (και των νεότερων εκδοχών τους), των εικονογραφημένων παιδικών βιβλίων και των παιδικών ποιημάτων, ενώ παράλληλα θα πειραματιστούν στη δημιουργία των δικών τους παιδικών μετακειμένων. Μέσα από την παρουσίαση των σημαντικότερων σχολών, ρευμάτων και εκπροσώπων της, θα έχουν την ευκαιρία να προσεγγίσουν κείμενα των σημαντικότερων περιόδων και λογοτεχνών της, αλλά μέσα από την σύγχρονη κριτική ματιά της Δημιουργικής Γραφής. Επιπλέον, θα αποκτήσουν σταδιακά ένα θεωρητικό και εμπειρικό υπόβαθρο στην έννοια της «ενεργητικής ανάγνωσης», ενώ ταυτόχρονα θα μνηθούν στις βασικές θεωρίες της αφήγησης. Τέλος, θα πειραματιστούν στη δημιουργία των δικών τους κειμένων Παιδικής και Εφηβικής Λογοτεχνίας.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες και οι φοιτητές θα έχουν κατανοήσει:

- τη σημασία και την αξία της Παιδικής και της Εφηβικής Λογοτεχνίας γενικότερα στη ζωή του ανθρώπου
- τη δομή και τον στόχο της σύνθεσης και κατασκευής μίας λογοτεχνικής ιστορίας που απευθύνεται σε παιδιά και εφήβους
- τα βασικά συστατικά ενός λογοτεχνικού κειμένου (σκηνικό, χαρακτήρες, πλοκή, αφηγητής, οπτική γωνία, προβλήματα χρόνου) για παιδιά και εφήβους
- τους τρόπους πρόσληψης και ανταπόκρισης του αναγνωστικού κοινού στην Παιδική και Εφηβική Λογοτεχνία της εποχής του, αλλά και στα κλασικά έργα νέων της παραγωγής τους
- τη διάκριση της μαζικής κουλτούρας από την αυθεντική παραγωγή και τον ρόλο των μέσων μαζικής ενημέρωσης και των εκδοτικών οίκων στην προώθηση λογοτεχνικών κειμένων για παιδιά και εφήβους αμφίβολης ή και κακής ποιότητας
- να αρχίσουν να αποκτούν δεξιότητες που τους καθιστούν ικανούς να μεταλαμπαδεύσουν στον χώρο της έρευνας, της εκπαίδευσης και της πολιτισμικής «αγοράς» ευρύτερα των γνώσεων που απέκτησαν

Γενικές Ικανότητες

- Ενεργητική προσέγγιση και ανάγνωση των λογοτεχνικών κειμένων της Παιδικής και Εφηβικής Λογοτεχνίας

- Ομαδική εργασία μέσα από τη συμμετοχή σε Εργαστήρια
- Επίδειξη κοινωνική επαγγελματική και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και κριτικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Οι έννοιες της Παιδικής και Εφηβικής Λογοτεχνίας
- Η ιστορία της Παιδικής και Εφηβικής Λογοτεχνίας
- Οι σχολές, τα ρεύματα και οι σημαντικότεροι εκπρόσωποι της Παιδικής και Εφηβικής Λογοτεχνίας
- Η κριτική της Παιδικής και Εφηβικής Λογοτεχνίας
- Η παιδική ποίηση
- Τα αφηγηματικά στοιχεία: άξονες / στρατηγικές ανάγνωσης παιδικών και εφηβικών λογοτεχνικών κειμένων
- Το παραμύθι
- Ο μύθος
- Παραδόσεις και ευτράπελες διηγήσεις
- Μικρές ιστορίες
- Εικονογραφημένα παιδικά βιβλία
- Κόμικς και βιβλία γνώσεων
- Διήγημα, μυθιστόρημα
- Εφηβική Λογοτεχνία

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Εξειδικευμένο λογισμικό εύρεσης και διαχείρισης των παιδικών και εφηβικών λογοτεχνικών κειμένων. Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	30
	Εργαστηριακές προσεγγίσεις	20
	Ομαδική εργασία σε μελέτη περίπτωσης	10
	Ατομικές εργασίες	10
	Σεμινάρια	10
	Αυτοτελής μελέτη, Αναζήτηση, έρευνα και βιβλιογραφική προσέγγιση στο διαδίκτυο	20
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	I. Γραπτή τελική εξέταση (80%) που περιλαμβάνει: - Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής - Ερωτήσεις ανάπτυξης (κριτική τοποθέτηση) - Συγκριτική αξιολόγηση στοιχείων θεωρίας II. Ομαδική εργασία και ατομικές εργασίες (20%)	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Παπαντωνάκης, Γ. & Κωτόπουλος, Η. Τ. (2011) *Σκηνικό, Χαρακτήρες, Πλοκή*. Αθήνα: Ίων.

- Κανατσούλη, Μ. (2002) *Εισαγωγή στη θεωρία και κριτική της παιδικής λογοτεχνίας*. Θεσσαλονίκη: UniversityStudioPress.
- Σουλιώτης, Δ. (1995) *Αλφαβητάριο για την ποίηση*. Θεσσαλονίκη: Γ. Δεδούσης.
- Χαντ, Π. (2001) *Κριτική, Θεωρία και Παιδική Λογοτεχνία*. Αθήνα: Πατάκης.
- Αναγνωστόπουλος, Β. (2006) *Τάσεις και εξελίξεις της Παιδικής Λογοτεχνίας*. Αθήνα: Οι εκδόσεις των φίλων.
- Καρακίτσιος, Α. (2008) *Ποίηση για παιδιά και νέους*. Θεσσαλονίκη: Ζυγός.
- McGillis, R. (1996) *The Nimble Reader. Literary Theory and Children's Literature*. New York: Twayne Publishers
- Nikolajeva, Maria. *Children's Literature Comes of Age. Toward a New Aesthetic*. New York and London: Garland, 1996.
- Nikolajeva, Maria. *From Mythic to Linear. Time in Children's Literature*. Lanham, Md., & London: Ch LA & Scarecrow Press, 2000.
- Nikolajeva, Maria. *The Rhetoric of Characters in Children's Literature*. Lanham, Maryland and London, Scarecrow, 2002.
- Nikolajeva, Maria. *Aesthetic Approaches to Children's Literature. An Introduction*. Lamham, Maryland: Scarecrow, 2005.
- Nilsen, Don L.F. "Northrop Frye Meets Tweedledum and Tweedldee: Adolescent Literature as Comedy, Romance, Tragedy, and Irony". *Journal of Evolutionary Psychology* 19.1-2 (1998): 10-20.
- Nodelman, Perry. *Words About Pictures: The Narrative Art of Children's Picture Books*. Athens: University of Georgia Press, 1988.
- Nodelman, Perry. *The Pleasures of Children's Literature*. New York & London: Longman, 1992.
- Lukens, Rebecca. *A Critical Handbook of Children's Literature*. New York: HarperCollinsCollege Publishers, 1995.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Κείμενα, Διαδρομές, Children's Literature Association Quarterly, Journal of Children's Literature Research

1100 Ιστορία

1101Υ - Νεότερη Ελληνική Ιστορία

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1101Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΝΕΟΤΕΡΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	ΕΛΛΗΝΙΚΑ-ΑΓΓΛΙΚΑ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Στόχος είναι να γνωρίσουν και να κατανοήσουν τις βασικές έννοιες της νεότερης ελληνικής ιστορίας μέσα από τα προσφερόμενα συγγράμματα του μαθήματος, τις διαλέξεις και την βιβλιογραφία.

Θα αποκτήσουν εξειδικευμένες γνώσεις στο πεδίο των ιστορικών σπουδών, οι οποίες συνεπάγονται κριτική κατανόηση επιστημονικών θεωριών και αρχών με παράλληλη ανάπτυξη δεξιοτήτων κριτικής ανάλυσης για την επίλυση σύνθετων ερευνητικών προβλημάτων στις ιστορικές εποχές, όπως θέματα ειρήνης και πολέμου, επανάστασης και κινημάτων. Έτσι, δύνανται να διαχειρίζονται σύνθετες ιστορικές δραστηριότητες και σχέδια εργασίας σε θέματα ιστορικής κρίσης και ταυτότητας.

Συνεπώς, δύνανται να περιγράφουν, να αναγνωρίζουν και να αποδελτιώνουν ιστορικά γεγονότα και εποχές. Θα ερμηνεύουν και θα κατανοούν μέσω ποιοτικών και ποσοτικών μεθοδολογικών εργαλείων την διδακτέα ύλη προεπαναστατικά και από την ίδρυση του νεότερου ελληνικού έθνους. Τέλος, στο πλαίσιο της αξιολόγησης δίνεται η δυνατότητα να προχωρήσουν στην διατύπωση ιστορικών κρίσεων μέσω σύγκρισης των δεδομένων ανάλυσης.

Γενικές Ικανότητες

Το μάθημα υποστηρίζει ιστορικές, κοινωνικές και πολιτικές δεξιότητες σε εθνικό και διεθνές πεδίο.

Προκαλεί τις φοιτήτριες/τους φοιτητές να εργαστούν σε ομάδες για την ενίσχυση της συνεργασίας σε διεπιστημονικό περιβάλλον, χρησιμοποιώντας ερευνητικά εργαλεία που προωθούν την κριτική, ιστορική, διαλεκτική, μαρξιστική και επαγωγική σκέψη.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το περιεχόμενο του μαθήματος αφορά

- σε εθνικές ομάδες, ηγετικά πρόσωπα, κινήματα και κοινότητες που διαμόρφωσαν την πολιτική, οικονομική, κοινωνική, πολιτισμική νεότερη ελληνική ιστορία
- στον ετεροπροσδιορισμό και αυτοκαθορισμό του Νεοέλληνα
- στη μετάβαση από την κουλτούρα της Ανατολικής Μεσογείου προς την ευρωπαϊκή πραγματικότητα (18ος-20ός αιώνας)
- σε μεθοδολογικά και επιστημολογικά ζητήματα

- στην προσχολική αγωγή και στις νέες τάσεις και προτάσεις της ιστοριογραφίας και των ιστορικών δράσεων στον 21ο αιώνα

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση μαθησιακών βοηθημάτων βασισμένων σε ΤΠΕ: Διαφάνειες, διαλέξεις μέσω Η/Υ Χρήση ΤΠΕ στην επικοινωνία με τους φοιτητές: Email και eclass	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	36
	Φροντιστηριακές ασκήσεις	10
	Προετοιμασία για ατομικές και ομαδικές ασκήσεις	10
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	14
	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	30
	ΣΥΝΟΛΟ	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	1. Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου. 2. Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου. 3. Πρόοδος. 4. Κατ'οίκον εργασία. 5. Προφορική παρουσίαση εργασίας. 6. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας. 7. Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις. 8. Παρακολούθηση φοιτητών κατά την εκτέλεση εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων. 9. Λήψη από τους φοιτητές συστηματικών σχολίων στο μέσον του εξαμήνου. 10. Διασφάλιση διαφάνεια στην αξιολόγηση της επιδότησης των φοιτητών:	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Ιφιγένεια Βαμβακίδου, (2005), Θράκες, Ιωάννης Χαρπαντίδης
 Κωνσταντίνος, Απ. Βακαλόπουλος (2010). ΤΟ ΝΕΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΘΝΟΣ (1204 – 2000). ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΤΑΜΟΥΛΗΣ
 Αγαθή Αρβανιτίδου, (2004). ΟΙ ΠΡΩΤΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΣΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΤΡΑΤΟ. ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΤΑΜΟΥΛΗΣ
 ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΣ Ιστορία του Ελληνικού Εμφυλίου Πολέμου (1946-1949) «ΒΙΒΛΙΟΡΑΜΑ» 2000-2001, ΤΟΜΟΙ 2, (I, Σ. 637. II, Σ. 678)
 Ferrero M. (2000) Πώς αφηγούνται την ιστορία στα παιδιά σε ολόκληρο τον κόσμο. Αθήνα: Μεταίχμιο.
 Κόκκινος, Γ. (1998) Από την ιστορία στις ιστορίες. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
 Κόκκινος, Γ. (2003) Επιστήμη, ιδεολογία, ταυτότητα. Αθήνα: Μεταίχμιο.
 Williams, R. (1994) Κουλτούρα και ιστορία. Αθήνα: Γνώση.

1300 Πληροφορική**1305Υ- Πληροφορική και ΤΠΕ στην Εκπαίδευση****1. ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1305Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Πληροφορική και ΤΠΕ στην Εκπαίδευση		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3 (+1 Φροντιστηριακή)	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό, Επιστημονικής Περιοχής, Κορμού.		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (στην Αγγλική)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uowm.gr/courses/NURED265/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Το μάθημα εστιάζει στην εκπαιδευτική αξιοποίηση της πληροφορικής και των ΤΠΕ γενικότερα.

Οι φοιτητές διδάσκονται σύγχρονες διδακτικές προσεγγίσεις με την αξιοποίηση των ΤΠΕ, αξιοποιώντας εκπαιδευτικά λογισμικά, το διαδίκτυο και λογισμικά γενικής χρήσης. Επιπλέον μαθαίνουν πως να αναζητούν και να συνθέτουν ψηφιακό υλικό για τη δημιουργία διδακτικών αντικειμένων. Τέλος διδάσκονται πως να φτιάχνουν αναλυτικά σχέδια μαθήματος και να αξιοποιούν τις διαδικτυακές τεχνολογίες στη σχολική καθημερινότητα.

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές είναι σε θέση να:

- αξιοποιούν τεχνολογικά προϊόντα στη διδασκαλία τους
- σχεδιάζουν ολοκληρωμένες διδασκαλίες με χρήση τεχνολογίας
- αξιοποιούν τεχνολογικά προϊόντα με διαφορετικές διδακτικές προσεγγίσεις (θεωρίες μάθησης)
- εγκαθιστούν και να λειτουργούν εκπαιδευτικά λογισμικά
- αναζητούν/δημιουργούν ψηφιακό διδακτικό υλικό
- κατανοούν τους τρόπους ένταξης των ΤΠΕ στη διδασκαλία
- παρακολουθούν την εξέλιξη του αντίστοιχου επιστημονικού πεδίου
- σχεδιάζουν ιστότοπους, ιστολόγια, wikis και άλλα αντίστοιχα αντικείμενα
- κατανοήσουν τη χρησιμότητα τοθ διαδικτύου στην εξωστρέφεια μιας σχολικής μονάδας
- αξιοποιούν την τεχνολογία για τη διεκπεραίωση διοικητικών εργασιών στο σχολικό περιβάλλον

Γενικές Ικανότητες

- αυτόνομη εργασία
- ομαδική εργασία

- παραγωγή νέου υλικού
- προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- προαγωγή ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- λήψη αποφάσεων
- διεπιστημονική προσέγγιση προβλημάτων

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Βασικές έννοιες Πληροφορικής
2. Μοντέλα ένταξης των ΤΠΕ στην Εκπαίδευση
3. Διαδίκτυο και Web 2.0 τεχνολογίες
4. Σχεδιασμός ιστοτόπων
5. Σχεδιασμός ιστολογίων
6. Εκπαιδευτικές πύλες
7. Εκπαιδευτικό λογισμικό
8. Αναζήτηση και επεξεργασία ψηφιακού υλικού
9. Οι ΤΠΕ ως εργαλείο για τον εκπαιδευτικό
10. Σχεδιασμός διδακτικών παρεμβάσεων με ΤΠΕ

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο, βιντεομαθήματα, φροντιστηριακές ασκήσεις	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Το μάθημα αφορά τις ΤΠΕ αποκλειστικά	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	<i>Διαλέξεις πρόσωπο με πρόσωπο</i>	39
	<i>Ατομικές εργασίες</i>	26
	<i>Εργαστηριακές συνεδρίες</i>	13
	<i>Ομαδικές εργασίες</i>	20
	<i>Αυτοτελής μελέτη</i>	27
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου. 2. Κατ'οίκον εργασία. 3. Προφορική παρουσίαση εργασίας. 4. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας. 5. Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις. 6. Παρακολούθηση φοιτητών κατά την εκτέλεση εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων. 7. Λήψη από τους φοιτητές συστηματικών σχολίων στο μέσον του εξαμήνου. 8. Διασφάλιση διαφάνεια στην αξιολόγηση της επιδοσης των φοιτητών: Μέσα από τις συνεργατικές δραστηριότητες που διεκπεραιώνουν, η δραστηριότητα του καθενός είναι εμφανής σε όλους τους υπόλοιπους. Επιπλέον, καλούνται να αυτοαξιολογηθούν και να αλληλοαξιολογηθούν 	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Εισαγωγή στις εκπαιδευτικές εφαρμογές των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών, Βασίλης Κόμης. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΝΕΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΜΟΝ. ΕΠΕ (2004)

Παιδιά, σχολεία και υπολογιστές, Βοσνιάδου Στέλλα. Γ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ - Κ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ Ο.Ε. (2006)

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΜΕ ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ: ΠΡΩΤΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ, ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ, CHRISTIAN DEPOVER, THIERRY KARSENTI, ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΟΜΗΣ. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΛΕΙΔΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΕ (2010)

ΣΕΝΑΡΙΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΜΕ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗ, ΤΑΣΟΣ Α. ΜΙΚΡΟΠΟΥΛΟΣ, ΙΩΑΝΝΑ ΜΠΕΛΛΟΥ. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΛΕΙΔΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΕ (2010)

Εκπαιδευτική Τεχνολογία και Διδασκαλία. Roblyer M. D.. Γ.ΠΑΡΙΚΟΣ & ΣΙΑ ΕΕ (2009)

Θεωρίες Μάθησης & Εκπαιδευτικό Λογισμικό, Δημητριάδης Σταύρος. ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α. ΤΖΙΟΛΑ & ΥΙΟΙ Α.Ε. (2014)

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Θέματα Επιστημών και Τεχνολογίας στην Εκπαίδευση

i-teacher

Σύγχρονη Εκπαίδευση

Νέος Παιδαγωγός

1400 Μαθηματικά

1405Υ - Μαθηματική Εκπαίδευση στην Προσχολική και Πρώτη Σχολική Ηλικία

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1405Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μαθηματική Εκπαίδευση στην Προσχολική και Πρώτη Σχολική Ηλικία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό, Επιστημονικής Περιοχής, Κορμού.		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά ή/και Αγγλικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (στην Αγγλική)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/courses/NURED201/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Το μάθημα αποτελεί βασικό εισαγωγικό μάθημα σε μαθηματικές έννοιες που εμφανίζονται στη προ-νηπιακή και νηπιακή ηλικία. Η ύλη του μαθήματος εστιάζει στην εισαγωγή των σπουδαστών στις βασικές έννοιες των μαθηματικών της προσχολικής ηλικίας μέσα από την παρουσίαση των βασικών θεωριών διδασκαλίας και μάθησης των μαθηματικών αυτών εννοιών καθώς επίσης και των βασικών ερευνητικών ευρημάτων όσον αφορά τον τρόπο κατανόησής τους από τα παιδιά αυτών των ηλικιών.

Οι μαθηματικές έννοιες στις οποίες εστιάζει το μάθημα είναι αρχικές έννοιες των μαθηματικών οι οποίες αποτελούν τη βάση για την περαιτέρω ανάπτυξή τους στα σχολικά μαθηματικά. Με αυτή την έννοια το μάθημα αποτελεί τη βάση πάνω στην οποία θα δομηθεί η θεωρητική γνώση των σπουδαστών για τη μάθηση και τη διδασκαλία των μαθηματικών εννοιών πάνω στην οποία θα αναπτυχθούν αργότερα στοχευμένες δραστηριότητες για τη διδασκαλία συγκεκριμένων μαθηματικών εννοιών.

Έτσι, στόχος του μαθήματος αποτελεί η κατανόηση από τους σπουδαστές των βασικών χαρακτηριστικών της μαθηματικής γνώσης σε αυτή την ηλικία, των δυσκολιών που επιφυλάσσει για τα παιδιά, του τρόπου με τον οποίο θα μπορούσαν να γίνουν προσπάθειες να ξεπεραστούν αυτές οι δυσκολίες, όπως επίσης και της σημασίας αυτής της μαθηματικής γνώσης στον μαθηματικό εγγραμματισμό των παιδιών.

Στόχος είναι επίσης να εισαχθούν οι σπουδαστές στην ερευνητική διαδικασία για τη συλλογή δεδομένων που αφορούν τη γνώση και την κατανόηση των μαθηματικών εννοιών από τους μαθητές αυτής της ηλικίας και τη διδακτική τους αξιοποίηση.

Στο τέλος του μαθήματος οι σπουδαστές/σπουδάστριες αναμένεται να μπορούν κατονομάζουν ποιες μαθηματικές έννοιες εμφανίζονται στην προ-νηπιακή και νηπιακή ηλικία, να περιγράφουν τα βασικά χαρακτηριστικά αυτών των εννοιών, να προσδιορίζουν κάποιες από τις δυσκολίες που συχνά αντιμετωπίζουν τα παιδιά σε αυτές τις ηλικίες. Επίσης να μπορούν να επιλέξουν τις πιο κατάλληλες δραστηριότητες από μία γκάμα προτεινόμενων δραστηριοτήτων που να μπορούν να εφαρμοστούν στη διδασκαλία μιας συγκεκριμένης μαθηματικής έννοιας.

Να είναι σε θέση να κάνουν μια κριτική ανάλυση των βασικών θεωριών για την γνωστική ανάπτυξη και τη μάθηση των προσχολικών μαθηματικών, να περιγράφουν τις βασικές τους θέσεις και τις σημαντικότερες διαφορές τους και να μπορούν να αναφερθούν στους τρόπους με τους οποίους έχουν επηρεάσει τη διδασκαλία στο νηπιαγωγείο.

Να μπορούν να κάνουν κάποιες εκτιμήσεις όσον αφορά τις δυνατότητες των προ-νηπίων και νηπίων σε συγκεκριμένα έργα που αφορούν την κατανόηση

συγκεκριμένων προσχολικών μαθηματικών εννοιών και να μπορούν να προτείνουν συγκεκριμένες αλλαγές σε έργα ώστε να διευκολύνουν την κατανόηση. Να αξιολογούν το βαθμό κατανόησης από μεριά των παιδιών με βάση τις απαντήσεις τους σε συγκεκριμένες ερωτήσεις. Επίσης να μπορούν να αναφερθούν στις βασικές θεωρίες διδασκαλίας και μάθησης των προσχολικών μαθηματικών καθώς και στα βασικά ερευνητικά δεδομένα ώστε να είναι σε θέση να συνδυάσουν το βαθμό κατανόησης από τα παιδιά με ένα προσδοκώμενο μαθησιακό αποτέλεσμα που θα σέβεται τη διαφορετικότητα (γνωστική, πολιτισμική, έμφυλη, κτλ) κάθε παιδιού.

Γενικές Ικανότητες

Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αριθμός και πράξεις στην προσχολική ηλικία: Κατανόηση του αριθμού στη προσχολική ηλικία: οι αναπαραστάσεις του αριθμού κι οι διαδικασίες της μέτρησης/εκτίμησης μεγεθών και πλήθους συνόλων, πράξεις στοιχειώδεις υπολογισμοί στην προσχολική ηλικία - Εισαγωγή στα σύμβολα των αριθμών - Στρατηγικές πρόσθεσης και αφαίρεσης στη προσχολική ηλικία - Μέτρηση ποσοτήτων, μήκους, και επιφάνειας, εσωτερικές και εξωτερικές αναπαραστάσεις του αριθμού, εισαγωγή στα αριθμητικά συστήματα με εστίαση στο δεκαδικό. Βασικές προ-Γεωμετρικές έννοιες Κατανόηση βασικών γεωμετρικών εννοιών και αντίληψη του χώρου: κατανόηση, διάκριση, αναπαραγωγή βασικών γεωμετρικών σχημάτων του επιπέδου του χώρου - Κατανόηση της έννοιας της γωνίας - Η έννοια της συμμετρίας - Αίσθηση και προσανατολισμός στο χώρο, - Κατανόηση βασικών τοπολογικών σχέσεων (π.χ., μέσα-έξω, κοντά-μακριά, πάνω-κάτω). Εισαγωγή σε προ-Αλγεβρικές έννοιες: μοτίβα, περιοδικότητα και εισαγωγή στον αλγεβρικό συλλογισμό. Εισαγωγή στην κατανόηση του χρόνου στη προσχολική ηλικία

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Προβολή βίντεο και διαφάνειες από power point	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	31
	Σεμινάριο (παρακολούθηση ερευνητικών εργασιών)	10
	Σχεδιασμός και εκπόνηση ομαδικής ερευνητικής εργασίας	34
	Βιβλιογραφική αναζήτηση	10
	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	40
	Σύνολο Μαθήματος	125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	I. Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει: - Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής - Ερωτήσεις σύντομης ανάπτυξης - Ερωτήσεις αντιστοίχισης II. Ομαδικής Ερευνητικής Εργασίας (προαιρετική) που λειτουργεί ενισχυτικά στο βαθμό	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :
 Botson, C., Delière, M. (1998). Γ.Μ. Τρούλης (Επ.) Οι Προμαθηματικές Διαδικασίες και Έννοιες. Αθήνα: Gutenberg.
 Nunes, T. & Bryant, P., (2007). Τα παιδιά κάνουν μαθηματικά. Δεσλή Δ. (Επ.), Αθήνα: Gutenberg.
 Λεμονίδης, Χ. (1999). Περίπατος στη Μάθηση της Στοιχειώδους Αριθμητικής. Αθήνα: Εκδοτικός Οίκος Αδελφών Κυριακίδη.
 Τζεκάκη, Μ. (2007). Μικρά παιδιά, μεγάλα μαθηματικά νοήματα. Αθήνα: Gutenberg

Van de Walle, J. A. (2005) Μαθηματικά για το δημοτικό και το γυμνάσιο - Μια εξελικτική διδασκαλία, Τριανταφυλλίδης, Α.Τ (επιμ.), Αθήνα: Τυπωθήτω.
Van de Walle, J. A., Karp, K. S., & Bay-Williams, J. M. (2012). Elementary and middle school mathematics: Teaching developmentally (8th ed.): Pearson.
Clements, D. H., & Sarama, J. (2014). Learning and teaching early math: The learning trajectories approach: Routledge.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Mathematical Thinking and Learning - Taylor & Francis

Educational Studies in Mathematics - Springer

International Journal of Science and Mathematics Education - Springer

Learning and Instruction - Elsevier

ZDM Mathematics Education - Springer

MENON: Journal of Educational Research -University of Western Macedonia – Faculty Of Education

Έρευνα στη Διδακτική των Μαθηματικών (περιοδικό της ΕΝΕΔΙΜ) - Κέδρος

1500 Περιβαλλοντική εκπαίδευση**1502Υ - Εκπαίδευση για το Περιβάλλον και την Αειφορία****ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1502Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Δ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εκπαίδευση για το Περιβάλλον και την Αειφορία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποβάθρου, Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι στην Αγγλική		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/courses/NURED124/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Σκοπός του μαθήματος είναι η προσέγγιση των περιβαλλοντικών προβλημάτων μέσω της ανάδειξης της οικολογικής, κοινωνικής, οικονομικής και πολιτικής τους διάστασης, επίσης η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με μεθοδολογικές προσεγγίσεις κατάλληλες για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και την προσχολική αγωγή. Οι φοιτητές/τριες αναμένεται να:

- εμπλουτίσουν την ατομική τους γνώση και να ενισχύσουν την ευαισθητοποίησή τους σε θέματα που σχετίζονται με την περιβαλλοντική κρίση και τη συνεισφορά της εκπαίδευσης στην αντιμετώπισή της.
- αποκτήσουν τις βασικές γνώσεις και τις απαραίτητες δεξιότητες για το σχεδιασμό προγραμμάτων Π.Ε. για την προσχολική ηλικία, αλλά και δραστηριοτήτων Π.Ε. ενσωματωμένων στα άλλα αντικείμενα του αναλυτικού προγράμματος

Γενικές Ικανότητες

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Ομαδική εργασία

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- το περιεχόμενο του όρου Περιβαλλοντική Εκπαίδευση (Π.Ε.),
- οι στόχοι, η φιλοσοφία και η ιστορική πορεία και εξέλιξη της ΠΕ
- Η αειφορία και η αιερόρος (βιώσιμη ανάπτυξη)
- Η εκπαίδευση για το Περιβάλλον και την Αειφορία (ΕΠΑ)
- Το εννοιολογικό πλαίσιο και η θεματολογία της ΕΠΑ
- Τα περιβαλλοντικά όρια (η έννοια του οικολογικού και του ενεργειακού αποτυπώματος)
- Η ΕΠΑ και η προσχολική ηλικία
- Η ΕΠΑ στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα
- Σχεδιασμός προγραμμάτων
- Αξιολόγηση Προγραμμάτων

- Παιδαγωγικές μέθοδοι και τεχνικές για την υλοποίησή προγραμμάτων ΕΠΑ.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση λογισμικού παρουσίασης Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	30
	Εργασία πεδίου - Εκπαιδευτικές επισκέψεις	10
	Προετοιμασία για δραστηριότητες πεδίου, επισκέψεις, δραστηριότητες	10
	Προετοιμασία για την πρόοδο	20
	Μελέτη για την τελική	30
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<p>Ηλεκτρονική πρόοδος σε ζητήματα περιεχομένου (π.χ. Αραιώση οζοντική στιβάδας, πλανητική θέρμανση και κλιματική αλλαγή, οικολογικό και ενεργειακό αποτύπωμα), κυρίως ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής. 20% της συνολικής βαθμολογίας</p> <p>Γραπτή τελική εξέταση (80% της συνολικής βαθμολογίας), περιλαμβάνει:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Ζητήματα θεωρίας 2) Συγκριτική κριτική ανάλυση ζητημάτων θεωρίας 3) Σχεδιασμός προγράμματος ΕΠΑ για παιδιά προσχολικής ηλικίας - εφαρμογή των βασικών παιδαγωγικών επιλογών της ΕΠΑ <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης και η βαθμολογία κάθε ομάδας θεμάτων περιλαμβάνονται στα θέματα που δίνονται στους φοιτητές και αναρτώνται μετά την διεξαγωγή των εξετάσεων στην ηλεκτρονική σελίδα του μαθήματος</p>	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Γεωργόπουλος, Α. & Τσαλίκη, Ε. (2003). *Περιβαλλοντική Εκπαίδευση*. Αθήνα: Gutenberg
 Μπλιώνης, Γ. (2009) *Στα μονοπάτια της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης*. Αθήνα: Κέδρος
 Φλογαΐτη, Ε. (2006) *Εκπαίδευση για το Περιβάλλον και την Αειφορία*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα
 Webster, K. & Johnson, C. (2011) *Λογική και Αειφορία: Εκπαιδεύοντας για μια Κοινωνία Χαμηλού Άνθρακα*. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο
 Shallcross, T., Robinson, J., Pace, P., Wals, A. (2009) *Δημιουργώντας Βιώσιμα Σχολικά Περιβάλλοντα*. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.
 Γεωργόπουλος, Α. (2014). *Περιβαλλοντική Εκπαίδευση. Ζητήματα ταυτότητας*. Αθήνα: Gutenberg

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Environmental Education Research (<http://www.tandfonline.com/loi/ceer20#.VbixrvnQM-0>)
 The Journal of Environmental Education (http://www.tandfonline.com/loi/vjee20#.Vbiyl_nQM-1)
 Canadian Journal of Environmental Education (CJEE) (<http://cjee.lakeheadu.ca/>)
 Για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση (e-περιοδικό, <http://www.peekremagazine.gr/>)

1600 Φυσικές επιστήμες

1601Υ - Έννοιες Φυσικών Επιστημών Ι και οι Αναπαραστάσεις τους

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική Σχολή		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1601Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΝΝΟΙΕΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ Ι ΚΑΙ ΟΙ ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό, Επιστημονικής Περιοχής, Κορμού.		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/courses/NURED158/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Οι φοιτητές /τριες α) Να γνωρίζουν βασικές έννοιες Φυσικών Επιστημών και τις αντίστοιχες Εναλλακτικές ιδέες μικρών μαθητών:Ατομικό μοντέλο, άτομα, μόρια, δομή ατόμου, Μίγματα και Χημ. Ενώσεις, Φυσικές καταστάσεις ύλης, Άνωση, Πυκνότητα, Θερμότητα και Θερμοκρασία, Ήχος παραγωγή και διάδοσή του, Ενέργεια και μορφές της. β)να μπορούν να χρησιμοποιούν τις παραπάνω έννοιες των φυσικών επιστημών για να προβλέπουν και να ερμηνεύουν απλά φυσικά φαινόμενα. Π.χ. Πώς και γιατί ένα υγρό γίνεται αέριο, τότε πλέει – βυθίζεται ένα σώμα, πως διαδίδεται η θερμότητα και ο ήχος. γ) Να είναι ικανοί να οργανώνουν απλές απλές δραστηριότητες – πειράματα για την δημιουργική απασχόληση των νηπίων, την αντιμετώπιση εναλλακτικών ιδεών των νηπίων Π.χ. τη μη αναγνώριση της ταυτότητας των σωμάτων όταν αλλάζουν φυσική κατάσταση ή απόψεις όπως τα βαριά σώματα βυθίζονται. δ) Να μπορούν να αξιολογούν το βαθμό επιτυχίας των δραστηριοτήτων που οργανώνουν και των γνώσεων και δεξιοτήτων που αποκτούν τα νήπια.</p>
<p>Γενικές Ικανότητες</p> <ul style="list-style-type: none"> - Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών - Αυτόνομη εργασία - Ομαδική εργασία - Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον - Σχεδιασμός και διαχείριση έργων -Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής - Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>Υποχρεωτικό μάθημα, εισαγωγικό και βασικής κατάρτισης Περιεχόμενο μαθήματος: Εισάγονται βασικές έννοιες των Φυσικών Επιστημών και χρησιμοποιούνται στην πρόβλεψη, περιγραφή και ερμηνεία απλών φυσικών φαινομένων. Παράλληλα συζητούνται οι σημαντικότερες εναλλακτικές ιδέες των φοιτητών και νηπίων γι' αυτές τις έννοιες και τα φαινόμενα, καθώς και διδακτικές προτάσεις για την αλλαγή τους. Οι περιοχές από τις οποίες αντλούνται έννοιες και φαινόμενα είναι:</p>

Δομή της ύλης (Φυσικές καταστάσεις και αλλαγές τους, Ατομικό μοντέλο – άτομα – μόρια, Πίεση υγρών και αερίων, Άνωση και Πλεύση - Βύθιση). Θερμότητα, θερμοκρασία και θερμικά φαινόμενα.
 ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ 1ο Εισαγωγή: Γιατί ΦΕ στο Νηπιαγωγείο – Νηπιαγωγούς / Περιγραφή του μαθήματος και των απαιτήσεων 2ο Οι ι.μ. και τα χαρακτηριστικά τους 3ο Ανάδειξη των ι.μ., Μεθοδολογία, Workshop 4ο Οι Φυσικές καταστάσεις της ύλης και οι αλλαγές τους 5ο Οι ι.μ. για τις Φ.Κ.Υ., και τις αλλαγές τους, 6ο Ατομικό μοντέλο, άτομα, μόρια, δομή ατόμου 7ο Οι ι.μ. για την ατομική δομή της ύλης 8ο Άνωση, Πλεύση / Βύθιση, Πίεση 9ο Οι ι.μ. για Άνωση, Πλεύση / Βύθιση, Πίεση 10ο Θερμότητα και θερμοκρασία, Διαστολές, Διάδοση θερμότητας 11ο Οι ι.μ. για θερμότητα και θερμικά φαινόμενα 12ο Ο ήχος, τα ηχητικά φαινόμενα και οι σχετικές ι.μ. 13ο Ανασκόπηση - Συζήτηση θεμάτων εξετάσεων

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος: Σε κάθε μάθημα υπάρχει power point που διατίθεται ελεύθερα στο e-class. Υποστηρικτικά χρησιμοποιούνται τα λογισμικά που αναφέρθηκαν στην προηγούμενη παράγραφο, με δυο τρόπους: α) αν διατίθεται το εργαστήριο πληροφορικής οι φοιτήτριες υλοποιούν τα λογισμικά ανά δυο με βάση δομημένο φύλλο εργασίας β) Σε αντίθετη περίπτωση το λογισμικό προβάλεται σε οθόνη Χρήση μαθησιακών βοηθημάτων βασισμένων σε ΤΠΕ: Όπως ανέφερα στα III.1 και III.2.1 Χρήση ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών: Υποβάλλουν μικρές εργασίες μέσω e-class (πλατφόρμα ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης), οι οποίες λαμβάνονται υπόψη στην τελική αξιολόγηση Χρήση ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών: Υποβάλλουν μικρές εργασίες μέσω e-class (πλατφόρμα ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης), οι οποίες λαμβάνονται υπόψη στην τελική αξιολόγηση Χρήση ΤΠΕ στην επικοινωνία με τους φοιτητές: Πλην της δια ζώσης επικοινωνίας οι φοιτητρίες επικοινωνούν μαζί μου με e-mail, e-class και μέσω του φοιτητικού συλλόγου με facebook.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις - ομαδική εργασία	30 ώρες
	Ατομική έρευνα και μελέτη (ανεύρεση βιβλιογραφίας έρευνα στο Διαδίκτυο):	20 ώρες
	Φροντιστηριακές ασκήσεις	10 ώρες
	Προετοιμασία για τις ατομικές και ομαδικές ασκήσεις	10 ώρες
	Εργασία πεδίου – Σύνθεση τελικής εργασίας	35 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	1. Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου. 2. Κατ'οίκον εργασία. 3. Προφορική παρουσίαση εργασίας. 4. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας. 5. Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις. 6. Παρακολούθηση φοιτητών κατά την εκτέλεση εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων. 7. Διασφάλιση διαφάνεια στην αξιολόγηση της επιδοσης των φοιτητών: Κάθε φοιτητής /τρια μπορεί να δει το γραπτό του/της και να τους εξηγηθεί η τελική κρίση.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :
 Driver, R., Squires, A., Rushworth, P. & Wood-Robinson, V. (1998) Οικοδομώντας τις έννοιες των Φυσικών Επιστημών. Αθήνα: Τυπωθήτω.
 Hewitt, P. (2004) Οι έννοιες της φυσικής. Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης. Καριώτογλου, Π. (2006) Γνώση παιδαγωγικού περιεχομένου φυσικών

επιστημών: Τρεις μελέτες περίπτωσης. Θεσσαλονίκη: Γράφημα.

Κωνσταντίνου, Κ.Π., Φερωνύμου, Γ., Κυριακίδου, Ε & Νικολάου, Χ. (2002) Οι φυσικές επιστήμες στο νηπιαγωγείο: Βοήθημα για τη νηπιαγωγό. Λευκωσία: Εκδόσεις Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού Κύπρου.

Ραβάνης, Κ. (1999) Οι φυσικές επιστήμες στην προσχολική εκπαίδευση. Αθήνα Τυπωθήτω-Δαρδανός.

Ραβάνης, Κ. (2003) Δραστηριότητες για το νηπιαγωγείο από τον κόσμο της φυσικής. Αθήνα: Δίπτυχο.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Θέματα Φυσικών επιστημών και Τεχνολογίας στην Εκπαίδευση: <http://earthlab.uoi.gr/thete/index.php/thete> International Journal of Science Education:

<http://www.tandfonline.com/toc/tsed20/current#.VGucfvmsX18>

1700 Αισθητική παιδεία**1701Υ - Εικαστικά Εργαστήρια****ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1701Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	ΕΛΛΗΝΙΚΑ-ΑΓΓΛΙΚΑ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/courses/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι εικαστικές δραστηριότητες έχουν σκοπό την αισθητική και πολιτισμική ευαισθητοποίηση του παιδιού, αισθητική με την ετυμολογική έννοια του όρου, εξερεύνηση δηλαδή του κόσμου της τέχνης και της φύσης, με τη βοήθεια των αισθήσεων, των συναισθημάτων και του πνεύματος, πολιτισμική, με την έννοια ότι ευνοεί τη συνάντηση με αντικείμενα και χώρους που εμπεριέχουν πολιτισμικές αξίες.

Γεννάται ένα ερώτημα το οποίο δίνει και το σκοπό του θέματος. Μπορεί να διδαχθεί η τέχνη; Εάν ναι, χρειάζεται περιεχόμενο, στόχους, μέθοδο και αξιολόγηση.

Η μεθοδολογία τοποθετείται ανάμεσα στην «ανάπτυξη των στρατηγικών της μάθησης» και την «πρακτική εφαρμογή»

Οι φοιτητές/τριες μαθαίνουν να σχεδιάζουν και να οργανώνουν τη δραστηριότητα λαμβάνοντας υπόψη

α) την ηλικία των παιδιών β) την υλικότεχνική υποδομή και απαντώντας στις τρεις ερωτήσεις: Γιατί; Πώς; Με τι;

Γενικές Ικανότητες

Οι εικαστικές δραστηριότητες είναι από τις πιο ευχάριστες και συναρπαστικές δραστηριότητες για τα παιδιά. Με καθοδήγηση και χρησιμοποιώντας κυρίως, άχρηστα υλικά τα παιδιά μαθαίνουν να ζωγραφίζουν, να κάνουν κολάζ, κατασκευές, ψηφιδωτά, μόνιπλ κλπ. Κύριος σκοπός αυτών των δραστηριοτήτων «να αυτοαναπτύξουν τις έμφυτες και εν δυνάμει ικανότητες και δεξιότητές τους και κατά προσέγγιση ολόκληρη την προσωπικότητά τους. Με την εικαστική αγωγή το παιδί εκφράζεται, δίνει διέξοδο στη φαντασία, μορφοποιεί τα εσωτερικά του οράματα, ανακαλύπτει τις ικανότητες και κλίσεις διευρύνει τα όρια της αυτογνωσίας και κατανοεί καλύτερα τον εαυτό του. Η επαφή με τα διάφορα υλικά καλλιεργούν την ευφυΐα, την εφευρετικότητα και τη φαντασία τους, και οι φοιτητές βιώνουν αισθητηριακές εμπειρίες που συμβάλλουν στην αισθητική τους ανάπτυξη.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το περιεχόμενο του μαθήματος αφορά

- ΕΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΥΛΙΚΑ
- ΓΕΩΜΕΤΡΙΚΕΣ ΣΥΝΘΕΣΕΙΣ
- ΟΙ ΣΥΝΘΕΣΕΙΣ ΤΟ ΧΩΡΟ
- ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ

- ΕΙΔΗ ΤΕΧΝΗΣ ΚΑΙ ΥΛΙΚΑ

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<p>Χρήση μαθησιακών βοηθημάτων βασισμένων σε ΤΠΕ: Διαφάνειες, διαλέξεις μέσω Η/Υ</p> <p>Χρήση ΤΠΕ στην επικοινωνία με τους φοιτητές: Email και eclass</p>	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	<i>Διαλέξεις</i>	36
	<i>Φροντιστηριακές ασκήσεις</i>	15
	<i>Προετοιμασία για ατομικές και ομαδικές ασκήσεις</i>	10
	<i>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</i>	24
	<i>Προετοιμασία για τις εξετάσεις</i>	40
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Στο τέλος του εξαμήνου, η αξιολόγηση του γνωστικού αντικειμένου περιλαμβάνει εξετάσεις, παρουσίαση των αναπτυχθέντων προϊόντων και υποχρεωτική εργασία.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΑΛΜΠΕΡΤΟ Α. (199) Θέματα Διδακτικής, Αθήνα 1994, Gutenberg
 ΓΕΡΜΑΝΟΣ Δ. (2002) Οι τοίχοι της γνώσης. Αθήνα: Gutenberg.
 CHARMAN L. (1993), Διδακτική της τέχνης ,Αθήνα, Νεφέλη
 ΕΝΙΑΙΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΕΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ
 1998 (ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
 Κρυφή Γεωμετρία των ζωγράφων, 2002, Σαρλ Μπουλώ , LE GEOMETRIE SECRETE DES PEINTRES
 Εικαστικές δραστηριότητες και γιορτές στο νηπιαγωγείο Νο 1, Ρούλα Παπανικολάου, 2003

1800 Μουσικοπαιδαγωγική**1809Υ – Μουσικοπαιδαγωγική****ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1809Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΟΥΣΙΚΟΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και εργαστηριακές δράσεις	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού υπόβαθρου, ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Το μάθημα αποτελεί το πλαίσιο εισαγωγής στη Μουσική Παιδαγωγική (θεωρία και εφαρμογές). Μέσα από το μάθημα οι φοιτήτριες/φοιτητές θα εισαχθούν στις βασικές έννοιες της μουσικής παιδαγωγικής, θα εξοικειωθούν με την ειδική ορολογία του πεδίου και θα κατανοήσουν το πλαίσιο εφαρμογής στη σχολική εκπαίδευση. Ειδικότερα, θα γνωρίσουν τα βασικά μουσικοπαιδαγωγικά συστήματα (Ορφ, Κόνταϊ, Νταλκρόζ), θα αντιληφθούν τις διαστάσεις της μουσικής δημιουργικότητας και θα κατανοήσουν το πλαίσιο διδασκαλίας-μάθησης της μουσικής στην προσχολική εκπαίδευση (στόχοι, περιεχόμενα, διδακτικές μεθοδολογίες, αξιολόγηση). Τέλος, βασικοί στόχοι του μαθήματος είναι να αντιληφθούν οι φοιτητές την αξία της μουσικής, να συνειδητοποιήσουν τις προσωπικές μουσικές μουσικές τους δυνατότητες, να αναπτύξουν μουσικές δεξιότητες και να συνεργάζονται σε ομαδικές μουσικές δράσεις. Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτήτριες/φοιτητές θα είναι σε θέση:

- να αναγνωρίζουν την αξία της μουσικής στη ζωή του ανθρώπου αλλά και στη σχολική ζωή
- να χρησιμοποιούν αποτελεσματικά τη βασική ορολογία της μουσικής παιδαγωγικής (μουσικές έννοιες και υλικά της μουσικής)
- να έχουν συνειδητοποιήσει το προσωπικό τους μουσικό δυναμικό (μουσική έκφραση και επικοινωνία)
- να έχουν αναπτύξει βασικές μουσικές δεξιότητες
- να έχουν αντιληφθεί την αξία της μουσικής δημιουργίας και να έχουν καταστεί ικανές/οί για μουσικές δημιουργικές εφαρμογές (ατομικά και ομαδικά)
- να έχουν κατανοήσει τους όρους του μαθήματος της μουσικής στο σχολείο (σχεδιασμός, υλοποίηση, αξιολόγηση) και το ρόλο της δασκάλας/ του δασκάλου
- να έχουν αποκτήσει επίγνωση της σημασίας της προσαρμογής του μαθήματος της μουσικής στις ειδικές συνθήκες κάθε σχολείου και κάθε τάξης (υπόβαθρο, ανάγκες και ενδιαφέροντα των παιδιών)
- να συνεργάζονται με στόχο τον σχεδιασμό, την υλοποίηση και την αξιολόγηση μουσικών δράσεων

Γενικές Ικανότητες

- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Προαγωγή της δημιουργικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Μουσικοπαιδαγωγικά συστήματα (φιλοσοφία και εφαρμογές)
2. Μουσικές έννοιες (χροιά, διάρκεια, ένταση, ύψος, φόρμα, ρυθμός, μελωδία)
3. Ηχητικές και μουσικές πηγές (περιβάλλον, σώμα, μουσικά όργανα, αυτοσχέδια όργανα)
4. Μουσική δημιουργικότητα: μουσική-ηχητική εξερεύνηση, ηχοιστορία (σχεδιασμός, φάσεις, γραφική παράσταση, αξιολόγηση), αυτοσχέδια τραγούδια, μουσικοί αυτοσχεδιασμοί)
5. Ακροάσεις επιλεγμένων μουσικών έργων
6. Δημιουργική χρήση της φωνής – Τραγούδι
7. Το μάθημα της μουσικής στην προσχολική εκπαίδευση
8. Διαθεματικές συνδέσεις στο μάθημα της μουσικής
9. Δημιουργικές μουσικές δράσεις σε ομάδες (παιχνίδια με μουσικά όργανα, μουσικοκινητικά παιχνίδια κ.ά.)

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	20
	Εργαστηριακές Δράσεις	20
	Καλλιτεχνικό εργαστήρι	20
	Αυτόνομη μελέτη	40
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	1. Γραπτή τελική εξέταση (40%) που περιλαμβάνει -υπαγόρευση μουσικού κειμένου -ερωτήσεις σύντομης απάντησης -ερωτήσεις σωστού-λάθους 2. Προφορική εξέταση (τραγούδι, μουσικά όργανα) (30%) 3. Ομαδικές εργασίες (μικρά projects για τη μουσική στο σχολείο) (30%) Διαμορφωτική Αξιολόγηση καθ' όλη τη διάρκεια των μαθημάτων.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Κοκκίδου, Μ. (2015). *Διδακτική της Μουσικής*. Αθήνα: Fagotto.

Διονυσίου, Ζ. & Αγγελίδου, Σ. (επιμ.) (2008). *Σχολική Μουσική Εκπαίδευση: ζητήματα σχεδιασμού, μεθοδολογίας και εφαρμογών*. Θεσσαλονίκη: ΕΕΜΕ.

Μακροπούλου, Ε. & Βαρελάς, Δ. (2001). *Μουσική, το πιο συναρπαστικό παιχνίδι*. Αθήνα; Fagotto.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Μουσικοπαιδαγωγικά: ετήσια επιστημονική έκδοση της Ελληνικής Ένωσης για τη Μουσική Εκπαίδευση.

1900 Θεατρικό παιχνίδι - Κουκλοθέατρο**1907Υ - Θεατρική Αγωγή****ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική Σχολή		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1907Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΑΓΩΓΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων, Κορμού.		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική (Γαλλική - Αγγλική)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Οι φοιτητές του μαθήματος αυτού στο τέλος του εξαμήνου θα κατέχουν αποδεδειγμένη γνώση και κατανόηση θεμάτων σε ζητήματα Θεατρικής Αγωγής. Αυτές θα βασίζονται στη γενική μεταλυκειακή εκπαίδευσή τους και θα υποστηρίζεται από επιστημονικά συγγράμματα υψηλού επιπέδου. Επίσης οι γνώσεις τους θα περιλαμβάνουν και θεωρίες που πηγάζουν από σύγχρονες εξελίξεις του γνωστικού αυτού αντικειμένου. Θα είναι σε θέση να χειρίζονται τις γνώσεις που απέκτησαν με μια προσέγγιση που θα αποδεικνύει μια σχετική επαγγελματική προσέγγιση του αντικειμένου του Νηπιαγωγού ή, γενικά, του επαγγέλματός τους. Επίσης θα διαθέτουν ικανότητες που θα αποδεικνύονται με την ανάπτυξη και υποστήριξη επιχειρημάτων και την επίλυση προβλημάτων στο πλαίσιο του γνωστικού τους παιδαγωγικού πεδίου. Θα έχουν την ικανότητα να συγκεντρώνουν και να ερμηνεύουν σχετικά στοιχεία της γενικότερης Παιδαγωγικής Επιστήμης για να προβαίνουν σε κρίσεις και προβληματισμούς σε συναφή καλλιτεχνικά, κοινωνικά, επιστημονικά ή ηθικά ζητήματα. Επίσης θα είναι ικανοί να μεταδίδουν απόψεις, ιδέες, πληροφορίες, ερωτήματα και λύσεις τόσο σε ειδικό όσο και σε όχι ειδικό ακροατήριο. Τέλος θα καταφέρουν να αναπτύξουν εκείνες τις ικανότητες απόκτησης γνώσεων, ακριβώς όσες τους χρειάζονται για να συνεχίσουν σε μεταπτυχιακές ή άλλες σπουδές χωρίς να προσφεύγουν στη βοήθεια προηγούμενων καθηγητών ή σχετικών εγχειριδίων.</p> <p>Γενικές Ικανότητες</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αυτόνομη εργασία • Ομαδική εργασία • Προαγωγή της δημιουργικής σκέψης
--

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>Στο μάθημα αυτό -και σύμφωνα με τον τίτλο του- οι μαθητές και φοιτητές άγονται προς το θέατρο, δηλαδή διδάσκονται βασικές γνώσεις Θεάτρου ώστε να το γνωρίσουν και να γίνουν, σταδιακά (και όχι αναγκαστικά) οι αυριανοί τακτικοί θεατές θεάτρου. Η τεχνική αυτή δεν περιλαμβάνει κλασική διδασκαλία, αλλά</p>

ειδικές ασκήσεις θεάτρου, επιμορφωτικές και άκρως χρήσιμες σε περιβάλλον Νηπιαγωγείου, οι οποίες μπορούν να εκτελεστούν πολύ εύκολα τόσο από φοιτητές (που συνήθως δεν έχουν μεγάλη εμπειρία στο θέατρο) όσο και από μικρά παιδιά. Μερικές από τις ασκήσεις αυτές, ενδεικτικά, είναι ο Καθρέπτης, τα Μη-Συγκρουόμενα, το Ζωντανό Μουσείο, οι Παραλλαγές σε μια Βασική Κίνηση, οι Παραλλαγές σε ένα Βασικό Συναίσθημα. Το μάθημα αυτό περιλαμβάνει επίσης ανάγνωση, προετοιμασία και παρουσίαση εδαφίων θεατρικών έργων από τους φοιτητές με τη βοήθεια του καθηγητή τους, τόσο εντός της αίθουσας όσο και σε δημόσιους χώρους, εντός και εκτός Πανεπιστημίου.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Εξειδικευμένο Λογισμικό διαχείρισης έργων Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>
	Διαλέξεις	20
	Σεμινάρια	20
	Καλλιτεχνικό εργαστήριο	20
	Διαδραστική διδασκαλία	10
	Καλλιτεχνική δημιουργία	10
	Εργαστηριακή άσκηση	20
	Σύνολο Μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου. 2. Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου. 3. Πρόοδος. 4. Κατ'οίκον εργασία. 5. Προφορική παρουσίαση εργασίας. 6. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας. 7. Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις. 8. Παρακολούθηση φοιτητών κατά την εκτέλεση εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων. 9. Λήψη από τους φοιτητές συστηματικών σχολίων στο μέσον του εξαμήνου. 10. Διασφάλιση διαφάνεια στην αξιολόγηση της επιδοσης των φοιτητών: 	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :
 - Βελογιάννη, Ε, (2007). Θέατρο ...Εν Τάξει. Αθήνα: Γρηγόρης.
 - Γραμματάς Θ. (1997). Θεατρική παιδεία και επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, Αθήνα: Τυπωθήτω, σειρά «Θεατρική Παιδεία»
 - Κουρετζής Λ. (1990). Το θέατρο για παιδιά στην Ελλάδα. Αθήνα: Καστανιώτης

2000 Κινητική αγωγή**2001Υ - Κινητική - Ρυθμική Αγωγή****ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	2001Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΙΝΗΤΙΚΗ - ΡΥΘΜΙΚΗ ΑΓΩΓΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uowm.gr/courses/NURED133/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Το μάθημα αποτελεί το βασικό εισαγωγικό μάθημα στις έννοιες της κινητικής αγωγής. Στόχος της ύλης του μαθήματος αποτελεί η κατανόηση από τις/τους φοιτήτριες/φοιτητές της έννοιας της ψυχοκινητικής ανάπτυξης του νηπίου, της φυσικής αγωγής στην προσχολική ηλικία. Δίδεται έμφαση σε στοιχεία της αναπτυξιακής φυσικής αγωγής (κινητική ανάπτυξη, γνωστική, κοινωνικο-συναισθηματική) και της απόκτηση κινητικών δεξιοτήτων</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/φοιτητές θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • γνωρίζουν επαρκώς το γνωστικό και ερευνητικό αντικείμενο της Κινητικής-Ρυθμικής Αγωγής ως επιστήμης, • γνωρίζουν τη σχέση της με άλλες επιστήμες και τις μεθόδους έρευνας που χρησιμοποιεί • να συγκρίνουν παιδαγωγικά συστήματα ως προς τους στόχους και τις μεθόδους αγωγής καθώς και το ρόλο του παιδαγωγού και τα αναπτυξιακά του παιδιού προσχολικής ηλικίας • να είναι ενήμερες/οι των συζητήσεων για την ποιότητα της προσχολικής αγωγής, τις προτεραιότητες στην εκπαίδευση των μικρών παιδιών και άλλα σύγχρονα ζητήματα της προσχολικής κινητικής-ρυθμικής αγωγής • συνεργαστούν με τους συμφοιτητές τους ώστε να σχεδιάσουν κινητικές δραστηριότητες αναπτυξιακά κατάλληλες για παιδιά προσχολικής ηλικίας.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Αυτόνομη εργασία • Σχεδιασμός και διαχείριση έργων • Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Βασικοί σκοποί της κινητικής και ρυθμικής αγωγής.
- Κινητικά χαρακτηριστικά των παιδιών προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας.
- Σώμα, Χώρος, Δύναμη, Σχέσεις
- Αντληπτικο-κινητικές δεξιότητες. Η φύση και η απόκτησή τους.
- Κατηγορίες δεξιοτήτων: Στάσης, Μετακίνησης, Χειρισμοί.
- Το περιεχόμενο και ο ρόλος των δραστηριοτήτων στα παιχνίδια, στους χορούς και στις ελεύθερες μουσικοκινητικές-θεατρικές-δημιουργικές δραστηριότητες.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη / στο γυμναστήριο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Εξειδικευμένο λογισμικό διαχείρισης έργων Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	24
	Πρακτική άσκηση	15
	Προετοιμασία/παρουσίαση ομαδικής εργασίας	40
	Αυτοτελής μελέτη	46
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	I. Γραπτή τελική εξέταση (60%) II. Ομαδική Εργασία (40%)	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Τσαπακίδου, Α. (1997). Κινητικές δεξιότητες, προγράμματα ανάπτυξης κινητικών δεξιοτήτων για παιδιά προσχολικής ηλικίας. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις U.S.P.
Zimmer R. (2007). Εγχειρίδιο ψυχοκινητικής. Αθήνα: ΧΡ.ΙΩΑΝΝΟΥ - ΑΙΜ.ΓΟΛΕΜΗΣ Ο.Ε.

2200 Διδακτική μεθοδολογία και πρακτική άσκηση**2213Υ- Πρακτική Άσκηση: Αναλυτικά Προγράμματα - Παρατήρηση - Αναστοχασμοί
ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	2213Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Δ΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Πρακτική Άσκηση: Αναλυτικά Προγράμματα - Παρατήρηση - Αναστοχασμοί		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
		10	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Πρακτική άσκηση		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες και οι φοιτητές αναμένεται να

- συμμετέχουν ενεργά σε καταστάσεις συνδόμησης της γνώσης
- αξιοποιούν ευκαιρίες για αναστοχασμό και αναθεώρηση του εννοιολογικού περιεχομένου βασικών όρων και διαδικασιών της εκπαιδευτικής πράξης
- γνωρίζουν τους βασικούς άξονες εκπόνησης ενός αναλυτικού προγράμματος
- γνωρίζουν τις βασικές αρχές των ενδεικτικών παιδαγωγικών προσεγγίσεων/ αναλυτικών προγραμμάτων που θα συζητηθούν στο εν λόγω μάθημα
- διακρίνουν τις ομοιότητες και τις διαφορές μεταξύ των διαφόρων παιδαγωγικών προσεγγίσεων/ αναλυτικών προγραμμάτων που θα συζητηθούν στο εν λόγω μάθημα, αναδεικνύοντας τους παράγοντες που παράγουν αυτές τις ομοιότητες/διαφορές.
- αναζητούν την απάντηση ερωτημάτων αναφορικά με το ρόλο του παιδιού, του εκπαιδευτικού και των γονέων στις διάφορες παιδαγωγικές προσεγγίσεις/ αναλυτικά προγράμματα, αξιοποιώντας τις αποκτηθείσες δεξιότητες σε νέες καταστάσεις.
- συνεκτιμούν τα δεδομένα του εκάστοτε τυπικού ή άτυπου περιβάλλοντος μάθησης και να δημιουργούν (σχεδιάζουν, υλοποιούν και αξιολογούν) μαθησιακές δραστηριότητες, τεκμηριώνοντας τις μεθοδολογικές επιλογές τους.

Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
 Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
 Λήψη αποφάσεων
 Αυτόνομη εργασία
 Ομαδική εργασία
 Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
 Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η θεωρία και η πράξη στο παρόν μάθημα συγκροτούν ένα ενιαίο ιστό, ο οποίος διατρέχει εξ αρχής τους τρεις άξονες του μαθήματος, διαλέξεις, σεμινάρια και παρατήρηση στα νηπιαγωγεία. Η ανάπτυξη ικανοτήτων παρατήρησης και ερμηνείας του εκπαιδευτικού έργου και μέσω αυτής η ανάπτυξη της λειτουργίας του αναστοχασμού επιδιώκονται ως εξής.

Γίνεται μια κριτική παρουσίαση και συγκριτική αντιπαραβολή των γνωστότερων, σε διεθνές επίπεδο, Αναλυτικών Προγραμμάτων /παιδαγωγικών προσεγγίσεων (κλασσικών και μοντέρνων) με έμφαση σε συγκεκριμένες διαστάσεις τους, όπως είναι η αντίληψη που επικρατεί στο καθένα από αυτά αναφορικά με: (α) «το παιδί», (β) το ρόλο του εκπαιδευτικού, (γ) το εκπαιδευτικό περιβάλλον, (ε) τη σχέση νηπιαγωγείου και οικογένειας, (δ) τη σχέση νηπιαγωγείου και δημοτικού σχολείου. Επίσης παρουσιάζεται η συζήτηση αναφορικά με την αυξανόμενη τάση θεσμοθέτησης ενός υποχρεωτικού/δεσμευτικού ΑΠ Προσχολικής Εκπαίδευσης και Φροντίδας με ιδιαίτερη εστίαση στο ελληνικό ΑΠ (ισχύον και πιλοτικό). Κομβικό σημείο προβληματισμού και αναστοχασμού των φοιτητριών/ων αποτελούν οι στρατηγικές εφαρμογής των αναλυτικών προγραμμάτων, οι οποίες έχουν ως αφετηρία την προσέγγιση της συν-δόμησης (κοινωνικός κονστрукτιβισμός)

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στην επικοινωνία με τους φοιτητές Σε κάθε διάλεξη υπάρχει power point που αναρτάται στο e-class.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Θεωρητικά μαθήματα-σεμινάρια	45 ώρες
	Παρατητήσεις	40 ώρες
	Προετοιμασία για παρατήρηση-μελέτη βιβλιογραφίας	80 ώρες
	Προετοιμασία για γραπτές εξετάσεις	85 ώρες
	Σύνολο	250
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Για την αξιολόγηση των φοιτητριών και των φοιτητριών θα συνεκτιμηθούν α) η συνέπεια και η υπευθυνότητα κατά τη συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους στο πεδίο της παρατήρησης στο νηπιαγωγείο (10%), β) η ευρηματικότητα και η πρωτοτυπία κατά την ενεργό συμμετοχή στα σεμινάρια (20%) και η βαθμολογία στις γραπτές εξετάσεις του μαθήματος (70%)	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Ντολιοπούλου, Ε. (2002) Σύγχρονα Προγράμματα για Παιδιά Προσχολικής Ηλικίας. Δαρδανός- Αθήνα

Cohen D., Stern V., Balaban N. (1991) Παρατηρώντας και Καταγράφοντας την Συμπεριφορά των Παιδιών Gutenberg- Αθήνα.

Οι διδακτικές στο πρόγραμμα της πρακτικής άσκησης

Στις διδακτικές, προβλέπονται θεωρητικά μαθήματα και μικροδιδασκαλίες. Παρακάτω παρουσιάζεται αναλυτικά το περιεχόμενο και ο τρόπος οργάνωσης του μαθήματος για κάθε μία διδακτική.

2201Υ - Διδακτική της Κινητικής Αγωγής**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	2201Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΚΙΝΗΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uowm.gr/courses/NURED142/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Το μάθημα αποτελεί το βασικό μάθημα στις έννοιες της διδασκαλίας της κινητικής αγωγής στο Νηπιαγωγείο.

Στόχος της ύλης του μαθήματος αποτελεί η κατανόηση από τις/τους φοιτήτριες/φοιτητές της οργάνωσης και προετοιμασίας ενός ημερησίου σχεδίου διδασκαλίας στο Νηπιαγωγείο. Αναφέρεται σε μεθόδους διδασκαλίας, στα αναπτυξιακά κατάλληλα παιχνίδια και κινητικές δραστηριότητες, τα υλικά και μέσα για την υλοποίηση ενός οργανωμένου διδακτικού σχεδιασμού.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- γνωρίζουν επαρκώς για τις μεθόδους έρευνας και σχεδιασμού προγραμμάτων προσχολικής ηλικίας
- είναι σε θέση να εντάσσουν διαθεματικά την κινητική αγωγή με βάση τα αναπτυξιακά στάδια του παιδιού και της Φυσικής αγωγής στην προσχολική ηλικία
- θα είναι σε θέση να προετοιμάζουν προγράμματα κινητικής αγωγής που εφαρμόζονται στην πράξη
- θα είναι σε θέση να αξιολογούν προγράμματα κινητικής αγωγής που εφαρμόζονται στην πράξη

Γενικές Ικανότητες

Αυτόνομη εργασία

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Μέθοδοι διδασκαλίας (άμεσες και έμμεσες)

Πλάνο ημερήσιου μαθήματος. Σχεδιασμός και υλοποίηση.
 Θέματα κινητικών δεξιοτήτων. Επιλογή κατάλληλων δραστηριοτήτων
 Σχεδιασμός του προγράμματος: ανάπτυξη ενός εννοιολογικού πλαισίου, καθορισμός των στόχων του προγράμματος, αξιολόγηση, εφαρμογή του.
 Μικροδιδασκαλίες από φοιτήτριες/τές.
 Συζήτηση, σχολιασμός, τεχνικές αξιολόγησης.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη / στο γυμναστήριο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Εξειδικευμένο Λογισμικό διαχείρισης έργων Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	15
	Πρακτική άσκηση	24
	Προετοιμασία/παρουσίαση ομαδικής εργασίας	40
	Αυτοτελής μελέτη	46
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	I. Γραπτή τελική εξέταση (60%)	
	II. Ομαδική Εργασία (40%)	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Τσαπακίδου, Α. (2014). Από το παραδοσιακό στο δημιουργικό παιχνίδι. Ιωάννης Αρχ. Χαρπαντίδης.
 Ζαχοπούλου, Ε., Τρεύλας Ε. (2007). Η φυσική αγωγή στην αρχή του 21ου αιώνα. Α. και Π. Χριστοδουλίδου

2002Υ - Διδακτική της Κοινωνικής και Πολιτικής Αγωγής**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	2202Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικού υποβάθρου, επιστημονικής περιοχής, ειδίκευσης		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/courses/NURED152/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Να μπορούν να αναδείξουν τη σημασία ανάπτυξης των κοινωνικών σχέσεων στην προσχολική εκπαίδευση και να αποκτήσουν βασικές γνώσεις και εργαλεία για τους τρόπους μελέτης τους στην τάξη. Να μπορούν να εντοπίζουν το ρόλο της/του νηπιαγωγού για την ανάπτυξη των κοινωνικών σχέσεων των παιδιών στην τάξη και το ρόλο της/του στο ελεύθερο παιχνίδι των παιδιών. Να μπορούν να προτείνουν στρατηγικές ανάπτυξης ενός κλίματος αποδοχής στην τάξη σε σχέση με την οργάνωση του χώρου, του χρόνου, του περιεχομένου και των τρόπων εργασίας στο νηπιαγωγείο. Να έχουν επίγνωση της πορείας και του περιεχομένου ενός προγράμματος ανάπτυξης κοινωνικών δεξιοτήτων και να είναι ικανοί/ές να οργανώνουν δραστηριότητες σύμφωνα με τη μεθοδολογία ενός τέτοιου προγράμματος. Να μπορούν να τεκμηριώσουν την αξία της συνεργατικής μάθησης στην προσχολική εκπαίδευση, να αναλύουν τα στάδια οργάνωσής της και να αποκτήσουν ικανότητες σχεδιασμού συνεργατικών δραστηριοτήτων. Να έχουν την ικανότητα να οργανώσουν το περιεχόμενο και τη διαδικασία σχεδιασμού οργανωμένων δραστηριοτήτων για την κοινωνική και πολιτική ανάπτυξη των παιδιών. Οι δραστηριότητες αυτές αφορούν στις σχέσεις των παιδιών, την κοινωνική αποδοχή και τον αποκλεισμό, την έκφραση και τον έλεγχο συναισθημάτων καθώς και αξίες όπως η δημοκρατία, η ειρήνη, η δικαιοσύνη και η αλληλοβοήθεια. Να ενημερωθούν οι φοιτητές για τη διαδικασία τεκμηρίωσης και αξιολόγησης της κοινωνικής ανάπτυξης των παιδιών. Να εμπλουτιστεί το ρεπερτόριο πρακτικών και στρατηγικών που προάγουν την κοινωνική και πολιτική ανάπτυξη των παιδιών

Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
 Λήψη αποφάσεων
 Αυτόνομη και ομαδική εργασία
 Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
 Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ενίσχυση θετικών σχέσεων και κλίματος αποδοχής στο νηπιαγωγείο. Πρόγραμμα ανάπτυξης κοινωνικών ικανοτήτων. Προϋποθέσεις και διαδικασία οργάνωσης της συνεργατικής μάθησης. Μέθοδοι διερεύνησης των κοινωνικών αλληλεπιδράσεων των παιδιών. Τρόποι και διαδικασίες σχεδιασμού δραστηριοτήτων και

διαθεματικών σχεδίων εργασίας με θέματα από την κοινωνική και πολιτική αγωγή. Στρατηγικές για την εξασφάλιση συμμετοχικών, διαλογικών και δημοκρατικών πρακτικών στο νηπιαγωγείο. Οι τρόποι εργασίας περιλαμβάνουν: ομαδικές εργασίες στο μάθημα, βιωματική μάθηση οδηγίες για συγκεκριμένους τρόπους σχεδιασμού δραστηριοτήτων και προετοιμασία εκτός μαθήματος, παρουσιάσεις ομαδικών εργασιών στο μάθημα και διαλέξεις.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις - παρουσιάσεις	40 ώρες
	Μελέτη βιβλιογραφίας – μελέτη για εξετάσεις	30 ώρες
	Προετοιμασία (ατομική και ομαδική εργασία, συναντήσεις σχεδιασμού, παρουσιάσεις)	30 ώρες
	Συγγραφή εργασίας	25 ώρες
	Σύνολο	125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Για την αξιολόγηση των φοιτητριών και των φοιτητών συνεκτιμώνται: 4. Η συνέπειά τους στις υποχρεώσεις του μαθήματος 5. Γραπτή ομαδική εργασία 6. Παρουσίαση της εργασίας 7. Γραπτή εξέταση	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Αυγητίδου, Σ. (2008). *Συνεργατική Μάθηση στην Προσχολική Εκπαίδευση: Έρευνα και Εφαρμογές*. Αθήνα: Gutenberg.

Κουτσοβάνου, Ευ. και ομάδα εργασίας (1999). *Οι Κοινωνικές Επιστήμες στην Προσχολική Εκπαίδευση*. Αθήνα: Οδυσσέας.

Χατζηχρήστου, Χ. (επιμ.) (2008). *Κοινωνική και Συναισθηματική Αγωγή στο Σχολείο: Εκπαιδευτικό Υλικό για Εκπαιδευτικούς και Μαθητές*. Αθήνα: Τυπωθήτω-Γιώργος Δαρδανός

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Ερευνώντας τον κόσμο του παιδιού

European Early childhood Education Research Journal

Early Years

International Journal of Early Years

International Journal of Play

2209Υ - Διδακτική Εικαστικών**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	2209Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	ΕΛΛΗΝΙΚΑ - ΑΓΓΛΙΚΑ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uowm.gr/courses/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές θα γνωρίσουν και θα κατανοήσουν τις βασικές έννοιες από το πεδίο της Διδακτικής των εικαστικών σε Ειδικά Θέματα των Εικαστικών Τεχνών και παράλληλα, θα πειραματιστούν στα Μέσα και τις Μεθόδους Διδασκαλίας εικονογράφησης. Θα αναπαραστήσουν τρισδιάστατα και δυσδιάστατα μορφές και αντικείμενα.

Γενικές Ικανότητες

Στόχος του μαθήματος να κατανοήσουν βασικές έννοιες της τέχνης που χρησιμεύουν ως αφετηρίες για να προγραμματισθούν καλλιτεχνικές εμπειρίες όπως:

1. Το καλλιτεχνικό είδος, την ποικιλία δηλαδή των καλλιτεχνικών προϊόντων και τη λειτουργία τους, όπως η ζωγραφική, η χαρακτική, η γλυπτική, η κ.τ.λ.
2. το μέσο με το οποίο δημιουργείται ένα έργο τέχνης, δηλαδή τα υλικά, τα εργαλεία και τις τεχνικές
3. τη μορφή, τη σύνθεση, το σχέδιο, το χρώμα που υπάρχει μέσα σ' ένα έργο τέχνης.
4. το θεματικό υλικό και το εκφραστικό περιεχόμενο του έργου. Νεκρές φύσεις, πορτρέτα, τοπία, σκηνές από τη ζωή, ιστορικά γεγονότα, σύμβολα κ.τ.λ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το περιεχόμενο του μαθήματος αφορά

- στην Αισθητική Αγωγή
- στοιχεία χρωματολογίας
- σχέσεις χρώματος - σκιάς
- στην έννοια της σύνθεσης
- αναλύεται η έννοια του χώρου στις εικαστικές τέχνες και γίνεται σύνδεση με την ιστορία της τέχνης
- παρουσιάζονται τα μέσα και μέθοδοι του κολλάζ και του ψηφιδωτού.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση μαθησιακών βοηθημάτων βασισμένων σε ΤΠΕ: Διαφάνειες, διαλέξεις μέσω Η/Υ

	Χρήση ΤΠΕ στην επικοινωνία με τους φοιτητές: Email και eclass	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	<i>Διαλέξεις</i>	36
	<i>Φροντιστηριακές ασκήσεις</i>	10
	<i>Προετοιμασία για ατομικές και ομαδικές ασκήσεις</i>	15
	<i>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</i>	24
	<i>Προετοιμασία για τις εξετάσεις</i>	40
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Στο τέλος του εξαμήνου, η αξιολόγηση του γνωστικού αντικείμενου περιλαμβάνει εξετάσεις, παρουσίαση των αναπτυχθέντων προϊόντων και υποχρεωτική εργασία.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :**

ΑΛΜΠΕΡΤΟ Α. (199) Θέματα Διδακτικής, Αθήνα 1994, Gutenberg
 ΓΕΡΜΑΝΟΣ Δ. (2002) Οι τοίχοι της γνώσης. Αθήνα: Gutenberg.
 CHARMAN L. (1993), Διδακτική της τέχνης ,Αθήνα, Νεφέλη
 ΕΝΙΑΙΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΕΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ
 1998 ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
 ΚΑΠΟΥΛΙΤΣΑ Θ. (2002) Το έργο τέχνης και ο ρόλος του στην αισθητική αγωγή του παιδιού κατά την παιδική ηλικία, (διδακτορική διατριβή) Θεσσαλονίκη
 ΚΟΥΤΣΑΚΟΣ Ι.(1986) Σύγχρονη διδακτική 1986, παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου,
 ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ Α.(1990) Η τέχνη του 20^{ου} αιώνα, Θεσσαλονίκη University Studio Press ´
 ΧΡΗΣΤΟΥ Χ.(1980) Η ζωγραφική του 20 αιώνα, Τόμος Β ,Θεσσαλονίκη Εκδ. Κωνσταντινίδη
 Σύγχρονες προσεγγίσεις στη διδακτική της τέχνης, Τιτίκα Σάλλα (επιμ.)
 Εικαστικές Προσεγγίσεις στην Προσχολική Ηλικία, Θωμαΐς Τρούλου-Καπουλίτσα

2211Υ - Διδακτική της Μητρικής Γλώσσας**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	2211Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5 ^ο – 6 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΜΗΤΡΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uowm.gr/modules/course_info/index.php?course=NURED147		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Θεωρητική και πρακτική προετοιμασία των φοιτητών για τη διδασκαλία του γλωσσικού μαθήματος στο Νηπιαγωγείο.

Γενικές Ικανότητες

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
 Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
 Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Η γλωσσική αγωγή στο Νηπιαγωγείο (Νηπιαγωγείο και γλωσσική αγωγή, Γλωσσολογία και διδασκαλία της γλώσσας, Τάσεις της Γλωσσολογίας και γλωσσική διδασκαλία - Η παραδοσιακή μέθοδος προσέγγισης της γλώσσας - Η δομιστική μέθοδος προσέγγισης της γλώσσας (δομισμός) - Η επικοινωνιακή προσέγγιση - Η δομητική προσέγγιση)
2. Οι προϋποθέσεις των νηπίων (ψυχολογικές - κοινωνικές - γλωσσικές)
3. Το Αναλυτικό Πρόγραμμα (Σκοποί και στόχοι - Περιεχόμενο - Μεθοδολογία - Έλεγχος αποτελεσμάτων - Παρουσίαση του ΔΕΠΠΣ)
4. Δραστηριότητες (Η Οργανωμένη Δραστηριότητα - Οργάνωση, σχεδιασμός, παρουσίαση της Οργανωμένης Δραστηριότητας - Παρουσίαση-ανάλυση και κατασκευή Οργανωμένων Δραστηριοτήτων - Χρήση των διδακτικών εγχειριδίων στο Νηπιαγωγείο)
5. Η πληροφοριακή επικοινωνιακή τεχνολογία στο Νηπιαγωγείο (Η διεθνής εμπειρία και πρακτική - Η ΠΕΤ και η γλωσσική διδασκαλία στην Ελλάδα - Τα οφέλη από τη χρήση των ΠΕΤ στη γλωσσική διδασκαλία - Γραμματισμός - πολυγραμματισμοί: η νέα πραγματικότητα - Η γραφή με τον Η/Υ - Ο επεξεργαστής κειμένου (πλεονεκτήματα, επιφυλάξεις, προτάσεις)
6. Η καλλιέργεια του προφορικού λόγου (Ο προφορικός λόγος των νηπίων - Στοιχεία φωνητικής και φωνολογίας - Φωνολογική επίγνωση - Κατανόηση - Παραγωγή προφορικού λόγου - Δραστηριότητες καλλιέργειας προφορικού λόγου (παρουσίαση και κατασκευή)
7. Η καλλιέργεια του γραπτού λόγου (Προφορικός και γραπτός λόγος - Η μετάβαση στον γραπτό λόγο - Η έννοια του γραμματισμού (literacy) - των πολυγραμματισμών (multiliteracies) - της ανάδυσης του γραμματισμού - Η θεωρία των ειδών λόγου (genres) - Σχεδιασμός, παρουσίαση και ανάλυση δραστηριοτήτων.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	40
	Προετοιμασία – παρουσίαση – κριτική δειγματικής διδασκαλίας	20
	Ατομική έρευνα και μελέτη (ανεύρεση βιβλιογραφίας, έρευνα στο Διαδίκτυο)	25
	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	40
	Σύνολο	125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ.	Γραπτές εξετάσεις & Προετοιμασία – παρουσίαση – κριτική δειγματικής διδασκαλίας	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Boutet, J. Εισαγωγή στην Κοινωνιογλωσσολογία.- Αθήνα: Γρηγόρης, 1984
- Camil, C. & Devries, R. Η θεωρία του Jean Piaget και η προσχολική αγωγή.- Αθήνα: Δίπτυχο, 1979
- Curto Lluís, Morillo Maribel, Teixido Manuel, Γραφή και Ανάγνωση. Βοηθήματα για τη διδασκαλία και την εκμάθηση του γραπτού λόγου σε παιδιά ηλικίας τριών έως οκτώ ετών. (Πώς μαθαίνουν τα παιδιά γραφή και ανάγνωση), ΟΕΔΒ, Αθήνα 1998
- Curto Lluís, Morillo Maribel, Teixido Manuel, Γραφή και Ανάγνωση. Βοηθήματα για τη διδασκαλία και την εκμάθηση του γραπτού λόγου σε παιδιά ηλικίας τριών έως οκτώ ετών. (Τρόπος διδασκαλίας της γραφής και της ανάγνωσης), ΟΕΔΒ, Αθήνα 1998
- Curto Lluís, Morillo Maribel, Teixido Manuel, Γραφή και Ανάγνωση. Βοηθήματα για τη διδασκαλία και την εκμάθηση του γραπτού λόγου σε παιδιά ηλικίας τριών έως οκτώ ετών. (Δραστηριότητες και βοηθήματα για την τάξη), ΟΕΔΒ, Αθήνα 1998
- Hartland, J. Γλώσσα και σκέψη.- Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 1994
- Rieu, Ch. Et al. Από την κίνηση στη γραφή.- Αθήνα: Καστούμης, 1986
- Schaff, A. Γλώσσα και γνώση.- Αθήνα: Ζαχαρόπουλος, χ.χ.
- Vygotsky, A. Σκέψη και γλώσσα.- Αθήνα: Γνώση, 1988
- Α.Π.Θ. - Π.Τ.Ν. Πρόγραμμα εργασίας για τις πρακτικές ασκήσεις των φοιτητών/τριών. -Θεσσαλονίκη: Α.Π.Θ., 1993
- Α.Π.Θ. Παιδαγωγική Σχολή Φλώρινας. Το παραμύθι και η εκπαίδευση.- Φλώρινα, 1994
- Άλκηστις. Η δραματοποίηση για παιδιά.-Αθήνα, 1993
- Αναγνωστόπουλος, Β. Δ. Γλωσσικό υλικό για το Νηπιαγωγείο (από τη θεωρία στην πράξη).-Αθήνα: Καστανιώτης, 1994
- Βοσνιάδου, Στ. (επιμέλεια) Γλώσσα.-Αθήνα: Gutenberg, 1992
- Γάκου Εύη, Προαναγνωστικές δραστηριότητες, Καστανιώτης, Αθήνα 1998
- Γκανά Ελένη, Η αναγνωστική πράξη του παιδιού προσχολικής ηλικίας, (αδημοσίευτη διδακτορική διατριβή), Αθήνα 1998
- Κακανά, Δ. Θεωρία και μεθοδολογία δραστηριοτήτων στην προσχολική αγωγή.- Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη, 1994
- Κατή, Δ. Γλώσσα και επικοινωνία στο παιδί.- Αθήνα: Οδυσσεάς, 1992
- Κιτσαράς, Γ. Εισαγωγή στην προσχολική παιδαγωγική.- Αθήνα: Παπαζήσης, 1991
- Κουτσουβάνου, Ε. (επιμέλεια) Μορφές και τρόποι εργασίας στο Νηπιαγωγείο.- Αθήνα: Οδυσσεάς, 1990
- Κουτσουβάνου, Ε. Η γλωσσική ανάπτυξη του παιδιού της προσχολικής ηλικίας και η τηλεόραση.- Αθήνα: Οδυσσεάς, 1991
- Κυρίδης, Α. Μία κοινωνιολογική προσέγγιση της προσχολικής εκπαίδευσης.- Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη, 1996
- Λεοντίου Νίκος, Διδάσκω πρώτη ανάγνωση με κατανόηση, χ.εκδ., Λευκωσία 1995
- Μήτσης, Ν. 1996. Η διδακτική του γλωσσικού μαθήματος, Αθήνα: Gutenberg
- Μαραγκουδάκης, Π. Οικοδόμηση της γνώσης και διδασκαλία.- Αθήνα: Δίπτυχο, 1978

Μπασλής, Ι.Ν. Κοινωνική-γλωσσική διαφοροποίηση και σχολική επίδοση.- Αθήνα: Νέα Παιδεία, 1986
 Νατσιοπούλου Τριανταφυλλιά, Η γλωσσική αγωγή στην προσχολική ηλικία, (αδημοσίευτη μεταπτυχιακή εργασία), Θεσσαλονίκη 1996
 Νικολάου-Κουρκάκη, Ε. Ημερήσιες προγραμματισμένες δραστηριότητες για το Νηπιαγωγείο.- Αθήνα: Gutenberg, 1991
 Παπαμιχαήλ, Γ. Μάθηση και κοινωνία.- Αθήνα: Οδυσσέας, 1988
 Παπάς Αθανάσιος, Διδακτική γλώσσας και κειμένων. Πρώτη ανάγνωση και γραφή. Αναδυόμενη γραφή και ανάγνωση. Τόμος Α', χ.εκδ., Αθήνα 1995
 Παπάς Αθανάσιος, Διδακτική γλώσσας και κειμένων. Πρώτη ανάγνωση και γραφή. Αναδυόμενη γραφή και ανάγνωση. Τόμος Β', χ.εκδ., Αθήνα 1995
 Παπάς, Α.Ε. Διδακτική μεθοδολογία και προσχολική πρακτική.- Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 1990
 Πόρποδας, Κ. Εισαγωγή στην ψυχολογία της γλώσσας. Ρόλος και μάθηση της γλώσσας.- Αθήνα, 1985
 Τζουριάδου, Μ. Ο λόγος των νηπίων.- Θεσσαλονίκη: Προμηθεύς, 1995
 ΥΠΕΠΘ-Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Βιβλίο δραστηριοτήτων για το Νηπιαγωγείο.- Αθήνα: ΟΕΔΒ, 1990
 Φραγκουδάκη, Α. Γλώσσα και ιδεολογία: κοινωνιολογική προσέγγιση της ελληνικής γλώσσας.- Αθήνα: Οδυσσέας, 1987
 Φραγκουδάκη, Α. Κοινωνιολογία της εκπαίδευσης.- Αθήνα: Παπαζήσης, 1985
 Χατζησαββίδης Σωφρόνης, Δραστηριότητες γλωσσικής αγωγής στο Νηπιαγωγείο. Καλλιέργεια επικοινωνιακών και προγραφικών δεξιοτήτων, Gutenberg, Αθήνα 1998

2214Υ - Παιδαγωγική Γνώση Περιεχομένου Φυσικών Επιστημών

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική Σχολή		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	2214Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΓΝΩΣΗ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικής Επιλογής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων, Εδίκευσης.		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/courses/NURED162/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές α) να μπορούν να εκτελούν πειράματα για να ελέγχουν τις ιδέες τους. Π.χ. ότι κάθε σώμα βυθιζόμενο σε ένα υγρό εκτοπίζει τόσο βάρος νερού, όσο το βάρος του. β) να μπορούν να σχεδιάζουν απλά πειράματα για το νηπιαγωγείο και να τα υποστηρίζουν διδακτικά, όπως η κατασκευή συγκριτικού θερμόμετρου, που δείχνει την αρχή λειτουργίας του στα νήπια. γ) να μπορούν να αξιολογούν την μάθηση των νηπίων ως αποτέλεσμα της υλοποίησης των πειραμάτων

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών - Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις - Λήψη

αποφάσεων - Αυτόνομη εργασία - Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον - Σχεδιασμός και διαχείριση έργων - Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής - Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης - Ομαδική εργασία

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

3-ωρο εργαστηριακό μάθημα που στηρίζεται στην ανάδειξη - ανα΄πτυξη της Παιδαγωγικής Γνώσης περιεχομένου ΦΕ των υποψηφίων Νηπιαγωγών Μετά τη θεωρητική εισαγωγή στην ΠΓΠ ΦΕ, υπάρχουν τρεις θεματικές περιοχές Α. πλεύση / βύθιση Β. θερμότητα - θερμοκρασία Γ. Δυναμικές αλληλεπιδράσεις με 3 εργαστηριακές ασκήσεις σε κάθε θεματική Α. ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ - ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΠΙΛΟΓΩΝ Β. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ Α' ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΛΕΥΣΗ ΣΤΕΡΕΩΝ ΣΩΜΑΤΩΝ ΣΕ ΥΓΡΑ 1ο Εργαστήριο: Διατύπωση και έλεγχος υποθέσεων - Πειράματα που αναδεικνύουν ορισμένους παράγοντες που επηρεάζουν την πλεύση 2ο Εργαστήριο: Άσκηση στη μέτρηση μήκους, μάζας, όγκου και όγκου εντοπιζόμενου υγρού 3ο Εργαστήριο: Σχεδιασμός δραστηριοτήτων για παιδιά προσχολικής ηλικίας Β' ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΖΕΣΤΗ - ΚΡΥΟ. ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ 4ο Εργαστήριο: Διατύπωση και έλεγχος υποθέσεων για τις έννοιες ζέστη / κρύο - θερμαντήρες, ψυκτήρες και θερμοσκόπια 5ο Εργαστήριο: Εννοιοποίηση των περιγραφών με όρους θερμότητας. Διάκριση θερμοκρασίας - θερμότητας 6ο Εργαστήριο: Σχεδιασμός δραστηριοτήτων για την προσχολική ηλικία, από την περιοχή των θερμικών φαινομένων Γ' ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΣΩΜΑΤΩΝ, ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ 7ο Εργαστήριο: Πειραματισμός για την ανάδειξη ορισμένων αλληλεπιδράσεων και ταξινόμησή τους 8ο Εργαστήριο: Μέτρηση Δυνάμεων 9ο Εργαστήριο: Σχεδιασμός δραστηριοτήτων για τα Νήπια Γ" ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος: Όχι, προτιμώνται πραγματικά πειράματα λόγω της μικρής ηλικίας των μαθητών που θα διδάξουν οι φοιτήτριες (Νήπια) Χρήση μαθησιακών βοηθημάτων βασισμένων σε ΤΠΕ: Όχι Χρήση ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών: Όχι Χρήση ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών: Όχι Χρήση ΤΠΕ στην επικοινωνία με τους φοιτητές: Ναι: μιλ και e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Εργαστηριακή άσκηση	40 ώρες
	Προετοιμασία για τις ομαδικές ασκήσεις	20 ώρες
	Ατομική έρευνα και μελέτη (ανεύρεση βιβλιογραφίας έρευνα στο Διαδίκτυο)	25 ώρες
	Σύνθεση και παρουσίαση τελικής εργασίας	40 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<ol style="list-style-type: none"> Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου. Πρόοδος. Κατ'οίκον εργασία. Προφορική παρουσίαση εργασίας. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας. Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις. Παρακολούθηση φοιτητών κατά την εκτέλεση εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων. Λήψη από τους φοιτητές συστηματικών σχολίων στο μέσον του εξαμήνου. Διασφάλιση διαφάνεια στην αξιολόγηση της επιδοσης των φοιτητών: Η εργασίες βάσει των οποίων κυρίως αξιολογούνται ανακοινώνονται σε όλη την τάξη. Άρα έμμεσα ελέγχεται και ο αξιολογητής - διδάσκων. 	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :
-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

2215Υ- Διδασκαλία Βιολογικών και Περιβαλλοντικών Εννοιών**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	2215Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Διδασκαλία βιολογικών και περιβαλλοντικών εννοιών		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδίκευσης Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uowm.gr/courses/NURED125/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Το περιεχόμενο του μαθήματος, σχετίζεται με την Μελέτη Περιβάλλοντος, ένα υβριδικό πεδίο, επικεντρώνεται κυρίως στις διαστάσεις των Επιστημών της Ζωής και Φυσικών Επιστημών, της Περιβαλλοντικής Αγωγής, της Αγωγής Υγείας και της Γεωγραφίας, συνδυάζοντας έτσι θέματα φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος.

Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές, σε επίπεδο εκπαιδευτικής θεωρίας αναμένεται να:

- Κατανοούν τις θεωρητικές παραδοχές και την εκπαιδευτική έρευνα που σχετίζονται με την ύπαρξη εναλλακτικών αντιλήψεων και γνωστικών εμποδίων σε ζητήματα που σχετίζονται με τις βασικές βιολογικές και περιβαλλοντικές έννοιες
- Κατανοούν την σημασία της εμπλοκής των μικρών παιδιών με τις Βιολογικές και Περιβαλλοντικές Επιστήμες
- Κατανοούν την σημασία της καλλιέργειας των επιστημονικών δεξιοτήτων για ανάπτυξη του επιστημονικού και περιβαλλοντικού γραμματισμού
- Κατανοούν την σημασία της καλλιέργειας φιλοπεριβαλλοντικού ήθους από τις μικρές ηλικίες
- Κατανοούν την σημασία της προάσπισης και την προαγωγής της ατομικής και κοινωνικής υγείας και ευεξίας στις μικρές ηλικίες

Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές, σε επίπεδο δεξιοτήτων διδακτικού σχεδιασμού αναμένεται να:

- Είναι σε θέση να σχεδιάσουν μια Διδακτική Μαθησιακή Ακολουθία σε θέματα Βιολογίας ή Περιβαλλοντικών Επιστημών

Γενικές Ικανότητες

Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Η σημασία και οι ιδιαιτερότητες της διδασκαλίας των βιολογικών και περιβαλλοντικών εννοιών
- Βασικές βιολογικές και περιβαλλοντικές έννοιες
- Εναλλακτικές αντιλήψεις που σχετίζονται με τις βασικές βιολογικές και περιβαλλοντικές έννοιες
- Ο λόγος της εκπαιδευτικού προσχολικής εκπαίδευσης στη διδασκαλία βιολογικών και περιβαλλοντικών εννοιών
- Η διερεύνηση ως μέθοδος διδασκαλίας
- Η καλλιέργεια των επιστημονικών δεξιοτήτων
- Σχεδιασμός και επιλογή διδακτικού υλικού
- Η Διδακτική Μαθησιακή Ακολουθία
- Σχεδιασμός Διδακτικής Μαθησιακής Ακολουθίας σε θέματα Βιολογίας και Περιβάλλοντος σε μικρές ομάδες
- Παρουσίαση της Διδακτικής Μαθησιακής Ακολουθίας και ανατροφοδότηση

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο Εργασία σε μικρές ομάδες	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση λογισμικού παρουσίασης Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	35
	Ομαδική εργασία σχεδιασμού Διδακτικής Μαθησιακής Ακολουθίας	25
	Παρουσίαση εργασιών - Ανατροφοδότηση	25
	Ατομική μελέτη	40
	ΣΥΝΟΛΟ	125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<p>Συμμετοχή στην ομαδική εργασία σχεδιασμού Διδακτικής Μαθησιακής Ακολουθίας 20%</p> <p>Γραπτές Εξετάσεις: Συνδυασμός ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής, ερωτήσεων σύντομης ανάπτυξης και σχεδιασμού εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων. 80%</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης και η βαθμολογία κάθε ομάδας θεμάτων περιλαμβάνονται στα θέματα που δίνονται στους φοιτητές και αναρτώνται μετά την διεξαγωγή των εξετάσεων στην ηλεκτρονική σελίδα του μαθήματος</p>	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Π. Καριώτογλου – Π. Παπαδοπούλου (Επιμ) (2014). *Φυσικές Επιστήμες και Περιβάλλον στην προσχολική εκπαίδευση*. Αναζητήσεις και προτάσεις. Αθήνα: Δαρδανός Ραβάνης, Κ.(2003) *Δραστηριότητες για το νηπιαγωγείο από τον κόσμο της φυσικής*. Αθήνα: Δίπτυχο.

Αγγελίδου, Ε. & Τσιλιμένη, Α. (2009) *Η αφήγηση ως εργαλείο μάθησης στην Περιβαλλοντική Εκπαίδευση. Δραστηριότητες και προτάσεις για την προσχολική και τη δημοτική εκπαίδευση*. Αθήνα: Καστανιώτης.

Γεωργόπουλος, Α. (2005). *Περιβαλλοντική Εκπαίδευση: Ο νέος πολιτισμός που αναδύεται...* Αθήνα: Gutenberg

Ζόγκζα, Β. (2007) *Η βιολογική γνώση στη παιδική ηλικία*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Αθανασίου Κ. (2009) *Η Βιολογία και η διδασκαλία της*. Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρη

Starr, C., Evers, C., Starr, L. (2014). *Βιολογία*. Αθήνα: Utopia

Σκορδούλης, Κ.& Σωτηράκου, Μ. (2015) *Περιβάλλον: Επιστήμη και Εκπαίδευση*. Αθήνα: Leader Books

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:
Journal of Biological Education
American Biology Teacher
International Research in Geographical and Environmental Education

2216Υ- Διδακτική της Πληροφορικής και των ΤΠΕ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	2216Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Διδακτική της Πληροφορικής και των ΤΠΕ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3 (+1 Φροντιστηριακή)	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικού υποβάθρου, Υποχρεωτικό κατ' Επιλογή		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (στην Αγγλική)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uowm.gr/courses/NURED267/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Το μάθημα αφορά στη διδακτική της Πληροφορικής, ως θεμελιώδους συνιστώσας των σύγχρονων αναλυτικών προγραμμάτων. Οι φοιτητές αποκτούν μια ολοκληρωμένη εικόνα για τον τρόπο ενσωμάτωσης της πληροφορικής στο αναλυτικό πρόγραμμα, στο σύνολο της υποχρεωτικής εκπαίδευσης. Επιπλέον, εστιάζουν ειδικότερα στη διδακτική της πληροφορικής στο νηπιαγωγείο. Αποκτούν το απαραίτητο θεωρητικό υπόβαθρο, μελετώντας τις αντίστοιχες θεωρίες μάθησης, αλλά και γνωστικό υπόβαθρο, διδασκόμενοι έννοιες και γνώσεις που καλούνται γνωρίζουν για να θεραπεύσουν το γνωστικό αντικείμενο μέσω του διδακτικού τους έργου. Μελετούν σε βάθος τα επίσημα προγράμματα σπουδών και εκπαιδεύονται στους τρόπους και τις τεχνικές με τις οποίες προσεγγίζεται το αντικείμενο της πληροφορικής σε όλο το φάσμα της εκπαίδευσης και κυρίως στο νηπιαγωγείο. Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές είναι σε θέση να:

- γνωρίζουν τις απαραίτητες έννοιες και τα θέματα πληροφορικής
- σχεδιάζουν ολοκληρωμένες διδασκαλίες
- γνωρίζουν τις σχετικές θεωρίες μάθησης και τους τρόπους εφαρμογής τους στη διδακτική πράξη

Γενικές Ικανότητες

- αυτόνομη εργασία
- ομαδική εργασία

- παραγωγή νέου υλικού
- προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- προαγωγή ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- λήψη αποφάσεων
- διεπιστημονική προσέγγιση προβλημάτων

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Η πληροφορική στα προγράμματα σπουδών – Ιστορική αναδρομή και Υπάρχουσα κατάσταση
2. Σχεδιασμός μικροδιδασκαλιών
3. Διαθεματικές προσεγγίσεις διδασκαλίας της πληροφορικής
4. Βασικές έννοιες πληροφορικής
5. Δομή Υπολογιστικού Συστήματος
6. Προγραμματιστική σκέψη

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο, βιντεομαθήματα, φροντιστηριακές ασκήσεις	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Το μάθημα αφορά τις ΤΠΕ αποκλειστικά	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	<i>Διαλέξεις πρόσωπο με πρόσωπο (εργαστηριακές συνεδρίες)</i>	39
	<i>Ατομικές εργασίες</i>	26
	<i>Ομαδικές εργασίες</i>	28
	<i>Αυτοτελής μελέτη</i>	32
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου. 2. Κατ' οίκον εργασία. 3. Προφορική παρουσίαση εργασίας. 4. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας. 5. Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις. 6. Παρακολούθηση φοιτητών κατά την εκτέλεση εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων. 7. Λήψη από τους φοιτητές συστηματικών σχολίων στο μέσον του εξαμήνου. 8. Διασφάλιση διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών: Μέσα από τις συνεργατικές δραστηριότητες που διεκπεραιώνουν, η δραστηριότητα του καθενός είναι εμφανής σε όλους τους υπόλοιπους. Επιπλέον, καλούνται να αυτοαξιολογηθούν και να αλληλοαξιολογηθούν 	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Εισαγωγή στη Διδακτική της Πληροφορικής, Βασίλης Κόμης. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΛΕΙΔΑΡΙΘΜΟΣ (2005)

Παιδιά, σχολεία και υπολογιστές, Βοσνιάδου Στέλλα. Γ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ - Κ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ Ο.Ε. (2006)

ΣΕΝΑΡΙΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΜΕ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗ, ΤΑΣΟΣ Α. ΜΙΚΡΟΠΟΥΛΟΣ, ΙΩΑΝΝΑ ΜΠΕΛΛΟΥ. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΛΕΙΔΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΕ (2010)

Εκπαιδευτική Τεχνολογία και Διδασκαλία. Roblyer M. D.. Γ.ΠΑΡΙΚΟΣ & ΣΙΑ ΕΕ (2009)

Πρακτικά συνεδρίων «Διδακτική της Πληροφορικής» της ΕΤΠΕ.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Θέματα Επιστημών και Τεχνολογίας στην Εκπαίδευση
i-teacher
Σύγχρονη Εκπαίδευση
Νέος Παιδαγωγός

2217Υ - Παιδικό Τραγούδι και Δημιουργικές Μουσικές Εφαρμογές στην Προσχολική Εκπαίδευση

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	2217Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Στ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Παιδικό τραγούδι και δημιουργικές μουσικές εφαρμογές στην προσχολική εκπαίδευση		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και εργαστηριακές δράσεις	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικού υπόβαθρου, ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μέσα από το μάθημα οι φοιτήτριες/φοιτητές θα εισαχθούν στις αρχές και τα μοντέλα της διδασκαλίας τραγουδιού στο σχολείο, θα συμμετέχουν σε δημιουργικές μουσικές δράσεις και θα κατανοήσουν τα κριτήρια επιλογής τραγουδιών για σχολική χρήση.

Ειδικότερα, θα έρθουν σε επαφή με ένα εμπλουτισμένο ρεπερτόριο, θα αντιληφθούν τις διαστάσεις της μουσικής δημιουργικότητας στην ακρόαση, εκτέλεση και σύνθεση τραγουδιών, και θα κατανοήσουν τους όρους για την διδακτική των τραγουδιών.

Ένας βασικός στόχος του μαθήματος είναι να αντιληφθούν οι φοιτητές την αξία του τραγουδιού στην εκπαίδευση αλλά και στην καθημερινότητα της ζωής των μαθητών.

Τέλος, μέσα από το μάθημα οι φοιτήτριες /φοιτητές θα έχουν την ευκαιρία να συνειδητοποιήσουν και να αναπτύξουν τις μουσικές τους δεξιότητες -με ορίζοντα τη διεξαγωγή του μαθήματος της μουσικής στο νηπιαγωγείο- και να συνεργάζονται σε ομαδικές μουσικές δράσεις.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτήτριες/φοιτητές θα είναι σε θέση:

- να αναγνωρίζουν την αξία του τραγουδιού στη ζωή του ανθρώπου αλλά και στη σχολική ζωή
- να σχεδιάζουν μαθησιακές ενότητες με στόχο την ανάπτυξη της δημιουργικότητας και της μουσικής δημιουργικότητας των μαθητών
- να έχουν συνειδητοποιήσει το προσωπικό τους μουσικό δυναμικό (μουσική έκφραση και επικοινωνία)
- να έχουν αναπτύξει βασικές μουσικές δεξιότητες
- να έχουν αντιληφθεί την επίδραση της μουσικής, και ειδικότερα του τραγουδιού, σε όλες τις πτυχές ανάπτυξης των παιδιών (σωματική, γνωστική, κοινωνική-συναισθηματική, αισθητική)
- να έχουν κατανοήσει τα κριτήρια επιλογής τραγουδιών για την προσχολική εκπαίδευση

- να χρησιμοποιούν το τραγούδι για μη-μουσικούς στόχους, όπως: γλωσσικούς (π.χ., φωνολογική ενημερότητα, λεξιλόγιο), μελέτη περιβάλλοντος (πληροφοριακό υλικό), μαθηματικούς (π.χ., χρονικές αξίες, μέτρο)
- να αξιοποιούν το τραγούδι διαθεματικά, σε όλο το εύρος του προγράμματος
- να έχουν αντιληφθεί την ευεργετική χρήση του τραγουδιού για την προαγωγή ενός θετικού κλίματος στην τάξη και για την ανάπτυξη μη-γνωστικών δεξιοτήτων των μαθητών (π.χ., αυτοέλεγχος, δεξιότητες συνεργασίας και επικοινωνίας)

Γενικές Ικανότητες

- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Προαγωγή της δημιουργικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Η μουσική και το τραγούδι στη σχολική ζωή
- Μοντέλα διδασκαλίας του τραγουδιού στην προσχολική εκπαίδευση
- Ρεπερτόριο τραγουδιών για το σχολείο
- Μουσική δημιουργικότητα: μουσική-ηχητική εξερεύνηση, αυτοσχέδια τραγούδια, μουσικοί αυτοσχεδιασμοί
- Ενεργητικές ακροάσεις τραγουδιών
- Δημιουργική και εκφραστική χρήση της φωνής – Τραγούδι
- Οργάνωση μουσικών γιορτών και εκδηλώσεων στο σχολείο
- Διαθεματικές συνδέσεις στο μάθημα της μουσικής
- Δημιουργικές μουσικές δράσεις σε ομάδες (παιχνίδια με μουσικά όργανα, μουσικοκινητικά παιχνίδια κ.ά.)

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	<i>Διαλέξεις</i>	<i>24</i>
	<i>Εργαστηριακές Δράσεις</i>	<i>40</i>
	<i>Καλλιτεχνικό εργαστήρι</i>	<i>20</i>
	<i>Αυτόνομη μελέτη</i>	<i>41</i>
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	1. Ατομικές εργασίες (μικρά projects για το τραγούδι στο σχολείο) (50%) 2. Ομαδικές παρουσιάσεις μέσα στην τάξη (50%) Διαμορφωτική Αξιολόγηση καθ' όλη τη διάρκεια των μαθημάτων.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Κοκκίδου, Μ. (2014). *Η εμπύχωση στη διδασκαλία-μάθηση. Το σχολείο της χαράς και της καρδιάς*. Αθήνα: Fagotto.

Γκανά, Γ, Ζησοπούλου Ε, Θεοδωρίδης Ν, Καραχάλιου Κ, Κοκκίδου Μ, & Χατζηκαμάρη Π. (2004). *Το σχολείο: Εργαστήρι τέχνης και δημιουργίας* (3η έκδοση).

Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών ΑΠΘ.

Λιάτσου-Καραδήμου, Π. (2001). *Από την ακοή στην ακρόαση*. Αθήνα: Orpheus.

Διονυσίου, Ζ. & Αγγελίδου, Σ. (επιμ.) (2008). *Σχολική Μουσική Εκπαίδευση: ζητήματα σχεδιασμού, μεθοδολογίας και εφαρμογών*. Θεσσαλονίκη: ΕΕΜΕ.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Μουσική Εκπαίδευση: ετήσια έκδοση της Ελληνικής Ένωσης για τη Μουσική Εκπαίδευση.

2218Υ - Δραστηριότητες Μαθηματικών στο Νηπιαγωγείο

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	2218Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Δραστηριότητες Μαθηματικών στο Νηπιαγωγείο		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικής Επιλογής, Επιστημονικής Περιοχής, Εδίκευσης.		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά ή/και Αγγλικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (στην Αγγλική)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/courses/NURED221/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Στο συγκεκριμένο μάθημα οι σπουδαστές καλούνται να εφαρμόσουν θεωρητικές γνώσεις για τη διδασκαλία και μάθηση των μαθηματικών εννοιών που έχουν λάβει σε προηγούμενα μαθήματα. Με τον τρόπο αυτό οι θεωρητικές τους γνώσεις θα ενεργοποιηθούν και θα επανα-νοηματοδοτηθούν βρίσκοντας εφαρμογή σε συγκεκριμένο πλαίσιο όπως αυτό του σχεδιασμού μιας δραστηριότητας με σκοπό τη διδασκαλία συγκεκριμένης μαθηματικής έννοιας ή δεξιότητας.

Στο μάθημα γίνεται θεωρητική εισαγωγή στις βασικές αρχές που διέπουν τον σχεδιασμό ενός ολοκληρωμένου σχεδίου μαθήματος, καθώς επίσης και στον τρόπο να οριστούν μαθησιακοί στόχοι για τη διδασκαλία των μαθηματικών ακολουθώντας τις βασικές αρχές της στοχοθεσίας.

Γίνεται, επίσης, θεωρητική αναφορά στα είδη δραστηριοτήτων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν στη διδασκαλία των μαθηματικών εννοιών και στα βασικά

χαρακτηριστικά αυτών, εστιάζοντας στα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματά τους.

Γίνεται εκτενής αναφορά στα είδη αξιολόγησης της διδακτικής πράξης και στους τρόπους που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την αξιολόγηση μίας δραστηριότητας, τονίζοντας τη σημασία που έχει η αξιολόγηση των μαθημάτων τους από τους ίδιους τους εκπαιδευτικούς της τάξης.

Τέλος, γίνεται σύντομη αναφορά στους στόχους που θέτει το αναλυτικό πρόγραμμα για τα μαθηματικά στο νηπιαγωγείο (το διαθεματικό και το νέο πιλοτικό πρόγραμμα) και του τρόπου με τον οποίο μπορεί αυτό να αποτελεί εργαλείο στα χέρια του/της νηπιαγωγού.

Γενικός στόχος, λοιπόν, είναι να εισαχθούν οι σπουδαστές στην διαδικασία προετοιμασίας και σχεδιασμού ενός μαθήματος που έχει συγκεκριμένους μαθησιακούς στόχους, μέσα από τον σχεδιασμό μιας δραστηριότητας που στοχεύει στη διδασκαλία μιας συγκεκριμένης μαθηματικής έννοιας ή δεξιότητας όπως αυτή ορίζεται από το ενιαίο διαθεματικό πλαίσιο προγραμμάτων σπουδών για το νηπιαγωγείο.

Στο τέλος του μαθήματος οι σπουδαστές/σπουδάστριες αναμένεται να μπορούν να αναφέρονται στα βασικά χαρακτηριστικά μιας μαθηματικής δραστηριότητας και να μπορούν να κάνουν δημιουργική κριτική σε ήδη υπάρχουσες δραστηριότητες που προτείνονται από διδακτικά υλικά και αναλυτικά προγράμματα, χρησιμοποιώντας μια σειρά κριτηρίων που έχουν τεθεί εκ των προτέρων.

Να μπορούν να σχεδιάσουν οι ίδιοι μια μαθηματική δραστηριότητα που απευθύνεται σε παιδιά προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας, και να την παρουσιάσουν με τη μορφή ενός ολοκληρωμένου σχεδίου μαθήματος.

Να μπορούν να ορίσουν σωστούς διδακτικούς στόχους, που να τηρούν τα κριτήρια στοχοθεσίας, να είναι υλοποιήσιμοι και να μπορούν να αξιολογηθούν.

Να μπορούν να περιγράψουν τα βασικά χαρακτηριστικά της μάθησης μιας συγκεκριμένης έννοιας ή δεξιότητας των μαθηματικών όπως αυτή ορίζεται από το αναλυτικό πρόγραμμα για το νηπιαγωγείο.

Να μπορούν σχεδιάσουν μια διδακτική δράση που διέπεται από τους μαθησιακούς στόχους που έχουν τεθεί και μπορεί να τους φέρει εις πέρας με τον καλύτερο τρόπο.

Να μπορούν να περιγράψουν με λεπτομέρειες όλα τα απαραίτητα υλικά, τις οδηγίες, τις ερωτήσεις, κοκ που χρειάζεται για να πραγματοποιηθεί η δραστηριότητα.

Να μπορούν να εκτιμήσουν το χρόνο που θα πάρει η πραγματοποίηση της δραστηριότητας σε μια πραγματική τάξη.

Να μπορούν να προτείνουν συγκεκριμένες αξιολογικές δράσεις που θα μετρούν τον βαθμό επίτευξης των στόχων.

Να μπορούν να προτείνουν δράσεις αναστοχασμού στο τέλος κάθε δραστηριότητας.

Να μπορούν να αναστοχαστούν οι ίδιοι κριτικά προτείνοντας αλλαγές στις επιμέρους επιλογές τους που θα έκανε τις δραστηριότητες που προτείνουν ακόμα πιο λειτουργικές.

Γενικές Ικανότητες

Ομαδική εργασία

Ατομική παρουσίαση του σχεδιασμού μιας δραστηριότητας στις διάφορες φάσεις του

Σχεδιασμός και συγγραφή εργασίας για την πλήρη παρουσίαση μιας δραστηριότητας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Παρουσίαση μεθόδων δημιουργίας και αξιολόγησης μαθηματικών δραστηριοτήτων για την προσχολική και την πρώτη σχολική ηλικία. Σχέδιο μαθήματος, σχεδιασμός και αξιολόγησή του, τρόποι στοχοθεσίας γενικών και ειδικών στόχων, στόχοι μαθησιακοί/γνωστικοί, συναισθηματικοί και ψυχοκινητικοί στόχοι. Είδη διδακτικών μεθόδων, τρόποι και μεθοδολογίες για τη διδασκαλία μαθηματικών εννοιών σε μικρή ηλικία, χρήση κατάλληλων υλικών, βιωματικές δραστηριότητες και παιχνίδι. Μέθοδοι αξιολόγησης της διδακτικής πράξης, σχεδιασμός, εφαρμογές και σημασία της αξιολόγησης. Αναστοχασμός και διορθωτικές ενέργειες για τη δραστηριότητα, τους στόχους, τη διδασκαλία. Προετοιμασία υλικού που θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί στην επερχόμενη πρακτική άσκηση.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

στην τάξη

ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε.	Προβολή βίντεο και διαφάνειες από power point	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	41
	Παρουσιάσεις	40
	Ατομική ερευνητική εργασία	44
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	I. Γραπτή (ή προφορική) τελική εξέταση που περιλαμβάνει: - Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής - Ερωτήσεις σύντομης ανάπτυξης - Ερωτήσεις αντιστοίχισης II. Ατομική Εργασία σε συνδυασμό με παρουσίαση του σχεδιασμού μιας δραστηριότητας κατά τξην εξέλιξη της	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Κολέζα, Ε. Κ.Ν. Μακρής, Κ.Β.Σούρλας (1996) Θέματα διδακτικής των μαθηματικών : διδακτικοί στόχοι, ταξινομίες, δραστηριότητες, Αθήνα: Gutenberg.

Καφούση, Σ, & Σκουμπουρδή, Χ (2008) Τα μαθηματικά των παιδιών 4-6 ετών, Αθήνα: Πατάκης

Λεμονίδης, Χ. (1999). Περίπατος στη Μάθηση της Στοιχειώδους Αριθμητικής. Αθήνα: Εκδοτικός Οίκος Αδελφών Κυριακίδη.

Τζεκάκη, Μ (1996) Μαθηματικές δραστηριότητες για την προσχολική ηλικία, Αθήνα: Gutenberg.

Schiller, P, B, Peterson, L (1999) Δραστηριότητες για την ανάπτυξη μαθηματικών εννοιών στο νηπιαγωγείο, Αθήνα : Πατάκης

Van de Walle, J. A. (2005) Μαθηματικά για το δημοτικό και το γυμνάσιο - Μια εξελικτική διδασκαλία, Τριανταφυλλίδης, Α.Τ (επιμ.), Αθήνα: Τυπωθήτω.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Mathematical Thinking and Learning - Taylor & Francis
 Educational Studies in Mathematics - Springer
 International Journal of Science and Mathematics Education - Springer
 Learning and Instruction - Elsevier
 ZDM Mathematics Education - Springer
 MENON: Journal of Educational Research -University of Western Macedonia – Faculty Of Education
 Έρευνα στη Διδακτική των Μαθηματικών (περιοδικό της ΕΝΕΔΙΜ) - Κέδρος

Το τελευταίο έτος της πρακτικής άσκησης**2219Υ- Πρακτική Άσκηση: Διερεύνηση, Σχεδιασμός και Ανάλυση Εκπαιδευτικού Έργου**

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	2219Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ζ' ή Η'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Πρακτική άσκηση: Διερεύνηση, σχεδιασμός και ανάληψη εκπαιδευτικού έργου		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	6-9	14	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Πρακτική άσκηση		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	<ul style="list-style-type: none"> Πρακτική Άσκηση: Αναλυτικά Προγράμματα - Παρατήρηση - Αναστοχασμοί, Δ' εξάμηνο 4 διδακτικές στο Ε' ή ΣΤ' εξάμηνο 		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/courses/NURED163/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Σκοπός της πρακτικής άσκησης στο 7^ο ή 8^ο εξάμηνο είναι η διαμόρφωση μιας/ενός επαγγελματία εκπαιδευτικού, η/ο οποία/ος αντιμετωπίζει τη σχολική τάξη ως πεδίο παρατήρησης και έρευνας και αναζητεί, αντιπαραθέτει και αξιολογεί εκπαιδευτικές επιλογές και αποτιμά τις επιπτώσεις τους.

Η πρακτική άσκηση στο 7^ο ή 8^ο εξάμηνο αποσκοπεί: οι φοιτήτριες και οι φοιτητές

- Να εμβαθύνουν στις ικανότητες παρατήρησης και ερμηνείας του εκπαιδευτικού έργου.
- Να εμβαθύνουν πώς τα παιδιά μαθαίνουν, με τη συγκέντρωση και αξιοποίηση πληροφοριών.
- Να διαμορφώσουν ένα μαθησιακό περιβάλλον ανοιχτό και ευέλικτο, ώστε να διευκολύνει τη μαθησιακή προσπάθεια και να ευνοεί την ανάπτυξη της αυτονομίας όλων των παιδιών.
- Να είναι ικανοί ως προς το σχεδιασμό, την πραγματοποίηση και την αξιολόγηση δημιουργικών δραστηριοτήτων / προγραμμάτων που θα συμβάλλουν στην κοινωνική, συναισθηματική, γνωστική και κινητική ανάπτυξη των παιδιών, αξιοποιώντας ποικίλα θεωρητικά πλαίσια και τα συγκεκριμένα δεδομένα που συνέλλεξαν ερευνητικά στο πλαίσιο της τάξης.
- Να αναπτύσσουν την ικανότητα επιλογής κατάλληλων αναπτυξιακών προγραμμάτων / δραστηριοτήτων που να αναδύονται από τις ανάγκες των παιδιών με τη διαδικασία της τεκμηρίωσης (παρατήρηση και ερμηνεία δεδομένων).
- Να μπορούν να αναστοχάζονται με βάση τις επιστημονικές παραδοχές, την προσωπική τους θεωρία και τις αξίες που υπονοούνται στις πρακτικές τους.

Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
 Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
 Λήψη αποφάσεων
 Αυτόνομη εργασία
 Ομαδική εργασία
 Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
 Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το πρόγραμμα πρακτικής άσκησης διαρκεί ένα εξάμηνο και μπορεί να πραγματοποιηθεί στο έβδομο ή όγδοο εξάμηνο, ανάλογα με το χωρισμό των ομάδων που γίνεται στην αρχή του ακαδημαϊκού έτους.

Καταρχήν, οι φοιτήτριες και οι φοιτητές παρακολουθούν 12 θεωρητικά και εργαστηριακά μαθήματα στη Σχολή τα οποία εμβαθύνουν στη διαδικασία παρατήρησης, ερμηνείας και αξιοποίησης πληροφοριών, στη διαμόρφωση ενός ευέλικτου μαθησιακού περιβάλλοντος με έμφαση στο παιχνίδι και στη συμμετοχική και διαλογική εκπαιδευτική διαδικασία και στην ενίσχυση της ολόπλευρης ανάπτυξης των παιδιών. Επίσης αναλαμβάνουν να κάνουν 10 παρατηρήσεις στα νηπιαγωγεία με σκοπό τη γνωριμία τους με τα παιδιά και τη νηπιαγωγό αλλά και τη συστηματική συλλογή δεδομένων που αναμένεται να αξιοποιήσουν στο σχεδιασμό του εκπαιδευτικού τους προγράμματος. Η παρατήρηση γίνεται ανά ζεύγη στο νηπιαγωγείο με σκοπό την ανταλλαγή απόψεων και οπτικών στην ερμηνεία της εκπαιδευτικής διαδικασίας και των αλληλεπιδράσεων των παιδιών. Οι παρατηρήσεις αφορούν στην οργάνωση του χώρου, στις σχέσεις μεταξύ των παιδιών, στο ελεύθερο παιχνίδι των παιδιών, στην οργάνωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας και των διαλογικών πρακτικών και στη συμμετοχή των παιδιών στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Στη συνέχεια διατίθενται 4 εβδομάδες για την ανάληψη πλήρους παιδαγωγικού και εκπαιδευτικού έργου από τις φοιτήτριες και τους φοιτητές. Τις 4 εβδομάδες, δηλαδή 20 εργάσιμες ημέρες, καλούνται οι φοιτήτριες / φοιτητές ανά ζεύγη να αναλάβουν πλήρες εκπαιδευτικό έργο στο νηπιαγωγείο (καλωσόρισμα, παιχνίδι, οργανωμένες δραστηριότητες, πρωινό ή μεσημεριανό γεύμα, διάλειμμα, αποχώρηση). Οι δύο φοιτήτριες/ές εργάζονται στην ίδια τάξη, κατά τη διάρκεια της εβδομάδας ως εξής: Η/Ο μια/ένας έχει την κύρια ευθύνη του προγράμματος και η/ ο άλλη/ος παρατηρεί και καταγράφει τα λόγια και τις αντιδράσεις των παιδιών (συλλογή πληροφοριών / δεδομένων) και υποστηρίζει την όλη διαδικασία. Στο τέλος της εβδομάδας συναντώνται οι δύο συνεργαζόμενοι φοιτήτριες και φοιτητές σχολιάζουν τα δεδομένα τους, προσπαθούν να προσδιορίσουν τι τους απασχολεί, προσδιορίζουν και ερμηνεύουν τις παρατηρήσεις τους, τις οποίες λαμβάνουν υπόψη τους για το σχεδιασμό του επόμενου προγράμματος. Την επόμενη εβδομάδα αλλάζουν ρόλους, κ.ο.κ

Στο τέλος της πρακτικής άσκησης οργανώνονται 4 μαθήματα όπου οι φοιτήτριες και οι φοιτητές παρουσιάζουν το έργο τους σε δεκάλεπτες παρουσιάσεις και συμμετέχουν στον αναστοχασμό τους και την ανατροφοδότηση από όλη την εμπειρία της πρακτικής άσκησης.

Υποχρεώσεις φοιτητριών και φοιτητών

Η παρουσία των φοιτητριών και των φοιτητών είναι υποχρεωτική σε όλες τις δραστηριότητες του προγράμματος. Κατά την παρατήρηση και την ανάληψη εκπαιδευτικού έργου, οι φοιτητές και φοιτήτριες τηρούν το ωρολόγιο πρόγραμμα του νηπιαγωγείου (ανελλιπώς), προσαρμόζονται στους κανονισμούς και τις ιδιαιτερότητες του εκάστοτε νηπιαγωγείου, συνεργάζονται με την / τον νηπιαγωγό, επικοινωνούν και εξοικειώνονται με τα νήπια. Αν απουσιάσουν πάνω από τρία μαθήματα ή παρακολουθήσεις, επαναλαμβάνουν το μάθημα. Αν, επίσης, δεν παρουσιάσουν το σχεδιασμό και δεν τον συζητήσουν με το ειδικό εργαστηριακό προσωπικό ή τον/την αποσπασμένη νηπιαγωγό τουλάχιστον δύο φορές πριν τη διδασκαλία τους στο δεύτερο επίπεδο της πρακτικής άσκησης, δεν επιτρέπεται να αναλάβουν εκπαιδευτικό έργο. Εάν για οποιοδήποτε λόγο αδυνατούν να συμμετέχουν, ενημερώνουν τον/ την νηπιαγωγό της τάξης και το ειδικό εργαστηριακό προσωπικό ή την υπεύθυνη / αποσπασμένη νηπιαγωγό. Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές, οι οποίοι δεν έχουν εκπληρώσει τις προβλεπόμενες υποχρεώσεις τους, είναι υποχρεωμένοι να επαναλάβουν το πρόγραμμα της πρακτικής άσκησης στο εξάμηνο το οποίο προσφέρεται. Σε περίπτωση που έχουν ολοκληρώσει όλες τις υποχρεώσεις τους εκτός από την κατάθεση του ημερολογίου/εργασίας δύνανται να τα καταθέσουν αρχές Σεπτεμβρίου και να βαθμολογηθούν τότε.

Ειδικά για τις φοιτήτριες και φοιτητές που εργάζονται προβλέπεται η εντατική παρακολούθηση του προγράμματος σε τρεις εβδομάδες σε ολόημερο νηπιαγωγείο (τις δύο πρώτες εβδομάδες των θεωρητικών μαθημάτων και των παρατηρήσεων και μία εβδομάδα ανάληψης εκπαιδευτικού έργου σε ολόημερο νηπιαγωγείο μόνοι τους). Η εργασία θα πρέπει να πιστοποιείται και να είναι πλήρης απασχόλησης (π.χ. στρατιωτικοί, νοσοκόμοι, βρεφονηπιοκόμοι κ.α.). Στην περίπτωση εντατικής παρακολούθησης του προγράμματος δεν προβλέπονται απουσίες.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου

	Διαλέξεις-σεμινάρια - εργαστήρια (12 θεωρητικά και εργαστήρια + 4 παρουσιάσεις)	45 ώρες
	Μελέτη βιβλιογραφίας	60 ώρες
	Προετοιμασία (ατομική και ομαδική εργασία, συναντήσεις σχεδιασμού, παρουσιάσεις)	50 ώρες
	Πρακτική (Παρατηρήσεις+ ανάληψη εκπαιδευτικού έργου)	135
	Συγγραφή ημερολογίου	60 ώρες
	Σύνολο	350
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<p>Για την αξιολόγηση των φοιτητριών και των φοιτητών συνεκτιμώνται:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η συμμετοχή και η ανταπόκρισή τους στις υποχρεώσεις του προγράμματος σε όλα τα επίπεδα. • Η συνέπεια και η υπευθυνότητα στη συνεργασία τους με όλους τα εμπλεκόμενα πρόσωπα (10%). • Η έγκαιρη προετοιμασία τους σε επίπεδο σχεδιασμού του εκπαιδευτικού προγράμματος (15%). • Η κατάθεση ενός πλήρους ημερολογίου πρακτικής άσκησης με σαφείς και τεκμηριωμένες καταγραφές, επιλογές δράσης και αναστοχασμούς ανάλογα με τις οδηγίες που δόθηκαν (60%) <p>Συγκεκριμένα, το ημερολόγιο αξιολογείται ανάλογα με:</p> <ul style="list-style-type: none"> • τη σαφήνεια, την πληρότητα και τη συσχέτιση του σχεδιασμού των δραστηριοτήτων – προγραμμάτων με τα δεδομένα που συνέλεξαν και με διαφορετικές θεωρητικές προσεγγίσεις (25%). • την ικανότητα τεκμηρίωσης τόσο της ερμηνείας των παρατηρήσεων όσο και των εκπαιδευτικών επιλογών με την αξιοποίηση σύγχρονης βιβλιογραφίας/αρθρογραφίας (20%). • Την ικανότητα αναστοχασμού και βελτίωσης του εκπαιδευτικού έργου κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης (15%). • Η ικανότητα υλοποίησης των ελεύθερων και οργανωμένων δραστηριοτήτων καθώς και του συνολικού εκπαιδευτικού προγράμματος που σχεδίασαν στην πράξη (15%). 	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Αυγητίδου, Σ. (2014). *Οι εκπαιδευτικοί ως ερευνητές και ως στοχαζόμενοι επαγγελματίες: Υποστηρίζοντας την επαγγελματική μάθηση για μια συμμετοχική και συνεργατική εκπαίδευση*. Αθήνα: Gutenberg.

Ντολιοπούλου, Ε. (2005). *Η εφαρμογή της μεθόδου project σε ελληνικά νηπιαγωγεία*. Αθήνα: Γ. Δαρδανός – Κ.Δαρδανός Ο.Ε.

Μπιρμπίλη, Μ. (2015). *Προς μια παιδαγωγική του διαλόγου. Η σημασία και ο ρόλος των ερωτήσεων στην προσχολική εκπαίδευση*. (2η έκδοση). Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σοφία.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Ερευνώντας τον κόσμο του παιδιού

European Early childhood Education Research Journal

Early Years

International Journal of Early Years

2300 Ξένη Γλώσσα**2307Υ - Αγγλική Γλώσσα****ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	2307Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Αγγλική Γλώσσα		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	ΑΓΓΛΙΚΑ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uowm.gr/courses		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Στοχεύει στην εξοικείωση των φοιτητών με την αγγλική εκπαιδευτική ορολογία, ώστε να είναι σε θέση να κατανοούν σε πρώτη φάση ξενόγλωσση βιβλιογραφία της ειδικότητάς τους.

Γενικές Ικανότητες

Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Κατανόηση, επεξεργασία και σχολιασμός αυθεντικών κειμένων παιδαγωγικού και επιστημονικού λόγου και συμμετοχή των φοιτητών σε επικοινωνιακές καταστάσεις που ανακύπτουν στο πλαίσιο των επιστημονικών ενδιαφερόντων. Στο στάδιο αυτό επιδιώκεται η καλλιέργεια των τεσσάρων γλωσσικών ικανοτήτων-ακρόασης, ομιλίας, ανάγνωσης, γραφής, με ιδιαίτερη έμφαση στις δεξιότητες κατανόησης και παραγωγής γραπτού λόγου μέσα από τη μελέτη ποικίλων ειδικών κειμένων του πεδίου των Επιστημών της Αγωγής.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία,		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	

	Ώρες διδασκαλίας	36
	προετοιμασία φοιτητών	10
	εργαστηριακές δραστηριότητες	20,
	επίβλεψη-αξιολόγηση	24
	προετοιμασία για τις εξετάσεις	10
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	ΓΛΩΣΣΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ : ΑΓΓΛΙΚΑ 1. Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου. 2. Πρόοδος. 3. Προφορική παρουσίαση εργασίας. 4. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας. 5. Λήψη από τους φοιτητές συστηματικών σχολίων στο μέσον του εξαμήνου. 6. Διασφάλιση διαφάνεια στην αξιολόγηση της επιδοσης των φοιτητών: ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΣΥΝΕΧΟΥΣ - ΔΙΑΜΟΡΦΩΤΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ (ΠΕΡΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΕΛΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΕΞΑΜΗΝΟΥ)	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Σημειώσεις μαθήματος με συλλογή αγγλικών κειμένων των επιστημών της αγωγής

2.5.2. Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα

Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές θα πρέπει να επιλέξουν 23 μαθήματα που αντιστοιχούν σε 92 ECTS. Από τα 92 ECTS, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες μπορούν προαιρετικά να επιλέξουν 8 ECTS (δυο μαθήματα) από άλλα τμήματα σύμφωνα με τα ενδιαφέροντά τους. Η Πτυχιακή Εργασία (για όσες/ους επιθυμούν να εκπονήσουν) πιστώνεται με 12 ECTS.

Οι κατάλογοι των κατ' επιλογήν υποχρεωτικών μαθημάτων θα συμπληρωθούν και από μαθήματα τα οποία θα προσφέρουν ειδικοί επιστήμονες, που θα προσληφθούν κατά την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους.

0100 Μεθοδολογία Έρευνας

0107E- Μεθοδολογία Έρευνας

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική Σχολή		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0107E	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής, Επιστημονικής Περιοχής, Κορμού.		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά, Αγγλικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/courses		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και φοιτήτριες αναμένεται:

- κατανοήσουν τη διαδικασία διεξαγωγής εκπαιδευτικής έρευνας και όλες φάσεις ερευνητικού σχεδιασμού).
- κατανοήσουν τις διαφορετικές προσεγγίσεις μεταξύ ποιοτικής (εθνογραφικής, αφηγηματικής έρευνας, έρευνας δράσης κλπ) και ποσοτικής έρευνας.
- διατυπώνουν το ερευνητικό πρόβλημα, τα ερευνητικά ερωτήματα και τις ερευνητικές υποθέσεις.
- προσδιορίζουν το θεωρητικό πλαίσιο της έρευνας και να κάνουν ανασκόπηση και αποδελτίωση της σχετικής βιβλιογραφίας.
- να προσδιορίζουν τους περιορισμούς της έρευνας.
- πραγματοποιούν ερευνητικούς σχεδιασμούς.
- συλλέγουν, να επεξεργάζονται και να αναλύουν και να παρουσιάζουν τα ερευνητικά αποτελέσματα και να συνδέουν τα ερευνητικά δεδομένα και ευρήματα με τη διεθνή βιβλιογραφία.
- συγγράφουν επιστημονικές εργασίες και να κάνουν προτάσεις για μελλοντική έρευνα.

• γνωρίζουν τη δεοντολογία διεξαγωγής εκπαιδευτικής έρευνας.
Γενικές Ικανότητες
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ι. Θεωρητικό μέρος: Ο σχεδιασμός στην κοινωνική έρευνα. Συλλογή, επεξεργασία και ανάλυση των δεδομένων. Προβλήματα μέτρησης (αξιοπιστίας, εγκυρότητας) στην παιδαγωγική έρευνα. Μέθοδοι: Παρατήρηση, βιογραφικό ιστορικό, συνέντευξη, ανάλυση και ερωτηματολόγιο, μέτρηση σχέσεων, Γραπτά τεκμήρια. Εισαγωγή στις βασικές έννοιες και στα στάδια μιας έρευνας. Μέθοδοι έρευνας. Τρόποι δειγματοληψίας. Η έρευνα με ερωτηματολόγιο. Παρουσίαση, ερμηνεία δεδομένων και διεξαγωγή συμπερασμάτων. Τρόποι παρουσίασης των αποτελεσμάτων μιας έρευνας. Εφαρμογές σε θέματα εκπαίδευσης – παιδαγωγικής. ΙΙ. Πρακτικό μέρος: Πραγματοποίηση μιας έρευνας

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος: Σε κάθε μάθημα υπάρχει power point που διατίθεται ελεύθερα στο e-class. Υποστηρικτικά χρησιμοποιούνται τα λογισμικά στο εργαστήριο πληροφορικής	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	36 ώρες
	Ατομική έρευνα και μελέτη (ανεύρεση βιβλιογραφίας έρευνα στο Διαδίκτυο)	24 ώρες
	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	40 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<ol style="list-style-type: none"> Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου. Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου. Πρόοδος. Κατ'οίκον εργασία. Προφορική παρουσίαση εργασίας. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας. Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις. Παρακολούθηση φοιτητών κατά την εκτέλεση εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων. Λήψη από τους φοιτητές συστηματικών σχολίων στο μέσον του εξαμήνου. Διασφάλιση διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών: 	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:
 Cohen, L. & Manion, L. (1994) Μεθοδολογία εκπαιδευτικής έρευνας. Αθήνα: Μεταίχμιο.
 Φίλιας, Β. 2003. Εισαγωγή στη μεθοδολογία και τις τεχνικές των κοινωνικών ερευνών. Αθήνα: Gutenberg
 -Συναφή επιστημονικά περιοδικά:
 Παιδαγωγική Επιθεώρηση

0200 Ιστορία της αγωγής και της εκπαίδευσης**0203E - Νεώτερα Παιδαγωγικά Κινήματα και Ιδέες
ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0203E	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΝΕΩΤΕΡΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ ΚΙΝΗΜΑΤΑ & ΙΔΕΕΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής, Υποβάθρου, Κορμού.		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (στην Αγγλική)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/courses/NURED110/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**Μαθησιακά Αποτελέσματα**

Επίπεδο 6 (1ος κύκλος σπουδών)

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και φοιτήτριες αναμένεται:

Να γνωρίσουν τα σημαντικότερα παιδαγωγικά κινήματα που εκδηλώθηκαν στο διάστημα από το 18ο αιώνα έως τις μέρες μας

Να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν και να εξηγούν τις διαφορετικές αντιλήψεις για το σκοπό και το νόημα της εκπαίδευσης που κυριάρχησαν στο διάστημα αυτό
Να αναδείξουν και να συζητήσουν κρίσιμα και συνεκτικά λογικά επιχειρήματα σχετικά με τη σύγχρονη σκοποθεσία και το νόημα της εκπαίδευσης στις μέρες μας

Να αποκτήσουν την ικανότητα να επικοινωνούν με σαφήνεια ιστορικές παιδαγωγικές έννοιες και ιδέες

Να εξετάσουν κριτικά τις βασικότερες παιδαγωγικές ιδέες στο ιδεολογικό, πολιτικό και κοινωνικοοικονομικό τους συγκείμενο

Να κατανοήσουν και να ερμηνεύσουν τις παιδαγωγικές ιδέες μέσα στο ευρύτερο πλαίσιο της εποχής, όπως αυτό προσδιορίστηκε από το ιδεολογικό πολιτικό και κοινωνικοοικονομικό συγκείμενο

Να εντάξουν τις σύγχρονες εξελίξεις στο χώρο της εκπαίδευσης στο ιδεολογικό πολιτικό και κοινωνικοοικονομικό συγκείμενό τους

Να έχουν επαρκή γνώση των προσεγγίσεων που επικράτησαν αναφορικά με τη διδασκαλία και τη μάθηση

Να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν και να εξηγούν της μοτίβα της συνέχειας και της αλλαγής αναφορικά με τη διδασκαλία και τη μάθηση

Να είναι σε θέση περιγράψουν και να εξηγήσουν τη δική τους στάση σχετικά με τη διδασκαλία και τη μάθηση, υπό το φως των σύγχρονων αναγνώσεων της παιδαγωγικής

Να περιγράφουν τις διαφορετικές θεωρήσεις που επικράτησαν στη νεωτερική περίοδο αναφορικά με το επάγγελμα του εκπαιδευτικού

Να προσδιορίζουν τις κοινωνικές και ηθικές ευθύνες του επαγγέλματος του εκπαιδευτικού

Να προτείνουν εννοιολογικά πλαίσια που υποστηρίζουν τη θετική εμπλοκή του εκπαιδευτικού στην τάξη

Γενικές Ικανότητες

Ομαδική Εργασία
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο πλαίσιο του μαθήματος εξετάζονται: α)η διαμόρφωση της παιδαγωγικής σκέψης από το 18ο έως τον 20ο αιώνα, β)η εξέλιξη της παιδαγωγικής επιστήμης, γ)η ιστορική διάσταση ορισμένων βασικών αρχών της σύγχρονης παιδαγωγικής θεωρίας.

- Η θεματική της Ιστορικής Παιδαγωγικής
- Εννοιολογικές διευκρινίσεις και επιστημολογικές εξελίξεις
- Προσεγγίσεις στην κοινωνική ιστορία του σχολικού συστήματος
- Η παιδαγωγική σκέψη στην εποχή του Διαφωτισμού
- Η θεμελίωση της παιδαγωγικής επιστήμης
- Η διαμόρφωση της προσχολικής αγωγής στο μεταίχμιο 19ου και 20ου αιώνα
- Το κίνημα της Προοδευτικής Αγωγής
- Η κίνηση για το Νέο Σχολείο στην Ευρώπη
- Η πρόταση της σοσιαλιστικής αγωγής
- Το κίνημα της αντιαυταρχικής αγωγής
- Αμφισβήτηση του σχολείου και αποσχολοποίηση
- Οι επιστήμες της αγωγής στη μετανεωτερική περίοδο

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρησιμοποιούνται μέσω της προβολής διαφανειών, φιλμς, της αξιοποίησης της Πλατφόρμας Ασύγχρονης Τηλεκπαίδευσης, του Συστήματος Υποβοήθησης Διδασκαλίας, της ηλεκτρονικής αλληλογραφίας.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	29
	Συγγραφή Εργασίας	35
	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	33
	Τελική γραπτή εξέταση	3
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Η αξιολόγηση των φοιτητών στηρίζεται: i) σε τρίωρη γραπτή εξέταση με ανοικτές σημειώσεις σε ζητήματα που σχετίζονται με τις θεματικές ενότητες που θα αναπτυχθούν στη διάρκεια του μαθήματος και προσδιορίζονται σε τρία επίπεδα δυσκολίας (γνώσεων, δεξιοτήτων, ικανοτήτων) όπως περιγράφονται στην ενότητα «μαθησιακά αποτελέσματα» (60%) και ii) στις εργασίες των φοιτητών / φοιτητριών. Η αξιολόγηση των εργασιών αναφέρεται στο περιεχόμενό τους, την οργάνωση και τη διαδικασία της παρουσίασής τους και στο γραπτό κείμενο, έκτασης 8 έως 10 σελίδων, που καλείται να ανταποκριθεί στις προδιαγραφές της επιστημονικής τεχνολογίας και θα παραδοθεί στην τελευταία συνάντηση του εξαμήνου).	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Reble, A. (1990), *Ιστορία της Παιδαγωγικής*, Αθήνα: Εκδόσεις Παπαδήμας
 Hofstetter Rita (επιμέλεια), Schneuwly Bernard (επιμέλεια), Καρακατσάνη Δέσποινα (μετάφραση - επίμετρο) (2005), *Εισαγωγή στις επιστήμες της εκπαίδευσης*, Αθήνα: Μεταίχμιο
 -Συναφή επιστημονικά περιοδικά:
 History of Education Quarterly
 Paedagogica Historica. International Journal of the History of Education

0204Ε - Ιστορία της Προσχολικής Αγωγής**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0204Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ζ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής, Υποβάθρου, Κορμού.		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/courses/NURED112/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**Μαθησιακά Αποτελέσματα**

Επίπεδο 6 (1ος κύκλος σπουδών)

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και φοιτήτριες αναμένεται:

Να γνωρίζουν τους σημαντικότερους σταθμούς στην εξέλιξη του ελληνικού νηπιαγωγείου από τη θεσμοθέτησή του έως τις μέρες μας

Να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν και να εξηγούν τις διαφορετικές αντιλήψεις για το σκοπό και τις λειτουργίες της παρεχόμενης προσχολικής εκπαίδευσης που κυριάρχησαν στο διάστημα αυτό

Να αναδείξουν και να συζητήσουν κρίσιμα και συνεκτικά λογικά επιχειρήματα σχετικά με τη σύγχρονη σκοποθεσία ,και τις λειτουργίες του νηπιαγωγείου στις μέρες μας

Να αποκτήσουν την ικανότητα να επικοινωνούν με σαφήνεια ιστορικές παιδαγωγικές έννοιες και ιδέες και να τις περιγράφουν σε σχέση με τη διαχρονική εξέλιξη του ελληνικού νηπιαγωγείου

Να εξετάσουν κριτικά τις βασικότερες παιδαγωγικές ιδέες της προσχολικής εκπαίδευσης στο ιδεολογικό, πολιτικό και κοινωνικοοικονομικό τους συγκείμενο

Να εντάξουν τις σύγχρονες εξελίξεις στο χώρο της παρεχόμενης στο ελληνικό σύστημα προσχολικής εκπαίδευσης στο ιδεολογικό πολιτικό και κοινωνικοοικονομικό συγκείμενό τους

Να έχουν επαρκή γνώση των προσεγγίσεων που επικράτησαν αναφορικά με τη διδασκαλία και τη μάθηση στην προσχολική εκπαίδευσης

Να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν και να εξηγούν της μοτίβα της συνέχειας και της αλλαγής αναφορικά με τη διδασκαλία και τη μάθηση

Να είναι σε θέση περιγράφουν και να εξηγήσουν τη δική τους στάση σχετικά με τη διδασκαλία και τη μάθηση, υπό το φως των σύγχρονων αναγνώσεων της προσχολικής παιδαγωγικής

Να περιγράφουν τις διαφορετικές θεωρήσεις που επικράτησαν στη νεωτερική περίοδο στο ελληνικό νηπιαγωγείο, αναφορικά με το επάγγελμα της νηπιαγωγού

Να προσδιορίζουν τις κοινωνικές και ηθικές ευθύνες του επαγγέλματος της νηπιαγωγού σε διαφορετικές περιόδους

Να προτείνουν εννοιολογικά πλαίσια που υποστηρίζουν τη θετική εμπλοκή της νηπιαγωγού εκπαιδευτικού στην τάξη

Γενικές Ικανότητες

Αυτόνομη εργασία
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο πλαίσιο του μαθήματος επιχειρείται: α)η καταγραφή της εξέλιξης της προσχολικής αγωγής στην ελληνική εκπαίδευση β)η καταγραφή της διαμόρφωσης του θεσμικού πλαισίου των νηπιαγωγείων, γ)η συγκριτική εξέταση της διαμόρφωσης της προσχολικής αγωγής στο ελληνικό κράτος και τις ελληνικές κοινότητες του εξωτερικού.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρησιμοποιούνται μέσω της προβολής διαφανειών, φιλμς, της αξιοποίησης της Πλατφόρμας Ασύγχρονης Τηλεκπαίδευσης, του Συστήματος Υποβοήθησης Διδασκαλίας, της ηλεκτρονικής αλληλογραφίας.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	29
	Συγγραφή Εργασίας	15
	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	53
	Τελική γραπτή εξέταση	3
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<ol style="list-style-type: none"> Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου. Κατ' οίκον εργασία. Προφορική παρουσίαση εργασίας. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας. Λήψη από τους φοιτητές συστηματικών σχολίων στο μέσον του εξαμήνου. Διασφάλιση διαφάνεια στην αξιολόγηση της επιδοσης των φοιτητών: Μέσω της ανάρτησης των κριτηρίων στην ιστοσελίδα του μαθήματος και σχετικής παρουσίασης κατά την πρώτη συνάντηση. 	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Κυπριανός Π, (2007) Παιδί, Οικογένεια, Κοινωνία: Ιστορία της Προσχολικής Αγωγής από τις απαρχές ως τις μέρες μας, Αθήνα: Gutenberg
 Χατζηστεφανίδου, Σ. (2008) Ιστορία της προσχολικής αγωγής. Ανθρωπολογικές και παιδαγωγικές αντιλήψεις - πρακτικές ανατροφής - θεσμοί φροντίδας και εκπαίδευσης τομ. Α', Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη
 Χαρίτος, Χ. (1998) Το ελληνικό νηπιαγωγείο και οι ρίζες του, Αθήνα: Gutenberg
 Μπέτσας, Γ. (2007) «Η θεσμοθέτηση του νηπιαγωγείου στην ελληνική εκπαίδευση: συστηματικές προσπάθειες του εξωελλαδικού ελληνισμού στις δεκαετίες 1870 και 1880», Θέματα Ιστορίας της Εκπαίδευσης, τχ.6-7, σσ.153-166.
 Μπέτσας, Γ. (2014) "Βιβλία και Προγράμματα για τα Ελληνικά Νηπιαγωγεία (1840-1910)", 7ο Συνέδριο Ιστορίας Εκπαίδευσης, Πάτρα

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

History of Education Quarterly

Paedagogica Historica. International Journal of the History of Education

Θέματα Ιστορίας της Εκπαίδευσης

0205E - Μικροϊστορία και Εκπαίδευση**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0205E	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μικροϊστορία και Εκπαίδευση		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής, Υποβάθρου, Κορμού.		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/courses/NURED130/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**Μαθησιακά Αποτελέσματα**

Επίπεδο 6 (1ος κύκλος σπουδών)

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και φοιτήτριες αναμένεται:

Να είναι σε θέση να εστιάζουν τον ιστορικό τους φακό στο επίπεδο της σχολικής καθημερινότητας στην εκπαιδευτική διαχρονία.

Να αναδεικνύουν τις αφανείς συνιστώσες της σχολικής πραγματικότητας όπως τις βίωναν οι ατομικοί ιστορικοί πρωταγωνιστές της.

Να μπορούν να συλλέγουν υλικό που αναφέρεται στην ιστορία της εκπαίδευσης στον τόπο μας.

Να ασκηθούν στη μεθοδολογία της μικροϊστορικής έρευνας, την προφορική παρουσίαση και τη συγγραφή επιστημονικών εργασιών.

Να είναι σε θέση να δοκιμάζουν τα ερευνητικά τους δεδομένα στις μεγάλες αφηγήσεις που τα πλασιώνουν μέσα από την αναγωγή του ιδιαίτερου και ατομικού στο γενικό και συλλογικό.

Γενικές Ικανότητες

Αυτόνομη εργασία

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο πλαίσιο του μαθήματος επιχειρείται να γνωρίσουν οι φοιτητές και φοιτήτριες την μικροϊστορική έρευνα στην εκπαίδευση. Για την επίτευξη των ανωτέρω στόχων αυτών το μάθημα διεξάγεται με τη μορφή σεμιναρίου: θα προηγηθεί μια γενική εισαγωγή από το διδάσκοντα και θα ακολουθήσει η παρουσίαση εργασιών από τους φοιτητές και τις φοιτήτριες.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρησιμοποιούνται μέσω της προβολής διαφανειών, φιλμς, της αξιοποίησης της Πλατφόρμας Ασύγχρονης Τηλεκπαίδευσης, του Συστήματος Υποβοήθησης Διδασκαλίας, της ηλεκτρονικής αλληλογραφίας.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα		Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις		39
	Συγγραφή Εργασίας		15
	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας		53
	Τελική γραπτή εξέταση		3
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<p>Η βαθμολογία θα προκύψει κατά τα 4/10 από τις προφορικές εξετάσεις και κατά τα 6/10 από το βαθμό της εργασίας. Προϋπόθεση συμπληρωσμού είναι η λήψη της βαθμολογικής βάσης (5) σε καθεμιά από τις δύο, εξετάσεις και εργασία.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου. 2. Κατ' οίκον εργασία. 3. Προφορική παρουσίαση εργασίας. 4. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας. 5. Λήψη από τους φοιτητές συστηματικών σχολίων στο μέσον του εξαμήνου. 6. Διασφάλιση διαφάνεια στην αξιολόγηση της επιδοσης των φοιτητών: Μέσω της ανάρτησης των κριτηρίων στην ιστοσελίδα του μαθήματος και σχετικής παρουσίασης κατά την πρώτη συνάντηση. 		

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Υγκερς Γκ. (2006). «Από τη μακρο- στη μικροϊστορία: Η ιστορία της καθημερινής ζωής» στο: Υγκερς, Γκ. (επιμ.) Η Ιστοριογραφία στον 20ο αιώνα, Αθήνα: Νεφέλη, σσ. 134-155.

Χουρδάκης, Α. (2004). Από τη μικροϊστορία της παιδείας, ένα παιδικό λεύκωμα του 1900-1904, Αθήνα: Ατραπός, σσ. ιγ'-ιστ'

Κόκκινος, Γ. (1998). «Η μετάβαση από το μακρο-ιστορικό στο μικρο-ιστορικό επίπεδο της ιστορικής ανάλυσης. Η μικρο-ιστορία», στο: Από την ιστορία στις ιστορίες: Προσεγγίσεις στην ιστορία της ιστοριογραφίας, την επιστημολογία και τη διδακτική της ιστορίας, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, σσ.267-274.

Μαυροσκούφης, Δ. (2000). Ένας στρατιώτης στον εμφύλιο 1945-1949: Η συμβολή της μικροϊστορίας στην ανίχνευση και την ανάλυση των βιωματικών όψεων της καθημερινής ζωής, Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη, σσ.11-17.

Ginzburg, C. et al (1993). "Micro-history: Two or Three Things That I Know About It", στο: Critical Inquiry, Vol. 20, No. 1. (Autumn, 1993), pp. 10-35

Magnusson, S.G. (2006). «Social History as "Sites of Memory"? The Institutionalisation of History: Micro-history and the Grand Narrative», στο: Journal of Social History, 39:3 (Spring 2006), pp. 891-913

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:
 History of Education Quarterly
 Paedagogica Historica. International Journal of the History of Education
 Θέματα Ιστορίας της Εκπαίδευσης

0206Ε - Θέματα Εκπαιδευτικής Ιστορίας**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0206Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Θέματα Εκπαιδευτικής Ιστορίας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ

	ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	
	3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής, Υποβάθρου, Κορμού.	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/modules/course_description/?course=NURED179	

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**Μαθησιακά Αποτελέσματα**

Επίπεδο 6 (1ος κύκλος σπουδών)

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και φοιτήτριες αναμένεται:

Να είναι σε θέση να εντοπίζουν τις επενέργειες της εκπαιδευτικής στην περιφερειακή ανάπτυξη

Να αναδεικνύουν τις συνιστώσες του εκπαιδευτικού συστήματος που σχετίζονται με την αποψίλωση της επαρχίας και το φαινόμενο της αστικοποίησης.

Να μπορούν να αναδεικνύουν τις παραμέτρους που καθιστούν απαραίτητη την ανάπτυξη της επαγγελματικής εκπαίδευσης στο πλαίσιο της θεωρίας του ανθρώπινου δυναμικού.

Να διεξάγουν έρευνες που ανταποκρίνονται στη σχέση εκπαίδευσης και περιφερειακής ανάπτυξης στο πλαίσιο της θεωρίας του ανθρώπινου δυναμικού.

Να είναι σε θέση να δοκιμάζουν τα ερευνητικά τους δεδομένα στις μεγάλες αφηγήσεις που τα πλαισιώνουν μέσα από την αναγωγή του ιδιαίτερου και ατομικού στο γενικό και συλλογικό.

Γενικές Ικανότητες

Αυτόνομη εργασία

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο πλαίσιο του μαθήματος επιχειρείται να γνωρίσουν οι φοιτητές και φοιτήτριες την συσχέτιση της εκπαίδευσης με την οικονομία και τη δημογραφία μιας κοινωνίας, μέσω της θεωρητικής πλαισίωσης και μελετών περίπτωσης.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρησιμοποιούνται μέσω της προβολής διαφανειών, φιλμς, της αξιοποίησης της Πλατφόρμας Ασύγχρονης Τηλεκπαίδευσης, του Συστήματος Υποβοήθησης Διδασκαλίας, της ηλεκτρονικής αλληλογραφίας.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	29
	Συγγραφή Εργασίας	15
	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	53
	Τελική γραπτή εξέταση	3
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<p>Η βαθμολογία θα προκύψει κατά τα 4/10 από τις προφορικές εξετάσεις και κατά τα 6/10 από το βαθμό της εργασίας. Προϋπόθεση συμψηφισμού είναι η λήψη της βαθμολογικής βάσης (5) σε καθεμιά από τις δύο, εξετάσεις και εργασία.</p> <ol style="list-style-type: none"> Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου. Κατ' οίκον εργασία. 	

	3. Προφορική παρουσίαση εργασίας. 4. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας. 5. Λήψη από τους φοιτητές συστηματικών σχολίων στο μέσον του εξαμήνου. 6. Διασφάλιση διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών: Μέσω της ανάρτησης των κριτηρίων στην ιστοσελίδα του μαθήματος και σχετικής παρουσίασης κατά την πρώτη συνάντηση.

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Green, A. (2010). Εκπαίδευση και Συγκρότηση του Κράτους, επιμ.- μετ. Κιμουρτζής Π. Αθήνα: Gutenberg.

Αθανασούλα – Ρέππα, Α. (1999) Η δευτεροβάθμια τεχνική-επαγγελματική εκπαίδευση και η περιφερειακή της διάσταση στην Ελλάδα: 1980-1990, Αθήνα.

Προβατά Α. (2002). Ιδεολογικά Ρεύματα, Πολιτικά Κόμματα και Εκπαιδευτική Μεταρρύθμιση 1950-1965, Αθήνα: Gutenberg.

Τερζής, Ν. (2000). Το γυμνάσιο ως βαθμίδα της υποχρεωτικής εκπαίδευσης, Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη.

Κασσωτάκης, Μ. (1996). Η Μέση Τεχνική Επαγγελματική Εκπαίδευση στην Ελλάδα και η Πρόκληση της Ενιαίας Ευρωπαϊκής Αγοράς, στο Π. Καλογιαννάκη, και Β.

Μακράκης (Επιμ.), Ευρώπη και Εκπαίδευση. Τάσεις και Προοπτικές. Αθήνα: Γρηγόρης

Πετράκος, Γ., Ψυχάρης, Γ. (2004). Περιφερειακή Ανάπτυξη στην Ελλάδα, Αθήνα: Εκδόσεις Σταμούλη

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

International Review of Education

Journal of Education and Work

0300 Φιλοσοφία και φιλοσοφικές προϋποθέσεις της αγωγής**0303E - Πολιτική Φιλοσοφία της Παιδείας: Ρητορική και Επικοινωνία****ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0303E	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΚΑΙ ΠΑΙΔΕΙΑ: ΡΗΤΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟ ΥΠΟΒΑΘΡΟ ΜΕ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΥΡΙΩΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ-ΡΗΤΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΡΗΤΟΡΙΚΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

1. Να κατανοήσουν τη σχέση της πολιτικής φιλοσοφίας με την εκπαίδευση και την εκπαιδευτική πολιτική.
2. Να μάθουν και να γνωρίσουν τη σχέση της φιλοσοφίας με τη ρητορική και τη σημασία που έχει η ρητορική για την επικοινωνία στο πλαίσιο της πολιτικής και της εκπαίδευσης.
3. Να κατανοήσουν βασικές έννοιες από την Αρχαιότητα μέχρι σήμερα που αφορούν την ηθική και πολιτική φιλοσοφία, τη ρητορική, τη σημειωτική και την επικοινωνία.

Γενικές Ικανότητες

1. Αυτόνομη εργασία
2. Ομαδική εργασία
3. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
4. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
5. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
6. Γνώση ρητορικών τεχνικών, ανάπτυξη προφορικού και γραπτού λόγου, γνώση επικοινωνιακών δεξιοτήτων
7. Επικοινωνιακές αλληλεπιδράσεις στο πλαίσιο της διαφορετικότητας και πολυπολιτισμικότητας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο εν λόγω επιλεγόμενο μάθημα γίνεται αναφορά στις έννοιες πολιτική φιλοσοφία και παιδεία και προσδιορισμός της σχέσης τους. Οι φοιτητές εμβαθύνουν στο υπόβαθρο της εκπαιδευτικής πολιτικής στην αρχαιότητα, το Βυζάντιο, τα νεότερα και σύγχρονα χρόνια. Επίσης, δίνεται η δυνατότητα να κατανοήσουν την πρόταση της εκπαιδευτικής πολιτικής της ιδεαλιστικής, της υπαρξιστικής και της πραγματιστικής φιλοσοφίας. Επιπλέον, οι φοιτητές κατανοούν τη σχέση της φιλοσοφίας με τη ρητορική και την πολιτική και συνειδητοποιούν την εξέλιξη και επέκταση της ρητορικής σήμερα μέσα από την επιστήμη της επικοινωνίας και της σημειωτικής.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Δια ζώσης, πρόσωπο με πρόσωπο
-------------------------	-------------------------------

ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου 100 ΩΡΕΣ
	Χρήση υπολογιστή για παρουσίαση power point, διαλέξεις, γραπτές εργασίες, Διαλέξεις, μικρές ατομικές και ομαδικές εργασίες	
	Διαλέξεις	40
	Προετοιμασία για τις διαλέξεις	20
	Ατομική εργασία	40
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτές ή προφορικές εξετάσεις και μικρές ατομικές/ ομαδικές εργασίες που θα γίνονται στη διάρκεια του εξαμήνου	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Τριαντάρη, Σ. *Οι πολιτικές αντιλήψεις των Βυζαντινών διανοητών από το δέκατο έως το δέκατο τρίτο αιώνα μ.Χ.* Θεσσαλονίκη: Ηρόδοτος, 2002

Τριαντάρη, Σ. *Βασικές αρχές της αριστοτελικής Λογικής.* Θεσσαλονίκη: Αντ. Σταμούλης, 2006.

Τριαντάρη, Σ. *Πολιτική, Ρητορική και Επικοινωνία τον 14^ο.* Θεσσαλονίκη: Αντων. Σταμούλης, 2009.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Τριαντάρη, Σ. «Η ρητορική προέλευση της Σημειωτικής. Όρια Ρητορικής/Σημειωτικής». *Βυζαντινός Δόμος* (2013), 515-523.

Τριαντάρη, Σ. «Διαπολιτισμική Ρητορική» και «Διαλεκτική Συμβουλευτική στην Εκπαίδευση», *Επιστήμες της Αγωγής*, τχ. 2 (2011), 103-117.

Triantari, S. «Communicative reason as a means of the questioning of subjectivity in John Dewey and Jürgen Habermas». *Skepsis XXIII* (2013), 372-383.

Triantari, S. «The communicational mask of the globalized rhetoric: The modern interpretation of Aristotle's "not invidit and "invidit proofs». *Asian Journal of Humanities and Social Studies Vol. 02 -Issue 02* (2014) 253-258.

0304E - Ηθική, Κοινωνική και Πολιτική Φιλοσοφία**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0304E	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	7 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΗΘΙΚΗ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΗ ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

1. Θα γνωρίσουν επαρκώς το γνωστικό και ερευνητικό αντικείμενο της φιλοσοφίας και εκπαίδευσης.
2. Θα κατανοήσουν σε βάθος ότι η εκπαίδευση αποτελεί ένα αρκετά σημαντικό πεδίο το οποίο συνδέεται άμεσα με όλους σχεδόν τους κλάδους της φιλοσοφίας.
3. Θα αντιληφθούν τη σπουδαιότητα που έχουν ορισμένα εκπαιδευτικά συστήματα ακόμη και σήμερα στην εκπαιδευτική πρακτική.
4. Θα μάθουν για τη σημασία και τη σχέση των τριών γνωστικών πεδίων της φιλοσοφίας, της ηθικής, κοινωνικής και πολιτικής φιλοσοφίας.
5. Θα εμβαθύνουν στη σημασία που έχουν τα τρία παραπάνω πεδία στην σύγχρονη έρευνα και πρακτική.

Γενικές Ικανότητες

1. Αυτόνομη εργασία
2. Ομαδική εργασία
3. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
4. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
5. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
6. Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο επιλεγόμενο μάθημα εξετάζεται η σχέση της Φιλοσοφίας με την Εκπαίδευση σε πεδία όπως η ρητορική, η λογική, η γλώσσα, η αισθητική, η ηθική, η πολιτική κ.ά. Το μάθημα αναφέρεται στις περί παιδείας απόψεις του Πλάτωνα, Αριστοτέλη, Στωικών, στις θέσεις βυζαντινών φιλοσόφων, όπως του Νικηφόρου Βλεμμύδη, του Θεόδωρου Μετοχίτη, του Θωμά Μάγιστρου κ.ά. Επίσης γίνεται λόγος για τα νεότερα εκπαιδευτικά συστήματα του Ρουσσώ, του Λοκ, του Νίτσε και του Ντίουι. Μεγάλη βαρύτητα δίνεται στις φιλοσοφικό-παιδαγωγικές απόψεις του Αριστοτέλη, του οποίου η σκέψη επηρεάζει τη σύγχρονη μορφή της διαβίου μάθησης. Στο επιλεγόμενο μάθημα οι φοιτητές αναλαμβάνουν να συνθέτουν εργασίες, προκειμένου να κατανοήσουν καλύτερα τις απόψεις των φιλοσόφων σε θέματα που σχετίζονται με τη φιλοσοφία της παιδείας. Επιπλέον, ασκούνται στο πεδίο της επιστημονικής έρευνας και ακόμη περισσότερο στο πως να συγγράφουν επιστημονικές εργασίες.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Δια ζώσης, πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου 100 ΩΡΕΣ
	Διαλέξεις	40
	Προετοιμασία για τις διαλέξεις	20
	Ατομική εργασία	40
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτές ή προφορικές εξετάσεις και μικρές ατομικές/ ομαδικές εργασίες που θα γίνονται στη διάρκεια του εξαμήνου	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Τριαντάρη-Μαρά, Σ. *Η συμβολή των λογίων της Τραπεζούντας στην εκπαίδευση των Παραδουνάβιων ηγεμονιών. Στοιχεία Πολιτικής, Ηθικής και Λογικής Φιλοσοφίας στα έργα του Γεώργιου Τραπεζούντιου Χρυσόγονου*. Θεσσαλονίκη: Ηρόδοτος, 2003.
 Τριαντάρη, Σ. *Ιστορία της Φιλοσοφίας. Από το τέλος του Μεσαίωνα στον 21ο αιώνα. Τόμος Β΄*. Θεσσαλονίκη: Αντ. Σταμούλης, 2005 (επανεκδοση 2014).
 Τριαντάρη, Σ. *Αριστοτέλης Περί Μέθης, Περί Αρετών και Κακιών, Περί Κόσμου. Φιλοσοφία και Εκπαίδευση*. Θεσσαλονίκη: Ζήτρος, 2006 (Επανεκδοση, 2011).
 Καραφύλλης, Γρ. *Κοινωνική Φιλοσοφία. Ζητήματα Κοινωνικής, Πολιτικής και Ηθικής Συγκρότησης*. Αθήνα: Gutenberg, 2011.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Τριαντάρη, Σ. «Αριστοτελική ρητορική στη διαβίου εκπαίδευση». *Διά-ΛΟΓΟΣ 3* (2013), 231-246.

Triantari, S. «The adoptions of prototypes in education of the wise in stoic Epictetus and the Byzantine Theodore Metochites». *Asian Journal of Humanities and Social Studies*, Vol. 3, Issue 01 (2015), 32-37.

Triantari, S. Sarimichailidou f. «The views of byzantine thinker Theodoros Metochites about the sorrow, and the instability of human life». *American Journal of Social Science*, vol. 4, n. 2 (2015), 288-293.

Τριαντάρη, Σ. «Στο επίκεντρο της νιτσεϊκής κριτικής η αντίληψη του Επίκτητου για την προαίρεση». Στα Πρακτικά Συνεδρίου με θέμα: *Nietzsche, Ζωή, Τέχνη, Ιστορία. Ένα αφιέρωμα στη φιλοσοφία του Friedrich Nietzsche* (Θεσσαλονίκη, 25/1/2013). Θεσσαλονίκη: 2013, 209-220.

0305E- Ιστορία της Φιλοσοφίας

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0305E	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΣΕ ΓΕΝΙΚΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΣΤΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Να μάθουν και να αναγνωρίσουν βασικά φιλοσοφικά ρεύματα και εκπροσώπους τους.

Να κατανοήσουν χρονικά και ιστορικά τη διαμόρφωση του ιδεολογικού πλαισίου από την Αρχαιότητα μέχρι τα νεότερα χρόνια.

Να κατανοήσουν έννοιες με τις οποίες ενασχολείται η φιλοσοφία, καθώς και να γνωρίσουν γνωστικά πεδία που περικλείονται στον ευρύτερο πλαίσιο της φιλοσοφίας.

Να κατανοήσουν τη σχέση της φιλοσοφίας με τις άλλες επιστήμες, όπως ανθρωπολογία, κοινωνιολογία παιδαγωγική, γλωσσολογία κ.ά.

Γενικές Ικανότητες

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αντιμέτωπη προβλημάτων και της τέχνης του να ζεις στην καθημερινότητα μέσα από τη φιλοσοφία και τη συμβουλευτική της μέθοδο, όπως αυτή αναδύεται από τις απόψεις των φιλοσόφων.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο εν λόγω μάθημα οι φοιτητές γνωρίζουν επαρκώς το γνωστικό και ερευνητικό αντικείμενο της εισαγωγής στη Φιλοσοφία. Συγκεκριμένα, δίνεται έμφαση στη σημασία της φιλοσοφίας, τη σχέση της με άλλες επιστήμες και τις περιόδους της με βάσει τα φιλοσοφικά ρεύματα. Επίσης, εξετάζονται θεωρίες και έννοιες της φιλοσοφίας. Σκοπός είναι να κατανοήσει ο φοιτητής την πορεία της φιλοσοφίας με αφετηρία τους Προσωκρατικούς και στη συνέχεια την Αρχαία (Ελληνιστική),

Βυζαντινή, τη νεοελληνική και ευρωπαϊκή φιλοσοφία μέχρι σήμερα. Στο πλαίσιο αυτό οι φοιτητές κατανοούν βασικά φιλοσοφικά ζητήματα σε θέματα παιδείας. Επιπλέον, στην ιστορικό-φιλοσοφική αυτή διαδρομή αποκτούν γνώσεις σε ποικίλα πεδία, όπως λογική, ρητορική, ηθική, αισθητική, πολιτική, μεταφυσική κ.ά. Στο τέλος του μαθήματος δίνονται σύντομες εργασίες τις οποίες εκπονούν οι φοιτητές που θέλουν να ασχοληθούν με φιλοσοφικά θέματα και τις παρουσιάζουν στο επόμενο κάθε φορά μάθημα.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Διδασκαλία δια ζώσης, πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Στην επικοινωνία με τους φοιτητές.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Χρήση υπολογιστή για παρουσίαση power point, διαλέξεις, γραπτές εργασίες, Διαλέξεις, μικρές ατομικές και ομαδικές εργασίες	100 ΩΡΕΣ
	Διαλέξεις	30
	Προετοιμασία για τις διαλέξεις	10
	Ατομική εργασία	10
	Φροντιστηριακές ασκήσεις	15
	Προετοιμασία για τις γραπτές εργασίες	20
	Επισκέψεις σε νηπιαγωγεία	15
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτές εξετάσεις και μικρές ατομικές/ ομαδικές εργασίες που θα γίνονται στη διάρκεια του εξαμήνου.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Τριαντάρη-Μαρά, Σ. *Ιστορία της φιλοσοφίας*. 2 τόμ. Θεσσαλονίκη: Αντ. Σταμούλη, 2005.
 Triantari-Mara, S. *The Contribution of Greek Spirit in the spread of European Idea. Η συμβολή του Ελληνικού πνεύματος στην εξάπλωση της Ευρωπαϊκής ιδέας*. Θεσσαλονίκη : Αντ. Σταμούλης, 2005.
 Τριαντάρη, Σ. Α. Το πορτρέτο του Φιλοσόφου κατά τον Επίκτητο ως βάση της Φιλοσοφικής Συμβουλευτικής. Θεσσαλονίκη: Αντων. Σταμούλης, 2012.
 Τριαντάρη, Σ. Α. *Αριστοτέλης Ρητορική εις Αλέξανδρον, Προτρεπτικός προς Θεμίσωνα. Ρητορική και Φιλοσοφία*. Θεσσαλονίκη: Ζήτρος, 2012.
 Τριαντάρη, Σ. *Επίκτητος Εγχειρίδιον. Η τέχνη του βίου: Ο φιλοσοφημένος βίος του πολιτικού*. Θεσσαλονίκη: Ζήτρος, 2015.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Triantari, S. «Der Phantasia-Begriff bei Nikephoros Gregoras», *Byzantion* 68 (2003), 162-171.
 Triantari, S. «Plethon's views on rhetorician's education: "Brief interpretation of the parts of Rhetoric», *Skepsis* (2009), 287-297.
 Τριαντάρη, Σ. «Φιλοσοφική Συμβουλευτική για γονείς ατόμων με αναπηρίες». *Νέα Παιδεία* (2013), τχ. 148, 61-72.
 Triantari, S. «The aesthetic dimension of rhetoric according to Friedrich Nietzsche and implications in education». *Menon: Journal of Educational Research* 3, (2014), 105-112.
 Triantari, S. «Stoicism and Byzantine Philosophy: Prohairesis in Epictetus and Nicephorus Blemmydes». *Bochumer Philosophisches Jahrbuch*, τχ. 17 (2014), 85-98.

0400 Ψυχολογία και ψυχολογικές προϋποθέσεις της αγωγής

**0403Ε - Ψυχολογία Κινήτρων
ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική Σχολή
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0403Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΚΙΝΗΤΡΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικής Επιλογής.		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	οχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι, Αγγλική		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές αναμένεται να κατανοήσουν βασικές έννοιες των κινήτρων στην εκπαίδευση, πώς τα κίνητρα των νηπίων εκδηλώνονται αλλά και επηρεάζονται από το πλαίσιο στο νηπιαγωγείο. Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές ακόμη αναμένεται να αποκτήσουν δεξιότητες αναζήτησης της βιβλιογραφίας, σύνθεσης των πληροφοριών και εφαρμογή της γνώσης στο περιβάλλον του νηπιαγωγείου. Προσδοκείται ότι οι φοιτήτριες και οι φοιτητές διεξάγουν στοιχειώδη έρευνα, και είναι ικανοί να αναπτύξουν πρόγραμμα κινήτρων μάθησης.

Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ορισμός, είδη κινήτρων και μέθοδοι μελέτης των κινήτρων. Φυσιολογική και βιολογική βάση των κινήτρων. Θεωρίες κινήτρων: Ψυχαναλυτική, ανθρωπιστική, διέγερσης / άριστου επιπέδου, συμπεριφορική, κινήτρου επίτευξης, γνωστικές (γνωστικής συνέπειας, αιτιολογικού προσδιορισμού, πεδίου του Lewin). Ο εαυτός ως πηγή κινήτρου: ορισμός και εκφάνσεις της έννοιας του εαυτού και η σχέση της έννοιας του εαυτού με τη σχολική επίτευξη και την ψυχική υγεία. Εφαρμογές των θεωριών των κινήτρων στην εκπαίδευση: Ανάπτυξη και ενεργοποίηση των κινήτρων στο σχολείο.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος:ΝΑΙ, ΟΠΟΤΕ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ Ή / ΚΑΙ ΥΠΑΡΧΕΙ ΕΠΑΡΚΕΙΑ ΣΤΟΝ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟ. Χρήση μαθησιακών βοηθημάτων βασισμένων σε ΤΠΕ:ΝΑΙ, ΟΠΟΤΕ ΥΠΑΡΧΕΙ ΕΠΑΡΚΕΙΑ ΣΤΟΝ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟ. Χρήση ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών:ΝΑΙ, ΧΡΗΣΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ Χρήση ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών:ΝΑΙ, ΧΡΗΣΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ Χρήση ΤΠΕ στην επικοινωνία με τους φοιτητές:ΜΕΡΙΚΕΣ ΦΟΡΕΣ ΜΕ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
	Διαλέξεις	26	
	Συγγραφή ατομικής εργασίας και παρουσίαση	14	
	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	10	
	ομαδική εργασία	25	

	Αυτοτελής μελέτη	25
	Σύνολο Μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	1. Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου. 2. Πρόοδος. 3. Κατ'οίκον εργασία. 4. Προφορική παρουσίαση εργασίας. 5. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας. 6. Λήψη από τους φοιτητές συστηματικών σχολίων στο μέσον του εξαμήνου. 7. Διασφάλιση διαφάνεια στην αξιολόγηση της επιδοσης των φοιτητών:α) ΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΝΟΝΤΑΙ ΚΑΙ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΤΟΥ ΕΞΑΜΗΝΟΥ, (β) Η ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΑΝΑΚΟΙΝΩΝΕΤΑΙ ΤΑΥΤΟΧΡΟΝΩΣ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ ΣΤΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ*-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:*

Κωσταρίδου - Ευκλείδη, Α. (2012). Ψυχολογία κινήτρων. Αθήνα: Πεδίο.

Pintrich, P. R., & Schunk, D. H. (2002). Motivation in education: Theory, research and applications. 2nd ed. New Jersey: Prentice Hall.

- (2010) Τα κίνητρα στην εκπαίδευση (ΜΕΑΦΡΑΣΗ: ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΚΟΥΛΕΝΤΙΑΝΟΥ). Αθήνα: GUTENBERG

Sansone, C. & Harackiewicz, M. J. (2002) Intrinsic and extrinsic motivation. Oxford: Elsevier. Wigfield, A. & Eccles, J. S. (2002). Development of achievement motivation. Oxford: Elsevier. Zimmerman, B. J. & Schunk, D. H. (2001). Self-regulated learning and academic achievement. Theoretical perspectives. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Ψυχολογία, Το Περιοδικό της Ψυχολογικής Εταιρείας Βορείου Ελλάδος, Psychology, Motivation, Educational Psychology, Παιδαγωγική Επιθεώρηση

0404Ε - Εκπαιδευτική Ψυχολογία & Στοιχεία Εξελικτικής Ψυχολογίας**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική Σχολή		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0404Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΞΕΛΙΚΤΙΚΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικής Επιλογής.		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (Αγγλική γλώσσα)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές αναμένεται να κατανοήσουν βασικές έννοιες της εκπαιδευτικής ψυχολογίας και της ανάπτυξης του ατόμου με έμφαση στη

νηπιακή ηλικία. Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές ακόμη αναμένεται να αποκτήσουν δεξιότητες αναζήτησης της βιβλιογραφίας, σύνθεσης των πληροφοριών και εφαρμογή της γνώσης στο περιβάλλον του νηπιαγωγείου. Προσδοκάται ότι οι φοιτήτριες και φοιτητές είναι ικανοί να αξιοποιήσουν συνθετικά και κριτικά την αντίστοιχη με το θέμα βιβλιογραφία και να αναπτύξουν δραστηριότητες που συμβάλλουν στην ομαλή ανάπτυξη του νηπίου.

Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Μέρος Α: Ορισμός, αντικείμενο και μέθοδοι έρευνας της εκπαιδευτικής ψυχολογίας. Νοημοσύνη. Νοημοσύνη και δημιουργικότητα. Νοημοσύνη και γνωστική ανάπτυξη. Θεωρίες μάθησης. Η σχολική τάξη ως σύστημα: Σχέσεις, ρόλοι, συναισθήματα και συμπεριφορά. Η σημασία του σχολείου στην έννοια του εαυτού του νηπίου. Μέρος Β: Ορισμός, αντικείμενο και μέθοδοι έρευνας της εξελικτικής ψυχολογίας. Κλασικές και σύγχρονες θεωρίες της ανάπτυξης του ατόμου. Κληρονομικότητα και Περιβάλλον. Αντιληπτικο-κινητική ανάπτυξη. Γνωστική ανάπτυξη. Η σκέψη στη νηπιακή ηλικία. Αναφορές στην κοινωνική ανάπτυξη. Η σημασία του σχολείου στην ανάπτυξη του νηπίου.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος:ΝΑΙ, ΟΠΟΤΕ ΕΙΝΑΙ ΑΝΑΓΚΗ, ΚΑΙ ΚΥΡΙΩΣ ΑΞΙΟΠΟΙΕΙΤΑΙ Ως ΒΟΗΘΗΜΑ - ΣΥΝΟΨΗ Χρήση μαθησιακών βοηθημάτων βασισμένων σε ΤΠΕ:ΝΑΙ, ΟΠΟΤΕ ΥΠΑΡΧΕΙ ΕΠΑΡΚΕΙΑ ΣΤΟΝ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟ. Χρήση ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών:ΟΧΙ Χρήση ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών:ΟΧΙ Χρήση ΤΠΕ στην επικοινωνία με τους φοιτητές:ΝΑΙ ΜΕΡΙΚΕΣ ΦΟΡΕΣ ΜΕ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	25
	Συγγραφή ατομικής εργασίας	10
	Ανάλυση περιπτώσεων και συζήτηση σε ομάδες	10
	Ομαδική γραπτή εργασία και παρουσίαση	20
	Αυτοτελής μελέτη	25
	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	10
	Σύνολο Μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	1. Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου. 2. Κατ'οίκον εργασία. 3. Προφορική παρουσίαση εργασίας. 4. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας. 5. Λήψη από τους φοιτητές συστηματικών σχολίων στο μέσον του εξαμήνου. 6. Διασφάλιση διαφάνεια στην αξιολόγηση της επιδοσης των φοιτητών:(α) ΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΝΟΝΤΑΙ ΚΑΙ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΤΟΥ ΕΞΑΜΗΝΟΥ, (β) Η ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΑΝΑΚΟΙΝΩΝΕΤΑΙ ΤΑΥΤΟΧΡΟΝΩΣ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ ΣΤΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Elliott, S. N., Kratochwill, T. R., Cook, J. L., & Travers J. F. (Μετάφραση: Μ. Σολμάν, Φ.Καλύβα, Επιμέλεια: Α. Λεονταρή, Ε. Συγκολλίτου) (2008). Εκπαιδευτική Ψυχολογία: Αποτελεσματική Διδασκαλία, Αποτελεσματική Μάθηση. Αθήνα: Gutenberg.

Cole, M. & Cole, S. R. (2002). Η ανάπτυξη των παιδιών. Η αρχή της ζωής: Εγκυμοσύνη, τοκετός, βρεφική ηλικία. Τόμ. 1. 2η έκδ. Αθήνα: Δαρδανός.

Cole, M. & Cole, S. R. (2002). Η ανάπτυξη των παιδιών. Γνωστική και ψυχοκοινωνική ανάπτυξη κατά τη νηπιακή και μέση παιδική ηλικία. Τόμ. 2. 2η έκδ. Αθήνα: Δαρδανός.

McCartney, K. & Phillips, D. (2005). Handbook of early childhood development. Oxford: Blackwell.

Siegler, R., S. (1998). Children's thinking. N.Y: Prentice- Hall, Inc. (2005). Πώς σκέφτονται τα παιδιά (Μετάφραση: Ζ. Κουλεντιανού, Επιμέλεια: Σ. Βοσνιάδου). Αθήνα: Gutenberg.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:
Ψυχολογία, Educational Psychology, Developmental Psychology

0405E - Εφαρμογές της Γνωστικής Ψυχολογίας στην Εκπαίδευση

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική Σχολή		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0405E	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	7ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΗΣ ΓΝΩΣΤΙΚΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικής Επιλογής, Επιστημονικής Περιοχής, Κορμού.		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (Αγγλική γλώσσα)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Εξοικείωση των φοιτητριών/των με σύγχρονα θέματα θεωρίας και έρευνας από το χώρο της Γνωστικής και της Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας για τη μάθηση, την ανάπτυξη της σκέψης, και τη διδασκαλία, με έμφαση στη σύνδεση της βασικής έρευνας στην Ψυχολογία με την εκπαιδευτική πράξη. Οι φοιτήτριά /τες να αποκτήσουν δεξιότητες αναζήτησης της βιβλιογραφίας, σύνθεσης των πληροφοριών και εφαρμογή της γνώσης στο περιβάλλον του νηπιαγωγείου, με θέματα από το περιεχόμενο του μαθήματος. Προσδοκείται ότι οι φοιτήτριά και οι φοιτητές διεξάγουν στοιχειώδη έρευνα, και είναι ικανοί να αναπτύξουν πρόγραμμα κινήτρων μάθησης. Μεταγνωστικές διεργασίες και αυτο-ρύθμιση, Σκέψη και Λύση προβλημάτων, Προσοχή μαθησιακές δεξιότητες, Γνώση και η οργάνωσή της, Γνωστικές παρεμβάσεις για την ανάπτυξη της σκέψης, Γνωστική ανάπτυξη των νηπίων, κίνητρα και σχολική επίτευξη.

Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Άσκηση κριτικώς

έριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης Σχεδιασμό και υλοποίηση στοιχειώδους έρευνας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Προεπιλεγμένη βιβλιογραφία και προτεινόμενη ή ανακύπτουσα βιβλιογραφία που αφορούν θέματα όπως: Γνώση και η οργάνωσή της, Γνωστικές παρεμβάσεις για την ανάπτυξη της σκέψης, Σχέσεις νηπιαγωγών – νηπίων, Γνωστική ανάπτυξη των νηπίων και σχολική επίτευξη, Γνωστικές λειτουργίες που εμπλέκονται στη γραφή και ανάγνωση, και Κατηγοριοποίηση.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος:ΝΑΙ, ΟΠΟΤΕ ΕΙΝΑΙ ΑΝΑΓΚΗ, ΚΑΙ ΚΥΡΙΩΣ ΑΞΙΟΠΟΙΕΙΤΑΙ Ως ΒΟΗΘΗΜΑ - ΣΥΝΟΨΗ Χρήση μαθησιακών βοηθημάτων βασισμένων σε ΤΠΕ:ΝΑΙ, ΟΠΟΤΕ ΥΠΑΡΧΕΙ ΕΠΑΡΚΕΙΑ ΣΤΟΝ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟ. Χρήση ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών:ΟΧΙ Χρήση ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών:ΟΧΙ Χρήση ΤΠΕ στην επικοινωνία με τους φοιτητές:ΝΑΙ ΜΕΡΙΚΕΣ ΦΟΡΕΣ ΜΕ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	25
	Συγγραφή ατομικής εργασίας	10
	Ανάλυση περιπτώσεων και συζήτηση σε ομάδες	10
	Ομαδική γραπτή εργασία και παρουσίαση	20
	Αυτοτελής μελέτη	25
	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	10
	Σύνολο Μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	1. Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου. 2. Κατ'οίκον εργασία. 3. Προφορική παρουσίαση εργασίας. 4. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας. 5. Λήψη από τους φοιτητές συστηματικών σχολίων στο μέσον του εξαμήνου. 6. Διασφάλιση διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών: (α) ΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΝΟΝΤΑΙ ΚΑΙ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΤΟΥ ΕΞΑΜΗΝΟΥ, (β) Η ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΑΝΑΚΟΙΝΩΝΕΤΑΙ ΤΑΥΤΟΧΡΟΝΩΣ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ ΣΤΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Banyard, P, & Hayes, N. (1999). Thinking and Problem solving. London: The British Psychological Society
 Esgate, A., Groome, D., Heathcote, D, Kemp, R., Maguire, M. & Read, C. (2004). An introduction to applied cognitive psychology. London: Psychology press.
 Κωσταρίδου-Ευκλείδη, Α. (2005). Μεταγνωστικές διεργασίες και αυτο-ρύθμιση. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
 Κωσταρίδου-Ευκλείδη, Α. (2012). Ψυχολογία της σκέψης. Αθήνα: Πεδίο.
 Oates, J. & Grayson, A. (2004). Cognitive and language development in children. Oxford: Blackwell.
 Pickering, S. J. (2005). Working memory and education. Oxford: Elsevier.
 Siegler, R., S. (1998). Children's thinking. N.Y: Prentice- Hall, Inc.
 - (2005). Πώς σκέφτονται τα παιδιά (Μετάφραση: Ζ. Κουλεντιανού, Επιμέλεια: Σ. Βοσνιάδου). Αθήνα: Gutenberg.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Ψυχολογία, Cognitive psychology, Developmental psychology

0406Ε - Η Μελέτη της Εκπαίδευσης στην Κοινωνική Ψυχολογία**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0406Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η μελέτη της εκπαίδευσης στην κοινωνική ψυχολογία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικότητας		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι φοιτητές/τριες θα αποκτήσουν θεωρητικό και ερευνητικό υπόβαθρο στην κοινωνική ψυχολογία της εκπαίδευσης

Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
Ερευνητική ηθική

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στόχοι του μαθήματος είναι, πρώτα, να παρουσιάσει τις κυριότερες παραδόσεις της εκπαιδευτικής κοινωνικοψυχολογικής έρευνας, και δεύτερο, να συνδέσει την έρευνα αυτή ως μορφή εφαρμοσμένης κοινωνικής ψυχολογίας με την εκπαιδευτική έρευνα δράσης. Η παρουσίαση οργανώνεται στις εξής θεματικές ενότητες: απόδοση αιτίας/ευθύνης σχετικά με τη σχολική επίδοση, αυτο-εκπληρούμενη προφητεία και σχολική επίδοση, αυτο-αντίληψη της επίδοσης, κοινωνική αλληλεπίδραση και επικοινωνία στη σχολική τάξη, συνεργασία, ανταγωνισμός, σύγκρουση και επίλυση των συγκρούσεων στην ομαδική εργασία, και στερεότυπα, προκατάληψη και κοινωνική ταυτότητα στη διαχείριση της πολιτισμικής διαφοράς στην εκπαίδευση (σύνδεση με τη διαπολιτισμική εκπαίδευση και την εκπαίδευση για την ειρήνη). Τέλος, επιδιώκεται η ανάπτυξη μιας αναστοχαστικής οπτικής σε σχέση με τον τρόπο που η κοινωνικοψυχολογική γνώση κατανοεί την εκπαίδευση σε σύγκριση με τις άλλες κοινωνικές επιστήμες.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Διαλέξεις στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση ηλεκτρονικών περιοδικών	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26

	Ασκήσεις Πράξης που εστιάζουν στην εφαρμογή μεθοδολογιών και ανάλυση μελετών περίπτωσης σε μικρότερες ομάδες φοιτητών	11
	Ομαδική Εργασία σε μελέτη περίπτωσης. Εκπόνηση σχεδίων διαχείρισης έργου	20
	Μικρές ατομικές εργασίες εξάσκησης	10
	Αυτοτελής Μελέτη	33
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτές εξετάσεις (60%), ατομική γραπτή εργασία (30%) και παρουσίασή της στην τάξη (10%). Κριτήρια: ακριβής και σαφής χρήση του ακαδημαϊκού λόγου στα οποία εξασκούνται στην τάξη	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Πουρκός, Μ. & Δαφέρμος, Μ. (2010) *Η ποιοτική έρευνα στην ψυχολογία και την εκπαίδευση*. Αθήνα: Μοτίβο.

Πυργιωτάκης, Ι. & Θεοφιλίδη, Χρ. (2015) *Ερευνητική μεθοδολογία στις κοινωνικές επιστήμες και στην εκπαίδευση*. Αθήνα: Πεδίο.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

International Journal of Qualitative Research in Education

Journal of Community & Applied Social Psychology

Journal of Social Issues

Social Psychology of Education

0407Ε - Η Μελέτη του Πολιτισμού στην Κοινωνική Ψυχολογία**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0407Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Z
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η μελέτη του πολιτισμού στην κοινωνική ψυχολογία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικότητας		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι φοιτητές/τριες θα αποκτήσουν θεωρητικό και ερευνητικό υπόβαθρο σε κοινωνικοψυχολογικές παραδόσεις έρευνας με επικέντρωση στον πολιτισμό

Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.

Ερευνητική ηθική

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα στοχεύει να παρουσιάσει τις κυριότερες ερευνητικές παραδόσεις της κοινωνικοψυχολογικής μελέτης του πολιτισμού και τους τρόπους με τους οποίους αυτές σχετίζονται με ερευνητικές παραδόσεις στις άλλες κοινωνικές επιστήμες, ιδιαίτερα στην πολιτισμική/κοινωνική ανθρωπολογία και την κοινωνιολογία του πολιτισμού. Επικεντρώνεται σε θέματα όπως: το δίλημμα οικουμενικότητα-ιδιαιτερότητα στην κατανόηση του πολιτισμού, τις μεθόδους έρευνας, τα κυριότερα επιμέρους ερευνητικά πεδία (αντίληψη του εαυτού, καθημερινή γνώση, κοινωνική συμπεριφορά, διαπολιτισμική επικοινωνία-αλληλεπίδραση-επαφή, διαπροσωπικές σχέσεις, διομαδικές σχέσεις), τη σχέση ανάμεσα στον πολιτισμό, το ρατσισμό και τον εθνικισμό, την πολιτισμική ταυτότητα και τη μετανάστευση. Τέλος, επιχειρεί να συνδέσει την κοινωνικοψυχολογική γνώση που παράγεται σε σχέση με τις ποικίλες όψεις του πολιτισμού με παρεμβάσεις στην εκπαίδευση, όπως στην εκπαίδευση των παιδιών μεταναστών και μειονοτήτων.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Διαλέξεις στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση ηλεκτρονικών περιοδικών	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26
	Ασκήσεις Πράξης που εστιάζουν στην εφαρμογή μεθοδολογιών και ανάλυση μελετών περίπτωσης σε μικρότερες ομάδες φοιτητών	11
	Ομαδική Εργασία σε μελέτη περίπτωσης. Εκπόνηση σχεδίων διαχείρισης έργου	20
	Μικρές ατομικές εργασίες εξάσκησης	10
	Αυτοτελής Μελέτη	33
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτές εξετάσεις (60%), ατομική γραπτή εργασία (30%) και παρουσίασή της στην τάξη (10%). Κριτήρια: ακριβής και σαφής χρήση του ακαδημαϊκού λόγου στα οποία εξασκούνται στην τάξη	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Smith, P. (2006) *Πολιτισμική θεωρία: Μια εισαγωγή*. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.Segall, M.H., Dasen, P.R., Berry, J.W. & Poortinga, Y.H. (1990/1993) *Διαπολιτισμική ψυχολογία: Η μελέτη της ανθρώπινης συμπεριφοράς σε παγκόσμιο οικολογικό πολιτιστικό πλαίσιο*. Μετφρ. Μ. Τερζίδου. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Χρυσόχοου, Ξ. (2005) Πολυπολιτισμική πραγματικότητα: Κοινωνικοψυχολογικοί προσδιορισμοί της πολιτισμικής ταυτότητας. Μετφρ. Φ. Λέκκα. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Cultural Dynamics

Culture & Psychology

Journal of Cross-Cultural Psychology

Theory Culture & Society

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0407Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Z
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η μελέτη του λόγου στην κοινωνική ψυχολογία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικότητας		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι φοιτητές/τριες θα αποκτήσουν θεωρητικό και ερευνητικό υπόβαθρο στην κοινωνική ψυχολογία του λόγου

Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
Ερευνητική ηθική

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στόχος του μαθήματος είναι να παρουσιάσει μερικές από τις κυριότερες ερευνητικές παραδόσεις της κοινωνικής ψυχολογίας του λόγου που αναπτύσσονται στο πλαίσιο της θεωρίας της κοινωνικής κατασκευής (κοινωνικός κονστρουξιονισμός) και του μεταδομισμού. Εξετάζονται θεμελιώδη θεωρητικά και μεθοδολογικά ζητήματα καθώς και μοντέλα ανάλυσης λόγου σε συνδυασμό με ερευνητικά θέματα όπως ο ρατσιστικός λόγος, η εθνική ταυτότητα ως λόγος, ο λόγος της σχολικής τάξης και ο λόγος του αναλυτικού προγράμματος και των σχολικών βιβλίων, ο ψυχολογικός λόγος για την παιδική ηλικία και την ανάπτυξη και η χρήση του στην εκπαίδευση. Τέλος, επιδιώκεται η διερεύνηση της δυνατότητας που δίνουν οι οπτικές της κοινωνικής ψυχολογίας του λόγου για αναστοχασμό σε σχέση τόσο με την ίδια την επιστημονική γνώση όσο και σε σχέση με τη χρήση της σε θεσμοθετημένα πλαίσια, ιδιαίτερα στην εκπαίδευση.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Διαλέξεις στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση ηλεκτρονικών περιοδικών	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26
	Ασκήσεις Πράξης που εστιάζουν στην εφαρμογή μεθοδολογιών και ανάλυση μελετών περίπτωσης σε μικρότερες ομάδες φοιτητών	11
	Ομαδική Εργασία σε μελέτη περίπτωσης. Εκπόνηση σχεδίων διαχείρισης έργου	20
	Μικρές ατομικές εργασίες εξάσκησης	10
	Αυτοτελής Μελέτη	33
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτές εξετάσεις (60%), ατομική γραπτή εργασία (30%) και παρουσίασή της στην τάξη (10%). Κριτήρια: ακριβής	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Μποζατζής, Ν. & Δραγώνα, Θ. (2011) *Κοινωνική ψυχολογία: Η στρόφη στο λόγο*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Potter, J. & Wetherell, M. (2009) *Λόγος και κοινωνική ψυχολογία: Πέρα από τις στάσεις και τη συμπεριφορά*. Μετφρ. Αυγήτα, Ε. & Τσονίδης, Α. Αθήνα: Μεταίχμιο.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Discourse & Communication

Discourse & Society

Discourse Processes

Journal of Language & Social psychology

Journal of Pragmatics

Qualitative Research in Psychology

Research on Language & Social Interaction

Social Psychology Quarterly

0500 Κοινωνικές επιστήμες και έρευνα στην εκπαίδευση**0507Ε - Κοινωνιολογία των Πολιτισμικών Πρακτικών****ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0507Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κοινωνιολογία των πολιτισμικών πρακτικών		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικού υπόβαθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Το μάθημα αποτελεί το μάθημα ειδικού υπόβαθρου με στόχο την ανάδειξη της κοινωνιολογικής ανάλυσης στο πεδίο του πολιτισμού και ειδικότερα στις πρακτικές που το συνοδεύουν. Η ύλη του μαθήματος στοχεύει στην εισαγωγή των φοιτητών σε βασικές έννοιες όπως η κοινωνικοποίηση, οι κοινωνικοί θεσμοί, οι μορφές συλλογικής συνείδησης, οι πολιτισμικές αναπαραστάσεις, οι μορφές ιδεολογίας, ο ρόλος της τέχνης στην κοινωνία, η μαζική κουλτούρα, ο ρόλος της τέχνης στην παγκοσμιοποίηση, οι πολιτιστικές βιομηχανίες κ.α. Επίσης αναφέρεται στα εργαλεία κοινωνιολογικής ανάλυσης του πολιτισμού με στόχο τις πρακτικές που συνθέτουν το φαινόμενο με στόχο την ενδελεχή ανάλυση και εμβάθυνση συγκεκριμένων πρακτικών. Ειδικότερα δίνεται έμφαση στην κοινωνιολογική ερμηνεία και ανάλυση πρακτικών όπως ενυπάρχουν σε πεδία όπως η μουσική, η λογοτεχνία, ο κινηματογράφος, η τηλεόραση κ.α. Ειδικότερα, με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

- γνωρίζει τα βασικά και κρίσιμα χαρακτηριστικά των εννοιών που συνθέτουν το πλαίσιο της κοινωνιολογίας και ειδικότερα της κοινωνιολογίας του πολιτισμού
- γνωρίζει τα βασικά εργαλεία ανάλυσης και μεθοδολογίας της κοινωνιολογίας του πολιτισμού
- κατανοεί τους βασικούς όρους ανάλυσης της κοινωνιολογίας σε σχέση με τον πολιτισμό και τις πρακτικές που τον συνοδεύουν
- χρησιμοποιεί τα μεθοδολογικά εργαλεία ανάλυσης των πολιτισμικών πρακτικών
- κατανοεί τους συσχετισμούς δύναμης που διαμορφώνουν το ρόλο των πολιτισμικών πρακτικών
- ερμηνεύει το ρόλο και τη λειτουργία των πολιτισμικών πρακτικών στο σύγχρονο κοινωνικό γίγνεσθαι
- μπορεί να χρησιμοποιήσει τα εργαλεία της κοινωνιολογικής σκέψης και ανάλυσης στην εφαρμοσμένη κοινωνιολογική έρευνα και καθημερινή πολιτισμική πράξη
- να «διαβάζει» με κριτικό πνεύμα τις μορφές πολιτισμικής έκφρασης και δημιουργίας

Γενικές Ικανότητες

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και κριτικής σκέψης, επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας σε επίπεδο εκπαιδευτικής πράξης, ικανότητας αυτόνομης και συνεργατικής εργασίας σε δυναμικό και πολυπολιτισμικό περιβάλλον.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Βασικές έννοιες και εργαλεία της κοινωνιολογίας
- Κουλτούρα και Πολιτισμός: κοινωνιολογική ανάλυση πρακτικών
- Τέχνη και Κοινωνία
- Μαζική Κοινωνία και Πολιτιστικές Βιομηχανίες
- Μορφές Μαζικής Κουλτούρας
- Πολιτισμικές πρακτικές και Μαζική Κουλτούρα
- Αισθητική, Αλλοτρίωση, Ιδεολογία
- Κιτς και κοινωνία
- Πολιτισμός και Αγορά

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση ΤΠΕ στην επικοινωνία με τους φοιτητές / χρήση ΤΠΕ στις παραδόσεις των μαθημάτων	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	30
	Μελέτη και ανάλυση της βιβλιογραφίας	30
	Σεμινάρια	30
	Εργαστήριο/μελέτες περίπτωσης	10
	Σύνολο	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων : κριτική ανάλυση ερωτήσεων οι οποίες απαιτούν συνθετική, συνδυαστική και ερμηνευτική αντιμετώπιση Γραπτή Εργασία : έρευνα και ανάλυση πάνω σε συγκεκριμένο πρόβλημα το οποίο αντιμετωπίζεται ως μελέτη περίπτωσης με στόχο τη χρήση και αξιοποίηση της κοινωνιολογικής μεθόδου Δημόσια Παρουσίαση: παρουσίαση ανάλυσης και ερμηνείας μιας μελέτης περίπτωσης από το χώρο της τέχνης και του πολιτισμού	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Said, E. (1997) *Ιμπεριαλισμός και Κουλτούρα*, (μτφ. Φ. Τερζάκης), Αθήνα: Νεφέλη
- Adorno, Th. & Horkheimer, M. (1984) "Η βιομηχανία της κουλτούρας : Ο Διαφωτισμός ως εξαπάτηση των μαζών" στο Αντόρνο,
- Λόβενταλ κ.α *Τέχνη και μαζική κουλτούρα*, (μετφ. Ζ. Σαρίκας), Αθήνα: Ύψιλον
- Goldschmidt, W. (1990) *The Human Career: The Self in the Symbolic World*, Oxford: Basil Blackwell
- Smith, P. (2006) *Πολιτισμική Θεωρία*, (Εισαγωγή: Ν. Μπουμπάρης), Αθήνα: Κριτική
- Cuche, D. (2001) *Η έννοια της κουλτούρας στις κοινωνικές επιστήμες*, (μτφ. Φ. Σιατίτσας), Αθήνα: Τυπωθήτω
- Elias, N. (1997). *Η Εξέλιξη του Πολιτισμού*, (μτφρ. Έ. Βαϊκούση) (τ. Α & Β). Αθήνα: Νεφέλη.
- Cohen, J. (1960). A coefficient of agreement for nominal scales. *Educational and Psychological Measurement*, 20(1), 37-46.
- Φίλιας, Β.(2000 -1) *Κοινωνιολογία του πολιτισμού*, τόμ. Ι και ΙΙ, ΙΙΙ Αθήνα: Παπαζήσης

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική Σχολή		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0511E	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικού Υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΑ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**Μαθησιακά Αποτελέσματα**

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:
Κατανοούν τον όρο της πολιτικής κουλτούρας και τη σχέση της με τις δομές του εθνικού πολιτικού συστήματος και του διεθνούς πολιτικού περιβάλλοντος.
Εντάσσουν την εκπαίδευση μέσα στην εξελισσόμενη πολιτική κουλτούρα, η οποία αναμορφώνεται σε στενή σχέση με την ιδεολογική εξέλιξη, την πολιτισμική διαφοροποίηση και την αναπτυσσόμενη κοινωνική δυναμική.

Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εξετάζεται η διαμόρφωση της εκπαιδευτικής πολιτικής μέσα στο πλαίσιο της πολιτικής κουλτούρας, όπως αυτή εκφράζεται με τις στάσεις και συμπεριφορές των δρώντων υποκειμένων σε συνάφεια με τη δομή του πολιτικού συστήματος. Αναλύεται το ζήτημα των κοινωνικο-εκπαιδευτικών ανισοτήτων σε συνάρτηση με το πολιτικό πεδίο διαμόρφωσης και αναπαραγωγής τους. Μελετώνται ερμηνευτικά σχήματα εκπαιδευτικής πολιτικής με βάση τη σχέση πολιτική κουλτούρα-ιδεολογία-εκπαίδευση.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση ΤΠΕ στην επικοινωνία με τους φοιτητές / χρήση ΤΠΕ στις παραδόσεις των μαθημάτων		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
	Διαλέξεις	56 ώρες	
	Σεμινάρια	3 ώρες	

	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	10 ώρες
	Φροντιστήριο	3 ώρες
	Διαδραστική διδασκαλία	6 ώρες
	Εκπόνηση μελέτης (project)	3 ώρες
	Συγγραφή εργασίας / εργασιών	10 ώρες
	Διαθεματική σύνδεση της πολιτικής κουλτούρας με γενικότερα θέματα κουλτούρας και πολιτικής	6 ώρες
	Μελέτη εφημερίδων περιοδικών για μια σύγχρονη προσέγγιση κοινωνικών πολιτικών και οικονομικών προσανατολισμών	6 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου. 2. Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου. 3. Πρόοδος. 4. Κατ'οίκον εργασία. 5. Προφορική παρουσίαση εργασίας. 6. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας. 7. Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις. 8. Παρακολούθηση φοιτητών κατά την εκτέλεση εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων. 9. Λήψη από τους φοιτητές συστηματικών σχολίων στο μέσον του εξαμήνου. 10. Διασφάλιση διαφάνεια στην αξιολόγηση της επιδοσης των φοιτητών: 	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Τσιάκαλος Γ. (1999) Ανθρώπινη αξιοπρέπεια και κοινωνικός αποκλεισμός-εκπαιδευτική πολιτική στην Ευρώπη. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα

Bourdieu, P. (1990) Κληρονόμοι .Οι φοιτητές και η κουλτούρα. Αθήνα: Καρδαμίτσα

Arnot M.(2004) Διαδικασίες αναπαραγωγής του φύλου(εκπαιδευτική θεωρία και φεμινιστικές πολιτικές).Αθήνα: Μεταίχμιο

Suarez-Orozco, M. & Qin-Hilliard, D. (2004). Globalization: Culture and Education in the New Millennium. California: University of California Press

McLaren, P. (1999). Schooling as a Ritual Performance: Towards a Political Economy of Educational Symbols and Gestures.USA: Rowman & Littlefield Publishers

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Journal of Education Policy, Routledge International Journal of Politics, Culture, and Society

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0516Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ζ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Δια Βίου μάθηση και κοινωνία: θεσμοί, συστήματα και πολιτικές		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικού υπόβαθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Το μάθημα αποτελεί το ειδικό μάθημα υπόβαθρου με σκοπό την εμπάθунση σε έννοιες της ΔΒΜ σε σχέση με τον κοινωνικό της προσανατολισμό. Ειδικότερα αποσκοπεί στην ανάδειξη εννοιών όπως η ΔΒΜ, η εκπαίδευση ενηλίκων, η τυπική, μη τυπική εκπαίδευση, η άτυπη μάθηση, η αρχική και συνεχιζόμενη κατάρτιση, τα πλαίσια προσόντων κ.α. Ειδικότερα δίνεται έμφαση σε σύγχρονα εργαλεία της ευρωπαϊκής εκπαιδευτικής πολιτικής (ECVET, ECTS, Europass, EQAVET, NQF, EQF κ.α) με στόχο την κατανόηση του πεδίου της εκπαιδευτικής πολιτικής μέσα από το πρίσμα της ΔΒΜ. Επιπροσθέτως το μάθημα αποσκοπεί στην εμπάθунση σε θέματα που άπτονται του πεδίου της ΔΒΜ σε σχέση με τους θεσμούς, τα συστήματα και τις πολιτικές που εφαρμόζονται στην Ελλάδα και διεθνώς με στόχο την κοινωνική και πολιτισμική τους διάσταση αλλά και το συσχετισμό με τη σφαίρα της απασχόλησης και της επαγγελματικής κινητικότητας. Ειδικότερα, με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

- γνωρίζει τα βασικά και κρίσιμα χαρακτηριστικά των εννοιών που συνθέτουν το πλαίσιο των πολιτικών για τη ΔΒΜ στην Ελλάδα και την Ευρώπη
- γνωρίζει τα βασικά εργαλεία ανάλυσης και μεθοδολογίας της κοινωνιολογικής ανάλυσης σε σχέση με τη ΔΒΜ
- κατανοεί τα βασικά εργαλεία της ευρωπαϊκής εκπαιδευτικής πολιτικής
- χρησιμοποιεί τα μεθοδολογικά εργαλεία ανάλυσης των πολιτικών για τη ΔΒΜ
- κατανοεί τους συσχετισμούς δύναμης που διαμορφώνουν το ρόλο και την αποστολή της πολιτικών για τη ΔΒΜ
- να διακρίνει τους βασικούς όρους, τις δομές και γενικότερα τους θεσμούς που διέπουν το πεδίο της ΔΒΜ

Γενικές Ικανότητες

- προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και κριτικής σκέψης,
- επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας σε επίπεδο εκπαιδευτικής πράξης,
- ικανότητα αυτόνομης και συνεργατικής εργασίας σε δυναμικό και πολυπολιτισμικό περιβάλλον.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- βασικές έννοιες σχετικά με τη ΔΒΜ και την εκπαίδευση ενηλίκων: όροι εμφάνισης και συγκρότησης του πεδίου, εννοιολογικοί προσδιορισμοί
- ΔΒΜ και κοινωνία
- Θεσμοί ΔΒΜ στην Ελλάδα και την Ευρώπη
- ΔΒΜ, εκπαιδευτικές και κοινωνικές ανισότητες
- εργαλεία ευρωπαϊκής εκπαιδευτικής πολιτικής
- ΔΒΜ και απασχόληση
- πλαίσια προσόντων

- πιστοποίηση προσόντων

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση ΤΠΕ στην επικοινωνία με τους φοιτητές / χρήση ΤΠΕ στις παραδόσεις των μαθημάτων	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	30
	Μελέτη και ανάλυση της βιβλιογραφίας	30
	Σεμινάρια	30
	Εργαστήριο/μελέτες περίπτωσης	10
	Σύνολο	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων : κριτική ανάλυση ερωτήσεων οι οποίες απαιτούν συνθετική, συνδυαστική και ερμηνευτική αντιμετώπιση Γραπτή Εργασία : έρευνα και ανάλυση πάνω σε συγκεκριμένο πρόβλημα το οποίο αντιμετωπίζεται ως μελέτη περίπτωσης με στόχο τη χρήση και αξιοποίηση της κοινωνιολογικής μεθόδου	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Καραλής, Θ,(επιμ.) Δια βίου Μάθηση και Πιστοποίηση, Αθήνα: Ινστιτούτο Εργασίας ΓΣΕΕ

Cedefop, (2012) Future skills supply and demand in Europe Forecast 2012, Research Paper, No 21, Luxembourg: Publications Office of the European Union

Cedefop, (2011) Development of national qualifications frameworks in Europe, Working Paper, No 12, Luxembourg: Publications Office of the European Union,

Κελπανίδης,Μ-Βρυνιώτη, Κ. (2004) Δια βίου Μάθηση Κοινωνικές Προϋποθέσεις και Λειτουργίες, Δεδομένα και Διαιπιστώσεις, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα

Καρατζογιάννης, Στ. Πανταζή, Στ, Λιντζέρης, Π. (2013) Η Επαγγελματική Εκπαίδευση-Κατάρτιση στην Ελλάδα Αδυναμίες, Δυνατότητες και Προοπτικές, Αθήνα: ΙΜΕ/ΓΣΒΕΕ

Φωτόπουλος, Ν (2013) (επιμ.) Κατάρτιση Απασχόληση, Εκπαιδευτική Πολιτική, Διερεύνηση της σύνδεσης της επαγγελματικής κατάρτισης με την απασχόληση, Αθήνα: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ

0520Ε - Εισαγωγή στην Κοινωνική Ανθρωπολογία

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών

ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0520Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού Υπόβαθρου, Εισαγωγικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι φοιτήτριες/ες αντιλαμβάνονται ότι η Κοινωνική Ανθρωπολογία είναι μια συγκριτική επιστήμη που ασχολείται με τους ανθρώπινους πολιτισμούς και τις κοινωνίες. Μελετά την κοινωνική συμπεριφορά σε θεσμοποιημένες δομές όπως η οικογένεια, τα συστήματα συγγένειας, η πολιτική οργάνωση, οι νομικές διαδικασίες, οι θρησκείες καθώς και τις σχέσεις ανάμεσα στους θεσμούς. Είναι κλάδος του ευρύτερου αντικειμένου της Ανθρωπολογίας και συνήθως διδάσκεται σε σύνδεση με τους άλλους κλάδους: τη φυσική ανθρωπολογία, την εθνολογία, την προϊστορική αρχαιολογία, τη γενική γλωσσολογία και την ανθρωπογεωγραφία, διατηρώντας πάντα στενότερους δεσμούς με την εθνολογία. Η Κοινωνική Ανθρωπολογία ως επιστήμη έχει συμβάλει στην κατανόηση της πολιτισμικής διαφορετικότητας στον πλανήτη.

Γενικές Ικανότητες

Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Σεβασμός στη διαφορετικότητα
Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η Κοινωνική Ανθρωπολογία είναι μια συγκριτική επιστήμη που ασχολείται με τους ανθρώπινους πολιτισμούς και τις κοινωνίες και έχει συμβάλει στην κατανόηση της πολιτισμικής διαφορετικότητας στον πλανήτη. Μελετά την κοινωνική συμπεριφορά σε θεσμοποιημένες δομές όπως η οικογένεια, τα συστήματα συγγένειας, η πολιτική οργάνωση, οι νομικές διαδικασίες, οι θρησκείες καθώς και τις σχέσεις ανάμεσα στους θεσμούς. Το μάθημα δίνει έμφαση στις έννοιες: κοινωνία, κοινωνικές δομές και κοινωνική οργάνωση σύμφωνα με τις δομο-λειτουργικές θεωρίες της βρετανικής ανθρωπολογίας.

Συγκεκριμένα το μάθημα περιλαμβάνει τις παρακάτω ενότητες:

Το γνωστικό πεδίο της ανθρωπολογίας
Η Ανθρωπολογία και οι άλλες Επιστήμες του Ανθρώπου
Μέθοδοι έρευνας
Πολιτισμική αλλαγή και Προσαρμογή
Θηρευτές-Συλλέκτες
Καλλιεργητές
Κτηνοτρόφοι

Ομάδες (bands), φυλές (tribes), αρχηγικές δομές (chiefdoms), μη βιομηχανικά κράτη (non-industrial states)
Οικονομία

Κοινωνική και πολιτική οργάνωση
 Οικονομικά συστήματα
 Τρόποι παραγωγής και περιβάλλον
 Διανομή (distribution), ανταλλαγή (exchange), δώρημα (potlatch)
 Συγγένεια και καταγωγή
 Ορολογία
 Ομάδες συγγένειας – πυρηνική οικογένεια – κοινωνική οργάνωση της φυλής
 Γενεαλογική γραμμή (lineage) και κλαν (clan)
 Γάμος και Συμμαχία
 Αιμομιξία και εξωγαμία
 Φύλο
 Θέματα φύλου στους θηρευτές-συλλέκτες, καλλιεργητές και κτηνοτρόφους
 Θρησκεία
 Καταγωγή των θρησκειών
 Θρησκευτική έκφραση
 Θρησκεία και 'Πολιτισμική Οικολογία'
 Εφαρμοσμένη Ανθρωπολογία
 Ανθρωπολογία και Εκπαίδευση
 Αστική Ανθρωπολογία
 Ιατρική Ανθρωπολογία
 Πολιτισμική ανταλλαγή και επιβίωση
 Ιθαγενείς στρατηγικές επιβίωσης (σχέση με τη γη, διαχείριση πηγών, απόδοση δικαιοσύνης)
 Ανάπτυξη και περιβαλλοντισμός (σύγχρονος αποικισμός, εισβολές, αποδάσωση, φράγματα, εξορύξεις, περιβαλλοντικές απειλές, πολιτισμική κατάρρευση)
 Η διατήρηση της πολιτισμικής ποικιλότητας
Το μέλλον των ιθαγενών λαών
 Αντίσταση και επιβίωση
 Κινήματα ιθαγενών και οργανισμοί υποστήριξης
 Η στάση των κυβερνήσεων

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο, ομαδικά μαθήματα και σεμινάρια στην αίθουσα	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις/ Εκπαιδευτική εκδρομή	26
	Ασκήσεις Πράξης που εστιάζουν στην εφαρμογή μεθοδολογιών και ανάλυση μελετών περίπτωσης σε μικρότερες ομάδες φοιτητών	11
	Ομαδική Εργασία σε μελέτη περίπτωσης. Εκπόνηση σχεδίων διαχείρισης έργου	20
	Μικρές ατομικές εργασίες εξάσκησης	10
Αυτοτελής Μελέτη		33
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	1. Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου.	

2. Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου.
3. Πρόοδος.
4. Κατ' οίκον εργασία.
5. Προφορική παρουσίαση εργασίας.
6. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας.
7. Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις.
8. Παρακολούθηση φοιτητών κατά την εκτέλεση εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων.
9. Λήψη από τους φοιτητές συστηματικών σχολίων στο μέσον του εξαμήνου.
10. Διασφάλιση διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Μιχαήλ, Δ. (2003). Κόσμοι που χάνονται. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Αντ. Σταμούλη.
 Thomas Hylland Eriksen (2007). Μικροί τόποι μεγάλα ζητήματα. Εκδόσεις Κριτική.
 Geertz, C. (2003). Η Ερμηνεία των Πολιτισμών. Εκδόσεις Αλεξάνδρεια.

0521E - Σχολικές Εθνογραφίες

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0521E	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΕΘΝΟΓΡΑΦΙΕΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικού υπόβαθρου ειδίκευσης		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι φοιτήτριες/ες έρχονται σε επαφή με την οπτική της ανθρωπολογίας της εκπαίδευσης σε σχέση με τις μειονότητες και τους μετανάστες και γνωρίζουν την ελληνική και διεθνή πραγματικότητα σε σχέση με τα ζητήματα που περιγράφονται στο περιεχόμενο του μαθήματος.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια μαθαίνει να:

- Μελετά κοινωνικά φαινόμενα μέσα από την οπτική των δρώντων υποκειμένων
- Εξετάζει την κοινωνική ζωή ως δυναμική διαδικασία κι όχι ως στατική κατάσταση
- Εξετάζει το θέμα της 'γλώσσας' από τη σκοπιά του ανθρώπου και να αντιλαμβάνεται τη σχέση μεταξύ γλώσσας και πολιτισμού

- Προσεγγίσει ζητήματα που αφορούν στη μελέτη των λαών χωρίς γραφή
- Γνωρίζει την αρχή της 'πολιτισμικής σχετικότητας'

Γενικές Ικανότητες

Αυτόνομη εργασία
 Ομαδική εργασία
 Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
 Σεβασμός στη διαφορετικότητα
 Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αυτό εξετάζει τη σχέση μεταξύ ατόμων, πολιτισμών, μάθησης και διδασκαλίας από την οπτική της ανθρωπολογίας της εκπαίδευσης. Η πολιτισμική ανθρωπολογία ως πεδίο διευρύνει τον ορισμό της εκπαίδευσης ώστε να συμπεριλάβει όλες τις μορφές διδασκαλίας και μάθησης μέσα κι έξω από το σχολείο. Η εκπαίδευση περιλαμβάνει τις ποικίλες και δυναμικές διαδικασίες μέσα από τις οποίες οι άνθρωποι διδάσκουν και διδάσκονται αρχές, αξίες, δεξιότητες, ηθικούς κανόνες, συμπεριφορές και γνώση των κοινωνιών και των κουλτούρων τους. Το μάθημα αυτό είναι οργανωμένο γύρω από βασικά θέματα του πεδίου της ανθρωπολογίας της εκπαίδευσης και είναι σχεδιασμένο έτσι ώστε να βοηθήσει τους σπουδαστές να αντιληφθούν θεμελιώδεις έννοιες και προβληματισμούς του πεδίου αυτού.

Συγκεκριμένα το μάθημα περιλαμβάνει τις παρακάτω ενότητες:

Εισαγωγή στην Ανθρωπολογία της Γλώσσας

- Στόχος της Ανθρωπολογίας της Γλώσσας
- Γλώσσα και Ανθρωπολογική προβληματική
- Η μελέτη των σχέσεων γλώσσας και πολιτισμού
- Η εξέταση της γλώσσας από τη σκοπιά του ανθρώπου
- Μελέτη των γλωσσών των λαών χωρίς γραφή
- Γλώσσες και κατηγορίες
- Γνωστική Ανθρωπολογία και Εθνοσημασιολογία
- Η αρχή της 'Σχετικότητας'
- Γαλλικός 'Στρουκτουραλισμός'

Εθνογραφία της Επικοινωνίας ή Εθνογραφική προσέγγιση της ομιλίας

- Πότε εμφανίζεται, από ποιους υποστηρίζεται και τι εξετάζει
- Κανόνες που διέπουν την ομιλία
- Τρόποι ομιλίας
- Τρόποι διεξαγωγής της επικοινωνίας και μηχανισμοί παραγωγής της
- Γλωσσολογία της Πράξης
- Εθνογραφικά παραδείγματα

Γνωστική Ανθρωπολογία ή Εθνοσημασιολογία ή Εθνοεπιστήμη

- Επικοινωνιακή ικανότητα
- Διάσπαση της επικοινωνιακής γνώσης
- Γεννητική Μετασχηματιστική Γραμματική
- Αναλυτικά εργαλεία της Εθνογραφικής Μελέτης της Γλώσσας ως Ομιλίας
- Αναλυτικές έννοιες του Hymes
- Επικοινωνιακές Περιστάσεις, Επικοινωνιακά Επεισόδια και Επικοινωνιακές Πράξεις
- Εθνογραφικά παραδείγματα

Γλώσσα και Ιδεολογία	
<ul style="list-style-type: none"> • Σχέση Γλώσσας και Ιδεολογίας • Γλωσσική Ανθρωπολογία και Ιδεολογία • Γλωσσική Ιδεολογία και Εθνογραφική Μαρτυρία • Γλωσσική μετακίνηση • Εθνογραφικά παραδείγματα 	
Ανθρωπολογία και Γνωστικές Διαδικασίες	
<ul style="list-style-type: none"> • Σχέση μεταξύ 'πολιτισμού' και 'γνωστικών διαδικασιών' • Πως σκέφτονται οι Άνθρωποι; • Εξελικτισμός • Κριτική στον Εξελικτισμό • 'Πολιτισμός' και 'πολιτισμοί' • Εθνοκεντρισμός • Κοινωνικοποίηση και πολιτισμικοποίηση 	
Ogbu και Ανθρωπολογία της Εκπαίδευσης	
<ul style="list-style-type: none"> • Πολιτισμική μεταβίβαση • Εθνογραφικά παραδείγματα: African American, Chinese American, Mexican Americans • Ακούσιες και εκούσιες μειονότητες • Συγκριτική Εθνογραφική έρευνα σε σχολεία και κοινότητες μειονοτήτων • Μάθηση, καθημερινή αλληλεπίδραση και επικοινωνία 	
Ανθρωπολογικές μελέτες στη σχολική τάξη	
<ul style="list-style-type: none"> • Ζητήματα γλώσσας και επικοινωνίας, κοινωνικής οργάνωσης των σχέσεων και των δραστηριοτήτων • Τα μειονοτικά παιδιά • Το μοντέλο της 'σιωπής' • Εθνογραφικά παραδείγματα: 'Ο σιωπηλός Ινδιάνος' 	
Σχολική Εθνογραφία: Μελέτες Περίπτωσης	
<ul style="list-style-type: none"> • Πομάκοι και μειονοτική εκπαίδευση (Δυτική Θράκη) • Αλβανοί Μετανάστες και ελληνική εκπαίδευση • Προβολή ντοκυμανταίρ 	

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ		
ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο, ομαδικά μαθήματα και σεμινάρια στην αίθουσα	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις/ Εκπαιδευτική εκδρομή	26
	Ασκήσεις Πράξης που εστιάζουν στην εφαρμογή μεθοδολογιών και ανάλυση μελετών περίπτωσης σε μικρότερες ομάδες φοιτητών	11

	Ομαδική Εργασία σε μελέτη περίπτωσης, Εκπόνηση σχεδίων διαχείρισης έργου	20
	Μικρές ατομικές εργασίες εξάσκησης	10
	Αυτοτελής Μελέτη	33
	Σύνολο	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου. 2. Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου. 3. Πρόοδος. 4. Κατ' οίκον εργασία. 5. Προφορική παρουσίαση εργασίας. 6. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας. 7. Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις. 8. Παρακολούθηση φοιτητών κατά την εκτέλεση εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων. 9. Λήψη από τους φοιτητές συστηματικών σχολίων στο μέσον του εξαμήνου. 10. Διασφάλιση διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών 	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Τσιτσιπής, Λ. (1998). *Εισαγωγή στην Ανθρωπολογία της Γλώσσας*. Αθήνα: Gutenberg.

Μιχαήλ, Δ. (2003). *Κόσμοι που χάνονται*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Αντ. Σταμούλη.

Hollins, E. R. (2007). *Ο Πολιτισμός στη Σχολική Μάθηση*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Michail, D. (2007). "Education and power relations within a Slavic-speaking Muslim group in Greece: The case of the Pomaks of Xanthi. In K. Steinke & C. Voss, *The Pomaks in Greece and Bulgaria: A model case for borderland minorities in the Balkans*. Sudosteuroopa Gesellschaft, Munchen: Verlag Otto Sagner.

Michail, D. & Stamou A. (2009). "Preprimary teachers' discourses about immigrant children's identity construction". Proceedings of the IAIE Annual Conference, Athens, 22-28, July 2009.

Μιχαήλ, Δ. (2010). Η στάση των Αλβανών Μεταναστών γονέων απέναντι στο Ελληνικό Νηπιαγωγείο: Ζητήματα ταυτότητας, γλώσσας και στρατηγικές ενσωμάτωσης. *Εθνολογία* 14.

0523Ε – Πολιτισμός και Μαζική Επικοινωνία**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0523Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μαζική επικοινωνία και πολιτισμός		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	

	ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	
	3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικού υπόβαθρου	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/	

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Το μάθημα αποτελεί το μάθημα ειδικού υπόβαθρου με στόχο την ανάδειξη του φαινομένου της μαζικής επικοινωνίας μέσα από το πρίσμα της πολιτικής και του πολιτισμού. Ειδικότερα αποσκοπεί στην ανάδειξη του ρόλου της επικοινωνίας μέσα στις σύγχρονες μεταβιομηχανικές κοινωνίες με ειδικό πεδίο ανάλυσης κυρίαρχες μορφές πολιτισμικής έκφρασης (τηλεόραση, κινηματογράφος, ΜΜΕ). Ειδικότερα δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στις μεθόδους ανάλυσης των μέσων μαζικής επικοινωνίας με στόχο την κατανόηση των κωδίκων κατανόησης του ρόλου των ΜΜΕ στο πεδίο της πολιτικής, της ιδεολογίας και των διαφόρων μορφών πολιτισμικής δημιουργίας. Για το λόγο αυτό χρησιμοποιούνται τα εργαλεία ανάλυσης της κοινωνιολογικής, της σημειωτικής και της επικοινωνιακής θεωρίας με έμφαση στα ζητήματα αισθητικής, ιδεολογίας, συλλογικής συνείδησης και αναπαράστασεων.

Ειδικότερα, με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα

- γνωρίζει τα βασικά και κρίσιμα χαρακτηριστικά των εννοιών που συνθέτουν το πλαίσιο της επικοινωνιακής, της κοινωνιολογικής και της σημειωτικής ανάλυσης
- γνωρίζει τα βασικά εργαλεία ανάλυσης και μεθοδολογίας της κοινωνιολογίας της επικοινωνίας
- κατανοεί τους βασικούς όρους ανάλυσης της επικοινωνίας σε σχέση με την πολιτική και τον πολιτισμό
- χρησιμοποιεί τα μεθοδολογικά εργαλεία ανάλυσης των μορφών μαζικής επικοινωνίας
- κατανοεί τους συσχετισμούς δύναμης που διαμορφώνουν το ρόλο της επικοινωνίας στη μαζική κοινωνία
- ερμηνεύει το ρόλο και τη λειτουργία της μαζικής επικοινωνίας στο σύγχρονο κοινωνικό και πολιτικό γίγνεσθαι
- μπορεί να χρησιμοποιήσει τα εργαλεία της κοινωνιολογικής και σημειωτικής σκέψης και ανάλυσης στο φαινόμενο της επικοινωνίας
- να «διαβάξει» με κριτικό πνεύμα τις μορφές μαζικής επικοινωνίας

Γενικές Ικανότητες

- προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και κριτικής σκέψης,
- επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας σε επίπεδο εκπαιδευτικής πράξης,
- ικανότητα αυτόνομης και συνεργατικής εργασίας σε δυναμικό και πολυπολιτισμικό περιβάλλον.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Βασικές έννοιες και εργαλεία της επικοινωνίας
- Βασικές έννοιες και εργαλεία της κοινωνιολογίας του πολιτισμού
- Βασικές έννοιες και εργαλεία της σημειωτικής ανάλυσης με έμφαση στην επικοινωνία (κωδικοποίηση – αποκωδικοποίηση)
- Μαζική κοινωνία και επικοινωνία: θεωρία και ιδεολογία
- Πολιτική και επικοινωνία: ΜΜΕ και εξουσία
- Πολιτιστικές Βιομηχανίες και επικοινωνία: τηλεόραση - κινηματογράφος
- Μορφές Μαζικής Κουλτούρας και επικοινωνία
- Μελέτες περίπτωσης και εφαρμογών ανάλυσης της μαζικής επικοινωνίας στο πεδίο της πολιτικής και πολιτισμικής έκφρασης

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο
-------------------------	--------------------

ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση ΤΠΕ στην επικοινωνία με τους φοιτητές / χρήση ΤΠΕ στις παραδόσεις των μαθημάτων	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	30
	Μελέτη και ανάλυση της βιβλιογραφίας	20
	Σεμινάρια	30
	Εργαστήριο/μελέτες περίπτωσης	20
	Σύνολο	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών : κριτική ανάλυση ερωτήσεων οι οποίες απαιτούν συνθετική, συνδυαστική και ερμηνευτική αντιμετώπιση Γραπτή Εργασία : έρευνα και ανάλυση πάνω σε συγκεκριμένο πρόβλημα το οποίο αντιμετωπίζεται ως μελέτη περίπτωσης με στόχο τη χρήση και αξιοποίηση της κοινωνιολογικής μεθόδου Δημόσια Παρουσίαση: παρουσίαση ανάλυσης και ερμηνείας μιας μελέτης περίπτωσης από το χώρο της τέχνης και του πολιτισμού	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Adorno, Th., (2000) *Αισθητική θεωρία*, Αθήνα: Αλεξάνδρεια

Bourdieu, Pierre, (1999) *Γλώσσα και συμβολική εξουσία*, Αθήνα: Καρδαμίτσας .

Βρύζας Κ.,(1997) *Παγκόσμια επικοινωνία και πολιτιστικές ταυτότητες*, Αθήνα: Gutenberg.

Eagleton, T.,(2003) *Η έννοια της κουλτούρας*, Αθήνα: Πόλις

Eco U., (1988) *Ο υπεράνθρωπος των μαζών*, Αθήνα: Γνώση

Elias, N.,(1997) *Η εξέλιξη του Πολιτισμού*, τομ. Α και Β, Αθήνα: Νεφέλη .

Adorno, T.W.,(1992) *Θεωρία της Ημιμόρφωσης*, Αθήνα:Αλεξάνδρεια

Adorno, T.W. (1989) *Σύνοψη της πολιτιστικής βιομηχανίας*, Αθήνα: Αλεξάνδρεια

Δημητρίου, Σ., (1978,) *Λεξικό Όρων, Σημειολογικής και δομικής ανάλυσης τέχνης*, Αθήνα: Καστανιώτης

John Walker,(2010) *Η Τέχνη στην Εποχή των Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας*. Θεσσαλονίκη: University Studio Press,.

Βερνίκος,Ν, Δασκαλοπούλου,Σ. Μπαντιμαρούδης, Φ. Μπουμπάρης, Ν.(2005) (επιμ.),*Πολιτιστικές Βιομηχανίες. Διαδικασίες, Υπηρεσίες, Αγαθά*. Αθήνα: Κριτική

Πασχαλίδης, Γ. (2000) «Εκπαίδευση και μαζική επικοινωνία: όροι και προοπτικές της διδασκαλίας των Μέσων μαζικής επικοινωνίας στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση» *Παιδαγωγική Επιθεώρηση*, τ. 30

Πλειός, Γ. (2005) *Πολιτισμός της εικόνας και εκπαίδευση*, Αθήνα: Πολύτροπον

0600 Ειδική αγωγή**0603Ε - Νοητική Αναπηρία****ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική Σχολή		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0603Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΝΟΗΤΙΚΗ ΑΝΑΠΗΡΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	

	ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	
	3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικής Επιλογής, Επιστημονικής Περιοχής, Εδίκευσης.	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/	

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές θα γνωρίσουν επαρκώς το γνωστικό και ερευνητικό αντικείμενο της νοητικής αναπηρίας. Το ενδιαφέρον για τη νοητική αναπηρία δεν περιορίζεται μόνο στο περιορισμένο πλαίσιο της ειδικής αγωγής αλλά επεκτείνεται και στο γενικό σχολείο, καθώς το σύνολο σχεδόν των νηπίων / παιδιών με ελαφρά αναπτυξιακή καθυστέρηση φοιτούν σε γενικά νηπιαγωγεία και τμήματα ένταξης (μη περιοριστικό πλαίσιο). Οι φοιτήτριες θα συνδυάσουν τη θεωρητική με την πρακτική μελέτη (μέθοδοι και τεχνικές διδασκαλίας, προγράμματα κοινωνικών δεξιοτήτων). Παράλληλα, οι φοιτήτριες θα έχουν τη δυνατότητα να έρθουν σε επαφή με Σ.Μ.Ε.Α. Η ύλη του μαθήματος στοχεύει στην εισαγωγή των σπουδαστών στις βασικές έννοιες της νοητικής αναπηρίας, τις βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις καθώς και τρόπους ψυχοεκπαιδευτικής αντιμετώπισης. Επίσης αναφέρεται σε έννοιες σχετιζόμενες με τα γενετικά σύνδρομα, έτσι ώστε ο φοιτητής/τρια να έχει μία συνολική αντίληψη περί νοητικής αναπηρίας. Μ Τέλος, στόχο του μαθήματος αποτελεί η εφαρμογή προγραμμάτων παρέμβασης στην προσχολική ηλικία με βάση τις δυνατότητες και αδυναμίες των γενετικών συνδρόμων. Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

- Έχει κατανοήσει τα βασικά στοιχεία περί του ορισμού της νοητικής αναπηρίας.
- Έχει γνώση των βασικών προσεγγίσεων περί νοητικής αναπηρίας με κύρια την Αναπτυξιακή Προσέγγιση
- Είναι σε θέση να διακρίνει τις βασικές γνωστικές παραμέτρους που σχετίζονται με τα αίτια της νοητικής αναπηρίας.
- Χρησιμοποιεί τις βασικές αρχές της Αναπτυξιακής Προσέγγισης ως βασικό μεθοδολογικό εργαλείο μελέτης της νοητικής αναπηρίας.
- Αναλύει και υπολογίζει τα βασικά στοιχεία για τη διαμόρφωση μιας παρέμβασης σε νήπια με νοητική αναπηρία.
- Συνεργαστεί με τους συμφοιτητές του για να δημιουργήσουν και να παρουσιάσουν ένα σχέδιο σε μια μελέτη περίπτωσης ώστε να ενισχύσουν τις γνωστικές συναισθηματικές των ατόμων με γενετικά σύνδρομα σχετιζόμενα με νοητική αναπηρία

Γενικές Ικανότητες

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ορισμός της νοητικής αναπηρίας. Ο ρόλος της προσαρμοστικής συμπεριφοράς. Η αναπτυξιακή προσέγγιση του Zigler περί νοητικής καθυστέρησης. Ο ρόλος των κινήτρων. Θεωρίες της «διαφοράς». Ο ρόλος της προσοχής και των στρατηγικών στη νοητική καθυστέρηση. Γνωστική ακαμψία. Ομοιότητες και διαφορές των δύο προσεγγίσεων. Γενετικά σύνδρομα και νοητική καθυστέρηση. Σύνδρομα Williams, Down, εύθραυστο Χ χρωμόσωμα κ.ά. Κοινωνικές δεξιότητες και νοητική καθυστέρηση. Επαγγελματικός προσανατολισμός και νοητική καθυστέρηση. Εκπαίδευση νηπίων και παιδιών με αναπτυξιακή καθυστέρηση. Προγράμματα παρέμβασης. Προγράμματα ετοιμότητας για ανάγνωση.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος: ΝΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΣΧΕΤΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ Χρήση μαθησιακών βοηθημάτων βασισμένων σε ΤΠΕ: ΝΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΣΥΝΕΔΡΟΜΟ DOWN

	Χρήση ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών: ΟΧΙ Χρήση ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών: ΟΧΙ Χρήση ΤΠΕ στην επικοινωνία με τους φοιτητές: ΠΟΛΥ ΜΕ MAIL	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ	36
	Μελέτη περιπτώσεων (φροντιστηριακές ασκήσεις)	10
	Ατομική έρευνα και μελέτη (ανεύρεση βιβλιογραφίας έρευνα στο Διαδίκτυο)	24
	ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ	30
	Σύνολο Μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου. 2. Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου. 3. Πρόοδος. 4. Κατ'οίκον εργασία. 5. Προφορική παρουσίαση εργασίας. 6. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας. 7. Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις. 8. Παρακολούθηση φοιτητών κατά την εκτέλεση εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων. 9. Λήψη από τους φοιτητές συστηματικών σχολίων στο μέσον του εξαμήνου. 	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ*-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :*

Αλευριάδου, Α. & Γκιαούρη, Σ. (2009). Γενετικά σύνδρομα νοητικής καθυστέρησης- Αναπτυξιακή και εκπαιδευτική προσέγγιση. Θεσσαλονίκη: University Studio Press.

Αλευριάδου, Α., Γκιαούρη, Σ. (2011). Ψυχοκοινωνική ανάπτυξη παιδιών με νοητική αναπηρία και σύνδρομο Down: Ανίχνευση δυσκολιών και προτάσεις παρέμβασης, Κοζάνη: en-tiposis, Πολυχρονοπούλου, Σ. (2004) Παιδιά και έφηβοι με ειδικές ανάγκες και δυνατότητες: Νοητική υστέρηση. 2 τόμ. Αθήνα: Έκδοση της συγγραφέα.

Mary Beirne-Smith (Author), James R. Patton (Author), Shannon H. Kim (2005). Mental Retardation: An Introduction to Intellectual Disability (7th Edition). Pearson.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

JOURNAL OF INTELLECTUAL DISABILITIES JOURNAL OF INTELLECTUAL DISABILITY RESEARCH JOURNAL OF INTELLECTUAL DISABILITY-DIAGNOSIS AND TREATMENT

0605E - Αναπτυξιακή Ψυχοπαθολογία**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική Σχολή		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0605E	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΨΥΧΟΠΑΘΟΛΟΓΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	

	3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικής Επιλογής, Επιστημονικής Περιοχής, Εδίκευσης.	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/	

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Το μάθημα αποτελεί βασικό εισαγωγικό μάθημα σε βασικές έννοιες ψυχοπαθολογίας που εμφανίζονται στη προ-νηπιακή και νηπιακή ηλικία και έχουν αναπτυξιακή διάσταση. Η ύλη του μαθήματος στοχεύει στην εισαγωγή των σπουδαστών στις βασικές έννοιες του φάσματος της ψυχοπαθολογίας, σύμφωνα με τα διαγνωστικά κριτήρια του DSM-IV. Ειδικότερα, κάθε διαταραχή αναλύεται με βάση την κλινική της εικόνα, τα διαγνωστικά κριτήρια, επιδημιολογικά στοιχεία, καθώς επίσης τις σύγχρονες θεωρίες για την αιτιολογία της και τις βασικές θεραπευτικές μεθόδους. Έτσι, στόχος του μαθήματος αποτελεί η κατανόηση από τους σπουδαστές των βασικών χαρακτηριστικών του φάσματος της ψυχοπαθολογίας με έμφαση στη νηπιακή και πρωτοσχολική ηλικία. Στόχος είναι επίσης να εισαχθούν οι σπουδαστές βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις της ψυχοπαθολογίας και στην αξιοποίηση των γνώσεων αυτών για ευαισθητοποίηση στο νηπιαγωγείο. Στο τέλος του μαθήματος οι σπουδαστές/σπουδάστριες αναμένεται να μπορούν να κατονομάζουν αναπτυξιακές και ψυχικές διαταραχές που εμφανίζονται στην προ-νηπιακή και νηπιακή ηλικία, να περιγράφουν τα βασικά χαρακτηριστικά αυτών, να προσδιορίζουν τα συνοδά προβλήματα και το βαθμό συννοσηρότητας. Επίσης να μπορούν να κατανοούν τη σημασία της διεπιστημονικής συνεργασίας για την έγκαιρη διάγνωση και αντιμετώπιση των περιστατικών νηπιακής ηλικίας. Να είναι σε θέση να κάνουν μια κριτική ανάλυση των βασικών θεωριών για την ψυχοπαθολογία και τη σημασία αλληλεπίδρασης περιβάλλοντος και κληρονομικότητας για την εμφάνιση των διαταραχών αυτών, να περιγράφουν τις βασικές τους θέσεις, καθώς και τη σημασία της πρώιμης παρέμβασης-αντιμετώπισης των παραπάνω. Να μπορούν να κάνουν κάποιες εκτιμήσεις όσον αφορά την αξιολόγηση περιστατικών από την διεπιστημονική ομάδα και τις βασικές αρχές ψυχοεκπαιδευτικής αντιμετώπισης. Να αξιολογούν τις διαφορετικές μορφές "θεραπευτικής" αντιμετώπισης. Επίσης να μπορούν να αναφερθούν στις βασικές θεωρίες καθώς και στα βασικά ερευνητικά δεδομένα ώστε να είναι σε θέση να κατανοήσουν την αναπτυξιακή πορεία των παιδιών με ψυχικές και αναπτυξιακές διαταραχές από τη βρεφική ηλικία έως την ενηλικίωση.

Γενικές Ικανότητες

Λήψη αποφάσεων Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα ομαδική εργασία

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ορισμός της νοητικής καθυστέρησης. Ο ρόλος της προσαρμοστικής συμπεριφοράς. Η αναπτυξιακή προσέγγιση του Zigler περί νοητικής καθυστέρησης. Ο ρόλος των κινήτρων. Θεωρίες της «διαφοράς». Ο ρόλος της προσοχής και των στρατηγικών στη νοητική καθυστέρηση. Γνωστική ακαμψία. Ομοιότητες και διαφορές των δύο προσεγγίσεων. Γενετικά σύνδρομα και νοητική καθυστέρηση. Σύνδρομα Williams, Down, εύθραυστο Χ χρωμόσωμα κ.α. Κοινωνικές δεξιότητες και νοητική καθυστέρηση. Επαγγελματικός προσανατολισμός και νοητική καθυστέρηση. Εκπαίδευση νηπίων και παιδιών με αναπτυξιακή καθυστέρηση. Προγράμματα παρέμβασης. Προγράμματα ετοιμότητας για ανάγνωση. Μέθοδοι διδασκαλίας: Διαλέξεις, παρουσίαση περιστατικών, επίσκεψη σε Σ.Μ.Ε.Α.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος: ΝΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΣΧΕΤΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ Χρήση μαθησιακών βοηθημάτων βασισμένων σε ΤΠΕ: ΝΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΣΥΝΕΔΡΟΜΟ DOWN Χρήση ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών: ΟΧΙ Χρήση ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών: ΟΧΙ Χρήση ΤΠΕ στην επικοινωνία με τους φοιτητές: ΠΟΛΥ ΜΕ MAIL

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα		Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ		36
	Μελέτη περιπτώσεων (φροντιστηριακές ασκήσεις)		10
	ΑΣΚΗΣΗ ΠΕΔΙΟΥ (ΜΕΛΕΤΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ)		24
	ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ		30
	Σύνολο Μαθήματος		100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	1. Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου. 2. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας. 3. Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις. 4. Παρακολούθηση φοιτητών κατά την εκτέλεση εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων. 5. Λήψη από τους φοιτητές συστηματικών σχολίων στο μέσον του εξαμήνου. 6. Διασφάλιση διαφάνεια στην αξιολόγηση της επιδοσης των φοιτητών:ΜΕ ΓΡΑΠΤΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ		

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Κάκουρος, Ε. & Μανιαδάκη, Κ. (2002) Ψυχοπαθολογία παιδιών και εφήβου: Αναπτυξιακή Προσέγγιση. Αθήνα: Τυπωθήτω-Δαρδανός.
 Wilmshurst L. (2011). Εξελεγκτική Ψυχοπαθολογία: Μια Αναπτυξιακή Προσέγγιση. Αθήνα: Gutenberg - Γιώργος & Κώστας Δαρδανός.
 Michael Lewis (Editor), Karen D. Rudolph (2014). Handbook of Developmental Psychopathology. Springer; 3rd ed.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

DEVELOPMENT AND PSYCHOPATHOLOGY-CAMBRIDGE UNIVERSITY PRESS
 MENON-JOURNAL OF EDUCATIONAL RESEARCH
 JOURNAL OF ABNORMAL CHILD PSYCHOLOGY

0607Ε.- Διαχείριση Προβλημάτων Συμπεριφοράς Νηπίων και Παιδιών με Αναπτυξιακή Καθυστέρηση**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική Σχολή		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0607Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Διαχείριση Προβλημάτων Συμπεριφοράς Νηπίων και Παιδιών με Αναπτυξιακή Καθυστέρηση		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικής Επιλογής, Επιστημονικής Περιοχής, Εδίκευσης.
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

- Έχει κατανοήσει τους νευρογενετικούς και περιβαλλοντικούς παράγοντες που συνδέονται με τη νοητική αναπηρία.
- Έχει γνώση των βασικών προσεγγίσεων περί νοητικής αναπηρίας με κύρια την Αναπτυξιακή Προσέγγιση
- Έχει γνώση της ψυχοπαθολογίας της νοητικής αναπηρίας
- Χρησιμοποιεί τις βασικές αρχές της Αναπτυξιακής Προσέγγισης ως βασικό μεθοδολογικό εργαλείο μελέτης περιπτώσεων ατόμων με νευροαναπτυξιακές διαταραχές
- Αναλύει και υπολογίζει τα βασικά στοιχεία για τη διαχείρισης των προκλητικών συμπεριφορών σε νήπια και παιδιά με νοητική αναπηρία

Γενικές Ικανότητες

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αρχικά αναφέρεται στις νευρογενετικές και περιβαλλοντικές επιδράσεις στην νοητική αναπηρία και στη συνέχεια παρουσιάζονται έρευνες για την ψυχοπαθολογία στην νοητική αναπηρία. Κατόπιν γίνεται πιο συγκεκριμένη αναφορά στους τύπους προκλητικών συμπεριφορών σε άτομα με νευροαναπτυξιακές διαταραχές, παρουσιάζοντας τις σύγχρονες θεωρητικές προσεγγίσεις και τα εμπειρικά δεδομένα. Επιπρόσθετα, παρατίθενται ερευνητικά δεδομένα για τις αντιδράσεις των εκπαιδευτικών ατόμων με νοητική αναπηρία που παρουσιάζουν προκλητικές συμπεριφορές. Δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην εφαρμογή της διαπροσωπικής θεωρίας στη Συμπεριληπτική Εκπαίδευση. Τέλος, παρουσιάζονται οι προσεγγίσεις αποτελεσματικής διαχείρισης των προκλητικών συμπεριφορών σε νήπια και παιδιά με νοητική αναπηρία. Δίνονται επίσης, επιμέρους προτάσεις για τις κατάλληλες επικοινωνιακές στρατηγικές των εκπαιδευτικών στις δομές ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος: ΝΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΣΧΕΤΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ Χρήση μαθησιακών βοηθημάτων βασισμένων σε ΤΠΕ: ΝΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΣΥΝΕΔΡΟΜΟ DOWN Χρήση ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών: ΟΧΙ Χρήση ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών: ΟΧΙ Χρήση ΤΠΕ στην επικοινωνία με τους φοιτητές: ΠΟΛΥ ΜΕ MAIL	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ	36
	Μελέτη περιπτώσεων (φροντιστηριακές ασκήσεις)	10
	Ατομική έρευνα και μελέτη (ανεύρεση βιβλιογραφίας έρευνα στο Διαδίκτυο)	24
	ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ	30
	Σύνολο Μαθήματος	100

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου. 2. Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου. 3. Πρόοδος. 4. Κατ'οίκον εργασία. 5. Προφορική παρουσίαση εργασίας. 6. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας. 7. Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις. 8. Παρακολούθηση φοιτητών κατά την εκτέλεση εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων. 9. Λήψη από τους φοιτητές συστηματικών σχολίων στο μέσον του εξαμήνου.
----------------------------	---

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Αλευριάδου, Α., & Γκιαούρη, Σ. (2011). *Ψυχοκινητική ανάπτυξη παιδιών με νοητική αναπηρία και σύνδρομο Down: Ανίχνευση δυσκολιών και προτάσεις παρέμβασης*. Κοζάνη: en-tiposis.

Αλευριάδου, Α., Γκιαούρη, Σ. & Παυλίδου, Κ. (υπό έκδοση). *Διαχείριση προκλητικών συμπεριφορών σε άτομα με νοητική αναπηρία*.

Alevriadou, A. & Pavlidou, K. (in press). Teachers' interpersonal style and its relationship to emotions, causal attributions and type of challenging behaviors displayed by students with intellectual disabilities. *Journal of Intellectual Disabilities*.

Bradley, E. A., Summers, J.A., Wood, H.L., & Bryson, S.E. (2004). Comparing rates of psychiatric and behaviour disorders in adolescents with young adults with severe intellectual disability with and without autism. *Journal of Autism & Developmental Disorders*, 34, 151-161.

Dykens, E., Hodapp, R., & Finucane, B. (2000). *Genetics and mental retardation syndromes: A new look at behavior and interventions*. Baltimore, MD: Brookes.

Zigler, E., & Bennet-Gates, D. (1999). *Personality in individuals with mental retardation*. New York: Cambridge University Press.

Zijlmans, L., Embregts, P., Bosman, A., & Willems, A. (2012). The relationship among attributions, emotions, and interpersonal styles of staff working with clients with intellectual disabilities and challenging behavior. *Research in Developmental Disabilities*, 33, 1484-1494.

Ζώνιου-Σιδέρη, Α. (2000). *Ένταξη: Ουτοπία ή Πραγματικότητα*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

0700 Παιδαγωγική

0708 Ε- Διαφοροποιημένη Μάθηση και Πολυπολιτισμικά Εκπαιδευτικά Προγράμματα

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0708Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Διαφοροποιημένη Μάθηση και Πολυπολιτισμικά Εκπαιδευτικά Προγράμματα		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικού υπόβαθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι φοιτητές αναμένεται να έχουν αναπτύξει μια σειρά από γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες που θα μπορούσαν να συνοψιστούν στα εξής:

- Να έχουν ενημερωθεί για τα διαφορετικά μοντέλα διδασκαλίας στις σύγχρονες πολυπολιτισμικές τάξεις.
- Να έχουν εξοικειωθεί με το διδακτικό υλικό που μπορεί να χρησιμοποιηθεί κατά τη διδασκαλία σε πολυπολιτισμικές τάξεις

Γενικές Ικανότητες

Στο μάθημα οι φοιτητές καλούνται να αναζητήσουν πληροφορίες από τη βιβλιογραφία και το διαδίκτυο για την πρακτική εφαρμογή της ΔΕ στις σύγχρονες πολυπολιτισμικές τάξεις, με έμφαση στο διδακτικό υλικό που μπορεί να χρησιμοποιηθεί.

Οι φοιτητές δουλεύουν ατομικά ή ομαδικά, αξιοποιώντας το διδακτικό υλικό που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη διδασκαλία σε πολυπολιτισμικές τάξεις

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει τις ακόλουθες βασικές θεματικές ενότητες:

- Διαπολιτισμική Διδακτική: μοντέλα διδασκαλίας
- Διαπολιτισμική Παιδαγωγική και διδακτικό υλικό
- Παρουσίαση διδακτικού υλικού για διδασκαλία σε πολυπολιτισμικές τάξεις

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρησιμοποιείται προτζέκτορας για την παρουσίαση διαφανειών, ορισμένες φορές χρήση του διαδικτύου και του εργαστηρίου υπολογιστών	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26
	Συνεργασία μεταξύ των μελών των ομάδων με την καθηγήτρια	24
	Παρουσιάσεις εργασιών-συζήτηση	30

	Αυτοτελής μελέτη	20
	Σύνολο	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	1. Εκπόνηση ατομικών ή ομαδικών εργασιών (70%) και προφορική υποστήριξη της εργασίας (30%) 2. Παρουσία και συμμετοχή στην τάξη (40%) και γραπτή ή προφορική εξέταση στο τέλος του εξαμήνου (60%).	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Banks, J. (2012) Διαφορετικότητα και εκπαίδευση στην ιδιότητα του πολίτη, εκδ. ΠΕΔΙΟ
 Ζάχος, Δ. (2012), Επίκαιρα θέματα Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης, εκδ. Σταμούλη
 Δημητριάδου, Κ. (2015), Νέοι προσανατολισμοί της Διδακτικής, εκδ. Δαρδανός

-Συναφή περιοδικά:

Journal of Intercultural Education, Published By: Routledge, Taylor & Francis Group.

0709Ε- Διαπολιτισμική Παιδαγωγική και Διδακτικό Υλικό**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0709Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ζ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Διαπολιτισμική παιδαγωγική και διδακτικό υλικό		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικού υπόβαθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι φοιτητές αναμένεται να έχουν αναπτύξει μια σειρά από γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες που θα μπορούσαν να συνοψιστούν στα εξής:

- Να έχουν ενημερωθεί για τα διαφορετικά μοντέλα διδασκαλίας στις σύγχρονες πολυπολιτισμικές τάξεις.
- Να έχουν εξοικειωθεί με το διδακτικό υλικό που μπορεί να χρησιμοποιηθεί κατά τη διδασκαλία σε πολυπολιτισμικές τάξεις

Γενικές Ικανότητες

Στο μάθημα οι φοιτητές καλούνται να αναζητήσουν πληροφορίες από τη βιβλιογραφία και το διαδίκτυο για την πρακτική εφαρμογή της ΔΕ στις σύγχρονες πολυπολιτισμικές τάξεις, με έμφαση στο διδακτικό υλικό που μπορεί να χρησιμοποιηθεί.

Οι φοιτητές δουλεύουν ατομικά ή ομαδικά, αξιοποιώντας το διδακτικό υλικό που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη διδασκαλία σε πολυπολιτισμικές τάξεις

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει τις ακόλουθες βασικές θεματικές ενότητες:

- Διαπολιτισμική Διδακτική: μοντέλα διδασκαλίας
- Διαπολιτισμική Παιδαγωγική και διδακτικό υλικό
- Παρουσίαση διδακτικού υλικού για διδασκαλία σε πολυπολιτισμικές τάξεις

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρησιμοποιείται προτζέκτορας για την παρουσίαση διαφανειών, ορισμένες φορές χρήση του διαδικτύου και του εργαστηρίου υπολογιστών	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26
	Συνεργασία μεταξύ των μελών των ομάδων με την καθηγήτρια	24
	Παρουσιάσεις εργασιών-συζήτηση	30
	Αυτοτελής μελέτη	20
	Σύνολο	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	1. Εκπόνηση ατομικών ή ομαδικών εργασιών (70%) και προφορική υποστήριξη της εργασίας (30%) 2. Παρουσία και συμμετοχή στην τάξη (40%) και γραπτή η προφορική εξέταση στο τέλος του εξαμήνου (60%).	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Νικολάου Γ. (2011), Διαπολιτισμική Διδακτική, εκδ. ΠΕΔΙΟ

Παλαιολόγου, Ν. & Ευαγγέλου, Ο. (2012), Μετανάστες μαθητές δεύτερης γενιάς στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα: ένταξη και σχολικές επιδόσεις, εκδ. ΠΕΔΙΟ

-Συναφή περιοδικά:

Journal of Intercultural Education, Published By: Routledge, Taylor & Francis Group.

0710Ε- Μετανάστευση, Διαφορετικότητα, Διεθνής Εκπαίδευση και Εκπαίδευση Ενηλίκων**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0710Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Στ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μετανάστευση, Διαφορετικότητα, Διεθνής Εκπαίδευση και Εκπαίδευση Ενηλίκων		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικού υπόβαθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL) | <http://eclass.uowm.gr/>

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι φοιτητές αναμένεται να έχουν αναπτύξει μια σειρά από γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες που θα μπορούσαν να συνοψιστούν στα εξής:

- Να έχουν ενημερωθεί για τα προφίλ διαφορετικών ομάδων μαθητών (με διαφορετική πολιτισμική, κοινωνική, οικονομική προέλευση)
- Να έχουν ενημερωθεί για τη σημασία της Διεθνούς Εκπαίδευσης και για τα διαφορετικά πολυπολιτισμικά προγράμματα που μπορεί να εφαρμοστούν σε διαφορετικά εργασιακά περιβάλλοντα
- Να ενημερωθούν για τα μοντέλα που χρησιμοποιούνται στην εκπαίδευση ενηλίκων με έμφαση στα διαφορετικά πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα

Γενικές Ικανότητες

Στο μάθημα οι φοιτητές καλούνται να αναζητήσουν πληροφορίες από τη διεθνή βιβλιογραφία και το διαδίκτυο και μέσα από το διάλογο να ανταλλάξουν απόψεις και να εμβαθύνουν τον τρόπο σκέψης τους όσον αφορά τη μετανάστευση και τη διαφορετικότητα μια διεθνή προοπτική.

Οι φοιτητές δουλεύουν ατομικά ή ομαδικά, αξιοποιώντας τις σχετικές πληροφορίες από το διαδίκτυο και εμβαθύνουν σε πολυπολιτισμικά προγράμματα που εφαρμόζονται σε διαφορετικά πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα (εκπαιδευτικά, εργασιακά κ.λπ.).

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει τις ακόλουθες βασικές θεματικές ενότητες:

- Μετανάστευση και Διαφορετικότητα: μελετώντας τα προφίλ διαφορετικών ομάδων μαθητών
- Διεθνής Εκπαίδευση και Διαφορετικότητα: αξιοποιώντας το διαδίκτυο και σχετικά εκπαιδευτικά προγράμματα
- Παρουσίαση πολυπολιτισμικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων για διαφορετικές ομάδες μαθητών

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Γίνεται χρήση του διαδικτύου και του εργαστηρίου υπολογιστών	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26
	Συνεργασία μεταξύ των μελών των ομάδων με την καθηγήτρια	24
	Παρουσιάσεις εργασιών-συζήτηση	30
	Αυτοτελής μελέτη	20
	Σύνολο	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	1. Εκπόνηση ατομικών ή ομαδικών εργασιών (70%) και προφορική υποστήριξη της εργασίας (30%) 2. Παρουσία και συμμετοχή στην τάξη (40%) και γραπτή ή προφορική εξέταση στο τέλος του εξαμήνου (60%).	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Ευαγγέλου, Ο., Κάντζου, Ν. (2010), Διαδίκτυο και Διαπολιτισμική Εκπαίδευση, εκδ. Ταξιδευτής
Gundara, J. (2012), Διαπολιτισμική Ευρώπη, εκδ. ΠΕΔΙΟ
Delanty, G. (2010), Επινώντας την Ευρώπη, εκδ. Δ. Μπαχάρας

-Συναφή περιοδικά:

Journal of Intercultural Education, Published By: Routledge, Taylor & Francis Group.

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0713Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΕΣ, ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εμβάθυνσης		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι φοιτήτριες/ες έρχονται σε επαφή με την οπτική της ανθρωπολογίας της εκπαίδευσης σε σχέση με τις μειονότητες και τους μετανάστες και γνωρίζουν την ελληνική και διεθνή πραγματικότητα σε σχέση με τα ζητήματα που περιγράφονται στο περιεχόμενο του μαθήματος.

Γενικές Ικανότητες

Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Σεβασμός στη διαφορετικότητα
Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα ασχολείται με το ζήτημα της εκπαίδευσης των μεταναστευτικών και ιστορικών μειονοτήτων. Παρουσιάζονται οι σύγχρονοι εθνικισμοί, το φαινόμενο του εθνικισμού, οι εθνικές και εθνοτικές ταυτότητες καθώς και η σχέση γλώσσας και θρησκείας με το ζήτημα της εκπαίδευσης στο πλαίσιο των εθνικών κρατών. Παρουσιάζονται επίσης οι σύγχρονες προσεγγίσεις της μετανάστευσης, η κρατική πολιτική για τη μετανάστευση, το ζήτημα της κοινωνικής και οικονομικής ενσωμάτωσης/αποκλεισμού των μεταναστών, το ζήτημα της δεύτερης γενιάς μεταναστών και η συμμετοχή τους στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα, η πολιτογράφηση. Εξετάζονται οι σχέσεις εξουσίας μεταξύ των ομάδων στην κοινωνία και το πως επηρεάζουν τις μορφές διδασκαλίας που θα δεχθούν οι μαθητές καθώς οι σχέσεις αυτές υπάρχουν μέσα στο σχολείο στον ίδιο βαθμό που υπάρχουν και στην ευρύτερη κοινωνία. Παρουσιάζονται περιπτώσεις σχολικής εθνογραφικής έρευνας και οι φοιτήτριες/ές συμμετέχουν ως ομάδα σε μια παρόμοια έρευνα που σχεδιάζεται στο πλαίσιο του μαθήματος και παρουσιάζεται στο τέλος του εξαμήνου.

Συγκεκριμένα το μάθημα περιλαμβάνει τις παρακάτω ενότητες:

Ορισμός της επιστήμης της Κοινωνικής Ανθρωπολογίας

Στοιχεία για την ιστορική της εξέλιξη και οι διάφορες «σχολές» (Βρετανική Κοινωνική Ανθρωπολογία, Αμερικανική Πολιτισμική Ανθρωπολογία, Γαλλική Εθνολογία) – κλάδοι έρευνας στην Κοιν. Ανθρωπολογία– ο ρόλος της στην κατανόηση των πολιτισμών και της κοινωνικής πραγματικότητας- η διαφορά της από τις άλλες κοινωνικές επιστήμες (Κοινωνιολογία, Φιλοσοφία, Ιστορία, Γλωσσολογία Λαογραφία)- η Κοιν. Ανθρωπολογία στην Ελλάδα-Βασικοί όροι και τρόποι προσέγγισης του ερευνητικού αντικειμένου.

Τρόποι προσέγγισης του ερευνητικού αντικειμένου

Μεθοδολογία: επιτόπια έρευνα και συμμετοχική παρατήρηση– Η εξέλιξη του τρόπου συλλογής δεδομένων- Τεχνικές και σύγχρονες αντιλήψεις για την ανθρωπολογική έρευνα- Σύγχρονα θέματα και νέες συνθήκες έρευνας.

Σύγχρονοι εθνικισμοί και το φαινόμενο του Εθνικισμού

Ιστορικοί τύποι του εθνικισμού (εθνικισμός της Γαλλικής επανάστασης, αντί-αποικιακός εθνικισμός της Λατινικής Αμερικής, εθνικισμός της ενοποίησης κάποιων ευρωπαϊκών χωρών στο τέλος του 19^{ου} αιώνα, 'αποσχιστικός' εθνικισμός επίσης του 19^{ου} αιώνα, εθνικισμός που εκδηλώνεται σε ήδη συγκροτημένα έθνη-κράτη (πχ Καναδάς, Ισπανία, Γαλλία, Μ. Βρετανία), εθνικοσοσιαλιστικός εθνικισμός του μεσοπολέμου, αποικιακός εθνικισμός του 20^{ου} αιώνα, Παναραβισμός, Παναφρικανισμός και Ευρωπαϊκός εθνικισμός που εκδηλώνεται στις μέρες μας)- εθνικιστική ιδεολογία, τα έθνη-κράτη ως φαντασιακές κοινότητες- εθνικές ομάδες- θεωρητικές προσεγγίσεις και εθνογραφικά παραδείγματα. η έξαρση του εθνικισμού στα Βαλκάνια και τα αποτελέσματα του Ευρωβαρόμετρου.

Συλλογικές ταυτότητες

Εθνική και εθνοτική ταυτότητα: πως κατασκευάζονται και πως αναπαράγονται. Ο ρόλος της θρησκείας, της γλώσσας και η κατασκευή και χρήση συμβόλων). Πολιτιστικές ταυτότητες (η έννοια της ταυτότητας- ταυτότητα και κουλτούρα- ταυτότητα και ετερότητα). Παραδείγματα μειονοτικών ταυτοτήτων (γλωσσική, θρησκευτική, εθνοτική) και το φαινόμενο της μετακινούμενης πολλαπλής ταυτότητας.

Επικοινωνία

Η διεθνοποίηση της επικοινωνίας. Τα δίκτυα της υπερεθνικής ή πλανητικής τηλεόρασης- τα δίκτυα της πληροφορικής- η παγκοσμιοποίηση της οικονομία. Η εμπορευματοποίηση της επικοινωνίας- η εμπορευματοποίηση των ΜΜΕ- η εμπορευματοποίηση της κουλτούρας. Οι ανισότητες της επικοινωνίας- οι σχέσεις Βορρά-Νότου (οι ανισότητες ανάμεσα στις ανεπτυγμένες και τις αναπτυσσόμενες χώρες) -οι διεκδικήσεις του Τρίτου Κόσμου. Πολιτιστική διεθνοποίηση- ομοιογενοποίηση, διαφοροποίηση και ετερογένεια στα ΜΜΕ.

Πολιτικά και Συμβολικά Σύνορα: Συνέπειες από τη Μεταβολή τους.

Η διπλή έννοια του συνόρου στην Ανθρωπολογία (Γεωπολιτική και Κοινωνική/Πολιτισμική)

Το «έθνος-κράτος» στην εποχή της Παγκοσμιοποίησης

Η αναδιαμόρφωση του έθνους-κράτους-η διεθνοποίηση της οικονομίας- η προοπτική ενός παγκόσμιου πολιτισμού και η απειλή για τους τοπικούς πολιτισμούς- ο αναπτυσσόμενος Νότος, ο ανεπτυγμένος Βορράς και η διεύρυνση των ανισοτήτων- περιβαλλοντικές απειλές και ασφάλεια. Σκεπτικιστές και ριζοσπάστες της παγκοσμιοποίησης. Οι τοπικοί εθνικισμοί ως απάντηση στην παγκοσμιοποίηση. Η νέα παγκόσμια τάξη πραγμάτων και η ανάγκη αναδόμησης των θεσμών.

Πολυπολιτισμικότητα

Η δυναμική του φαινομένου και η σύγχρονη πραγματικότητα. Η έννοια «πολυπολιτισμός» ως περιεχόμενο και ως πολιτική πρακτική- τα χαρακτηριστικά και το κοινωνικό πλαίσιο εμφάνισης του όρου. Οι διαστάσεις της πολιτισμικής ταυτότητας. Κριτική προσέγγιση στο φαινόμενο της πολυπολιτισμικότητας. Η εμφάνιση του όρου στον ελληνικό δημόσιο λόγο και σύγχρονοι προβληματισμοί σε σχέση με την κρίση της πολυπολιτισμικότητας στην Ευρώπη.

Η εκπαίδευση στην πολυπολιτισμική κοινωνία

Το ζήτημα της εκπαίδευσης στην πολυπολιτισμική κοινότητα. Διαπολιτισμική εκπαίδευση και το δίλημμα των πολιτισμικών διαφορών. Πολιτισμός-πολιτισμικές διαφορές. Οι σύγχρονες πολυπολιτισμικές συνθήκες και η διαπολιτισμική αγωγή. Στόχοι της διαπολιτισμικής μάθησης (ενσυναίσθηση, κριτική στάση απέναντι στους ρόλους, ανοχή αντιφάσεων, επικοινωνιακή ικανότητα).

Μετανάστευση

Ορισμός της Μετανάστευσης- είδη- μεταναστευτικές εθνοτικές ομάδες. Σύγχρονες προσεγγίσεις της Μετανάστευσης. Χώρες υποδοχής και χώρες αποστολής- τομείς απασχόλησης και θέση μεταναστών στην αγορά εργασίας. Κρατική πολιτική, κοινωνική πολιτική. Ελληνική κοινωνία και μετανάστευση, η πολιτική των ελληνικών κυβερνήσεων- Παλλινόστηση. Παράγοντες κοινωνικής και οικονομικής ένταξης/αποκλεισμού. Ξενοφοβία και ρατσισμός στην Ελλάδα. Το μαζικό κύμα οικονομικών μεταναστών και προσφύγων.

Το μειονοτικό φαινόμενο στην Ελλάδα

Το μειονοτικό φαινόμενο σήμερα – ταυτότητες, διγλωσσία και πολυγλωσσία, εκπαίδευση ακούσιες και εκούσιες μειονότητες (κατ' επιλογή, εκούσιες ή μεταναστευτικές μειονότητες και κατ' επιβολή, ακούσιες ή ιστορικές). Η πολιτισμική ετερότητα ως εσωτερικός εχθρός. Γλωσσικές, θρησκευτικές και εθνικές/εθνοτικές μειονότητες στην Ελλάδα σήμερα. Η πολιτική του ελληνικού κράτους απέναντι στις μειονότητες- ιστορική αναδρομή, σημερινή κατάσταση.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο, ομαδικά μαθήματα και σεμινάρια στην αίθουσα
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class

ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις/ Εκπαιδευτική εκδρομή	26
	Ασκήσεις Πράξης που εστιάζουν στην εφαρμογή μεθοδολογιών και ανάλυση μελετών περίπτωσης σε μικρότερες ομάδες φοιτητών	11
	Ομαδική Εργασία σε μελέτη περίπτωσης. Εκπόνηση σχεδίων διαχείρισης έργου	20
	Μικρές ατομικές εργασίες εξάσκησης	10
	Αυτοτελής Μελέτη	33
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου. 2. Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου. 3. Πρόοδος. 4. Κατ' οίκον εργασία. 5. Προφορική παρουσίαση εργασίας. 6. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας. 7. Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις. 8. Παρακολούθηση φοιτητών κατά την εκτέλεση εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων. 9. Λήψη από τους φοιτητές συστηματικών σχολίων στο μέσον του εξαμήνου. 10. Διασφάλιση διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών 	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ*-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :*

Μιχαήλ, Δ. (2014). *Αλβανική Μετανάστευση στην Ελλάδα: Μελέτες και Ζητήματα*. Θεσσαλονίκη: Αντ. Σταμούλης.

Μιχαήλ, Δ. (2003 [1992]). Έθνος, Εθνικισμός και Εθνική Συνείδηση: Μια ανθρωπολογική προσέγγιση. Θεσσαλονίκη: Αντ. Σταμούλης.

Τσιούμης, Κ. (2003). Ο μικρός άλλος" Μειονοτικές ομάδες στην προσχολική εκπαίδευση. Θεσσαλονίκη: Ζυγός.

Φραγγουδάκη, Α. (1997). Τι ειν' η πατρίδα μας; Αθήνα: Αλεξάνδρεια.

Χριστόπουλος, Δ. (1997). Το Μειονοτικό φαινόμενο στην Ελλάδα. Αθήνα: Κριτική.

Μιχαήλ Δ. 2005 "Το Ζήτημα της Ταυτότητας των Πομάκων: Ιστορική και Ανθρωπολογική προσέγγιση". Περί Θράκης.. Τόμος 4.

Μιχαήλ Δ. (2010). Η στάση των Αλβανών Μεταναστών γονέων απέναντι στο Ελληνικό Νηπιαγωγείο: Ζητήματα ταυτότητας, γλώσσας και στρατηγικές ενσωμάτωσης. Εθνολογία 14.

Michail D. (2009). "Working here, investing here and there: present economic practices, strategies of social inclusion and future plans for return amongst Albanian immigrants in a Greek-Albanian border town", Journal of Southern European and Black Sea Studies, 9(4): 539-554.

Michail, D. (2013). "Social development and transnational households: Resilience and motivation for Albanian immigrants in Greece in the era of economic crisis", 13(2): 265-279.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Journal of Southern European and Black Sea Studies

Journal of Ethnic and Racial Studies

**0715Ε - Εκπαιδευτική Πολιτική και Δικαιώματα
ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική Σχολή
-------	-------------------

ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0715Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	8ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΑ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι φοιτητές- φοιτήτριες κατανοούν την πολιτική δικαιωμάτων και την σύνδεση της με την εκπαίδευση. Επικεντρώνονται στη πολιτική δικαιωμάτων στα έθνη κράτη με έμφαση στη δομή των πολιτικών συστημάτων, των κοινωνικών δομών και της κουλτούρας. Παρακολουθούν την εξέλιξη της πολιτικής των δικαιωμάτων ως προς την εκπαίδευση σε σχέση με τις ιστορικές συγκυρίες. Ερμηνεύουν ζητήματα πολιτικής για το δικαίωμα στην εκπαίδευση σε σχέση με την αγορά εργασίας και τη δομή του πολιτικού συστήματος. Συνδέουν τη δράση των διεθνών οργανισμών με πολιτικές που επηρεάζουν ή κατευθύνουν τα έθνη κράτη.

Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Μελετώνται θεωρητικές αρχές και θέσεις για τη διαμόρφωση εκπαιδευτικής πολιτικής, συγκριτικά με αντίστοιχες αναμενόμενες εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις. Προσδιορίζονται οι όροι νομιμοποίησης αλλαγής της εκπαιδευτικής πολιτικής, με αναφορά σε πολιτικές δομές και δικαιώματα σε εθνικό και παγκοσμιοποιημένο επίπεδο. Επίσης αναλύεται η απόκλιση από τη νομοθεσία, ως θεωρητικό πεδίο, στην εφαρμογή της στην εκπαιδευτική πράξη, ως πρακτικό πεδίο.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο, ομαδικά μαθήματα και σεμινάρια στην αίθουσα	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	56 ώρες
	Σεμινάρια	3 ώρες
	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	10 ώρες
	Φροντιστήριο	3 ώρες
	Διαδραστική διδασκαλία	6 ώρες

	Εκπόνηση μελέτης (project)	3 ώρες
	Συγγραφή εργασίας / εργασιών	10 ώρες
	Παράλληλη μελέτη εφημερίδων και περιοδικών με αναλύσεις σε σύγχρονα κοινωνικά και πολιτικά θέματα	6 ώρες
	Διαθεματική σύνδεση πολιτικής δικαιωμάτων για την εκπαίδευση με την ιστορική εξέλιξη της πολιτικής των δικαιωμάτων	6 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου. 2. Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου. 3. Πρόοδος. 4. Κατ'οίκον εργασία. 5. Προφορική παρουσίαση εργασίας. 6. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας. 7. Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις. 8. Παρακολούθηση φοιτητών κατά την εκτέλεση εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων. 9. Λήψη από τους φοιτητές συστηματικών σχολίων στο μέσον του εξαμήνου. 10. Διασφάλιση διαφάνεια στην αξιολόγηση της επιδοσης των φοιτητών: 	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Παπαδάκης, Ν. (2003) Εκπαιδευτική πολιτική (η εκπαιδευτική πολιτική ως κοινωνική πολιτική;) Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα

Τσαούσης, Δ. (2007) Η εκπαιδευτική πολιτική των διεθνών οργανισμών. Αθήνα: Gutenberg Hall,S.,Held D.&McCrew A.(2003) Η νεωτερικότητα σήμερα. Αθήνα: Σαββάλας

Klarman, M. (2007). Brown v. Board of Education and the Civil Rights Movement. Oxford: Oxford University Press.

Rothstein, R. & Jacobsen, R. (2008). Grading Education: Getting Accountability Right. New York: Teachers College Press & Economic Policy

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Journal of Educational Policy, Routledge International Journal of Humanities and Social Science The Learner

0716Ε - Εκπαιδευτική Πολιτική και Φύλο**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική Σχολή		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0716Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΦΥΛΟ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	

	3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικού υποβάθρου	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΑ	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/	

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι φοιτητές- φοιτήτριες εξοικειώνονται με την κοινωνική ανισότητα ως προς το φύλο. Συνδέουν την εκπαίδευση με την αναπαραγωγή ή την άμβλυνση των κοινωνικών ανισοτήτων ως προς το φύλο, ερμηνεύουν στάσεις και συμπεριφορές που σχετίζονται με την ενίσχυση των κοινωνικών στερεοτύπων, που καθιστούν την κοινωνική ανισότητα ως προς το φύλο επικρατούσα στις διαφορετικές κουλτούρες. Προσεγγίζουν τους τρόπους με τους οποίους διαφοροποιείται η εννοιολόγηση ως προς το κοινωνικό φύλο σε διαφορετικές κουλτούρες.

Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εξετάζεται η κατηγορία του φύλου ως βασικό εννοιολογικό εργαλείο κατανόησης της δόμησης της ταυτότητας στην εκπαίδευση. Αξιοποιείται το θεωρητικό πεδίο των «σπουδών φύλου», ώστε να μελετηθεί η διαδικασία κατασκευής, συγκρότησης και εξέλιξης του φύλου μέσα στο εκπαιδευτικό περιβάλλον. Με τη διεπιστημονική προσέγγιση συνδέονται διαφορετικά πεδία, ώστε να ερευνηθούν τα έμφυλα στερεότυπα στο τυπικό και άτυπο πρόγραμμα εκπαίδευσης.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο, ομαδικά μαθήματα και σεμινάρια στην αίθουσα	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	48 ώρες
	Σεμινάρια	6 ώρες
	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	10 ώρες
	Φροντιστήριο	6 ώρες
	Διαδραστική διδασκαλία	6 ώρες
	Εκπόνηση μελέτης (project)	6 ώρες
	Συγγραφή εργασίας / εργασιών	6 ώρες
	Παράλληλη μελέτη εφημερίδων και περιοδικών με αναλύσεις σε σύγχρονα κοινωνικά και πολιτικά θέματα	6 ώρες
	Διαθεματική σύνδεση με γενική κοινωνιολογία και κοινωνιολογικές θεωρίες ανισότητας	6 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	1. Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου.	

	2. Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου. 3. Πρόδος. 4. Κατ'οίκον εργασία. 5. Προφορική παρουσίαση εργασίας. 6. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας. 7. Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις. 8. Παρακολούθηση φοιτητών κατά την εκτέλεση εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων. 9. Λήψη από τους φοιτητές συστηματικών σχολίων στο μέσον του εξαμήνου.
--	---

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Βαΐου, Ν. & Στρατηγάκη, Μ. (2010) Φύλο @ έρευνα. Αθήνα: Μεταίχμιο

Arnot, M. (2006) Διαδικασίες αναπαραγωγής του φύλου . Αθήνα: Μεταίχμιο

Στρατηγάκη, Μ. (2006) Το φύλο της κοινωνικής πολιτικής. Αθήνα: Μεταίχμιο

Ore, T. (2013). The Social Construction of Difference and Inequality: Race, Class, Gender, and Sexuality. London: McGraw-Hill Humanities

Fausto-Sterling, A. (2012). Sex/Gender: Biology in a Social World. London: Routledge.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Gender & Society, Rhode Island University, USA Society, Springer Gender and Education

0720Ε - Εισαγωγή στην Παιδαγωγική**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0720Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εισαγωγή στην Παιδαγωγική		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Αναμένεται, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να αναπτύξουν ικανότητες συνδόμησης ενός διαρκώς αναθεωρούμενου θεωρητικού πλαισίου, στο οποίο να μπορούν να εντάσσουν και να αναλύουν τα φαινόμενα της σύνθετης και πολυδιάστατης καθημερινής εκπαιδευτικής πράξης, διαμορφώνοντας μια στάση κριτικού αναστοχασμού.

Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Δημιουργική προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο πρώτο μέρος του μαθήματος γίνεται η θεωρητική θεμελίωση και η οριοθέτηση του επιστημονικού πεδίου της Παιδαγωγικής Επιστήμης και αναλύονται οι βασικοί παιδαγωγικοί όροι, στο πλαίσιο των αρχών του κοινωνικού δομισμού. Στο δεύτερο μέρος εξετάζονται επιμέρους θέματα όπως, τα δομικά γνωρίσματα και οι βασικές προϋποθέσεις της παιδαγωγικής διαδικασίας, οι σκοποί και τα μέσα αγωγής και μάθησης και επίσης οι παιδαγωγικές ομάδες και τα εκπαιδευτικά ιδρύματα. Τέλος εξετάζονται οι μέθοδοι έρευνας και τα μεθοδολογικά προβλήματα της Παιδαγωγικής Επιστήμης.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Σε κάθε διάλεξη υπάρχει power point που αναρτάται στο e-class.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	40 ώρες
	Ατομική έρευνα-μελέτη βιβλιογραφίας- εκπόνηση εργασίας	10 ώρες
	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	50 ώρες
	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτές εξετάσεις 80% Παρουσίαση εργασίας 20%	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Πυργιωτάκης, Ιωαν. (2011) Εισαγωγή στην Παιδαγωγική. Πεδίο- Αθήνα
 Ξωχέλλης, Π. (2010) Παιδαγωγική και Εκπαίδευση Σήμερα. Κυριακίδης- Θεσσαλονίκη

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:
 Παιδαγωγική Επιθεώρηση
 Νέα Παιδεία
 Επιστήμες Αγωγής

0721Ε - Μετάβαση από το Νηπιαγωγείο στο Δημοτικό Σχολείο και Συνεργασία μεταξύ των δυο Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων
ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική Σχολή		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0721Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΝΗΠ ΣΤΟ ΔΗΜ ΣΧΟΛ & ΣΥΝ/ΣΙΑ ΜΕΤΑΞ ΤΩΝ ΔΥΟ ΕΚΠ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής, Ειδικού Υποβάθρου
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	όχι
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι φοιτήτριες/ες αναμένεται να:

- γνωρίζουν την αμφισημία του όρου «μετάβαση»
- είναι σε θέση να προσεγγίζουν το πρόβλημα της μετάβασης με βάση το οικοσυστημικό μοντέλο του Bronfenbrenner (1979)
- διακρίνουν και να κατηγοριοποιούν τα «συμπτώματα» του προβλήματος της μετάβασης με βάση την «πολυδιάστατη ασυνέχεια» μεταξύ νηπιαγωγείου και δημ. σχολείου
- γνωρίζουν τις αιτίες που προκαλούν το πρόβλημα της μετάβασης
- γνωρίζουν τις θεσμικές προϋποθέσεις μιας δυνάμει συνεργασίας μεταξύ νηπιαγωγείου και δημ. σχολείου στην Ελλάδα
- διαμορφώσουν άποψη για το ζήτημα των μακροπρόθεσμων συνεπειών της μη ομαλής μετάβασης του παιδιού από τη μια πλευρά, και του δικαιώματός του για ισότητα ευκαιριών στην εκπαίδευση από την άλλη
- είναι σε θέση να εκπονήσουν προγράμματα συνεργασίας μεταξύ νηπιαγωγείου και δημ. σχολείου

Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Δημιουργική προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα βασίζεται στο οικοσυστημικό μοντέλο του Bronfenbrenner (1979) και διαρθρώνεται σε δυο αλληλένδετες θεματικές ενότητες, «μετάβαση», «συνεργασία». Στην πρώτη ενότητα εξετάζονται οι δυσκολίες αλλά και οι προκλήσεις που προκαλεί η διακοπή της συνέχειας στη διαδικασία αγωγής και μάθησης του παιδιού κατά τη μετάβαση. Στη δεύτερη ενότητα εξετάζεται η συνεργασία μεταξύ νηπιαγωγείου και δημοτικού σχολείου ως βασικού παράγοντα επίτευξης και διασφάλισης συνέχειας σε αυτή τη μετάβαση. Η σκοπιά της αντισταθμιστικής εκπαίδευσης αλλά και αυτή των δικαιωμάτων των παιδιών ως πολιτών αποτελούν τον κεντρικό ιστό του μαθήματος. Οι βασικές συνιστώσες ενός, κατά περίπτωση, αποτελεσματικού προγράμματος μετάβασης-συνεργασίας διερευνώνται από κοινού με τους φοιτητές/τριες στα πλαίσια της δυνατότητάς τους να εκπονήσουν, είτε συνολικά προγράμματα μετάβασης και συνεργασίας, είτε να σχεδιάσουν, να εφαρμόσουν και να αξιολογήσουν επιμέρους δράσεις ενός συνολικού προγράμματος.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Σε κάθε μάθημα υπάρχει power point που αναρτάται στο e-class.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	20 ώρες
	Σεμινάρια	20 ώρες
	Συλλογή δεδομένων	10 ώρες
	Συγγραφή εργασίας	10 ώρες

	Προετοιμασία για εξετάσεις	40
	Σύνολο Μαθήματος	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	1. Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου 60% 2. Ενεργητική συμμετοχή στα σεμινάρια 10% 3. Εκπόνηση και παρουσίαση εργασίας 30%	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βρυνιώτη, Κ. (2008). Μετάβαση των νηπίων από το νηπιαγωγείο στο δημοτικό σχολείο, στο: Αλευριάδου, Α., Βρυνιώτη, Κ., Κυρίδης, Α., Σιβροπούλου Θεοδοσιάδου, Ε., & Χρυσαιφίδης, Κ.: Οδηγός Ολοήμερου Νηπιαγωγείου, Αθήνα, ΥΠΕΠΘ-ΕΥΠ-ΚΠΣ, Πατάκης, σελ. 99-152

Μπίκος, Κ. (2011). Κοινωνικές σχέσεις και αλληλεπίδραση στη σχολική τάξη. Θεσσαλονίκη: Ζυγός

Πετρογιάννης, Κ.(2003). Η μελέτη της ανθρώπινης ανάπτυξης: οικοσυστημική προσέγγιση. Αθήνα: Καστανιώτης

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Παιδαγωγική Επιθεώρηση

Επιστήμες Αγωγής

Νέα Παιδεία

0724Ε- Η Ολιστικότητα στην Εκπαίδευση, Θεωρία και Πράξη**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0724Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η ολιστικότητα στην εκπαίδευση, Θεωρία και Πράξη		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις, εργαστηριακές ασκήσεις, μελέτες περίπτωσης	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικού υποβάθρου & Ανάπτυξη δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Το περιεχόμενο του μαθήματος αφορά: α. στην ανάλυση και κατανόηση του Διαθεματικού Ενιαίου Πλαισίου Προγράμματος Σπουδών (Δ.Ε.Π.Π.Σ.), β. στις δόκιμες μεθόδους διδασκαλίας, γ. στο παιδαγωγικό και εποπτικό, δ. στα υλικά και μέσα δημιουργίας, ε. στις θεμελιώδεις έννοιες, τους σκοπούς και στόχους που διατρέχουν μια διαθεματική εκπαιδευτική δράση.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, ο φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση:

- Να γνωρίζει και κατανοεί τις θεμελιώδεις αρχές που διέπουν το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών της προσχολικής εκπαίδευσης
- Να αναλύει τα επιμέρους πεδία (μαθησιακές περιοχές) του προγράμματος σπουδών
- Να αντιλαμβάνεται και να κατανοεί τη διαθεματική σύνδεση όλων των διαφορετικών πεδίων

- Να δημιουργεί ποικίλο παιδαγωγικό υλικό
- Να αντιλαμβάνεται την άρρηκτη και στενή σχέση που πρέπει να υφίσταται μεταξύ της θεωρίας και της πράξης.

Γενικές Ικανότητες

Ομαδική εργασία
Ατομική εργασία
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Βασικές έννοιες και αρχές του Αναλυτικού προγράμματος σπουδών για την προσχολική εκπαίδευση
- Βασικές έννοιες και αρχές της διαθεματικότητας
- Οι μαθησιακές περιοχές του αναλυτικού προγράμματος σπουδών
- Εργαστηριακές ασκήσεις διαθεματικής σύνδεσης ξεχωριστών επιστημονικών πεδίων
- Δημιουργία κατάλληλου εκπαιδευτικού και εποπτικού υλικού
- Καταγραφή πορισμάτων και αξιολόγηση αυτών

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση εκπαιδευτικών λογισμικών για τη διδασκαλία των μαθησιακών περιοχών του αναλυτικού προγράμματος σπουδών	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	30
	Ομαδική εργασία σε μελέτες περίπτωσης	30
	Καλλιτεχνικό εργαστήριο	20
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	20
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<ol style="list-style-type: none"> Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής (10%) Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης (30%) Παρουσίαση ομαδικής εργασίας (60%) 	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :
 Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών (Δ.Ε.Π.Π.Σ.) για το νηπιαγωγείο, 2003.
 Cube, F. (1984). *Επιστήμη της Αγωγής*, μτφ. Κ. Χρυσοφίδης, Αθήνα: Καστανιώτης.
 Κιτσαράς, Δ. Γ. (1998). *Προγράμματα Προσχολικής Αγωγής*, Γλυφάδα: Κιτσαράς Γ.
 Κωτσαλίδου, Δ. (2011). *Διαθεματικές Προτάσεις Εργασίας για το νηπιαγωγείο και το δημοτικό*, Αθήνα: Καστανιώτης.
 Μαγουλιώτης, Α. (2014). *Εικαστική Παιδαγωγική*, Αθήνα: Σ.ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ & ΣΙΑ Ο.Ε
 Ματσαγγούρας, Η. (2003). *Η διαθεματικότητα στη σχολική γνώση, Εννοιοκεντρική Αναπλαισίωση και Σχέδια Εργασίας*, Αθήνα: Γρηγόρης.
 Μιχαλοπούλου, Κ. (2009). *Ο προφορικός λόγος στην προσχολική εκπαίδευση*, Αθήνα: Επίκεντρο.
 Χρυσοφίδης, Κ. (2009). *Διαθεματική Προσέγγιση της γνώσης*, Αθήνα: Δίπτυχο.

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0725Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Οργάνωση εκπαιδευτικών προγραμμάτων στην προσχολική εκπαίδευση		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις, εργαστηριακές ασκήσεις, μελέτες περίπτωσης	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικού υποβάθρου & Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Το περιεχόμενο του μαθήματος αφορά: α. στις γενικές αρχές της εφαρμοσμένης διδακτικής μεθοδολογίας, β. στις δόκιμες μεθόδους διδασκαλίας, τις οποίες πρέπει να λαμβάνει υπόψη του ο εκπαιδευτικός, προκειμένου να οργανώνει εκπαιδευτικές δραστηριότητες. γ. τους σκοπούς και στόχους που διατρέχουν μια διαθεματική εκπαιδευτική δράση και δ. στο σχεδιασμό διαθεματικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, ο φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση:

- Να γνωρίζει και κατανοεί τη διαδικασία σχεδιασμού και οργάνωσης εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων, καθώς και όλες τις παραμέτρους που πρέπει να λάβει υπόψη του ο κάθε εκπαιδευτικός.
- Να προβαίνει στο σχεδιασμό και την οργάνωση ολοκληρωμένων διαθεματικών προγραμμάτων
- Να αντιλαμβάνεται την άρρηκτη και στενή σχέση που πρέπει να υφίσταται μεταξύ της θεωρίας και της πράξης.

Γενικές Ικανότητες

Ομαδική εργασία
Ατομική εργασία
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- vii. Βασικές έννοιες και αρχές της Εφαρμοσμένης Διδακτικής Μεθοδολογίας
- viii. Δόκιμες μέθοδοι διδασκαλίας
- ix. Στοχοθεσία
- x. Εργαστηριακές ασκήσεις διαθεματικής σύνδεσης ξεχωριστών επιστημονικών πεδίων
- xi. Σχεδιασμός διαθεματικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων
- xii. Καταγραφή πορισμάτων και αξιολόγηση αυτών

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση εκπαιδευτικών λογισμικών για τη διδασκαλία των μαθησιακών περιοχών του αναλυτικού προγράμματος σπουδών

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα		Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
		Διαλέξεις	36
		Ομαδική εργασία σε μελέτες περίπτωσης	30
		Εργαστηριακές ασκήσεις	14
		Ατομική Έρευνα και Μελέτη	20
		Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	iv. Γραπτή Εργασία (50%) v. Ατομική εργασία (50%)		

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών (Δ.Ε.Π.Π.Σ.) για το νηπιαγωγείο, 2003.

Cube, F. (1984). *Επιστήμη της Αγωγής*, μτφ. Κ. Χρυσανθίδη, Αθήνα: Καστανιώτης.

Κιτσαράς, Δ. Γ. (1998). *Προγράμματα Προσχολικής Αγωγής*, Γλυφάδα: Κιτσαράς Γ.

Κωτσαλίδου, Δ. (2011). *Διαθεματικές Προτάσεις Εργασίας για το νηπιαγωγείο και το δημοτικό*, Αθήνα: Καστανιώτης.

Μαγουλιώτης, Α. (2014). *Εικαστική Παιδαγωγική*, Αθήνα: Σ.ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ & ΣΙΑ Ο.Ε

Ματσαγγούρας, Η. (2003). *Η διαθεματικότητα στη σχολική γνώση, Εννοιοκεντρική Αναπλαισίωση και Σχέδια Εργασίας*, Αθήνα: Γρηγόρης.

Μιχαλοπούλου, Κ. (2009). *Ο προφορικός λόγος στην προσχολική εκπαίδευση*, Αθήνα: Επίκεντρο.

Χρυσανθίδη, Κ. (2009). *Διαθεματική Προσέγγιση της γνώσης*, Αθήνα: Δίπτυχο.

0800 Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης

0803E - Διασφάλιση Ποιότητας, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία στην Εκπαίδευση

0805E – Ειδικά Θέματα Διασφάλισης Ποιότητας, Επιχειρηματικότητας και Καινοτομίας στην Εκπαίδευση

0900 Ελληνική γλώσσα**0906Ε - Γλώσσα, Κοινωνία και Εκπαίδευση****ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική Σχολή		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0906Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Στ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΛΩΣΣΑ, ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικής Επιλογής, Ειδικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (αγγλικά)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**Μαθησιακά Αποτελέσματα**

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

- Να κατανοεί τις βασικές έννοιες που σχετίζονται με την κοινωνική λειτουργία των γλωσσικών φαινομένων στην εκπαίδευση
- Έχει γνώση των εργαλείων ανάλυσης των εκφάνσεων και λειτουργιών της γλώσσας στην κοινωνική ζωή των ομιλητών/ μαθητών
- Να διακρίνει τις συμβολικές επενδύσεις της γλώσσας και να εκτιμήσει τις κοινωνικές ανισότητες με τις οποίες συνδέονται συγκεκριμένες χρήσεις της γλώσσας στην εκπαίδευση
- Χρησιμοποιεί τις μεθοδολογίες της κοινωνιογλωσσολογικής έρευνας για να προσδιορίσει τις κοινωνικές παραμέτρους με τις οποίες σχετίζεται η χρήση της γλώσσας στο σχολείο

Γενικές Ικανότητες

Αυτόνομη Εργασία
 Ομαδική Εργασία
 Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
 Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
 Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στόχος του μαθήματος είναι να παρουσιάσει κοινωνιογλωσσολογικές πτυχές της εκπαίδευσης. Συζητείται ο κεντρομόλος ρόλος της εκπαίδευσης να προωθεί έναν συγκεκριμένο γλωσσικό κώδικα, την «πρότυπη ποικιλία», που βρίσκεται σε ανταγωνισμό με τους γλωσσικούς κώδικες που φέρνουν πολλοί μαθητές και πολλές μαθήτριες από το σπίτι. Εξετάζονται οι γλωσσικές προκαταλήψεις στο σχολείο. Παρουσιάζεται η έννοια της πρότυπης ποικιλίας από τη θεωρία κωδικών

του Bernstein (περιορισμένος και επεξεργασμένος κώδικας), καθώς και από τη συστημική λειτουργική γλωσσολογία του Halliday (προφορικότητα και γραπτότητα). Αναλύεται η έννοια της διγλωσσίας ως ενός σημαντικού παράγοντα γλωσσικής ετερογένειας στο σύγχρονο (ελληνικό) σχολείο, η οποία προσεγγίζεται ως μια περίπτωση αντιπαράθεσης μεταξύ περιορισμένου κώδικα ή προφορικότητας (μητρική γλώσσα μαθητών/τριών) και επεξεργασμένου κώδικα ή γραπτότητας (πρότυπη ποικιλία της ελληνικής ως σχολική γλωσσική νόρμα). Τέλος, παρουσιάζονται οι κυριότεροι τύποι διγλωσσίας και δίγλωσσης εκπαίδευσης.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος:Βιντεοπροβολέας Χρήση ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών:Βιντεοπροβολέας Χρήση ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών:Βιντεοπροβολέας Χρήση ΤΠΕ στην επικοινωνία με τους φοιτητές:Χρήση email και eclass	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	36
	Φροντιστηριακές ασκήσεις	10
	Προετοιμασία για τις ατομικές και ομαδικές εργασίες	10
	Ατομική έρευνα και μελέτη (ανεύρεση βιβλιογραφίας)	24
	Αυτοτελής μελέτη	20
	Σύνολο Μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	1. Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου. 2. Κατ'οίκον εργασία. 3. Προφορική παρουσίαση εργασίας. 4. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας.. 5. Λήψη από τους φοιτητές συστηματικών σχολίων στο μέσον του εξαμήνου. 6. Διασφάλιση διαφάνειας στην αξιολόγηση της επιδοσης των φοιτητών: Μέσω συγκριτικής βαθμολόγησης	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :
 Baker, C. (2001) Εισαγωγή στη Διγλωσσία και τη Δίγλωσση Εκπαίδευση (μτφ. Α. Αλεξανδροπούλου, Επιμ. Μ. Δαμανάκης). Αθήνα: Gutenberg.
 Bernstein, B (1991). Παιδαγωγικοί Κώδικες και Κοινωνικός Έλεγχος (2η έκδοση) (μτφ. Ι. Συμεών). Αθήνα: Αλεξάνδρεια.
 Γρίβα, Ε. & Στάμου Α.Γ. (2014) Ερευνώντας τη Διγλωσσία στο Σχολικό Περιβάλλον. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Κυριακίδη.
 Halliday, M.A.K. & Martin, J. (2004). Η Γλώσσα της Επιστήμης (μτφ. Γ. Γιαννουλοπούλου). Αθήνα: Μεταίχιμο.
 Παϊζι, Λ.Α. & Καβουκόπουλος, Φ.Α. (2001). Η Γλώσσα στο Σχολείο: Κοινωνιογλωσσικές Διαφορές και Σχολική Πρόοδος στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Αθήνα: Νεφέλη.
 Σελλά-Μάζη, Ε. (2001) Διγλωσσία και Κοινωνία. Η Κοινωνιογλωσσολογική Πλευρά της Διγλωσσίας. Θεωρία και Πράξη. Η ελληνική πραγματικότητα Αθήνα: Προσκήνιο-Άγγελος Σιδεράτος.
 Σκούρτου, Ε. (επιμ.) (1997). Θέματα Διγλωσσίας και Εκπαίδευσης. Αθήνα: Νήσος.
 Τσοκαλίδου, Ρ. & Χατζησαββίδης, Σ. (2008). Κοινωνιογλωσσολογικές Αναζητήσεις: Ερευνητικά Δεδομένα. Θεσσαλονίκη: Βάνιας.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:
 Journal of Sociolinguistics
 Language in Society
 Language & Communication
 Discourse & Society

0907Ε - Γλώσσα, Κείμενα και Επικοινωνία**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική Σχολή		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0907Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΛΩΣΣΑ, ΚΕΙΜΕΝΑ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικής Επιλογής, Ειδικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (αγγλικά)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**Μαθησιακά Αποτελέσματα**

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

- Κατανοεί τις βασικές έννοιες που σχετίζονται με την ανάλυση λόγου
- Έχει γνώση των εργαλείων ανάλυσης του λόγου σε μια ευρεία γκάμα κειμένων και αυθεντικών χρήσεων της γλώσσας
- Να διακρίνει τους γλωσσικούς μηχανισμούς σύστασης των κειμένων
- Χρησιμοποιεί τις μεθοδολογίες της ανάλυσης λόγου για να προσδιορίσει τις κοινωνικές και επικοινωνιακές παραμέτρους με τις οποίες σχετίζεται η χρήση της γλώσσας σε διαφορετικά περιβάλλοντα

Γενικές Ικανότητες

Αυτόνομη Εργασία
 Ομαδική Εργασία Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
 Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
 Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εισάγει τις φοιτήτριες και τους φοιτητές σε ρεύματα της ανάλυσης λόγου που έχουν αναπτυχθεί στο πλαίσιο της γλωσσολογίας (κειμενογλωσσολογία), καθώς και σε προσεγγίσεις που έχουν αναδυθεί μέσα από τον διάλογο της γλωσσολογίας με τις κοινωνικές επιστήμες (ανάλυση συνομιλίας, κριτική ανάλυση λόγου). Οριοθετούνται οι διαφορετικές προσεγγίσεις ανάλυσης λόγου (κριτικές και μη κριτικές). Συζητείται η σχέση της γλωσσολογικής προσέγγισης ανάλυσης λόγου με τη θεώρηση της γλώσσας ως επικοινωνιακής ικανότητας, και η σύνδεση των κοινωνιογλωσσολογικών προσεγγίσεων ανάλυσης λόγου με τη θεωρία της κοινωνικής κατασκευής (κοινωνικός κονστρουξιονισμός). Αναλύονται κεντρικές έννοιες των προσεγγίσεων ανάλυσης λόγου, όπως το «κείμενο», ο «λόγος» και το «συμφραστικό πλαίσιο». Εξετάζονται οι βασικές θεωρητικές παραδοχές και τα αναλυτικά εργαλεία καθεμιάς προσέγγισης (π.χ. κριτήρια κειμενικότητας στην κειμενογλωσσολογία, διαδοχική οργάνωση της ομιλίας στην ανάλυση συνομιλίας, ιδεολογική χρήση

των λέξεων και του συντακτικού στην κριτική ανάλυση λόγου). Η παρουσίαση των προσεγγίσεων ανάλυσης λόγου γίνεται αντιπαραθετικά και μέσα από την εφαρμογή τους σε μια ευρεία γκάμα αυθεντικού γλωσσικού υλικού, όπως είναι οι διαφημίσεις, τα δημοσιογραφικά άρθρα, τα γραπτά μηνύματα που ανταλλάσσονται μέσω κινητού τηλεφώνου και οι ειδησεογραφικές συνεντεύξεις στην τηλεόραση.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος:Βιντεοπροβολέας Χρήση ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών:Βιντεοπροβολέας Χρήση ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών:Βιντεοπροβολέας Χρήση ΤΠΕ στην επικοινωνία με τους φοιτητές:Χρήση email και eclass	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	36
	Φροντιστηριακές ασκήσεις	10
	Προετοιμασία για τις ατομικές και ομαδικές εργασίες	10
	Ατομική έρευνα και μελέτη (ανεύρεση βιβλιογραφίας)	24
	Αυτοτελής μελέτη	20
	Σύνολο Μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	1. Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου. 2. Κατ'οίκον εργασία. 3. Προφορική παρουσίαση εργασίας. 4. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας.. 5. Λήψη από τους φοιτητές συστηματικών σχολίων στο μέσον του εξαμήνου. 6. Διασφάλιση διαφάνεια στην αξιολόγηση της επιδοσης των φοιτητών: Μέσω συγκριτικής βαθμολόγησης	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ*-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία*

Clayman, S. & Heritage, J. (2008). Η Ειδησεογραφική Συνέντευξη: Δημοσιογράφοι και Δημόσια Πρόσωπα στον «Αέρα» (μτφ. Α.Γ. Στάμου, επιμ. Π. Πολίτης). Αθήνα: Πατάκης.

Γεωργακοπούλου, Α. & Γούτσος, Δ. (1999). Κείμενο και Επικοινωνία. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Γούτσος, Δ., Σ. Κουτσουλέλου, Α. Μπακάκου-Ορφανού & Ελένη Παναρέτου (επιμ.) (2006). Ο Κόσμος των Κειμένων: Μελέτες Αφιερωμένες στον Καθηγητή Γεώργιο Μπαμπινιώτη. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Κουτσουλέλου-Μίχου, Σ. (2004). Η Γλώσσα της Διαφήμισης. Αθήνα: Gutenberg. Kress, G. (2003). Γλωσσικές Διαδικασίες σε Κοινωνιοπολιτισμική Πρακτική (Μτφ Ελευθερία Γεωργιάδη). Αθήνα: Σαβάλλα.

Πολίτης, Π. (επιμ.) (2008). Ο Λόγος της Μαζικής Επικοινωνίας: Το Ελληνικό Παράδειγμα. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών-Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Language & Communication

Discourse & Society

Text & Talk

Journal of Pragmatics

0908Ε - Κριτικός Γραμματισμός**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική Σχολή		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0908Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΡΙΤΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικής Επιλογής, Ειδικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (αγγλικά)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**Μαθησιακά Αποτελέσματα**

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

- Κατανοεί τις βασικές έννοιες που σχετίζονται με τον κριτικό γραμματισμό
- Έχει γνώση των εργαλείων κριτικής ανάλυσης του λόγου σε μια ευρεία γκάμα κειμένων και αυθεντικών χρήσεων της γλώσσας
- Να διακρίνει με κριτικό τρόπο τους γλωσσικούς μηχανισμούς σύστασης των κειμένων και τα ιδεολογικά νοήματα που ενυπάρχουν σε αυτά
- Χρησιμοποιεί τις μεθοδολογίες της κριτικής ανάλυσης λόγου και του κριτικού γραμματισμού για να προσδιορίσει τις κοινωνικές και ιδεολογικές παραμέτρους με τις οποίες σχετίζεται η χρήση της γλώσσας σε ποικίλες κοινωνικές πρακτικές

Γενικές Ικανότητες

Αυτόνομη Εργασία
 Ομαδική Εργασία
 Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
 Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
 Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εισάγει τις φοιτήτριες και τους φοιτητές σε θέματα κριτικού γραμματισμού. Διακρίνεται από τον λειτουργικό γραμματισμό. Συνδέεται με την ανάπτυξη εκείνων των δεξιοτήτων που θα καταστήσουν τους/τις μαθητές/τριες και μελλοντικούς πολίτες ικανούς/ές να λειτουργούν αποτελεσματικά σε διαφορετικές περιστάσεις επικοινωνίας αλλά και να παράγουν και να προσλαμβάνουν με κριτικό τρόπο μια ευρεία γκάμα κειμενικών ειδών. Εξετάζεται τόσο σε μακρο- όσο και σε μικρο-επίπεδο. Το μακρο-επίπεδο αφορά τις κυρίαρχες πρακτικές γραμματισμού μιας γλωσσικής κοινότητας: π.χ. ποιες πρακτικές ανάγνωσης και γραφής συμβαίνουν σε διαφορετικά περιβάλλοντα, σε ποια κειμενικά είδη διακρίνει μια γλωσσική κοινότητα, ποια είναι η πολιτισμική σημασία κάθε κειμενικού είδους κ.λπ. Το μικρο-επίπεδο αφορά την «κριτική γλωσσική επίγνωση», δηλαδή την ευαισθητοποίηση των μαθητών/τριών στα άρρητα ιδεολογικά νοήματα που κατασκευάζονται σε συγκεκριμένα κείμενα (π.χ. τη ρατσιστική χρήση της γλώσσας στα ΜΜΕ).

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος:Βιντεοπροβολέας Χρήση ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών:Βιντεοπροβολέας Χρήση ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών:Βιντεοπροβολέας Χρήση ΤΠΕ στην επικοινωνία με τους φοιτητές:Χρήση email και eclass	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	36
	Φροντιστηριακές ασκήσεις	10
	Προετοιμασία για τις ατομικές και ομαδικές εργασίες	10
	Ατομική έρευνα και μελέτη (ανεύρεση βιβλιογραφίας)	24
	Αυτοτελής μελέτη	20
	Σύνολο Μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	1. Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου. 2. Κατ'οίκον εργασία. 3. Προφορική παρουσίαση εργασίας. 4. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας.. 6. Λήψη από τους φοιτητές συστηματικών σχολίων στο μέσον του εξαμήνου. 7. Διασφάλιση διαφάνεια στην αξιολόγηση της επιδosis των φοιτητών:Μέσω συγκριτικής βαθμολόγησης	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Αρχάκης, Α. (2005). Γλωσσική Διδασκαλία και Σύσταση των Κειμένων. Αθήνα: Πατάκης. Baynham, M. (2002). Πρακτικές Γραμματισμού (Μτφ. Μ. Αραποπούλου, επιμ. Ε. Καραντζόλα). Αθήνα: Μεταίχιμο.
Cook-Gumperz, J. (2008) (επιμ.). Η Κοινωνική Δόμηση του Γραμματισμού (Μτφ. Ε. Κοτσουφού, επιμ. Τ. Κωστούλη). Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.
Gee, J., Hasan, R., Luke, C., Wells, G. (2006). Γραμματισμός, Κοινωνία και Εκπαίδευση (Μτφ: Μαρία Αραποπούλου, επιμ. Α. Χαραλαμπίδης). Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών-Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Discourse & Society
Critical Discourse Studies
Language & Education
Language & Communication
Text & Talk

0914Ε - Διαχρονία και Συγχρονία της Ελληνικής Γλώσσας**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0914Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΑΧΡΟΝΙΑ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3 + 1	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uowm.gr/modules/course_info/index.php?course=NURED129		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Η ενημέρωση των φοιτητών και ο προβληματισμός τους πάνω σε βασικά ζητήματα της ελληνικής γλώσσας στην ιστορική διαδρομή της (διαχρονία) και η αντιμετώπιση σημαντικών ζητημάτων συγχρονίας της ελληνικής γλώσσας

Γενικές Ικανότητες

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
 Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διάγραμμα μαθημάτων

A. Σύντομη ιστορία της ελληνικής γλώσσας από την ΙΕ περίοδο ως τις μέρες μας:

1. Οι αρχές της ελληνικής γλώσσας
  - Η ινδοευρωπαϊκή γλώσσα
  - Σχέσεις της ελληνικής με τις άλλες ινδοευρωπαϊκές γλώσσες
  - Η προελληνική
2. Η αρχαία ελληνική
  - Τα ελληνικά συστήματα γραφής (Κρητομηκοναϊκή - Γραμμική Β' - Το ελληνικό αλφάβητο)
  - Χαρακτηριστικά γνωρίσματα της αρχαίας ελληνικής
  - Οι αρχαίες ελληνικές γεωγραφικές και λογοτεχνικές διάλεκτοι
3. Η ελληνική γλώσσα των μετακλασικών χρόνων
  - Η Κοινή των ελληνιστικών χρόνων (Πηγές της Κοινής, Η απλοποίηση της γραφής)
  - Ο αττικισμός

4. Η μεσαιωνική και νέα ελληνική γλώσσα
Χαρακτηριστικά της μεσαιωνικής ελληνικής
Διάλεκτοι και ιδιώματα της νέας ελληνικής
5. Το γλωσσικό ζήτημα
Από τον αττικισμό έως την καθιέρωση της Κοινής Νεοελληνικής
Από την καθιέρωση της Κοινής Νεοελληνικής έως σήμερα

Β. Η σύγχρονη νεοελληνική γλώσσα (περιγραφή και ανάλυση):

1. Η συντακτική δομή της γλώσσας
2. Οι γραμματικές κατηγορίες
3. Οι λειτουργικές και άλλες συντακτικές κατηγορίες
4. Η συντακτική ανάλυση
5. Σημασιολογία και Λεξιλόγιο της νέας ελληνικής

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	40
	Φροντιστηριακές ασκήσεις	10
	Ατομική έρευνα και μελέτη (ανεύρεση βιβλιογραφίας, έρευνα στο Διαδίκτυο)	10
	Προετομασία για τις εξετάσεις	40
	Σύνολο	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτές εξετάσεις & ασκήσεις στα φροντιστηριακά μαθήματα	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Ινδοευρωπαϊκή γλωσσολογία

Συμεωνίδης Χ., Ιστορικοσυγκριτική γραμματική των ινδοευρωπαϊκών γλωσσών, Θεσσαλονίκη, 1980, Αφοί Κυριακίδη

Συγχρονία – Διαχρονία της ελληνικής γλώσσας

Ανδριώτης Ν., Ιστορική Γραμματική της Αρχαίας Ελληνικής, Αθήνα, 1970

Ανδριώτης Ν., Ιστορία της ελληνικής γλώσσας (τέσσερις μελέτες), Θεσσαλονίκη, 1995, Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών

Browning R., Η ελληνική γλώσσα, μεσαιωνική και νέα, Αθήνα, 1991, Παπαδήμας

Chadwick J., Γραμμική Β', Αθήνα χ.χ., Κακουλίδης

Chantraine P., Ιστορική μορφολογία της ελληνικής γλώσσας, Αθήνα, 1990, Καρδαμίτσας

Hoffman O. - Debrunner A. - Scherer A., Ιστορία της ελληνικής γλώσσας (2 τόμοι), Θεσσαλονίκη, 1998, Αφοί Κυριακίδη

Κατσάνης Ν., Σύντομο διάγραμμα της μεσαιωνικής και νέας ελληνικής γλώσσας, Θεσσαλονίκη, 1987, Α.Π.Θ.

Καψωμένος, Στ. Από την ιστορία της ελληνικής γλώσσας, Θεσσαλονίκη, 1985, Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών

Κουρμούλης Γεώργιος, Ιστορία της ελληνικής γλώσσας, Αθήνα, χ.χ.

Κουρμούλης Γεώργιος, Φωνητική και μορφολογία του ονόματος, Αθήνα, χ.χ.

Κουτίτα – Καϊμάκη Μυρτώ, Ιστορία της ελληνικής γλώσσας (Προελληνική - Ελληνιστική Κοινή), Θεσσαλονίκη, 1985, Α.Π.Θ.
 Μαργαρίτη – Ρόγκα Μαριάννα, Ιστορία της ελληνικής γλώσσας ΙΙ, Διάγραμμα Ιστορίας της Μεσαιωνικής και Νέας Ελληνικής, Θεσσαλονίκη, 1987, Α.Π.Θ.
 Μπαμπινιώτης Γ., Συνοπτική ιστορία της ελληνικής γλώσσας, Αθήνα, 1985
 Μπαμπινιώτης Γεώργιος, Ιστορική Γραμματική της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας, Αθήνα, 1985
 Σετάτος Μιχαήλ, Διάγραμμα ιστορίας της Ελληνικής, Θεσσαλονίκη, 1972, Α.Π.Θ.
 Σιγάλας Α., Ιστορία της ελληνικής γραφής, Θεσσαλονίκη, 1974 Σταματάκος Ιωάννης, Ιστορική Γραμματική της Αρχαίας Ελληνικής, Αθήνα, 1968
 Συμεωνίδης Χαρ., Ιστορική Γραμματική της Αρχαίας Ελληνικής, Αθήνα, 1989
 Thomson G., Η ελληνική γλώσσα, αρχαία και νέα, Αθήνα, 1990, Κέδρος
 Τομπαΐδης Δ., Επιτομή της ιστορίας της ελληνικής γλώσσας, Αθήνα, 1980
 Tonet H., Ιστορία της νέας ελληνικής γλώσσας, Αθήνα, 1995, Παπαδήμας
 Τριανταφυλλίδης, Μ., Νεοελληνική Γραμματική: Ιστορική εισαγωγή, Αθήνα, 1938
 Χατζιδάκις Γ., Σύντομος ιστορία της ελληνικής γλώσσας, Αθήνα, 1967, Σιδέρης

Γλωσσικό ζήτημα

Κορδάτος Γ., Ιστορία του γλωσσικού ζητήματος, Αθήνα, 1973, Μπουκουμάνης
 Σετάτος Μιχ., Το γλωσσικό ζήτημα και η καθιέρωση της Δημοτικής στα πλαίσια της γενικής γλωσσολογίας, Αθήνα, 1976, Γρηγόρη
 Τριανταφυλλίδης Μανόλης, Γλωσσικό ζήτημα και Γλωσσοεκπαιδευτικά Γ'. Δημοτικισμός και Αντίδραση, Θεσσαλονίκη, 1963, Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών

Διάλεκτοι και ιδιώματα

Κοντοσόπουλος, Ν. Διάλεκτοι και ιδιώματα της νέας ελληνικής.- Αθήνα, 1994
 Μπαμπινιώτης, Γ. (επιμέλ.) Η γλώσσα της Μακεδονίας, Αθήνα, 1992, Ολκός

Γραμματικές –Συντακτικά – Λεξικά της νεοελληνικής γλώσσας Ανδριώτης Νικόλαος, Ετυμολογικό Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής, Θεσσαλονίκη, 1971 (3η έκδοση φωτοτυπική), 1η έκδοση 1951, Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών
 Brian, J. - Philippaki-Warbuton, I. Modern Greek, London, 1987, Groom Helm
 Κλαίρης Χρ. - Μπαμπινιώτης Γ., Γραμματική της νέας ελληνικής: δομολειτουργική- επικοινωνιακή (I. Το όνομα), Αθήνα, 1996, Ελληνικά Γράμματα,
 Κριαράς Εμμανουήλ, Νέο Ελληνικό Λεξικό, Αθήνα, 1995, Εκδοτική Αθηνών
 Mackridge P., Η νεοελληνική γλώσσα, Αθήνα, 1987, Πατάκης
 Mirambel A., Η νέα ελληνική γλώσσα, Θεσσαλονίκη, 1978, Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών
 Μπαμπινιώτης Γ. - Κοντός, Π. Συγχρονική Γραμματική της Κοινής Νέας Ελληνικής, Αθήνα, 1967
 Νεοελληνική Γραμματική (της Δημοτικής), Θεσσαλονίκη, 1978, Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών
 Πετρούνιας Ευάγγελος, Νεοελληνική Γραμματική και συγκριτική ανάλυση, Θεσσαλονίκη, 1993, University Studio Press
 Σετάτος Μιχ., Φωνολογία της Κοινής Νεοελληνικής, Θεσσαλονίκη, 1976
 Τζάρτζανος Αχ., Νεοελληνική Σύνταξις, Αθήνα, Α' 1946, Β' 1953, ΟΕΔΒ
 Τομπαΐδης Δημήτριος, Θέματα σύνταξης της νεοελληνικής γλώσσας, Θεσσαλονίκη, 1994, Κώδικας
 Τριανταφυλλίδης, Μ. Νεοελληνική Γραμματική, Αθήνα, 1941, ΟΕΣΒ
 Τσολάκης Χρίστος, Νεοελληνική Γραμματική, Θεσσαλονίκη, 1988, Κώδικας
 Τσοπανάκης, Αγ. Νεοελληνική Γραμματική, Αθήνα-Θεσσαλονίκη, 1994, Εστία, Αφοί Κυριακίδη,
 Χαραλαμπίκης Χριστόφορος, Νεοελληνικός λόγος. Μελέτες για την γλώσσα, τη λογοτεχνία και το ύφος, Αθήνα, 1992, Νεφέλη

1000 Λογοτεχνία**1006Ε - Ιστορία του Βιβλίου****ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1006Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής, Επιστημονικής Περιοχής, Εδίκευσης.		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	-		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Η ύλη του μαθήματος στοχεύει στη γνωριμία των φοιτητών/τριων με την μακράιωνη ιστορία του γραπτού λόγου, του χειρόγραφου και έντυπου βιβλίου, έτσι ώστε να επανεκτιμήσουν και να επαναπροσδιορίσουν την εκπαιδευτική τους σχέση με αυτό. Να εμπλουτίσουν και να συστηματικοποιήσουν τις γνώσεις τους για το βιβλίο ως αντικείμενο στο χθες και του σήμερα.

Με τη επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:

- . Έχει κατανοήσει τη σπουδαιότητα της ιστορίας του βιβλίου και κατ' επέκταση του γραπτού λόγου και τον καθοριστικό ρόλο του στην εξέλιξη του ανθρώπινου πολιτισμού διαχρονικά
- . Είναι σε θέση να εκτιμήσει το βιβλίο στις πραγματικές του διαστάσεις, δηλαδή, ως ύψιστο προϊόν του ανθρώπινου πολιτισμού - πολιτισμικό αγαθό, να επαναπροσδιορίσει την προσωπική και εκπαιδευτική του θέση με αυτό και τελικά να εφαρμόσει τις νέες του γνώσεις στην σχολική τάξη με την παραγωγή ποικίλων projects και δράσεων σχετικές με τη λειτουργία, το σκοπό και την αξία του βιβλίου - Βιβλιοαγωγή. (Δεξιότητα)
- . Προτείνει και οργανώνει νέες πρακτικές μετάδοσης της χρηστικότητας και χρησιμότητας του έντυπου βιβλίου στη νέα γενιά
- . Προβληματίζεται για το μέλλον του έντυπου βιβλίου και δημιουργεί σε συνεργασία με τους συμφοιτητές του/της μια ομάδα έρευνας π.χ. για το ηλεκτρονικό βιβλίο και την νέα ενδιαφέρουσα προοπτική αυτής της μακράιωνης ιστορία του γραπτού λόγου, που δεν σταματά να εξελίσσεται
- . Αναλύει, συγκρίνει και αξιολογεί τα αποτελέσματα αυτού του είδους ερευνών οι οποίες συμβάλλουν στην κατανόηση της σημερινής στάσης της εκπαιδευτικής κοινότητας απέναντι στο βιβλίο ως αντικείμενο και στο βιβλίο ως οθόνη. (Ικανότητα)

Γενικές Ικανότητες

- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εισαγωγή στην Ιστορία του Βιβλίου η οποία ταυτίζεται με την ιστορία του ίδιου του πολιτισμού. Ιστορία του χειρόγραφου και έντυπου βιβλίου, των γραφικών

υλών, της τυπογραφικής τέχνης και της βιβλιοδεσίας. Η διαχρονική χρησιμότητα και χρηστικότητα του βιβλίου. Η θέση, ο ρόλος και η βιωσιμότητα του βιβλίου στη εκπαίδευση σήμερα. Είδη και Κριτική της ανάγνωσης. Φιλαναγνωσία. Στόχος του μαθήματος είναι, οι φοιτητές/τριες να γνωρίσουν την μακραίωνη ιστορία του βιβλίου ώστε να το επανεκτιμήσουν και επαναπροσδιορίσουν την εκπαιδευτική τους σχέση μ' αυτό Να αποκτήσουν εξειδικευμένες γνώσεις για το βιβλίο ως αντικείμενο, έτσι ώστε να είναι σε θέση να τις εφαρμόσουν στην εκπαιδευτική διαδικασία. Μέσα από τις εργαστηριακές στους ασκήσεις κατασκευάζουν πρώιμες μορφές βιβλίου όπως ειλητούς κυλίνδρους, ρωμαϊκά δίπτυχα, βυζαντινά χειρόγραφα κλπ

Συστηματικότερα:

- i. Ιστορία της γραφής
- ii. Ιστορία των γραφικών υλών
- iii. Ιστορία της ανάγνωσης
- iv. Ιστορία των βιβλιοθηκών
- v. Ιστορία της τυπογραφίας
- vi. Ιστορία του ελληνικού βιβλίου
- vii. Το έντυπο βιβλίο και η πρόκληση του ψηφιακού κειμένου
- viii. Η θέση, ο ρόλος και η βιωσιμότητα του βιβλίου στη σύγχρονη εκπαίδευση
- ix. Η φιλαναγνωσία ως κύριος εκπαιδευτικός στόχος

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο στα Εργαστήρια και σε αίθουσες διδασκαλίας	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<p>Χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος: Η ΘΕΩΡΙΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕΤΑΙ ΑΠΟ ΕΙΔΙΚΑ POWER POINT, ΠΟΥ ΠΡΟΒΑΛΛΟΝΤΑΙ ΣΕ ΚΑΘΕ ΜΑΘΗΜΑ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ON LINE ΣΥΝΔΕΣΗ ΜΕ ΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΒΟΛΗ ΣΧΕΤΙΚΩΝ VIDEO ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΗΓΗΣΗ ΣΕ ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΙΣΤΟΤΟΠΟΥΣ ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΕΙΚΟΝΙΚΕΣ ΠΕΡΙΓΗΓΗΣΕΙΣ</p> <p>Χρήση μαθησιακών βοηθημάτων βασισμένων σε ΤΠΕ: CD ΜΕ ΕΙΔΙΚΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ ΥΛΙΚΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΤΗΣ ΥΛΗΣ ΤΟΥ ΟΙΚΕΙΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</p> <p>Χρήση ΤΠΕ στην εργαστηριακή εκπαίδευση: ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΒΟΛΗ ΟΠΤΙΚΟΑΚΟΥΣΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΣΧΕΤΙΚΟΥ ΜΕ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΤΕΧΝΕΣ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ</p> <p>Χρήση ΤΠΕ στην επικοινωνία με τους φοιτητές: ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΟΥΜΕ ΜΕ E-MAILS</p>	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	<i>Διαλέξεις</i>	30
	<i>Εργαστηριακές ασκήσεις</i>	20
	<i>Προετοιμασία του φοιτητή για το εργαστηριακό μάθημα</i>	10
	<i>Ατομική έρευνα</i>	10
	<i>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</i>	10
	<i>Προετοιμασία για την παρακολούθηση του μαθήματος</i>	8
	<i>Εκπαιδευτικές επισκέψεις με δράσεις</i>	10
	<i>Συνεργασία με το διδάσκοντα</i>	2
		Σύνολο Μαθήματος
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	1. Κατ'οίκον εργασία. 2. Προφορική παρουσίαση εργασίας. 3. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας.	

4. Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις.
  5. Παρακολούθηση φοιτητών κατά την εκτέλεση εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων.
  6. Λήψη από τους φοιτητές συστηματικών σχολίων στο μέσον του εξαμήνου.
  7. Διασφάλιση διαφάνεια στην αξιολόγηση της επιδοσης των φοιτητών:
- ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΩΝΤΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΤΗΝ ΠΟΡΕΙΑ ΤΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :**

.Barbier, Frederic (2002). *Ιστορία του Βιβλίου*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

. Βαλάσης, Διονύσης (1985). *Μια περιπέτεια χωρίς τέλος: Η ιστορία της γραφής και του βιβλίου*. Αθήνα: Κέδρος

. Ηλιού, Φιλ. (2005). *Ιστορία του Ελληνικού Βιβλίου*. Κρήτη: Παν/κες εκδόσεις Κρήτης.

. Μακράκης Μιχάλης Σ., επιμ. (1998). *Τα ελληνικά γράμματα. Από την σκληρή πέτρα στον σκληρό δίσκο, Πρακτικά συνεδρίου*. Αθήνα: Εταιρεία Ελληνικών Τυπογραφικών Στοιχείων/ Γραφικές Τέχνες Linora.

. Manguel Alberto (1997). *Η ιστορία της ανάγνωσης*. Αθήνα: Εκδοτικός Οργανισμός Λιβάνη.

. Bolter, Jay David (2004). *Οι μεταμορφώσεις της γραφής: υπολογιστές, υπερκείμενο και αναμορφώσεις της τυπογραφίας*. Αθήνα: Μεταίχμιο

. Mioni, E. (2004). *Εισαγωγή στην ελληνική παλαιογραφία και Κωδικολογία*. Αθήνα: ΜΙΕΤ

1007Ε - Τέχνες του Βιβλίου**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1007Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΕΧΝΕΣ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής, Επιστημονικής Περιοχής, Ειδίκευσης.		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	-		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	-http://eclass.uowm.gr/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:

- . έχει εξειδικευμένες γνώσεις της τεχνικής, των εργαλείων, της ορολογίας των 2 βασικών παραδοσιακών τέχνων του βιβλίου (χειροποίητη βιβλιοδεσία και τυπογραφία με στοιχειοθεσία) και τη συμβολή τους στην υπηρεσία της διαχρονικής παραγωγής, διακίνησης, αναγνωσιμότητας και διάσωσης του γραπτού κειμένου, καθώς και στην καθοριστική επίδραση των παραδοσιακών μέσων αναπαραγωγής του έντυπου στις σύγχρονες τεχνολογικές μεθόδους
- . είναι σε θέση να δημιουργεί(τύπωση - βιβλιοδετική κατασκευή)ένα βιβλίο σύμφωνα με όλους τους τυπογραφικούς, βιβλιοδετικούς και τεχνολογικούς κανόνες

- . είναι σε θέση να διακρίνει και να εκτιμά μια καλή έκδοση, να ανακαλύπτει νέες τεχνικές βιβλιοδεσίας (για παιδιά - ενήλικες), τη μορφωτική και καλλιτεχνική τους αξία και να εξετάζει κατά πόσο υπηρετούν τον αναγνώστη και την ανάγνωση (δεξιότητες)
- . αναπτύσσει χειρονακτικές επιδεξιότητες στη χρήση μεθόδων, υλικών, εργαλείων και οργάνων στην τυπογραφία και της βιβλιοδεσίας (δεξιότητες)
- . συνδυάζει και σχεδιάζει νέες πρωτότυπες βιβλιοδετικές πρακτικές, προσαρμοσμένες στις ανάγκες και την αισθητική της νέας γενιάς(μελλοντικοί, μαθητές του/της)όσο αφορά στον τρόπο φύλαξης, μεταφοράς και ανάγνωσης του έντυπου κειμένου (ικανότητες)
- . συνεργαστεί με τους συμφοιτητές του/της στην οργάνωση ποικίλων δράσεων βιβλιοδεσίας και βιβλιοφιλίας σε σχολεία με στόχο την ενίσχυση της αγωγής για το βιβλίο
- . Αναλύει και "συστήνει" το βιβλίο ως αντικείμενο, ώστε να αγαπηθεί και ως κείμενο μέσα από project φιλαναγνωσίας και σε συνεργασία με κρατικούς ή ιδιωτικούς φορείς που υπηρετούν το βιβλίο (ικανότητες).

Γενικές Ικανότητες

- . Αυτόνομη εργασία
- . Ομαδική εργασία
- . Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- . Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- . Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- . Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η γόνιμη σχέση του φοιτητή με το βιβλίο ως αντικείμενο. Γνωριμία με τις τέχνες και τις τεχνικές παραγωγής ενός βιβλίου. Εκμάθηση Χειροποίητη Βιβλιοδεσίας – Εκμάθηση τυπογραφικής τέχνης και τεχνικής με στοιχειοθεσία – Εκδοτικές εργασίες - Βιβλιοθηκονομικοί κανόνες - Δράσεις και projects βιβλιοφιλίας.

Συστηματικότερα:

- Εκμάθηση χειροποίητης βιβλιοδεσίας : Κατασκευή ραφτού βιβλίου (εργαστήριο)
- Εκμάθηση παραδοσιακής τυπογραφίας - Τύπωση κειμένου με την τεχνική της στοιχειοθεσίας
- Είδη βιβλιοδεσίας
- Εργαλεία βιβλιοδεσίας και τυπογραφίας
- Εκδοτικοί και τεχνογραφικοί όροι και δεοντολογία
- Προσαρμοσμένες βιβλιοκατασκευές για μαθητές Νηπιαγωγείου
- Πρακτική εφαρμογή των οικείων γνώσεων σε Νηπιαγωγεία

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο στα Εργαστήρια του Βιβλιολογείου	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<p>Χρήση ΤΠΕ στην εργαστηριακή εκπαίδευση: ΥΠΟΣΤΗΡΙΣΤΙΚΑ POWER POINT ΜΕ ΚΑΘΕ ΕΙΔΟΥΣ ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΕΣ. ΠΡΟΒΟΛΕΣ VIDEO ΜΕ ΠΑΛΙΕΣ ΚΑΙ ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΤΡΟΠΙΕΣ ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑΣ ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ Ο,ΤΙ ΑΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΟ ΚΡΙΝΕΙ Η ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ ΟΤΙ ΘΑ ΔΙΕΥΡΥΝΕΙ ΤΙΣ ΓΝΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΦΟΙΤΗΤΗ ΣΤΟ ΣΧΕΤΙΚΟ ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ.</p> <p>Χρήση ΤΠΕ στην επικοινωνία με τους φοιτητές: ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕΣΩ E-MAILS</p>	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Εργαστηριακές ασκήσεις	30
	Φροντιστηριακές ασκήσεις	10
	Προετοιμασία για τις εργαστηριακές ασκήσεις	10
	Ατομική έρευνα και μελέτη (αναζήτηση βιβλιογραφίας - πλοήγηση στο Διαδίκτυο)	20
Προετοιμασία για ομαδικές δραστηριότητες	20	

	Εκπαιδευτικές επισκέψεις σε Νηπιαγωγεία	8
	Συνεργασία με το διδάσκοντα	2
	Σύνολο Μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	1. Πρόοδος. 2. Κατ'οίκον εργασία. 3. Προφορική παρουσίαση εργασίας. 4. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας. 5. Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις. 6. Παρακολούθηση φοιτητών κατά την εκτέλεση εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων. 7. Λήψη από τους φοιτητές συστηματικών σχολίων στο μέσον του εξαμήνου. 8. Διασφάλιση διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών: ΜΕ ΤΗΝ ΠΟΡΕΙΑ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ή ΤΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΠΟΥ ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΕΙ.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- . Γιανιάρης, Ανδρέας- Γιανιάρη, Φρόσω Α. (1983). Βιβλιοδεσία: τέχνη και τεχνική
- . Κική Δούνη κ.α. (2010). Η τέχνη και η τεχνική της βιβλιοδεσίας. Αθήνα: Μουσείο Μπενάκη
- . Bringham, Elizabeth (2004). Στοιχεία της τυπογραφικής τέχνης. Αθήνα: Παν/κές Εκδόσεις Κρήτης
- . Πρακτικά του 1ου παγκοσμίου συνεδρίου τυπογραφίας και οπτικής επικοινωνίας(2002). Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Παν/μίου Μακεδονίας.
- . Morison, Stavley (1990). Βασικές αρχές της Τυπογραφίας. Θεσσαλονίκη: Τυποφιλία

1010Ε - Δημιουργική Γραφή και Εκπαίδευση

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1010 Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Δημιουργική Γραφή και Εκπαίδευση		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικότητας		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/courses/NURED194/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές θα εξοικειωθούν με το γνωστικό αντικείμενο της Δημιουργικής Γραφής, θα μελετήσουν τις σύγχρονες τάσεις στην κριτική και στη θεωρία της Δημιουργικής Γραφής και θα γνωρίσουν πώς συγκροτείται ένα κατάλληλο επιστημονικό και δημιουργικό εργαστηριακό περιβάλλον της

Δημιουργικής Γραφής. Θα αποκτήσουν σταδιακά ένα θεωρητικό και εμπειρικό υπόβαθρο στον κλάδο, αλλά και τις δεξιότητες που τους καθιστούν ικανούς να απασχοληθούν σε διάφορα επαγγελματικά και ερευνητικά πεδία που συνδέονται με την εκπαίδευση, όπως και με τις ανάγκες της πολιτισμικής αγοράς ευρύτερα. Θα εκτιμήσουν με διαφορετικό τρόπο τον ρόλο της ενεργούς συμμετοχής στην ανάγνωση της Λογοτεχνίας και θα γίνουν καλύτεροι αναγνώστες σε προσωπικό επίπεδο. Τέλος, ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη σύνθεση και παρουσίαση των δικών τους προσωπικών λογοτεχνικών (σε πεζή και ποιητική φόρμα) και όχι μόνο κειμένων.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες και οι φοιτητές θα έχουν κατανοήσει:

- τη σημασία και την αξία της Δημιουργικής Γραφής και της κριτικής ανάγνωσης γενικότερα στη ζωή του ανθρώπου
- τη δομή και τον στόχο της σύνθεσης και κατασκευής μίας λογοτεχνικής ιστορίας
- τα βασικά συστατικά ενός λογοτεχνικού κειμένου (σκηνικό, χαρακτήρες, πλοκή, αφηγητής, οπτική γωνία, προβλήματα χρόνου)
- τους τρόπους πρόσληψης και ανταπόκρισης του αναγνωστικού κοινού στη λογοτεχνία της εποχής του, αλλά και στα κλασικά έργα
- τη διάκριση της μαζικής κουλτούρας από την αυθεντική παραγωγή και τον ρόλο των μέσων μαζικής ενημέρωσης και των εκδοτικών οίκων στην προώθηση λογοτεχνικών κειμένων αμφίβολης ή και κακής ποιότητας
- να αρχίσουν να αποκτούν δεξιότητες που τους καθιστούν ικανούς να μεταλαμπαδεύσουν στον χώρο της έρευνας, της εκπαίδευσης και της πολιτισμικής «αγοράς» ευρύτερα των γνώσεων που απέκτησαν

Γενικές Ικανότητες

- Ενεργητική προσέγγιση και ανάγνωση των λογοτεχνικών κειμένων
- Ομαδική εργασία μέσα από τη συμμετοχή σε Εργαστήρια
- Επίδειξη κοινωνική επαγγελματική και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και κριτικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Σύντομη ιστορική επισκόπηση της πορείας και της εξέλιξης της Δημιουργικής Γραφής στη διεθνή και την ελληνική πραγματικότητα
- Η θεωρία της Δημιουργικής Γραφής – διασάφηση του όρου και των ορίων της
- Η Δημιουργική Γραφή ως γνωστικό αντικείμενο
- Η Δημιουργική Γραφή στην Εκπαίδευση – Ψηφιακή Αφήγηση
- Η έννοια του Εργαστηρίου – η Λογοτεχνία εκ των ένδον
- Η σύνθεση των κειμένων
- Σκηνικό
- Χαρακτήρες
- Πλοκή
- Αφηγητής και οπτική γωνία
- Προβλήματα χρόνου
- Επιμέλεια κειμένων - η σύγχρονη εκδοτική παραγωγή

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Εξειδικευμένο λογισμικό στη σύνθεση λογοτεχνικών και όχι μόνο ιστοριών : WriteItNow, WriteWay Εργαλεία Ψηφιακής Αφήγησης: Windows Movie Maker, Mediator, Powerpoint Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμασε-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου

	Διαλέξεις	10
	Εργαστηριακές προσεγγίσεις	30
	Ομαδική εργασία σε μελέτη περίπτωσης	10
	Ατομικές εργασίες	20
	Σεμινάρια	10
	Αυτοτελής μελέτη, Αναζήτηση, έρευνα και βιβλιογραφική προσέγγιση στο διαδίκτυο	20
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	I. Προφορική εξέταση (50%) που περιλαμβάνει: - Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής – Ερωτήσεις ανάπτυξης (κριτική τοποθέτηση) - Συγκριτική αξιολόγηση στοιχείων θεωρίας II. Κατάθεση ατομικής εργασίας (50%)	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

D. G. Myers (2006) *The Elephants Teach, Creative Writing since 1880*. Chicago and London: The University of Chicago Press

Cowan, A. (2011) *The art of writing fiction*. Edinburgh: Pearson Education Limited

Dawson, P. (2005). *Creative Writing and the New Humanities*. London and New York: Routledge.

Morley, D. (2007). *The Cambridge Introduction to Creative Writing*. Cambridge: CambridgeUP.

Κωτόπουλος, Η. Τ., Βακάλη, Α. & Ζωγράφου Μαρία (2013) *Η Δημιουργική Γραφή στο Νηπιαγωγείο*. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.

Πασσιά, Α. & Μανδηλαράς, Φ. (2001), *Εργαστήρι Δημιουργικής Γραφής για Παιδιά*. Αθήνα: Πατάκης

Σουλιώτης, Μ. (1995), *Αλφαβητάριο για την ποίηση*. Θεσσαλονίκη, Δεδούση.

Σουλιώτης, Μ (2009). *Μου αφήνεις πενήντα δραχμές για τσιγάρα;* Θεσσαλονίκη, Εκδόσεις Πανεπιστημίου Μακεδονίας.

Γρόσδος, Σ. (2014), *Δημιουργικότητα και Δημιουργική Γραφή στην Εκπαίδευση*, Θεσσαλονίκη, Εκδόσεις Πανεπιστημίου Μακεδονίας

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Creative Writing Studies, New Writing, Journal of Writing in Creative Practice

1011E – Νεοελληνική Λογοτεχνία Ι**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1011E	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Νεοελληνική Λογοτεχνία Ι		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικότητας		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/courses/NURED193/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Το μάθημα αποτελεί βασικό εισαγωγικό μάθημα για την κατανόηση της ιστορίας της Νέας Ελληνικής Λογοτεχνίας. Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές θα γνωρίσουν τη συνοπτική ιστορία της Νέας Ελληνικής Λογοτεχνίας μέσα από την παρουσίαση των σημαντικότερων σχολών, ρευμάτων και εκπροσώπων της. Θα έχουν την ευκαιρία να προσεγγίσουν κείμενα των σημαντικότερων περιόδων και λογοτεχνών της, αλλά μέσα από την σύγχρονη κριτική ματιά της Δημιουργικής Γραφής. Επιπλέον, θα αποκτήσουν σταδιακά ένα θεωρητικό και εμπειρικό υπόβαθρο στην έννοια της «ενεργητικής ανάγνωσης», ενώ ταυτόχρονα θα μυηθούν στις βασικές θεωρίες της αφήγησης. Τέλος, θα πειραματιστούν στη δημιουργία των δικών τους λογοτεχνικών και όχι μόνο κειμένων.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες και οι φοιτητές θα έχουν κατανοήσει:

- τη σημασία και την αξία της Λογοτεχνίας γενικότερα στη ζωή του ανθρώπου
- τη δομή και τον στόχο της σύνθεσης και κατασκευής μίας λογοτεχνικής ιστορίας
- τα βασικά συστατικά ενός λογοτεχνικού κειμένου (σκηνικό, χαρακτήρες, πλοκή, αφηγητής, οπτική γωνία, προβλήματα χρόνου)
- τους τρόπους πρόσληψης και ανταπόκρισης του αναγνωστικού κοινού στη λογοτεχνία της εποχής του, αλλά και στα κλασικά έργα
- τη διάκριση της μαζικής κουλτούρας από την αυθεντική παραγωγή και τον ρόλο των μέσων μαζικής ενημέρωσης και των εκδοτικών οίκων στην προώθηση λογοτεχνικών κειμένων αμφίβολης ή και κακής ποιότητας
- να αρχίσουν να αποκτούν δεξιότητες που τους καθιστούν ικανούς να μεταλαμπαδεύσουν στον χώρο της έρευνας, της εκπαίδευσης και της πολιτισμικής «αγοράς» ευρύτερα των γνώσεων που απέκτησαν

Γενικές Ικανότητες

- Ενεργητική προσέγγιση και ανάγνωση των λογοτεχνικών κειμένων
- Ομαδική εργασία μέσα από τη συμμετοχή σε Εργαστήρια
- Επίδειξη κοινωνική επαγγελματική και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και κριτικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Η έννοια της Λογοτεχνίας
- Η ιστορία της Νέας Ελληνικής Λογοτεχνίας

- Οι σχολές, τα ρεύματα και οι σημαντικότεροι εκπρόσωποι της Νέας Ελληνικής Λογοτεχνίας
- Η έννοια της δημιουργικής και ενεργητικής ανάγνωσης των λογοτεχνικών κειμένων
- Αφηγηματολογία – βασικές αρχές και θεωρίες
- Σκηνικό
- Χαρακτήρες
- Πλοκή
- Αφηγητής και οπτική γωνία
- Προβλήματα χρόνου
- Η σύγχρονη εκδοτική παραγωγή

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Εξειδικευμένο λογισμικό εύρεσης και διαχείρισης των λογοτεχνικών κειμένων. Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	30
	Εργαστηριακές προσεγγίσεις	20
	Ομαδική εργασία σε μελέτη περίπτωσης	10
	Ατομικές εργασίες	10
	Σεμινάρια	10
	Αυτοτελής μελέτη, Αναζήτηση, έρευνα και βιβλιογραφική προσέγγιση στο διαδίκτυο	20
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	I. Γραπτή τελική εξέταση (80%) που περιλαμβάνει: - Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής - Ερωτήσεις ανάπτυξης (κριτική τοποθέτηση) - Συγκριτική αξιολόγηση στοιχείων θεωρίας II. Ομαδική εργασία και ατομικές εργασίες (20%)	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Mario Vitti, *Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας*, Οδυσσέας, 2003
 Λίνος Πολίτης, *Συνοπτική Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας*, Δωδώνη 1987
 Καψωμένος, Ερ. (2004) *Αφηγηματολογία*. Αθήνα: Πατάκης.
 Παπαντωνάκης, Γ. & Κωτόπουλος, Η. Τ. (2011) *Σκηνικό, Χαρακτήρες, Πλοκή*. Αθήνα: Ίων.
 Σουλιώτης, Δ. (1995) *Αλφαβητάριο για την ποίηση*. Θεσσαλονίκη: Γ. Δεδούσης.
 Καψωμένος, Ερ. (2005) *Ποιητική*. Αθήνα: Πατάκης.
 Genette, Gérard, *Figures I, II, III*, éd. Seuil, Paris, 1966, 1969, 1972.
Nouveau discours du récit, éd. Seuil, Paris, 1983
 Σχήματα III, μτφρ. Μπάμπης Λυκούδης, εκδ. Πατάκης, Αθήνα, 2006
 Iser, W. (1978) *The act of reading: a theory of aesthetic response*. Baltimore and London: The John Hopkins University Press.
 Rosenblatt, L. (1978) *The Reader, The Text, The Poem: The Transactional Theory of the Literary Work*. Carbondale: Southern Illinois University Press.
 Cowan, A. (2011) *The art of writing fiction*. Edinburgh: Pearson Education Limited
 Dawson, P. (2005). *Creative Writing and the New Humanities*. London and New York: Routledge.

Morley, D. (2007). *The Cambridge Introduction to Creative Writing*. Cambridge: CambridgeUP.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Νέα Εστία, Φιλολογος, Μανδραγόρας, Θέματα Λογοτεχνίας, Εντευκτήριο, Poetry Greece, Hellenic Quarterly

1012E - Νεοελληνική Λογοτεχνία II

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1012E	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Δ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Νεοελληνική Λογοτεχνία II		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικότητας		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/courses/NURED184/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές θα εξοικειωθούν με την έννοια της αναπαράστασης (της πόλης) στη Λογοτεχνία. Θα είναι σε θέση να συσχετίζουν τη Λογοτεχνία με το ιστορικο-κοινωνικό της πλαίσιο μέσα από τη μελέτη του ρόλου και των λειτουργιών που αναλαμβάνει να επιτελέσει στα λογοτεχνικά κείμενα ο αστικός χώρος. Θα γνωρίσουν και θα εκτιμήσουν καλύτερα τη Λογοτεχνία της Θεσσαλονίκης (της περισσότερο μυθοποιημένης πόλης στην ελληνική πραγματικότητα) αλλά και της Φλώρινας, μέσα από κείμενα που την εντάσσουν ως δομικό στοιχείο της σύνθεσής τους στη μυθοπλασία τους. Θα ασκηθούν στην κριτική κειμένων στα οποία οι πόλεις αναδεικνύονται σε οργανικό στοιχείο της πλοκής τους και όχι μόνο σκηνικό της εξέλιξής τους. Τέλος, θα παροτρυνθούν στη δημιουργία δικών τους κειμένων με πρωταγωνιστή τον γενέθλιο τόπο τους, αξιοποιώντας τη λογική και τις γνώσεις που απέκτησαν από το υποχρεωτικό μάθημα «Ελληνική Λογοτεχνία I» του 3^{ου} εξαμήνου.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες και οι φοιτητές θα έχουν κατανοήσει:

- την έννοια και την αξία της πόλης, καθώς και τους λόγους της λογοτεχνικής της αναπαράστασης
- την ιδεολογική λειτουργία και τον ρόλο της αναπαράστασης του αστικού χώρου στη λογοτεχνία
- τη δομή και τον στόχο της σύνθεσης και κατασκευής μίας λογοτεχνικής ιστορίας με οργανικό στοιχείο της πλοκής της τον αστικό χώρο
- τα βασικά συστατικά των μυθιστορημάτων - πόλης (σκηνικό, χαρακτήρες, πλοκή, αφηγητής, οπτική γωνία, προβλήματα χρόνου)
- τους τρόπους πρόσληψης και ανταπόκρισης του αναγνωστικού κοινού στη λογοτεχνία της εποχής του, αλλά και στα κλασικά έργα
- τη διάκριση της μαζικής κουλτούρας από την αυθεντική παραγωγή και τον ρόλο των μέσων μαζικής ενημέρωσης και των εκδοτικών οίκων στην προώθηση λογοτεχνικών κειμένων αμφίβολης ή και κακής ποιότητας
- να αρχίσουν να αποκτούν δεξιότητες που τους καθιστούν ικανούς να μεταλαμπαδεύσουν στον χώρο της έρευνας, της εκπαίδευσης και της πολιτισμικής «αγοράς» ευρύτερα των γνώσεων που απέκτησαν

Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Ενεργητική προσέγγιση και ανάγνωση των λογοτεχνικών κειμένων • Ομαδική εργασία μέσα από τη συμμετοχή σε Εργαστήρια • Επίδειξη κοινωνική επαγγελματική και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου • Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής • Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και κριτικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ
<ul style="list-style-type: none"> • Η έννοια της αστικού χώρου και η λογοτεχνική του αναπαράσταση • Οι λογοτεχνικές πόλεις • Ο ρόλος και η ιδεολογική λειτουργία του αστικού χώρου στη λογοτεχνία • Η Θεσσαλονίκη στην πεζογραφία και στην ποίηση (οι συγγραφείς και τα έργα τους) • Η Φλώρινα στην πεζογραφία και στην ποίηση (οι συγγραφείς και τα έργα τους) • Η λογοτεχνική αναδημιουργία της δομημένης πόλης • Η αναπαράσταση του φυσικού χώρου • Η κοινωνική σύσταση του πλασματικού κόσμου • Ιστορία και τα πολλαπλά πρόσωπα της πόλης – Ιστορία και Λογοτεχνία • Η πόλη ως λογοτεχνικός μύθος

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ		
ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Εξειδικευμένο λογισμικό εύρεσης και διαχείρισης των λογοτεχνικών κειμένων. Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	30
	Εργαστηριακές προσεγγίσεις	20
	Ομαδική εργασία σε μελέτη περίπτωσης	10
	Ατομικές εργασίες	10
	Σεμινάρια	10
	Αυτοτελής μελέτη, Αναζήτηση, έρευνα και βιβλιογραφική προσέγγιση στο διαδίκτυο	20
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	I. Γραπτή τελική εξέταση (80%) που περιλαμβάνει: - Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής - Ερωτήσεις ανάπτυξης (κριτική τοποθέτηση) - Συγκριτική αξιολόγηση στοιχείων θεωρίας II. Ομαδική εργασία και ατομικές εργασίες (20%)	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ
<p>-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :</p> <p>Κωτόπουλος, Η. Τ. (2013) <i>Η Θεσσαλονίκη στα έργα των Θεσσαλονικέων πεζογράφων. Ο ρόλος και οι λειτουργίες της λογοτεχνικής πόλης</i>. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.</p> <p>Αποστολίδου, Β. (1998) «Ο ρόλος της πεζογραφίας στη μυθοποίηση της πόλης. Το παράδειγμα της Θεσσαλονίκης», περ. <i>Εντευκτήριο</i>, τχ. 45/3, Θεσσαλονίκη, σ. 29-40.</p> <p>Τσιριμώκου, Λ. (1988) <i>Λογοτεχνία της πόλης</i>. Αθήνα: Λωτός</p> <p>Νίκος Μπακόλας, <i>Η Μεγάλη Πλατεία</i>, εκδ. Κέδρος, Αθήνα 1987.</p>

Eagleton, Terry, *Εισαγωγή στη θεωρία της λογοτεχνίας*, μτφρ. Δημήτρης Τζιόβας – Μιχάλης Μαυρωνάς, εκδ. Οδυσσέας, Αθήνα, 1989.

Augustine, J. "From *topos* to anthropoid (1991) :the city as character in twentieth – century texts", *City Images*, ed. MaryAnnCaws, Gordon and Breach, σ. 73-86.

Blanchard, Marc, Eli, *In Search of the City. Engels, Baudelaire, Rimbaud*, Stanford French and Italian Studies 37 – AnmaLibri, 1985.

Bachelard, G. (1982) *Η ποιητική του χώρου*, μτφρ. Ελένη Βέλτσου – Ιωάννα Δ. Χατζηνικολή, Αθήνα: εκδ. Χατζηνικολή.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Νέα Εστία, Φιλολόγος, Μανδραγόρας, Θέματα Λογοτεχνίας, Poetry Greece, Hellenic Quarterly, Journal of Modern Literature

1100 Ιστορία**1102Ε - Νεότερη και Σύγχρονη Ευρωπαϊκή Ιστορία****ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1102Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	7 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΝΕΟΤΕΡΗ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό Επιλογής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Δεν υπάρχουν		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	ΕΛΛΗΝΙΚΑ - ΑΓΓΛΙΚΑ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές θα γνωρίσουν ιστορικά γεγονότα, πρόσωπα, ομάδες, που έδρασαν στον εθνικό και παγκόσμιο χώρο και διαμόρφωσαν αντίστοιχες ταυτότητες και ετερότητες. Έμφαση δίνεται στις ιστορικές έννοιες και στη σύγχρονη ιστορία με στόχο την κριτική σκέψη, τον κοινωνικό, ιστορικό και πολιτικό προσανατολισμό των φοιτητριών/ών. Κατά αυτόν τον τρόπο, δύνανται να διαχειρίζονται σύνθετα σχέδια εργασίας έτσι ώστε να έχουν την δυνατότητα να διακρίνουν προβληματικές και να ταξινομούν ιστορικά, ερευνητικά δεδομένα. Θα συνδυάζουν και θα διαφοροποιούν ερευνητικά εργαλεία των ιστορικών, κοινωνικών και πολιτισμικών σπουδών, που οδηγούν στην δημιουργική σύνθεση και την εξαγωγή ερευνητικών συμπερασμάτων. Τέλος, στο πλαίσιο της αξιολόγησης, δύνανται δυνατότητα να αναθεωρούν αξίες και συμπεράσματα, συγκρίνοντας αλλά και ορίζοντας ιστορικά, ευρωπαϊκά γεγονότα.

Γενικές Ικανότητες

Το μάθημα αποσκοπεί στην σύνθετη ανάλυση δεδομένων και ιστορικών πληροφοριών σε ευρωπαϊκό συγκείμενο, χρησιμοποιώντας σύγχρονα μέσα και ΝΤ. Μέσω αυτόνομων και ομαδικών εργασιών ενισχύεται το πνεύμα συνεργασίας των φοιτητών/τριών, καθώς δίνεται η δυνατότητα να αντλήσουν πληροφορίες και ερευνητικά δεδομένα από διεθνείς και διεπιστημονικές πηγές. Η ελεύθερη και δημιουργική σκέψη ενισχύεται από τα μεθοδολογικά εργαλεία της ιστορικής και σημειωτικής ανάλυσης, δίνοντας παράλληλα την δυνατότητα για επαγωγική σκέψη.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το περιεχόμενο του μαθήματος αφορά:

- στους σταθμούς κοινωνικών και πολιτισμικών δρώμενων στη σύγχρονη Ευρωπαϊκή Ιστορία
- σε συγκρούσεις και συμμαχίες στο βαλκάνια και στην Ευρώπη
- στην ανάλυση της Ευρωπαϊκής αποικιοκρατικής πολιτικής στο πεδίο των πολιτισμικών σπουδών. Ε.Ε, παγκοσμιοποίηση, συγκρουσιακά θέματα (19ος - 21ος αι.).

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση μαθησιακών βοηθημάτων βασισμένων σε ΤΠΕ: Διαφάνειες, διαλέξεις μέσω Η/Υ

	Χρήση ΤΠΕ στην επικοινωνία με τους φοιτητές: Email και eclass	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	36
	Φροντιστηριακές ασκήσεις	10
	Προετοιμασία για ατομικές και ομαδικές ασκήσεις	10
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	14
	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	30
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<ol style="list-style-type: none"> Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου. Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου. Πρόοδος. Κατ'οίκον εργασία. Προφορική παρουσίαση εργασίας. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας. Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις. Παρακολούθηση φοιτητών κατά την εκτέλεση εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων. Λήψη από τους φοιτητές συστηματικών σχολίων στο μέσον του εξαμήνου. Διασφάλιση διαφάνεια στην αξιολόγηση της επιδόσης των φοιτητών 	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :**

HOBSBAWM, ERIC. (2010). Η ΕΠΟΧΗ ΤΩΝ ΑΚΡΩΝ. ΘΕΜΕΛΙΟ ΕΠΕ

Μιχαήλ, Δόμνα & Χρήστου Αναστασία (2014). ΕΝΔΟ- ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΝΕΑΝΙΚΗ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ/ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ ΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ. ΑΝΤ. ΣΤΑΜΟΥΛΗΣ

Χριστοδούλου, Αναστασία (2012). Εκπαίδευση, Παιδεία, Αξίες. University studio press

1103Ε- Συγκρουσιακά ζητήματα από την Εβραϊκή Ιστορία**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1103Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΥΓΚΡΟΥΣΙΑΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΒΡΑΪΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό Επιλογής
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	ΕΛΛΗΝΙΚΑ - ΑΓΓΛΙΚΑ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Στόχος είναι να γνωρίσουν και να κατανοήσουν τις βασικές έννοιες της νεότερης εβραϊκής ιστορίας με έμφαση στον ελλαδικό και βαλκανικό χώρο μέσα από τα προσφερόμενα συγγράμματα του μαθήματος, τις διαλέξεις και την βιβλιογραφία. Η ίδια η φύση της ιστορίας είναι συγκρουσιακή, το ιστορικό παρελθόν συχνά αμφισβητούμενο, οι ιστορικές ερμηνείες αμφιλεγόμενες, ενώ πολλά από τα σύγχρονα προβλήματα έχουν τις ρίζες τους στο παρελθόν.

Θα αποκτήσουν εξειδικευμένες γνώσεις στο πεδίο των εβραϊκών ιστορικών σπουδών, οι οποίες συνεπάγονται κριτική κατανόηση επιστημονικών θεωριών και αρχών με παράλληλη ανάπτυξη δεξιοτήτων κριτικής ανάλυσης για την επίλυση σύνθετων ερευνητικών προβλημάτων στις ιστορικές εποχές, όπως θέματα ειρήνης και πολέμου, επανάστασης και κινημάτων. Έτσι, δύνανται να διαχειρίζονται σύνθετες ιστορικές δραστηριότητες και σχέδια εργασίας σε θέματα ιστορικής κρίσης και ταυτότητας.

Συνεπώς, δύνανται να περιγράφουν, να αναγνωρίζουν και να αποδελτιώνουν ιστορικά γεγονότα και εποχές. Θα ερμηνεύουν και θα κατανοούν μέσω ποιοτικών και ποσοτικών μεθοδολογικών εργαλείων την διδακτέα ύλη. Τέλος, στο πλαίσιο της αξιολόγησης δίνεται η δυνατότητα να προχωρήσουν στην διατύπωση ιστορικών κρίσεων μέσω σύγκρισης των δεδομένων ανάλυσης.

Γενικές Ικανότητες

Το μάθημα υποστηρίζει ιστορικές, κοινωνικές και πολιτικές δεξιότητες σε διεθνές πεδίο.

Κατανοούν τους πολλαπλούς τρόπους αναμέτρησης των σύγχρονων κοινωνιών με τις σκοτεινές σελίδες της Ιστορίας και οδηγούνται στην κριτική διαβούλευση ως πολίτες με στόχο την ιστορική αυτογνωσία.

Προκαλεί τις φοιτήτριες/τους φοιτητές να εργαστούν σε ομάδες για την ενίσχυση της συνεργασίας σε διεπιστημονικό περιβάλλον, χρησιμοποιώντας ερευνητικά εργαλεία που προωθούν την κριτική, διαλεκτική, μαρξιστική, ιστορική και επαγωγική σκέψη.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Περιεχόμενο:

- χαρτογραφείται η σύνθετη σχέση της ακαδημαϊκής ιστορίας με τη δημόσια ιστορία, την εθνική ιδεολογία και τις πολιτικές ταυτότητας των θυματοποιημένων ομάδων
- επισημαίνονται οι τις αποκλίσεις που υπάρχουν μεταξύ της συλλογικής μνήμης των λαών και της επίσημης ιστορίας τους
- οι πολιτικές μνήμης που θεσπίζουν τα κράτη
- οι συμβολικοί πόλεμοι
- ενδεικτικές μελέτες περίπτωσης από -Γαλλία, Γερμανία, Πολωνία, Ιαπωνία, Κίνα, Η,Π,Α, πρώην Σοβιετική Ένωση (σοβιετικός ελληνισμός και σταλινικές διώξεις), Ελλάδα και Τουρκία (Γενοκτονία των Ποντίων και ενσωμάτωση τους στην ελληνική κοινωνία)

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση μαθησιακών βοηθημάτων βασισμένων σε ΤΠΕ: Διαφάνειες, διαλέξεις μέσω Η/Υ Χρήση ΤΠΕ στην επικοινωνία με τους φοιτητές: Email και eclass	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>
	Διαλέξεις	36
	Φροντιστηριακές ασκήσεις	10

	Προετοιμασία για ατομικές και ομαδικές ασκήσεις	10
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	14
	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	30
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου. 2. Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου. 3. Πρόοδος. 4. Κατ'οίκον εργασία. 5. Προφορική παρουσίαση εργασίας. 6. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας. 7. Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις. 8. Παρακολούθηση φοιτητών κατά την εκτέλεση εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων. 9. Λήψη από τους φοιτητές συστηματικών σχολίων στο μέσον του εξαμήνου. 10. Διασφάλιση διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών 	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :**

- Γ. ΚΟΚΚΙΝΟΣ & Δ.Κ.ΜΑΥΡΟΣΚΟΥΦΗΣ, (2015).ΤΟ ΤΡΑΥΜΑ, ΤΑ ΣΥΓΚΡΟΥΣΙΑΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΚΑΙ ΟΙ ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΕΣ ΔΙΑΜΑΧΕΣ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ. ΕΚΔΟΣΕΙΣ:ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΡΑΝΤΑΣ.
- Γ.ΚΟΚΚΙΝΟΣ (2015). ΤΟ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑ. GUTENBURG.
- Γ. ΚΟΚΚΙΝΟΣ., Β. ΑΓΤΖΙΔΗΣ & Ε. ΛΕΜΟΝΙΔΟΥ. (2010). ΤΟ ΤΡΑΥΜΑ ΚΑΙ ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΜΝΗΜΗΣ. ΤΑΞΙΔΕΥΤΗΣ

1200. Παράδοση και πολιτισμός**1202Ε - Θέματα Ιστορίας και Πολιτισμού****ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1202Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕΜΑΤΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό Επιλογής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	ΕΛΛΗΝΙΚΑ-ΑΓΓΛΙΚΑ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές θα γνωρίσουν μελέτες περίπτωσης σε βάθος με προαπαιτούμενα τα υποχρεωτικά μαθήματα της νεότερης ελληνικής ιστορίας και των πολιτισμικών σπουδών.
Θα συνδυάζουν και θα διαφοροποιούν ερευνητικά εργαλεία των ιστορικών, κοινωνικών και πολιτισμικών σπουδών, που οδηγούν στην δημιουργική σύνθεση και την εξαγωγή ερευνητικών συμπερασμάτων.
Τέλος, στο πλαίσιο της αξιολόγησης, δύνανται δυνατότητα να αναθεωρούν αξίες και συμπεράσματα, συγκρίνοντας αλλά και ορίζοντας εθνικά, ιστορικά, ευρωπαϊκά και διεθνή γεγονότα.

Γενικές Ικανότητες

Το μάθημα αποσκοπεί στην παρουσίαση των τεχνικών και των διαδικασιών ανάλυσης που προτείνονται στο πλαίσιο ποιοτικών προσεγγίσεων, όπως της Grounded Theory και της βιογραφικής αφηγηματικής προσέγγισης. Επιδιώκει, επίσης, να παρέχει προτάσεις για όλα τα στάδια του ερευνητικού σχεδιασμού μιας ποιοτικής έρευνας προβάλλοντας μελέτες περίπτωσης από την εκπαίδευση και την ιστορία.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το περιεχόμενο του μαθήματος αφορά στα ζητήματα:

- πώς ορίζεται η ποιοτική κοινωνική έρευνα και ποια είναι τα θεμελιακά της χαρακτηριστικά;
- Πώς σχεδιάζουμε μια έρευνα σύμφωνα με τις αρχές της ποιοτικής προσέγγισης και πώς διατυπώνουμε ενδεδειγμένα ερευνητικά ερωτήματα;
- Πώς διαρθρώνεται η ερευνητική διαδικασία στην ποιοτική έρευνα;
- Πώς κωδικοποιούμε ποιοτικά δεδομένα και κατασκευάζουμε μια εμπειρικά θεμελιωμένη θεωρία σύμφωνα με τις αρχές της Grounded Theory;
- Πώς αναλύουμε κείμενα βιογραφικών αφηγήσεων;
- Τι είδους γενικεύσεις μπορούμε να αξιώσουμε στις ποιοτικές μελέτες;
- Ποια κριτήρια ελέγχου ποιότητας αποδέχονται οι ερευνητές που υιοθετούν την ερμηνευτική προσέγγιση;

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο
-------------------------	--------------------

ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση μαθησιακών βοηθημάτων βασισμένων σε ΤΠΕ: Διαφάνειες, διαλέξεις μέσω Η/Υ Χρήση ΤΠΕ στην επικοινωνία με τους φοιτητές: Email και eclass	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	36
	Φροντιστηριακές ασκήσεις	10
	Προετοιμασία για ατομικές και ομαδικές ασκήσεις	10
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	14
	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	30
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<ol style="list-style-type: none"> Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου. Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου. Πρόοδος. Κατ'οίκον εργασία. Προφορική παρουσίαση εργασίας. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας. Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις. Παρακολούθηση φοιτητών κατά την εκτέλεση εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων. Λήψη από τους φοιτητές συστηματικών σχολίων στο μέσον του εξαμήνου. Διασφάλιση διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών: 	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :**

ΑΡΒΑΝΙΤΙΔΟΥ, Α. (2013). Ζητήματα διοίκησης στην ελληνική εκπαίδευση. Εκδόσεις Αντ. Σταμούλης
 ΑΡΒΑΝΙΤΙΔΟΥ, Α. (2004). Οι πρώτες γυναίκες στον ελληνικό στρατό. Εκδόσεις Αντ. Σταμούλης
 ΤΣΙΩΛΗΣ, Γ. (2014). Μέθοδοι και τεχνικές ανάλυσης στην ποιοτική κοινωνική έρευνα. Εκδόσεις Κριτική.

1206Ε - Εισαγωγή στις Πολιτισμικές Σπουδές**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1206Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	7 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	ΕΛΛΗΝΙΚΑ-ΑΓΓΛΙΚΑ		

ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές θα γνωρίσουν και θα κατανοήσουν τις βασικές έννοιες από το πεδίο της Πολιτισμικής θεωρίας που έχει ως αντικείμενο την παραγωγή και την αναπαράσταση της ανθρώπινης εμπειρίας και τη συγκρότηση της ανθρώπινης συνείδησης μέσα από πρακτικές «σημασιοδοτικές» που επεκτείνονται στην ευρεία περιοχή της κουλτούρας.

Η πρακτική πλευρά της πολιτισμικής θεωρίας είναι οι πολιτισμικές σπουδές, οι οποίες έχουν ως αντικείμενό τους όλους τους τρόπους με τους οποίους συγκροτούνται οι Πολιτισμικές ταυτότητες.

Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές διερευνούν «σημασιοδοτικές» πρακτικές στο μεγάλο φάσμα της σύγχρονης κουλτούρας: από τις διαφημίσεις μέχρι τα λογοτεχνικά έργα με μεταβλητές την φυλή, την τάξη και το φύλο.

Η πολιτισμική θεωρία θεωρείται ως σύγκλιση δύο τάσεων «του γαλλικού δομισμού, γιατί στη δεκαετία του '60 επέκτεινε τις μεθόδους του σε όλα τα πεδία της ανθρώπινης δραστηριότητας. Το έργο του Barthes ως κριτική ανάγνωση των συγκεκριμένων πολιτισμικών πρακτικών ενθαρρύνει τους φοιτητές να αναγνωρίσουν την πρόθεση της κοινωνικής χειραγώγησης που ενέχουν αυτές οι πρακτικές.

Στόχος είναι η παραγωγή ενός νέου επιστημονικού δυναμικού εξειδικευμένου σε θέματα πολιτισμού, τόσο στη συγχρονική όσο και στη διαχρονική τους διάσταση. Ο κινηματογράφος, οι εικαστικές και οι παραστατικές τέχνες, το θέατρο, η λογοτεχνία, ο δημόσιος και ιδιωτικός βίος, η πόλη, ζητήματα φύλου, αναπαράστασης του σώματος και ηθικής της επικοινωνίας, προσεγγίζονται αυτοτελώς, αλλά και με στόχο να αναδειχθούν οι πολλαπλές μεταξύ τους συνάψεις.

Γενικές Ικανότητες

Προκαλεί τις φοιτήτριες/τους φοιτητές να εργαστούν σε ομάδες για την ενίσχυση της συνεργασίας σε διεπιστημονικό περιβάλλον, χρησιμοποιώντας ερευνητικά εργαλεία που προωθούν την δημιουργική διάδραση.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το περιεχόμενο του μαθήματος αφορά

- Στα έργα της δημόσιας ιστορίας και του λαϊκού πολιτισμού
- Έργα περιθωριοποιημένων ομάδων: γυναικών, εθνικών μειονοτήτων μεταναστών
- Στον τρόπο με τον οποίο οι άνθρωποι χειραγωγούνται και διαμορφώνουν τη συνείδησή τους μέσα από τις πρακτικές της «μαζικής» κουλτούρας
- επιχειρείται να παρουσιαστεί και η ελληνική/εθνική πρόσληψη των σχετικών εννοιών στο ιστορικό πλαίσιο της συγκρότησης της ιδεολογίας σε συνδυασμό με την κατασκευή της ελληνικής εθνικής και πολιτισμικής ταυτότητας
- τέλος, παρουσιάζεται ο τρόπος συγκρότησης των ονομαζόμενων πολιτισμικών βιομηχανιών και η παρουσίαση του πολιτισμοκεντρικού μοντέλου ανάπτυξης, εφόσον ο πολιτισμός ως προϊόν προς προβολή και κατανάλωση συνδυάζεται, όλο και περισσότερο, με την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση μαθησιακών βοηθημάτων βασισμένων σε ΤΠΕ: Διαφάνειες, διαλέξεις μέσω Η/Υ Χρήση ΤΠΕ στην επικοινωνία με τους φοιτητές: Email και eclass	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	36
	Φροντιστηριακές ασκήσεις	10
	Προετοιμασία για ατομικές και	10

	ομαδικές ασκήσεις	
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	14
	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	30
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου. 2. Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου. 3. Πρόοδος. 4. Κατ'οίκον εργασία. 5. Προφορική παρουσίαση εργασίας. 6. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας. 7. Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις. 8. Παρακολούθηση φοιτητών κατά την εκτέλεση εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων. 9. Λήψη από τους φοιτητές συστηματικών σχολίων στο μέσον του εξαμήνου. 10. Διασφάλιση διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών: 	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :**

ΒΑΜΒΑΚΙΔΟΥ, Ι., & ΑΝΔΡΕΟΥ, Α.Π. (2014). Ο πληθυσμός των αγαμάτων. Η περίπτωση της Φλώρινας. Εκδόσεις Αντ. Σταμούλης

ΣΚΑΡΠΕΛΟΣ, Γ. (2000). Ιστορική μνήμη και ελληνικότητα στα κόμικς. Εκδόσεις Κριτική.

ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ, Μ. (2006). Η ελληνική τέχνη του 20ου αιώνα. Εκδόσεις Βάνιας.

1300 Πληροφορική**1306E- Ανάπτυξη Ψηφιακού Υλικού και Διδακτικών Σεναρίων με ΤΠΕ****1. ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1306E	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ανάπτυξη ψηφιακού υλικού και διδακτικών σεναρίων με ΤΠΕ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδίκευσης		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (στην Αγγλική)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uowm.gr/courses/NURED266/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Το μάθημα εστιάζει στην αξιοποίηση των ΤΠΕ για το σχεδιασμό διαθεματικών διδακτικών προσεγγίσεων. Οι φοιτητές διδάσκονται σύγχρονες διδακτικές προσεγγίσεις με την αξιοποίηση των ΤΠΕ. Μαθαίνουν πώς να δημιουργούν το δικό τους ψηφιακό υλικό, είτε με ίδια μέσα είτε με επεξεργασία υφιστάμενου ψηφιακού υλικού. Επιπλέον μαθαίνουν πώς να εντάσσουν το ψηφιακό υλικό σε εκπαιδευτικά σενάρια και να σχεδιάζουν ολοκληρωμένες διδασκαλίες (σχέδια μαθήματος). Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές είναι σε θέση να:

- αξιοποιούν τεχνολογικά προϊόντα στη διδασκαλία τους
- σχεδιάζουν ολοκληρωμένες διδασκαλίες με χρήση τεχνολογίας
- αναζητούν/δημιουργούν ψηφιακό διδακτικό υλικό
- κατανοούν τους τρόπους ένταξης των ΤΠΕ στη διδασκαλία

Γενικές Ικανότητες

- αυτόνομη εργασία
- ομαδική εργασία
- παραγωγή νέου υλικού
- προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- προαγωγή ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- λήψη αποφάσεων
- διεπιστημονική προσέγγιση προβλημάτων

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Αναζήτηση και Ψηφιοποίηση υλικού

2. Πνευματικά δικαιώματα στο διαδίκτυο
3. Δημιουργία και επεξεργασία εικόνας και ψηφιακή φωτογραφία
4. Δημιουργία και επεξεργασία ήχου
5. Δημιουργία και επεξεργασία βίντεο
6. Σχεδιασμός διδασκαλιών

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο, βιντεομαθήματα	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Το μάθημα αφορά τις ΤΠΕ αποκλειστικά	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις πρόσωπο με πρόσωπο (εργαστηριακές συνεδρίες)	39
	Ατομικές εργασίες	26
	Ομαδικές εργασίες	28
	Αυτοτελής μελέτη	32
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου. 2. Κατ' οίκον εργασία. 3. Προφορική παρουσίαση εργασίας. 4. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας. 5. Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις. 6. Παρακολούθηση φοιτητών κατά την εκτέλεση εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων. 7. Λήψη από τους φοιτητές συστηματικών σχολίων στο μέσον του εξαμήνου. 8. Διασφάλιση διαφάνεια στην αξιολόγηση της επιδοσης των φοιτητών: Μέσα από τις συνεργατικές δραστηριότητες που διεκπεραιώνουν, η δραστηριότητα του καθενός είναι εμφανής σε όλους τους υπόλοιπους. Επιπλέον, καλούνται να αυτοαξιολογηθούν και να αλληλοαξιολογηθούν 	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Εισαγωγή στις εκπαιδευτικές εφαρμογές των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών, Βασίλης Κόμης. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΝΕΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΜΟΝ. ΕΠΕ (2004)

Παιδιά, σχολεία και υπολογιστές, Βοσνιάδου Στέλλα. Γ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ - Κ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ Ο.Ε. (2006)

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΜΕ ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ: ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ, ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ, CHRISTIAN DEPOVER, THIERRY KARSENTI, ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΟΜΗΣ. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΛΕΙΔΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΕ (2010)

ΣΕΝΑΡΙΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΜΕ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗ, ΤΑΣΟΣ Α. ΜΙΚΡΟΠΟΥΛΟΣ, ΙΩΑΝΝΑ ΜΠΕΛΛΟΥ. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΛΕΙΔΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΕ (2010)

Εκπαιδευτική Τεχνολογία και Διδασκαλία. Roblyer M. D., Γ.ΠΑΡΙΚΟΣ & ΣΙΑ ΕΕ (2009)

Θεωρίες Μάθησης & Εκπαιδευτικό Λογισμικό, Δημητριάδης Σταύρος. ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α. ΤΖΙΟΛΑ & ΥΙΟΙ Α.Ε. (2014)

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Θέματα Επιστημών και Τεχνολογίας στην Εκπαίδευση

i-teacher

Σύγχρονη Εκπαίδευση

Νέος Παιδαγωγός

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1307Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	8ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Προηγμένες τεχνικές διδασκαλίας μέσω τεχνολογίας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής, εξειδίκευσης		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (στην Αγγλική)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uowm.gr/courses/NURED264/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Το μάθημα αναφέρεται σε καινοτόμες διδακτικές προσεγγίσεις με την αξιοποίηση των ΤΠΕ, οι οποίες αποτελούν βασικούς άξονες της διεθνούς έρευνας και βιβλιογραφίας του χώρου.

Ειδικότερα, μελετώνται οι ακόλουθες προσεγγίσεις:

- Ψηφιακή Αφήγηση
- Εκπαιδευτική Ρομποτική
- Μάθηση μέσω Ψηφιακών Παιχνιδιών
- Συνεργατική Μάθηση μέσω Υπολογιστών
- Ανάπτυξη εκπαιδευτικού λογισμικού
- Αισθητήρες και φυσικές διεπαφές
- Μάθηση μέσω φορητών συσκευών

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές είναι σε θέση να γνωρίζουν το απαραίτητο θεωρητικό υπόβαθρο, αλλά και πρακτικά ζητήματα εφαρμογής των ανωτέρω προσεγγίσεων. Επιπλέον θα είναι σε θέση να σχεδιάζουν μικροδιδασκαλίες.

Γενικές Ικανότητες

- αυτόνομη εργασία
- ομαδική εργασία
- παραγωγή νέου υλικού
- προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- προαγωγή ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- λήψη αποφάσεων
- διεπιστημονική προσέγγιση προβλημάτων

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Ψηφιακή Αφήγηση
2. Εκπαιδευτική Ρομποτική
3. Μάθηση μέσω Ψηφιακών Παιχνιδιών
4. Συνεργατική Μάθηση μέσω Υπολογιστών
5. Ανάπτυξη εκπαιδευτικού λογισμικού
6. Αισθητήρες και φυσικές διεπαφές

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο, βιντεομαθήματα, εργαστηριακές ασκήσεις	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Το μάθημα αφορά τις ΤΠΕ αποκλειστικά	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	<i>Διαλέξεις πρόσωπο με πρόσωπο (εργαστηριακές συνεδρίες)</i>	39
	<i>Ατομικές εργασίες</i>	26
	<i>Ομαδικές εργασίες</i>	10
	<i>Αυτοτελής μελέτη</i>	24
	Εργαστηριακές συνεδρίες	26
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου. 2. Κατ' οίκον εργασία. 3. Προφορική παρουσίαση εργασίας. 4. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας. 5. Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις. 6. Παρακολούθηση φοιτητών κατά την εκτέλεση εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων. 7. Λήψη από τους φοιτητές συστηματικών σχολίων στο μέσον του εξαμήνου. 8. Διασφάλιση διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών: Μέσα από τις συνεργατικές δραστηριότητες που διεκπεραιώνουν, η δραστηριότητα του καθενός είναι εμφανής σε όλους τους υπόλοιπους. Επιπλέον, καλούνται να αυτοαξιολογηθούν και να αλληλοαξιολογηθούν 	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Πρακτικά συνεδρίων των τελευταίων 5 ετών από το διεθνή χώρο

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Θέματα Επιστημών και Τεχνολογίας στην Εκπαίδευση

i-teacher

Σύγχρονη Εκπαίδευση

Νέος Παιδαγωγός

1400 Μαθηματικά**1402Ε - Ανάπτυξη της Έννοιας του Αριθμού****ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1402Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	7ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΕΝΝΟΙΑΣ ΤΟΥ ΑΡΙΘΜΟΥ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικής Επιλογής, Επιστημονικής Περιοχής, Εδίκευσης.		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά ή/και Αγγλικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (στην Αγγλική)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/courses/NURED220/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**Μαθησιακά Αποτελέσματα**

Το μάθημα αποτελεί εισαγωγικό μάθημα στην μάθηση και τη διδασκαλία της έννοιας του αριθμού στη προ-σχολική και πρώιμη σχολική ηλικία. Η ύλη του μαθήματος στοχεύει στην εισαγωγή των σπουδαστών/τριών στα βασικά χαρακτηριστικά της έννοιας του αριθμού όπως αυτή γίνεται αντιληπτή στην προσχολική ηλικία μέσα από την παρουσίαση των βασικών θεωριών γνωστικής ανάπτυξης και διδασκαλίας της έννοιας του αριθμού καθώς επίσης και των βασικών ερευνητικών ευρημάτων όσον αφορά τον τρόπο κατανόησής τους από τα παιδιά αυτών των ηλικιών.

Το μάθημα εστιάζει στην έννοια του φυσικού αριθμού που αποτελεί την αρχική κατανόηση της έννοιας του αριθμού από τα παιδιά. Με αυτή την έννοια το μάθημα αποτελεί τη βάση πάνω στην οποία θα δομηθεί η περαιτέρω γνώση για τον αριθμό.

Έτσι, στόχος του μαθήματος αποτελεί η κατανόηση από τους σπουδαστές των βασικών χαρακτηριστικών της γνώσης του αριθμού σε αυτή την ηλικία, των δυσκολιών που επιφυλάσσει για τα παιδιά, του τρόπου με τον οποίο θα μπορούσαν να γίνουν προσπάθειες να ξεπεραστούν αυτές οι δυσκολίες και να εισαχθούν ομαλά στα σύμβολα και τις πράξεις με φυσικούς αριθμούς.

Στόχος είναι επίσης να εισαχθούν οι σπουδαστές στην ερευνητική διαδικασία για τη συλλογή δεδομένων που αφορούν τη γνώση και την κατανόηση των μαθηματικών εννοιών από τους μαθητές αυτής της ηλικίας μέσα από την αναπαραγωγή μιας μικρής ερευνητικής μελέτης που εστιάζει στην κατανόηση της έννοιας του αριθμού σε μικρό δείγμα παιδιών.

Στο τέλος του μαθήματος οι σπουδαστές/σπουδάστριες αναμένεται να μπορούν κατονομάζουν τις βασικές ιδιότητες των φυσικών αριθμών, να μπορούν να προσδιορίσουν κάποιες από τις πιο συνηθισμένες δυσκολίες που αντιμετωπίζουν τα παιδιά σε αυτές τις ηλικίες με την έννοια του αριθμού και να είναι σε θέση να περιγράψουν την τροχιά μάθησης της έννοιας από μία αρχική αντίληψη της ποσότητας μέχρι την κατανόηση συμβολισμού και ιδιοτήτων στις πρώτες τάξεις του δημοτικού σχολείου. Να είναι σε θέση να περιγράψουν τους τρόπους με τους οποίους διαφοροποιούνται οι φυσικοί αριθμοί από τους ρητούς, που θα διδαχθούν οι μαθητές στο δημοτικό σχολείο, και να μπορούν να αναφερθούν στις πιθανές δυσκολίες που θα αντιμετωπίσουν οι μαθητές με την κατανόηση των ρητών αριθμών (δεκαδικοί και κλάσματα) που πιθανά οφείλονται στην αρχική κατανόηση του αριθμού όταν δομείται γύρω από την έννοια του φυσικού αριθμού.

Επίσης, οι σπουδαστές/σπουδάστριες αναμένεται να μπορούν να επιλέξουν τις πιο κατάλληλες δραστηριότητες από μία γκάμα προτεινόμενων δραστηριοτήτων που να μπορούν να εφαρμοστούν στη διδασκαλία κάποιου ειδικού χαρακτηριστικού της έννοιας του αριθμού.

Να είναι σε θέση να κάνουν μια κριτική ανάλυση των βασικών θεωριών για την γνωστική ανάπτυξη και τη μάθηση της έννοιας του αριθμού στην προσχολική και πρώιμη σχολική ηλικία, να περιγράφουν τις βασικές τους θέσεις και τις σημαντικότερες διαφορές τους και να μπορούν να αναφερθούν στους τρόπους με τους οποίους έχουν επηρεάσει τη διδασκαλία στο νηπιαγωγείο.

Να μπορούν να κάνουν κάποιες εκτιμήσεις όσον αφορά τις δυνατότητες των μικρών παιδιών σε συγκεκριμένα έργα που αφορούν την κατανόηση και χρήση του αριθμού και να μπορούν να προτείνουν συγκεκριμένες αλλαγές σε έργα ώστε να υποβοηθούν την κατανόηση.

Να αξιολογούν το βαθμό κατανόησης από μεριά των παιδιών με βάση τις απαντήσεις τους σε συγκεκριμένες ερωτήσεις. Επίσης να μπορούν να προτείνουν μια αλληλουχία δραστηριοτήτων που θα προσφέρουν επικουρική υποστήριξη για να επιτευχθεί μάθηση συγκεκριμένων χαρακτηριστικών της έννοιας του αριθμού, που βρίσκονται στα όρια της ζώνης επικείμενης ανάπτυξης κάθε παιδιού.

Γενικές Ικανότητες

Αυτόνομη εργασία

Ατομική παρουσίαση ερευνητικής εργασίας

Σχεδιασμός και εκπόνηση ερευνητικής μελέτης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πρώιμη αναγνώριση της αριθμητικής ποσότητας, αυθόρμητη εστίαση στον αριθμό (SFOR), πληθικότητα συνόλου, ποσοτική αναπαράσταση του αριθμού, το φαινόμενο της αυτόματης εκτίμησης, απαρίθμηση - αρχές απαρίθμησης, διατήρηση του αριθμού, αριθμολέξεις, βασικές πράξεις με αριθμούς, φυσικοί και μη-φυσικοί αριθμοί, μοντέλα για την νοητική αναπαράσταση του αριθμού, το φαινόμενο της προκατάληψης του φυσικού αριθμού και οι επιπτώσεις του στη μελλοντική μαθηματική εκπαίδευση. Πειραματικές μεθοδολογίες για τη μελέτη της ανάπτυξης του αριθμού και διδακτικές πρακτικές που μπορούν να βοηθήσουν στην κατανόηση του.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Προβολή βίντεο και διαφάνειες από power point	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	36
	Σεμινάρια (παρουσιάσεις από μεταπτυχιακούς φοιτητές)	10
	Ατομικές παρουσιάσεις ερευνητικών εργασιών	30
	Ατομική ερευνητική εργασία (σχεδιασμός συλλογή εμπειρικών δεδομένων συγγραφή)	24
	Σύνολο Μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	I. Γραπτή (ή προφορική) τελική εξέταση που περιλαμβάνει: - Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής - Ερωτήσεις σύντομης ανάπτυξης - Ερωτήσεις αντιστοίχισης II. Ατομική Ερευνητική Εργασία (προαιρετική) που λειτουργεί ενισχυτικά στο βαθμό III. Ατομική παρουσίαση ερευνητικής εργασίας	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Hughes M (2002). Τα παιδιά και η έννοια των αριθμών – Δυσκολίες στην Εκμάθηση των μαθηματικών, Σ. Βοσνιάδου (Επιμ.), Αθήνα: Gutenberg.

Nunes, T. & Bryant, P., (2007). Τα παιδιά κάνουν μαθηματικά. Δεσλή Δ. (Επ.), Αθήνα: Gutenberg.

Siegler, R.S., (2002) Πως σκέφτονται τα παιδιά, Σ. Βοσνιάδου (Επιμ.), Αθήνα: Gutenberg Γιώργος & Κώστας Δαρδανός, 2002
 Λεμονίδης, Χ. (2013). Μαθηματικά της φύσης και της ζωής - νοεροί υπολογισμοί, Εκδόσεις: Ζυγός
 Λεμονίδης, Χ. (1999). Περίπατος στη Μάθηση της Στοιχειώδους Αριθμητικής. Αθήνα: Εκδοτικός Οίκος Αδελφών Κυριακίδη.
 Van de Walle, J. A. (2005) Μαθηματικά για το δημοτικό και το γυμνάσιο - Μια εξελικτική διδασκαλία, Τριανταφυλλίδης, Α.Τ (επιμ.), Αθήνα: Τυπωθήτω.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Mathematical Thinking and Learning - Taylor & Francis

Educational Studies in Mathematics - Springer

International Journal of Science and Mathematics Education - Springer

Learning and Instruction - Elsevier

ZDM Mathematics Education - Springer

MENON: Journal of Educational Research -University of Western Macedonia – Faculty Of Education

Έρευνα στη Διδακτική των Μαθηματικών (περιοδικό της ΕΝΕΔΙΜ) - Κέδρος

1404Ε - Σύγχρονες Προσεγγίσεις στη Διδακτική των Μαθηματικών

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1404Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	8ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Σύγχρονες προσεγγίσεις στη Διδακτική των Μαθηματικών		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικής Επιλογής, Επιστημονικής Περιοχής, Εδίκευσης.		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά ή/και Αγγλικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (στην Αγγλική)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/courses/NURED222/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

--

Εισαγωγή και παρουσίαση σύγχρονων προσεγγίσεων που αφορούν στη μάθηση και στη διδασκαλία των Μαθηματικών και του τρόπου που έχουν επηρεάσει τα αναλυτικά προγράμματα για τα μαθηματικά και την καθημερινή διδακτική πρακτική τους, με έμφαση στις προσεγγίσεις που προτείνονται από τα νέα αναλυτικά προγράμματα. Θα γίνει κριτική παρουσίαση των βασικότερων θεωρητικών τους παραδοχών, των τρόπων εφαρμογής τους, των αναμενόμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων τους, ενώ θα γίνεται και συγκριτική τους μελέτη όπου αυτό είναι δυνατόν.

Ιδιαίτερο βάρος θα δοθεί στις παρακάτω μεθόδους διδασκαλίας, δίνοντας έμφαση στην εφαρμογή τους στη διδασκαλία των μαθηματικών: ομαδοσυνεργατικές και διαθεματικές προσεγγίσεις στην διδασκαλία των μαθηματικών, σχέδιο project, βιωματική μάθηση, αλληλοδιδασκαλία, μάθηση με χρήση μοντέλων και χρήση αναλογίας, η προσέγγιση των ρεαλιστικών μαθηματικών στη διδασκαλία των μαθηματικών, διδασκαλία για ανάπτυξη μεταγνωστικών δεξιοτήτων, διδασκαλία για αλλαγή αρνητικών στάσεων απέναντι στα μαθηματικά, κριτική σκέψη, κριτική παιδαγωγική στη διδασκαλία των μαθηματικών, διδασκαλία με ευαισθησία στη διαφορετικότητα (έμφυλη, φυλετική, ταξική, θρησκευτική), λύση προβλήματος σε παιδιά μικρής ηλικίας. Γενικός στόχος είναι να ενημερωθούν οι σπουδαστές για τις σύγχρονες προσεγγίσεις στη διδασκαλία των μαθημάτων κι επίσης να εισαχθούν στην ερευνητική διαδικασία για τη συλλογή δεδομένων που αφορούν τις μεθόδους διδασκαλίας των μαθηματικών εννοιών αυτής της ηλικίας και τη διδακτική τους αξιοποίηση. Τα αποτελέσματα αυτής της ερευνητικής αναζήτησης θα παρουσιαστούν προφορικά στην τάξη και γραπτά στην τελική εργασία.

Στο τέλος του μαθήματος οι σπουδαστές/σπουδάστριες αναμένεται να μπορούν:

να αναφέρονται στα βασικά χαρακτηριστικά των σημαντικότερων σύγχρονων προσεγγίσεων στη διδασκαλία των μαθηματικών

να είναι σε θέση να κάνουν μια κριτική ανάλυση των βασικών θεωριών για τη γνωστική ανάπτυξη και τη μάθηση των προσχολικών μαθηματικών, να περιγράφουν τις βασικές τους θέσεις και τις σημαντικότερες διαφορές τους και να μπορούν να αναφερθούν στους τρόπους με τους οποίους έχουν επηρεάσει τη διδασκαλία στο νηπιαγωγείο

να μπορούν να προτείνουν τρόπους εφαρμογής αυτών των προσεγγίσεων στη διδασκαλία συγκεκριμένων μαθηματικών εννοιών/δεξιοτήτων σε παιδιά αυτής της ηλικίας και να εκτιμούν τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα.

να μπορούν να αναφερθούν στα βασικά ερευνητικά δεδομένα ώστε να προσδιορίζουν τα παιδιά που θα ωφεληθούν περισσότερο από τη διδασκαλία αυτή να μπορούν να αναφερθούν στους τρόπους με τους οποίους αυτές οι μέθοδοι σέβονται τη διαφορετικότητα (γνωστική, πολιτισμική, έμφυλη, κτλ) κάθε παιδιού.

Γενικές ικανότητες

Ατομική παρουσίαση και εργασία

Ατομική παρουσίαση μιας από τις σύγχρονες μεθόδους διδασκαλίας των μαθηματικών εννοιών στις οποίες εστιάζει το μάθημα

Σχεδιασμός και συγγραφή εργασίας για την πλήρη παρουσίαση μιας μεθόδου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Παρουσίαση βασικών αρχών και τρόπων εφαρμογής μιας σειράς από σύγχρονες προσεγγίσεις στη διδασκαλία των μαθηματικών στην προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία, όπως: ομαδοσυνεργατικές και διαθεματικές προσεγγίσεις στην διδασκαλία των μαθηματικών, σχέδιο project, βιωματική μάθηση, αλληλοδιδασκαλία, μάθηση με χρήση μοντέλων και χρήση αναλογίας, η προσέγγιση των ρεαλιστικών μαθηματικών στη διδασκαλία των μαθηματικών, διδασκαλία για ανάπτυξη μεταγνωστικών δεξιοτήτων, διδασκαλία για αλλαγή αρνητικών στάσεων απέναντι στα μαθηματικά, κριτική σκέψη, κριτική παιδαγωγική στη διδασκαλία των μαθηματικών, διδασκαλία με ευαισθησία στη διαφορετικότητα (έμφυλη, φυλετική, ταξική, θρησκευτική), λύση προβλήματος σε παιδιά μικρής ηλικίας.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	στην τάξη
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Προβολή βίντεο και διαφάνειες από power point

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα		Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις		36
	Σεμινάρια (παρουσιάσεις από μεταπτυχιακούς φοιτητές)		10
	Ατομικές παρουσιάσεις ερευνητικών εργασιών		30
	Ατομική ερευνητική εργασία (σχεδιασμός συλλογή εμπειρικών δεδομένων συγγραφή)		24
	Σύνολο Μαθήματος		100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<p>I. Γραπτή (ή προφορική) τελική εξέταση που περιλαμβάνει:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής - Ερωτήσεις σύντομης ανάπτυξης - Ερωτήσεις αντιστοίχισης <p>II. Ατομική Εργασία σε συνδυασμό με παρουσίαση μιας μεθόδου διδασκαλίας</p>		

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Nunes, T. & Bryant, P., (2007). Τα παιδιά κάνουν μαθηματικά. Δεσλή Δ. (Επ.), Αθήνα: Gutenberg.

Siegler, R.S., (2002) Πως σκέφτονται τα παιδιά, Σ. Βοσνιάδου (Επιμ.), Αθήνα: Gutenberg Γιώργος & Κώστας Δαρδανός, 2002

Κολέζα, Ε. Κ.Ν. Μακρής, Κ.Β.Σούρλας (1996) Θέματα διδακτικής των μαθηματικών : διδακτικοί στόχοι, ταξινομίες, δραστηριότητες, Αθήνα: Gutenberg.

Foulin, J, N, Mouchon, S (2002) Εκπαιδευτική Ψυχολογία, Αθήνα: Μεταίχμιο, 2002

Van de Walle, J. A. (2005) Μαθηματικά για το δημοτικό και το γυμνάσιο - Μια εξελικτική διδασκαλία, Τριανταφυλλίδης, Α.Τ (επιμ.), Αθήνα: Τυπωθήτω.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Mathematical Thinking and Learning - Taylor & Francis

Educational Studies in Mathematics - Springer

International Journal of Science and Mathematics Education - Springer

Learning and Instruction - Elsevier

ZDM Mathematics Education - Springer

MENON: Journal of Educational Research -University of Western Macedonia – Faculty Of Education

Έρευνα στη Διδακτική των Μαθηματικών (περιοδικό της ΕΝΕΔΙΜ) - Κέδρος

1600 Φυσικές επιστήμες**1603E - Οργάνωση Επισκέψεων στα Τεχνοεπιστημονικά Μουσεία****ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική Σχολή		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1603E	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΠΙΣΚΕΨΕΩΝ ΣΤΑ ΤΕΧΝΟΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΜΟΥΣΕΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικής Επιλογής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων, Εδίκευσης.		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/courses/NURED160/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές α) να γνωρίζουν τις βασικές αρχές της μη τυπικής εκπαίδευσης, τους στόχους, τις μεθόδους και τους χώρους που πραγματοποιείται, φυσικούς και εικονικούς β) να γνωρίζουν τις αρχές διδασκαλίας και μάθησης σε τεχνοεπιστημονικά μουσεία και τα αναμενόμενα αποτελέσματα. γ) να μπορούν να σχεδιάζουν, και υλοποιούν μαθητικές επισκέψεις σε χώρους άτυπης εκπαίδευσης, πραγματικούς και εικονικούς. δ) να έχουν τη δεξιότητα να αξιολογούν τις παραπάνω δραστηριότητες</p> <p>Γενικές Ικανότητες</p> <p>- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών - Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις - Λήψη αποφάσεων - Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον - Σχεδιασμός και διαχείριση έργων - Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον - Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής - Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης □- Αυτόνομη εργασία - Ομαδική εργασία</p>

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>Επιλεγόμενο μάθημα Β και Δ' Εξαμήνου. Στόχος η άσκηση φοιτητών /τριών στην οργάνωση επισκέψεων εκτός σχολικού περιβάλλοντος (μη τυπική εκπαίδευση), με έμφαση στα τεχνοεπιστημονικά μουσεία, ζωολογικούς κήπους, χώρους περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος, εργοστάσια κλπ. Περιλαμβάνει 5-6 μαθήματα εισαγωγής στο αντικείμενο με συζήτηση και παρουσίαση επιστημονικών / ερευνητικών άρθρων από τους φοιτητές /τριες. Επισκέψεις μελέτης (εργασία πεδίου) σε πραγματικά Μουσεία, χώρους κλπ Συγγραφή σχετικής με την επίσκεψη έκθεσης - εργασίας συνοδευόμενη από διδακτική πρόταση. Επίσης αντίστοιχη άσκηση σε εικονικά μουσεία. Παρουσίαση και σχολιασμός των εργασιών. Αξιολογείται η συνολική επίδοση (παρουσία στην τάξη, παρουσίαση άρθρου, εκπόνηση και παρουσίαση εργασίας).</p>

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος: Σε κάθε μάθημα υπάρχει power point που διατίθεται ελεύθερα στο e-class. Με τον ίδιο τρόπο παρουσιάζουν οι φοιτητές τις εργασίες τους, τις αποθέτουν στο e-class.

	Χρήση μαθησιακών βοηθημάτων βασισμένων σε ΤΠΕ:Όχι Χρήση ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών:Ναι στις παρουσιάσεις εργασιών τους. Χρήση ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών:Ναι στις παρουσιάσεις εργασιών τους. Χρήση ΤΠΕ στην επικοινωνία με τους φοιτητές:Πλην της δια ζώσης επικοινωνίας οι φοιτήτριες επικοινωνούν μαζί μου με e-mail, e-class και μέσω του φοιτητικού συλλόγου με facebook.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	20 ώρες
	Επισκέψεις σε χώρους άτυπης εκπαίδευσης	15 ώρες
	Προετοιμασία για τις ατομικές και ομαδικές ασκήσεις και παρουσίασή τους	15 ώρες
	Ατομική έρευνα και μελέτη (ανεύρεση βιβλιογραφίας)	30 ώρες
	Σύνθεση τελικής εργασίας – οργάνωση διδασκαλίας	10 ώρες
	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	10 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου. 2. Κατ'οίκον εργασία. 3. Προφορική παρουσίαση εργασίας. 4. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας. 5. Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις. 6. Παρακολούθηση φοιτητών κατά την εκτέλεση εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων. 7. Διασφάλιση διαφάνεια στην αξιολόγηση της επιδosis των φοιτητών:Η εργασίες βάσει των οποίων κυρίως αξιολογούνται ανακοινώνονται σε όλη την τάξη. Άρα έμμεσα ελέγχεται και ο αξιολογητής - διδάσκων. 	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ*-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:*

Hein, G. (1998) Learning in the museum. London, N. York, Routledge.

Καριώτογλου, Π. (2003) Εκπαίδευση σε Επιστημονικά και Τεχνολογικά Μουσεία: Οργάνωση Προγραμμάτων. Θέματα στην Εκπαίδευση, 4(2-3), 169-182.

Καριώτογλου, Π. (2003) Επισκέψεις μαθητών σε επιστημονικά και τεχνολογικά μουσεία: Διδακτικές και ερευνητικές όψεις. Στο Α. Μαργετουσάκη και Π. Μιχαηλίδης (επιμ.) Πρακτικά του 3ου Πανελληνίου Συνεδρίου «Διδακτική ΦΕ και Εφαρμογή των Νέων Τεχνολογιών στην Εκπαίδευση».

Ψύλλος, Δ. & Καριώτογλου, Π. (επιμ.) (1998) Πρακτικά εργασιών συνεδρίου «Ο Εκπαιδευτικός ρόλος του Μουσείου». Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Τεχνικού Μουσείου Θεσσαλονίκης.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Θέματα Φυσικών επιστημών και Τεχνολογίας στην Εκπαίδευση:<http://earthlab.uoi.gr/thete/index.php/thete> International Journal of Science Education:
<http://www.tandfonline.com/toc/tsed20/current#VGucfvmsXl8>

1606E - Εργαστηριακές Δραστηριότητες για τη Διδασκαλία Βιολογικών Εννοιών**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1606E.	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	8ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εργαστηριακές δραστηριότητες για τη διδασκαλία βιολογικών εννοιών		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εμβάθυνσης – Εφαρμογής – Ανάπτυξης δεξιοτήτων Εργαστηριακό μάθημα για περιορισμένο αριθμό φοιτητών/τριών (25)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uowm.gr/courses/NURED103/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι φοιτητές/τριες αναμένεται να:

- Εξοικειωθούν με την εργαστηριακή εργασία
- Εξοικειωθούν με τις μεθόδους παρατήρησης στο κυτταρικό επίπεδο.
- Εξοικειωθούν με τις διδακτικές μεθόδους καλλιέργειας της επιστημονικής δεξιότητας της παρατήρησης σε μικρά παιδιά
- Οικειοποιηθούν τις βασικές γνώσεις για τον πλούτο και την κατάσταση της βιοποικιλότητας παγκοσμίως.
- Να προσεγγίζουν κριτικά την συζήτηση που διεξάγεται παγκοσμίως για την χρήση των Βιολογικών Τεχνολογιών

Γενικές Ικανότητες

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
 Λήψη αποφάσεων
 Αυτόνομη εργασία
 Ομαδική εργασία
 Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
 Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
 Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
 Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Οι βασικές εργαστηριακές βιολογικές τεχνικές παρατήρησης I
- Οι βασικές εργαστηριακές βιολογικές τεχνικές παρατήρησης II (Εφαρμογή σε φυτικά κύτταρα)
- Οι βασικές εργαστηριακές βιολογικές τεχνικές παρατήρησης II (Εφαρμογή σε ζωικά κύτταρα)

- Οι βασικές εργαστηριακές βιολογικές τεχνικές παρατήρησης ΙΙΙ (Μικρόβια)
- Η τεχνολογικά υποβοηθούμενη παρατήρηση στην εκπαίδευση
- Στοιχεία μοριακής και κυτταρικής βιολογίας,
- η θεωρία της εξέλιξης, ως ερμηνευτικό πλαίσιο των θεμελιωδών χαρακτηριστικών της βιόσφαιρας
- Η βιοποικιλότητα του πλανήτη και η οργάνωση της και η σημασία της,
- Οι βασικές βιολογικές τεχνολογίες και σύγχρονα ζητήματα βιοηθικής.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Κλασσικές Εργαστηριακές ασκήσεις Εργασία σε ομάδες με τεχνικές ενεργού μάθησης	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση λογισμικού παρουσίασης Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Εργαστηριακές ασκήσεις	25
	Μικρές ενδιάμεσες ατομικές εργασίες σε θέματα που σχετίζονται με το περιεχόμενο και την μεθοδολογία του μαθήματος	10
	Παρουσίαση τελικών εργασιών - Ανατροφοδότηση	25
	Ατομική μελέτη	40
	ΣΥΝΟΛΟ	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Μικρές ενδιάμεσες ατομικές ή ομαδικές εργασίες (20% της συνολικής βαθμολογίας) Τελική Εργασία: Συνδυασμός σύντομων δοκιμιών για τη πειραματική διδασκαλία και σχεδιασμού εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων (20% της συνολικής βαθμολογίας). Τα κριτήρια αξιολόγησης και η βαθμολογία κάθε εργασίας περιλαμβάνονται στα θέματα που δίνονται στους φοιτητές και αναρτώνται μετά την διεξαγωγή των εξετάσεων στην ηλεκτρονική σελίδα του μαθήματος	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Ζόγκζα, Β. (2007) *Η βιολογική γνώση στη παιδική ηλικία*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Αθανασίου Κ. (2009) *Η Βιολογία και η διδασκαλία της*. Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρη

Mayr, E. (2002) *Αυτή είναι η Βιολογία*. Αθήνα: Κάτοπτρο

tarr, C., Evers, C., Starr, L. (2014). *Βιολογία*. Αθήνα: Utopia

Καριώτογλου, Π. & Παπαδοπούλου, Π. (Επιμ) (2014). *Φυσικές Επιστήμες και Περιβάλλον στην προσχολική εκπαίδευση*. Αναζητήσεις και προτάσεις. Αθήνα: Δαρδανός

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Journal of Biological Education

American Biology Teacher

1607E- Αγωγή Υγείας

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ | Παιδαγωγική

ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1607E	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Z
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΓΩΓΗ ΥΓΕΙΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού υποβάθρου Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι στην Αγγλική		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uowm.gr/courses/NURED258/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτήτριες και οι φοιτητές να είναι σε θέση να αντιληφθούν την ουσία και την χρησιμότητα της Αγωγής Υγείας και να γνωρίζουν τις βασικές αρχές και μεθόδους της Αγωγής Υγείας καθώς και της εφαρμογής της στην εκπαίδευση.

Συγκεκριμένα, οι φοιτήτριες και οι φοιτητές αναμένεται:

- Να αποκτήσουν γνώσεις που σχετίζονται με την υγεία και την ασθένεια στις σύγχρονες διαστάσεις τους.
- Να κατανοήσουν ότι η διατήρηση της υγείας και η πρόληψη της ασθένειας είναι πολυπαραγοντικές διαδικασίες
- Να αποκτήσουν γνώσεις των βασικών παραγόντων που συντελούν στην διατήρηση της υγείας και στην πρόληψη της ασθένειας
- Να αποκτήσουν γνώσεις των βασικών θεωριών και μοντέλων της Αγωγής Υγείας
- Να αποκτήσουν γνώσεις των ποικίλων διδακτικών μεθοδολογιών της Αγωγής Υγείας
- Να κατανοήσουν τις αντιλήψεις και τις συμπεριφορές των παιδιών προσχολικής ηλικίας σε θέματα που σχετίζονται με την υγεία
- Να γνωρίζουν τα σημαντικά ζητήματα για την υγεία και την ανάπτυξη των παιδιών της προσχολικής ηλικίας.
- Να μάθουν τα θέματα Αγωγής Υγείας και τη διδακτική μεθοδολογία που είναι κατάλληλα για την προσχολική αγωγή
- Να αποκτήσουν την ικανότητα να σχεδιάζουν σχολικά προγράμματα Αγωγής Υγείας με αναφορά στις μικρές ηλικίες

Γενικές Ικανότητες

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Ζητήματα ορισμών: Υγεία και ασθένεια. Αγωγή και Προαγωγή της Υγείας
- Οι παράγοντες που επηρεάζουν τις συμπεριφορές υγείας
- Βασικές θεωρίες Αγωγής Υγείας και πρότυπα σχεδιασμού προγραμμάτων Αγωγής και Προαγωγής της Υγείας
- Οι αντιλήψεις των παιδιών για το ανθρώπινο σώμα, την υγεία και την ασθένεια
- Ζητήματα διατροφικής αγωγής
- Ζητήματα στοματικής υγείας

- Ζητήματα κυκλοφοριακής αγωγής
- Ζητήματα αγωγής καταναλωτή
- Η Αγωγή Υγείας στο Ελληνικό Εκπαιδευτικό Σύστημα
- Εκπαιδευτικό υλικό και κριτήρια επιλογής
- Σχεδιασμός Σχολικών Προγραμμάτων Προαγωγής και Αγωγής Υγείας για μικρές ηλικίες
- Η συνεργασία με τους γονείς και την κοινότητα

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση λογισμικού παρουσίασης Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	25
	Ομαδική εργασία εκπόνησης προγραμμάτων Αγωγής Υγείας για τις μικρές ηλικίες	20
	Παρουσίαση εργασιών - Ανατροφοδότηση	15
	Ατομική μελέτη	40
	ΣΥΝΟΛΟ	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<p>Συμμετοχή στην ομαδική εργασία σχεδιασμού προγράμματος Αγωγής Υγείας 20%</p> <p>Τελική Εργασία: Συνδυασμός σύντομων δοκιμίων για τη διδασκαλία θεμάτων Αγωγής Υγείας και σχεδιασμού εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων.</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης και η βαθμολογία κάθε εργασίας περιλαμβάνονται στα θέματα που δίνονται στους φοιτητές και αναρτώνται μετά την διεξαγωγή των εξετάσεων στην ηλεκτρονική σελίδα του μαθήματος</p>	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Αθανασίου, Κυριάκος. (2007) *Αγωγή Υγείας*. 3^η έκδοση. Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρη

Γκούβρα Μαριάννα, Κυρίδης Αργύρης Γ., Μαυρικάκη Ευαγγελία (2001). *Αγωγή Υγείας και σχολείο*. Αθήνα: Εκδόσεις Δαρδανός

Μανιός Γιάννης (2007). *Διατροφική Αγωγή. Θεωρίες και μοντέλα Προαγωγής της Υγείας*. Αθήνα: Ιατρικές Εκδόσεις Πασχλίδης

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Health Education

Health Education Research

Health Education and Behavior

1608E - Έννοιες Φυσικών Επιστημών II και η Διδασκαλία τους**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική Σχολή		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1608E	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΝΝΟΙΕΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ II ΚΑΙ Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΟΥΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής, Επιστημονικής Περιοχής, Κορμού.		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/courses/NURED159/index.php		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι φοιτητές /τριες α) να γνωρίζουν βασικές έννοιες Φυσικών Επιστημών και τις εναλλακτικές Αναπαραστάσεις μικρών μαθητών: Κίνηση, δύναμη, βαρύτητα, αδράνεια, πλανήτες και πλανητικό σύστημα, φως και χρώματα, ηλεκτρισμός, μαγνητισμός, ρεύμα και φορτίο, πόλοι μαγνητών. β) Να γνωρίζουν βασικούς νόμους και αρχές Φυσικών Επιστημών: Νόμοι Νεύτωνα και Κέπλερ, νόμοι ανάκλασης και διάθλασης, νόμοι Κουλόμπ, Ωμ, αλληλεπίδρασης φορτίων και μαγνητικών πόλων και με αυτούς να προβλέπουν και ερμηνεύουν βασικά φαινόμενα, όπως ελεύθερης πτώσης, κίνησης πλανητών, μέρας / νύχτας, ανάκλασης και διάθλασης, έλξεων και απώσεων φορτίων και μαγνητών. γ) Να γνωρίζουν τα ιστορικά διαμορφωμένα διδακτικά μοντέλα Φυσικών Επιστημών (Παραδοσιακό, Ανακάλυψης, Εποικοδομητικό, Διερεύνησης) δ) Να είναι ικανοί/ες να σχεδιάζουν διδασκαλίες / οργανωμένες δραστηριότητες Φυσικών Επιστημών για Νήπια στηριζόμενοι στα παραπάνω φαινόμενα και αντίστοιχα διδακτικά μοντέλα.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών - Λήψη αποφάσεων -Αυτόνομη εργασία -Ομαδική εργασία - Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον - Σχεδιασμός και διαχείριση έργων - Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

3 ωρο μάθημα •Διαλέξεις, εργασία σε ομάδες με δομημένο φύλλο εργασίας, συζήτηση, εικονικό εργαστήριο, ανάλυση μαγνητοσκοπημένων διδασκαλιών •Στην τελική εξέταση θα περιέχονται 1-2 θέματα (2 μονάδες) από το εργαστήριο Εισάγονται βασικές έννοιες των Φυσικών Επιστημών και χρησιμοποιούνται στην πρόβλεψη, περιγραφή και Ερμηνεία απλών φυσικών φαινομένων. Παράλληλα συζητούνται τα τρία σημαντικότερα και ιστορικά διαμορφωμένα διδακτικά μοντέλα Φυσικών Επιστημών: Παραδοσιακό (Μεταφοράς), Ανακαλυπτικό, Εποικοδομητικό. Προτείνονται εφαρμογές των μοντέλων αυτών με τη μορφή σχεδίων μαθημάτων σε διάφορες γνωστικές περιοχές. Οι περιοχές από τις οποίες αντλούνται έννοιες και φαινόμενα είναι: Δύναμη και κίνηση (Εντασιοποίηση των δυναμικών αλληλεπιδράσεων: βαρύτητα, μαγνητισμός, ηλεκτροστατική. 3ος 1ος και 2ος Νόμοι του Νεύτωνα). Πλανητικό σύστημα, φαινόμενο μέρας - νύχτας. Φως σκιά και χρώματα. Ήχος. Απλό ηλεκτρικό κύκλωμα. Μέθοδοι διδασκαλίας: Διαλέξεις, Ανακαλυπτική ομαδική εργασία, Μικρές ατομικές και ομαδικές εργασίες. Εργαστηριακή άσκηση. Τελική εργασία. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΘΕΩΡΗΤΙΚΟΥ ΜΕΡΟΥΣ 1ο. Εισαγωγή: Παιδαγωγική Γνώση Περιεχομένου Φυσικών Επιστημών 2ο. Εισαγωγή στα Διδακτικά Μοντέλα – Μοντέλο Μεταφοράς Άσκηση εφαρμογής 3ο. Μοντέλο Ανακάλυψης - Άσκηση εφαρμογής 4ο. Εποικοδομητικό Μοντέλο - Άσκηση εφαρμογής 5ο – 6ο. Επίδειξη βιντεοσκοπημένων διδασκαλιών και διδακτική ανάλυση τους: Φυσικές Καταστάσεις Ύλης, Πλεύση / Βύθιση – Ασκήσεις εφαρμογής 7ο – 8ο. Δύναμη – Αλληλεπιδράσεις, 3ος Νόμος Newton, Ιδέες φοιτητών / τριών Εικονικό εργαστήριο 9ο. Κίνηση – 1ος και 2ος Νόμος Newton (αδράνεια, ελεύθερη πτώση), Ιδέες μαθητών /τριών 10ο. Πλανητικό Σύστημα (Σχήμα και κινήσεις γης, Βαρύτητα, Νόμοι Κέπλερ), Φαινόμενο Μέρας / Νύχτας, Οι ιδέες των μαθητών για Σχήμα γης, το Φαινόμενο Μέρας / Νύχτας 11ο. Φως (οντότητα, ανάκλαση, διάθλαση) / Σκιά και Χρώματα, Οι ιδέες των μαθητών για το Φως / Σκιά και τα Χρώματα 12ο-13ο. Μαγνητισμός, Ηλεκτροστατική, Απλό κύκλωμα, Ηλεκτρομαγνητισμός 14ο. Επανάληψη, συζήτηση δυσκολιών – εναλλακτικών ιδεών, τυπικά θέματα εξετάσεων ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ (ΔΙΩΡΑ) 1ο. Εισαγωγή στην εργαστηριακή άσκηση και μέθοδο 2ο Η ΥΠΑΡΞΗ ΚΑΙ Η ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΑΕΡΑ 3ο ΑΝΩΣΗ – ΠΛΕΥΣΗ - ΒΥΘΙΣΗ 4ο ΜΑΓΝΗΤΙΣΜΟΣ 5ο ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ 6ο ΟΠΤΙΚΗ - ΘΕΡΜΟΤΗΤΑ Οι εργαστηριακές σημειώσεις εδώ: http://eclass.uowm.gr/modules/document/file.php/NURED159/Ergastirio_Simeioseis/Lab_EnnoiesFE_2011.pdf

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη και στο εργαστήριο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος: Σε κάθε μάθημα υπάρχει power point που διατίθεται ελεύθερα στο e-class. Υποστηρικτικά χρησιμοποιούνται τα λογισμικά που αναφέρθηκαν στην προηγούμενη παράγραφο, με δυο τρόπους: α) αν διατίθεται το εργαστήριο πληροφορικής οι φοιτήτριες υλοποιούν τα λογισμικά ανά δυο με βάση δομημένο φύλλο εργασίας β) Σε αντίθετη περίπτωση το λογισμικό προβάλλεται σε οθόνη Χρήση μαθησιακών βοηθημάτων βασισμένων σε ΤΠΕ: Χρήση ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών: Υποβάλλουν μικρές εργασίες μέσω e-class (πλατφόρμα ασύγχρονης τηλεκαίδεισης), οι οποίες λαμβάνονται υπόψη στην τελική αξιολόγηση Χρήση ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών: Υποβάλλουν μικρές εργασίες μέσω e-class (πλατφόρμα ασύγχρονης τηλεκαίδεισης), οι οποίες λαμβάνονται υπόψη στην τελική αξιολόγηση Χρήση ΤΠΕ στην επικοινωνία με τους φοιτητές: Πλην της δια ζώσης επικοινωνίας οι φοιτήτριες επικοινωνούν μαζί μου με e-mail, e-class και μέσω του φοιτητικού συλλόγου με facebook.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Εργαστηριακές ασκήσεις	16 ώρες
	Προετοιμασία για τις ατομικές και ομαδικές ασκήσεις	14 ώρες
	Ατομική έρευνα και μελέτη (ανεύρεση βιβλιογραφίας)	20 ώρες
	Οργάνωση διδασκαλίας	10 ώρες
	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	10 ώρες
	Διαλέξεις	30 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<ol style="list-style-type: none"> Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου. Κατ'οίκον εργασία. Προφορική παρουσίαση εργασίας. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας. Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις. Παρακολούθηση φοιτητών κατά την εκτέλεση εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων. Διασφάλιση διαφάνεια στην αξιολόγηση της επιδοσης των φοιτητών: Κάθε φοιτητής /τρια μπορεί να δει το γραπτό του/της και να τους εξηγηθεί η τελική κρίση. 	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Hewitt, P. (2004) Οι έννοιες της φυσικής. Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης. Καριώτογλου, Π. (2006) Γνώση παιδαγωγικού περιεχομένου φυσικών επιστημών: Τρεις μελέτες περίπτωσης. Θεσσαλονίκη: Γράφημα.

Κωνσταντίνου, Κ. Π., Φερωνύμου, Γ., Κυριακίδου, Ε. & Νικολάου, Χ. (2002) Οι φυσικές επιστήμες στο νηπιαγωγείο: Βοήθημα για τη νηπιαγωγό. Λευκωσία: Εκδόσεις Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού Κύπρου.

Ραβάνης, Κ. (1999) Οι φυσικές επιστήμες στην προσχολική εκπαίδευση. Αθήνα: Τυποθήτω-Δαρδανός.

Ραβάνης, Κ. (2003) Δραστηριότητες για το νηπιαγωγείο από τον κόσμο της φυσικής. Αθήνα: Δίπτυχο.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Θέματα Φυσικών επιστημών και Τεχνολογίας στην Εκπαίδευση: <http://earthlab.uoi.gr/thete/index.php/thete>

International Journal of Science Education: <http://www.tandfonline.com/toc/tsed20/current#>.

1900 Θεατρικό παιχνίδι- Κουκλοθέατρο**1904E - Οργάνωση Θεατρικής Παράστασης****ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική Σχολή		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1904E	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΘΕΑΤΡΙΚΗΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής, Γενικών Γνώσεων, Κορμού.		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Κανένα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική (Γαλλική - Αγγλική)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι φοιτητές του μαθήματος αυτού στο τέλος του εξαμήνου θα κατέχουν αποδεδειγμένη γνώση και κατανόηση θεμάτων σε ζητήματα Οργάνωσης Θεατρικών Παραστάσεων. Αυτές θα βασίζονται στη γενική μεταλυκειακή εκπαίδευσή τους και θα υποστηρίζεται από επιστημονικά συγγράμματα υψηλού επιπέδου. Επίσης οι γνώσεις τους θα περιλαμβάνουν και θεωρίες που πηγάζουν από σύγχρονες εξελίξεις του γνωστικού αυτού αντικειμένου. Θα είναι σε θέση να χειρίζονται τις γνώσεις που απέκτησαν με μια προσέγγιση που θα αποδεικνύει μια σχετική επαγγελματική προσέγγιση του αντικειμένου του Νηπιαγωγού ή, γενικά, του επαγγέλματός τους. Επίσης θα διαθέτουν ικανότητες που θα αποδεικνύονται με την ανάπτυξη και υποστήριξη επιχειρημάτων και την επίλυση προβλημάτων στο πλαίσιο του γνωστικού τους παιδαγωγικού πεδίου. Θα έχουν την ικανότητα να συγκεντρώνουν και να ερμηνεύουν σχετικά στοιχεία της γενικότερης Παιδαγωγικής Επιστήμης για να προβαίνουν σε κρίσεις και προβληματισμούς σε συναφή καλλιτεχνικά, κοινωνικά, επιστημονικά ή ηθικά ζητήματα. Επίσης θα είναι ικανοί να μεταδίδουν απόψεις, ιδέες, πληροφορίες, ερωτήματα και λύσεις τόσο σε ειδικό όσο και σε όχι ειδικό ακροατήριο. Τέλος θα καταφέρουν να αναπτύξουν εκείνες τις ικανότητες απόκτησης γνώσεων, ακριβώς όσες τους χρειάζονται για να συνεχίσουν σε μεταπτυχιακές ή άλλες σπουδές χωρίς να προσφεύγουν στη βοήθεια προηγούμενων καθηγητών ή σχετικών εγχειριδίων.

Γενικές Ικανότητες

Στο μάθημα «Οργάνωση Θεατρικών Παραστάσεων» στο τέλος του εξαμήνου, οι φοιτητές θα είναι ικανοί να σχεδιάζουν και να διαχειρίζονται σκηνοθεσίες και παραγωγές θεατρικών έργων στο χώρο εργασίας τους. Επίσης θα μπορούν να εργάζονται σε ένα συγκεκριμένο διεπιστημονικό περιβάλλον, αναγνωρίζοντας και αποδεχόμενοι τα εμπόδια αλλά και τα θετικά αυτού του επιπέδου εργασίας. Παράλληλα θα δύνανται να εργάζονται ομαδικά, δεδομένου ότι σε όλη τη διάρκεια του εξαμήνου, με τη βοήθεια του καθηγητή τους, θα έχουν αντιληφθεί την αξία της Ομαδικότητας. Στο πλαίσιο αυτό θα είναι ικανοί να λαμβάνουν σημαντικές αποφάσεις, που συχνά θα είναι εξόχως σημαντικές, τόσο για τους ίδιους όσο και για τα αντικείμενα εργασίας τους, ήτοι τα νήπια. Ταυτόχρονα θα είναι ικανοί να προσαρμόζονται σε διαρκώς μεταβαλλόμενες καταστάσεις, εξ αιτίας του γεγονότος ότι θα λειτουργούν σε ένα επαγγελματικό περιβάλλον άκρως ανταγωνιστικό, όπου θα προέχει η προαγωγή της επαγωγικής, δημιουργικής και ελεύθερης μελέτης. Επίσης θα μάθουν να σέβονται την πολυπολιτισμικότητα και την διαφορετικότητα των νηπίων, των γονέων τους, καθώς και των συναδέλφων τους. Δεν θα παραβλέπουν ότι θα χρειασθεί πλείστες φορές να εργασθούν σε διεθνές περιβάλλον, διότι οι σύγχρονες συνθήκες ζωής το επιβάλλουν σταδιακά σε όλους τους παιδαγωγούς. Θα είναι ικανοί τόσο να προβαίνουν σε κριτική όσο και να την αποδέχονται, διότι γνωρίζουν ότι αυτή η διαδικασία τους ωφελεί στο μέγιστο βαθμό. Οι φοιτητές που θα τελειώνουν τις σπουδές τους στο

αντικείμενο αυτό θα μπορούν να εργάζονται αυτόνομα, χωρίς να εξαρτώνται από άλλα άτομα, είτε ανώτερους είτε κατώτερους, ενώ θα είναι άκρως υπεύθυνοι και ευαίσθητοποιημένοι σε θέματα των δυο φύλων, αλλά και ρατσισμού, επιδεικνύοντας ηθική, κοινωνική, επαγγελματική υπευθυνότητα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο μάθημα αυτό διδάσκονται έννοιες όπως ο Οργάνωση, ο Σχεδιασμός, η Επίβλεψη των μαθητών-ηθοποιών, η ανθρώπινη Διοίκηση μέσα σε μια παράσταση, οι σχέσεις του οργανωτή παραστάσεων με τους καλλιτεχνικούς ή οργανωτικούς συντελεστές. Εξετάζονται επίσης έννοιες όπως ο Προγραμματισμός, η Διαχείριση Ταμείου, η Διαφήμιση, ο Έλεγχος των Μικρών Ομάδων που δημιουργούνται στα πλαίσια του Σχολείου, η Ανεύρεση Χορηγών, ο Ορισμός Ημερομηνιών Παραστάσεων, η Επιλογή του Χώρου όπου αυτές θα γίνουν, οι τυχόν αμοιβές καλλιτεχνικών ή τεχνικών εξωσχολικών συντελεστών, η επαναφορά των αντικειμένων στη αρχική θέση τους. Εξετάζονται και δευτερεύοντα αλλά σημαντικά θέματα όπως η φωτογράφιση και βιντεοσκόπηση για λόγους αρχείου, οι σχέσεις της Ομάδας με τους Γονείς και τους Εκπαιδευτικούς, η δημιουργία βεστιαρίου για μελλοντικές παραστάσεις κ.ά.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση λογισμικού παρουσίασης Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	15
	Σεμινάρια	15
	Ασκήσεις Πεδίου	20
	Καλλιτεχνικό εργαστήριο	25
	Διαδραστική διδασκαλία	25
	Σύνολο Μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<ol style="list-style-type: none"> Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου. Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου. Πρόοδος. Κατ'οίκον εργασία. Προφορική παρουσίαση εργασίας. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας. Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις. Παρακολούθηση φοιτητών κατά την εκτέλεση εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων. Λήψη από τους φοιτητές συστηματικών σχολίων στο μέσον του εξαμήνου. Διασφάλιση διαφάνεια στην αξιολόγηση της επιδοσης των φοιτητών: 	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

-Γαργαλιάνος, Σ. (2005). Οργάνωση Θεατρικών Εκδηλώσεων-Η συμβολή των Τεχνών του Κινηματογράφου, της Μουσικής, των Εικαστικών και του Χορού. Θεσσαλονίκη: Άλφα-Σίγμα.

-Γαργαλιάνος, Σ. (2010). Οργάνωση Θεατρικών Παραστάσεων στο Σχολείο. Θεσσαλονίκη: Άλφα-Σίγμα

- Ελάτε να Παίξουμε, (1998). Δέκα Δημιουργικά Βήματα για μια Σχολική Παράσταση και Έξι Παραστάσεις με Παιδιά Σχολικής και Προσχολικής Ηλικίας, Αθήνα: Καστανιώτης.

1905Ε - Δραματοποίηση**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική Σχολή		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1905Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	7 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΡΑΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικής Επιλογής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων, Εδίκευσης.		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Κανένα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική (Γαλλική - Αγγλική)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Οι φοιτητές του μαθήματος αυτού στο τέλος του εξαμήνου θα κατέχουν αποδεδειγμένη γνώση και κατανόηση θεμάτων σε ζητήματα Δραματοποίησης. Αυτές θα βασίζονται στη γενική μεταλυκειακή εκπαίδευσή τους και θα υποστηρίζεται από επιστημονικά συγγράμματα υψηλού επιπέδου. Επίσης οι γνώσεις τους θα περιλαμβάνουν και θεωρίες που πηγάζουν από σύγχρονες εξελίξεις του γνωστικού αυτού αντικειμένου. Θα είναι σε θέση να χειρίζονται τις γνώσεις που απέκτησαν με μια προσέγγιση που θα αποδεικνύει μια σχετική επαγγελματική προσέγγιση του αντικειμένου του Νηπιαγωγού ή, γενικά, του επαγγέλματός τους. Επίσης θα διαθέτουν ικανότητες που θα αποδεικνύονται με την ανάπτυξη και υποστήριξη επιχειρημάτων και την επίλυση προβλημάτων στο πλαίσιο του γνωστικού τους παιδαγωγικού πεδίου. Θα έχουν την ικανότητα να συγκεντρώνουν και να ερμηνεύουν σχετικά στοιχεία της γενικότερης Παιδαγωγικής Επιστήμης για να προβαίνουν σε κρίσεις και προβληματισμούς σε συναφή καλλιτεχνικά, κοινωνικά, επιστημονικά ή ηθικά ζητήματα. Επίσης θα είναι ικανοί να μεταδίδουν απόψεις, ιδέες, πληροφορίες, ερωτήματα και λύσεις τόσο σε ειδικό όσο και σε όχι ειδικό ακροατήριο. Τέλος θα καταφέρουν να αναπτύξουν εκείνες τις ικανότητες απόκτησης γνώσεων, ακριβώς όσες τους χρειάζονται για να συνεχίσουν σε μεταπτυχιακές ή άλλες σπουδές χωρίς να προσφεύγουν στη βοήθεια προηγούμενων καθηγητών ή σχετικών εγχειριδίων.</p>
Γενικές Ικανότητες
<p>Οι φοιτητές του μαθήματος «Δραματοποίηση» στο τέλος του εξαμήνου, θα είναι ικανοί να προβαίνουν σε αναλύσεις θεατρικών έργων σε ένα πλαίσιο συγκεκριμένου διεπιστημονικού περιβάλλοντος, αναγνωρίζοντας και αποδεχόμενοι τις δυσκολίες αλλά και τα οφέλη αυτού του επιπέδου εργασίας. Επίσης θα δύνανται να εργάζονται ομαδικά, δεδομένου ότι σε όλη τη διάρκεια του εξαμήνου θα έχουν αντιληφθεί την αξία της Ομαδικότητας. Στο πλαίσιο αυτό θα είναι ικανοί να λαμβάνουν σημαντικές αποφάσεις, που συχνά θα είναι εξόχως σημαντικές, τόσο για τους ίδιους όσο και για τα αντικείμενα εργασίας τους, ήτοι τα νήπια. Ταυτόχρονα θα είναι ικανοί να προσαρμόζονται σε διαρκώς μεταβαλλόμενες καταστάσεις, εξ αιτίας του γεγονότος ότι θα λειτουργούν σε ένα επαγγελματικό περιβάλλον άκρως ανταγωνιστικό, όπου θα προέχει η προαγωγή της επαγωγικής, δημιουργικής και ελεύθερης μελέτης. Επίσης θα μάθουν να σέβονται την πολυπολιτισμικότητα και την διαφορετικότητα των νηπίων, των γονέων τους, καθώς και των συναδέλφων τους. Θα είναι ικανοί να σχεδιάζουν και να διαχειρίζονται, καλλιτεχνικά και οικονομικά, δραματοποιήσεις θεατρικών ή μη κειμένων, σε ένα πλαίσιο ανταγωνιστικότητας και συνεργατικότητας. Δεν θα παραβλέπουν ότι θα χρειασθεί πλείστες φορές να εργασθούν σε διεθνές περιβάλλον, διότι οι σύγχρονες συνθήκες ζωής και εργασίας το επιβάλλουν σταδιακά σε όλους τους παιδαγωγούς. Θα είναι ικανοί τόσο να προβαίνουν σε κριτική των όσων παρατηρούν αλλά και να την αποδέχονται, διότι γνωρίζουν ότι αυτή η διαδικασία τους ωφελεί στο μέγιστο βαθμό, όλους τους εμπλεκόμενους. Οι φοιτητές που θα τελειώνουν τις σπουδές τους στο αντικείμενο αυτό θα μπορούν να εργάζονται αυτόνομα, χωρίς να εξαρτώνται από άλλα άτομα, είτε ανώτερους είτε κατώτερους, ενώ θα είναι άκρως υπεύθυνοι και ευαίσθητοποιημένοι σε</p>

θέματα ρατσισμού και ισότητας των δυο φύλων, επιδεικνύοντας ηθική, κοινωνική, επαγγελματική υπευθυνότητα. Τέλος, μέσα από τη Δραματοποίηση θα επιχειρούν να μεταδίδουν έννοιες υπέρ του σεβασμού στο φυσικό περιβάλλον, διότι αυτή η τεχνική βοηθά πολύ στην διάχυση και εμπέδωση παρόμοιων εννοιών.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο μαθήμα αυτό διδάσκονται ασκήσεις όπως η «Είσοδος- Έξοδος σε Ακινήσια», το «Φανταστικό Ποτάμι», το «Θιβητιανό Μοναστήρι», η «Είσοδος- Έξοδος σε μια κίνηση», η «Τάμπουλα Ράζα», η «Είσοδος- Έξοδος με Εντολές», η «Δεκαβάθμια Κλίμακα Κινήσεων», το «Φανταστικό Κουτί», η «Ισορροπία του Κλόουν», η «Είσοδος- Έξοδος σε μια συζήτηση», καθώς και έννοιες όπως η διαφορά ανάμεσα σε Δραματοποίηση και Σκηνοθεσία, η χρήση των τεχνικών του Αναλόγιου στη Δραματοποίηση, κ.ά. Δραματοποιούνται επί μέρους κατηγορίες κειμένων, θεατρικών και μη, όπως παραμύθια, διηγήματα, ειδήσεις από τα ΜΜΕ που αφορούν παιδιά, παροιμίες, τραγούδια, μύθοι, παραδόσεις, έθιμα, ιδιωματικές εκφράσεις, προσωπικές εμπειρίες των μικρών παιδιών ή των γονέων τους κ.ά.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση λογισμικού παρουσίασης Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	15
	Σεμινάρια	15
	Ασκήσεις Πεδίου	20
	Καλλιτεχνικό εργαστήριο	25
	Διαδραστική διδασκαλία	25
	Σύνολο Μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου. 2. Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου. 3. Πρόοδος. 4. Κατ'οίκον εργασία. 5. Προφορική παρουσίαση εργασίας. 6. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας. 7. Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις. 8. Παρακολούθηση φοιτητών κατά την εκτέλεση εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων. 9. Λήψη από τους φοιτητές συστηματικών σχολίων στο μέσον του εξαμήνου. 10. Διασφάλιση διαφάνεια στην αξιολόγηση της επιδοσης των φοιτητών: 	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Άλκηστις. (1992). Η δραματική τέχνη στην εκπαίδευση, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα
- Γραμματάς Θ. (1999). Fantasyland, Θέατρο για Παιδικό και Νεανικό Κοινό. Αθήνα: Τυπωθήτω, σειρά «Θεατρική Παιδεία» 1
- DELDIME R. (1996). Θέατρο για την Παιδική και Νεανική Ηλικία, (μτφ. Θ. Γραμματάς). Αθήνα : Τυπωθήτω.

**1908Ε - Θεατρικό Παιχνίδι
ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική Σχολή		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1908Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής, Γενικών Γνώσεων, Κορμού.		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Κανένα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική (Γαλλική - Αγγλική)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι φοιτητές του μαθήματος αυτού στο τέλος του εξαμήνου θα κατέχουν αποδεδειγμένη γνώση και κατανόηση θεμάτων σε ζητήματα Θεατρικού Παιχνιδιού. Αυτές θα βασίζονται στη γενική μεταλυκειακή εκπαίδευσή τους και θα υποστηρίζεται από επιστημονικά συγγράμματα υψηλού επιπέδου. Επίσης οι γνώσεις τους θα περιλαμβάνουν και θεωρίες που πηγάζουν από σύγχρονες εξελίξεις του γνωστικού αυτού αντικειμένου. Θα είναι σε θέση να χειρίζονται τις γνώσεις που απέκτησαν με μια προσέγγιση που θα αποδεικνύει μια σχετική επαγγελματική προσέγγιση του αντικειμένου του Νηπιαγωγού ή, γενικά, του επαγγέλματός τους. Επίσης θα διαθέτουν ικανότητες που θα αποδεικνύονται με την ανάπτυξη και υποστήριξη επιχειρημάτων και την επίλυση προβλημάτων στο πλαίσιο του γνωστικού τους παιδαγωγικού πεδίου. Θα έχουν την ικανότητα να συγκεντρώνουν και να ερμηνεύουν σχετικά στοιχεία της γενικότερης Παιδαγωγικής Επιστήμης για να προβαίνουν σε κρίσεις και προβληματισμούς σε συναφή καλλιτεχνικά, κοινωνικά, επιστημονικά ή ηθικά ζητήματα. Επίσης θα είναι ικανοί να μεταδίδουν απόψεις, ιδέες, πληροφορίες, ερωτήματα και λύσεις τόσο σε ειδικό όσο και σε όχι ειδικό ακροατήριο. Τέλος θα καταφέρουν να αναπτύξουν εκείνες τις ικανότητες απόκτησης γνώσεων, ακριβώς όσες τους χρειάζονται για να συνεχίσουν σε μεταπτυχιακές ή άλλες σπουδές χωρίς να προσφεύγουν στη βοήθεια προηγούμενων καθηγητών ή σχετικών εγχειριδίων.

Γενικές Ικανότητες

Οι φοιτητές του μαθήματος «Θεατρικό Παιχνίδι», στο τέλος του εξαμήνου, θα είναι ικανοί να εργάζονται σε ένα συγκεκριμένο διεπιστημονικό περιβάλλον, αναγνωρίζοντας και αποδεχόμενοι τις δυσκολίες αλλά και τα οφέλη αυτού του επιπέδου εργασίας. Παράλληλα θα δύνανται να εργάζονται ομαδικά, δεδομένου ότι σε όλη τη διάρκεια του εξαμήνου θα έχουν αντιληφθεί την αξία της Ομαδικότητας. Στο πλαίσιο αυτό θα είναι ικανοί να λαμβάνουν σημαντικές αποφάσεις, που συχνά θα είναι εξόχως σημαντικές, τόσο για τους ίδιους όσο και για τα αντικείμενα εργασίας τους, ήτοι τα νήπια. Ταυτόχρονα θα είναι ικανοί να προσαρμόζονται σε διαρκώς μεταβαλλόμενες καταστάσεις, εξ αιτίας του γεγονότος ότι θα λειτουργούν σε ένα επαγγελματικό περιβάλλον άκρως ανταγωνιστικό, όπου θα προέχει η προαγωγή της επαγωγικής, δημιουργικής και ελεύθερης μελέτης. Επίσης θα μάθουν να σέβονται την πολυπολιτισμικότητα και την διαφορετικότητα των νηπίων, των γονέων τους, καθώς και των συναδέλφων τους. Δεν θα παραβλέπουν ότι θα χρειασθεί πλείστες φορές να εργασθούν σε διεθνές περιβάλλον, διότι οι σύγχρονες συνθήκες ζωής το επιβάλλουν σταδιακά σε όλους τους παιδαγωγούς. Θα είναι ικανοί τόσο να προβαίνουν σε κριτική όσο και να την αποδέχονται, διότι γνωρίζουν ότι αυτή η διαδικασία τους ωφελεί στο μέγιστο βαθμό. Οι φοιτητές που θα τελειώνουν τις σπουδές τους στο αντικείμενο αυτό θα μπορούν να εργάζονται αυτόνομα, χωρίς να εξαρτώνται από άλλα άτομα, είτε ανώτερους είτε κατώτερους, ενώ θα είναι άκρως υπεύθυνοι και ευαισθητοποιημένοι σε θέματα των δυο φύλων, επιδεικνύοντας ηθική, κοινωνική, επαγγελματική υπευθυνότητα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εδώ περιλαμβάνονται θεατρικά παιχνίδια και ασκήσεις που μπορούν να εφαρμοσθούν στην ελληνική εκπαίδευση, ενώ παράλληλα αναλύονται θεωρητικά ζητήματα του ιδίου αντικειμένου, τα οποία αποτελούν βασικό υποστήριγμα όλων των ασκήσεων. Εξετάζονται τα προβλήματα που ανακύπτουν από την εφαρμογή των ασκήσεων στη σχολική τάξη, τόσο σε οργανωτικό όσο και σε καλλιτεχνικό επίπεδο, ενώ επιχειρείται μια προσπάθεια επίλυσής τους μέσα από αντίστοιχες προτάσεις του καθηγητή. Το Θεατρικό Παιχνίδι στο μάθημα αυτό συνδυάζεται με τις αρχές της Θεατρικής Αγωγής, χωρίς θεωρητικολογίες και άτοπες προσεγγίσεις, έτσι ώστε η μια ειδικότητα να υποβοηθεί την άλλη σε μέγιστο βαθμό. Επίσης, στη διάρκεια του εξαμήνου εκτελούνται από τον καθηγητή ασκήσεις Θεατρικού Παιχνιδιού στα πλαίσια μικρών θεατρικών παραστάσεων. Οι ασκήσεις αυτές είναι αυτή του Κύκλου, του Καθρέπτη, του Οδηγού, του Γλύπτη, της Εισόδου-Εξόδου, του Μουσείου, των Τριών Λέξεων, της Γκριμάτσας, του Μαγικού Κουτιού κ.ά.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση λογισμικού παρουσίασης Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	15
	Σεμινάρια	15
	Ασκήσεις Πεδίου	20
	Καλλιτεχνικό εργαστήριο	25
	Διαδραστική διδασκαλία	25
	Σύνολο Μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου. 2. Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου. 3. Πρόοδος. 4. Κατ'οίκον εργασία. 5. Προφορική παρουσίαση εργασίας. 6. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας. 7. Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις. 8. Παρακολούθηση φοιτητών κατά την εκτέλεση εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων. 9. Λήψη από τους φοιτητές συστηματικών σχολίων στο μέσον του εξαμήνου. 10. Διασφάλιση διαφάνεια στην αξιολόγηση της επιδοσης των φοιτητών: 	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :
 - Γραμματάς Θ. (2003). Θέατρο και Παιδεία. Αθήνα: Αυτοέκδοση
 - Κουρετζής Λ. (1991). Το Θεατρικό Παιχνίδι. Αθήνα: Καστανιώτης.
 - Σεργή Λ. (1987). Δραματική έκφραση και αγωγή του παιδιού. Αθήνα: Gutenberg.

2000 Κινητική αγωγή**2003Ε - Παιδαγωγικά Παιχνίδια στην Προσχολική Ηλικία****ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	2003Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΚΑΙ ΧΟΡΟΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uowm.gr/courses/NURED134/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Το μάθημα εστιάζεται στην αξία του παιδαγωγικού παιχνιδιού στην ψυχοκινητική ανάπτυξη του νηπίου. Στόχος της ύλης του μαθήματος αποτελεί η κατανόηση από τις/τους φοιτήτριες/φοιτητές της έννοιας του παιχνιδιού και τη χρήση του ως εκπαιδευτικό εργαλείο. Δίδεται έμφαση στη θεωρία και την πράξη και επιδιώκεται με αυτό τον τρόπο, οι φοιτήτριες/φοιτητές να βιώσουν το ρυθμό και την κίνηση μέσα από μια σειρά μαθημάτων, πρακτικών και δημιουργικών. Βασικό στόχο του μαθήματος αποτελεί η γνωριμία με στοιχεία της παράδοσης και του πολιτισμού, μέσα από παραδοσιακά παιχνίδια και παραδοσιακούς χορούς. Τέλος, γίνεται αναφορά στις μεθόδους διδασκαλίας με στόχο την επιλογή της κατάλληλης μεθόδου και αναπτυξιακά κατάλληλων παιχνιδιών/δραστηριοτήτων μέσα και έξω από την τάξη.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- γνωρίζουν μια μεγάλη ποικιλία παιχνιδιών κατάλληλα για την προσχολική ηλικία
- σχεδιάσουν, οργανώσουν και να πραγματοποιήσουν το προσχεδιασμένο παιχνίδι
- επιλέξουν ή να τροποποιήσουν το παιχνίδι/δραστηριότητα σε συνάρτηση με τους στόχους που έχουν θέσει για τη συγκεκριμένη διδασκαλία
- εκφράζονται μέσα από την κίνηση και να σχεδιάζουν δημιουργικά προγράμματα σε σχέση με την κίνηση, το χορό και το παιχνίδι
- γνωρίσουν ποικίλα παραδοσιακά παιχνίδια και χορούς
- αναπτύξουν το ρυθμό και τη γνώση στη χορογραφία σε τοπικούς, παραδοσιακούς, εθνικούς και διεθνείς χορούς.

Γενικές Ικανότητες

Αυτόνομη εργασία

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Κινητικά χαρακτηριστικά παιδιών προσχολικής ηλικίας.

Το παιχνίδι μέσο δημιουργικής και κινητικής ανάπτυξης.

Η οργάνωση του χώρου. Δημιουργία ομάδων.

Παιχνίδια ανοικτού και κλειστού χώρου.
 Παιχνίδια με τρέξιμο και κνημητό. Παιχνίδια γενικής κινητικής επιδεξιότητας (γνώσης σώματος, αίσθησης χώρου-χρόνο, ισορροπίας, ικανότητας αντίδρασης, προσανατολισμού).
 Παιχνίδια χειρισμού. Παιχνίδια με μπάλα και άλλα φορητά όργανα.
 Παραδοσιακά παιχνίδια. Μιμητικά παιχνίδια. Παιχνίδια ρόλων. Ψυχαγωγικά παιχνίδια.
 Μουσικοκινητικά παιχνίδια. Τραγουδοπαιχνίδια.
 Εισαγωγή στους παραδοσιακούς χορούς.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη / στο γυμναστήριο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Εξειδικευμένο Λογισμικό διαχείρισης έργων Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	12
	Πρακτική άσκηση	27
	Προετοιμασία/παρουσίαση ομαδικής εργασίας	21
	Αυτοτελής μελέτη	40
	Σύνολο Μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	I. Γραπτή τελική εξέταση (40%) II. Ατομική/ομαδική εργασία (60%)	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Γρίβα Ε., Σέμογλου Κ. (2015). Ξένη γλώσσα και παιχνίδι. Θεσσαλονίκη: Κυριακίδη Μονοπροσωπη.
 ΚΑΡΑΪΣΚΟΥ ΧΡΥΣΑΝΘΗ (2008). 100 παραδοσιακά παιχνίδια. Διάπλαση Μονοπροσωπη

2005Ε - Μέτρηση και Αξιολόγηση Αντιληπτικο-Κινητικών Ικανοτήτων και Δεξιοτήτων**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	2005Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΕΤΡΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΝΤΙΛΗΠΤΙΚΟ-ΚΙΝΗΤΙΚΩΝ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικού υποβάθρου, ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uowm.gr/courses/ELED111/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Κύριο άξονα του μαθήματος αποτελεί η ψυχοκινητική ανάπτυξη και η αξιολόγηση της κινητικής συμπεριφοράς των παιδιών προσχολικής ηλικίας, η επαφή με τα σύγχρονα μέσα καταγραφής, τις δοκιμασίες μέτρησης και αξιολόγησης των αντιληπτικο-κινητικών ικανοτήτων και δεξιοτήτων .

Βασικό στόχο του μαθήματος αποτελεί η κατανόηση από τους σπουδαστές της σπουδαιότητας της αξιολόγησης της ψυχοκινητικής συμπεριφοράς των νηπίων και η εξοικείωσή τους με τα σχετικά εργαλεία.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- διακρίνουν τις δεξιότητες-ικανότητες και να γνωρίζουν τα βασικά στοιχεία απόκτησης τους
- έχουν γνώση βασικών εργαλείων της μέτρησης και αξιολόγησης της κινητικής συμπεριφοράς στην προσχολική ηλικία
- έχουν εξοικειωθεί με τα σύγχρονα μέσα καταγραφής, μέτρησης και αξιολόγησης των αντιληπτικο-κινητικών ικανοτήτων και δεξιοτήτων
- γνωρίζουν τον τρόπο που σχεδιάζεται και διενεργείται μία πειραματική έρευνα
- συνεργαστούν στην προετοιμασία, διενέργεια μιας πειραματικής έρευνας επιλέγοντας την κατάλληλη δοκιμασία
- κατανοήσουν, αξιολογήσουν και να παρουσιάσουν τα αποτελέσματα μιας δοκιμασίας

Γενικές Ικανότητες

Αυτόνομη εργασία

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Αναζήτηση βιβλιογραφίας. Μηχανές αναζήτησης και βάσεις δεδομένων.
- Η χρήση του υπολογιστή στην αξιολόγηση της απόδοσης. Δοκιμασίες μέτρησης και αξιολόγησης.
- Ερευνητικές μέθοδοι. Περιγραφικές μέθοδοι και πειράματα. Ποιοτικές και ποσοτικές μετρήσεις.
- Ατομικές διαφορές. Πλευρίωση. Προτίμηση χεριού-ποδιού-ματιού. Ερωτηματολόγια και μετρήσεις εκτέλεσης.
- Μέτρηση και αξιολόγηση γραφοκινητικών δεξιοτήτων.
- Προσοχή. Μνήμη. Ανατροφοδότηση. Χρόνος αντίδρασης.
- Συγγραφή εργασίας.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Εξειδικευμένο Λογισμικό διαχείρισης έργων Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Αναζήτηση βιβλιογραφίας/ατομική εργασία	20
	Προετοιμασία/παρουσίαση ομαδικής εργασίας	20
	Αυτοτελής μελέτη	21
	Σύνολο Μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	I. Ατομικές εργασίες (40%) II. Ομαδική Εργασία (60%)	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Δράκος, Γ. & Μπινιάς Ν. (2005). Ψυχοκινητική αγωγή. Αθήνα: Πατάκης

Horvat, M., Block, M., Kelly, L. (2011). Μέτρηση και αξιολόγηση στην προσαρμοσμένη κινητική αγωγή. Αθήνα: Τελέθριον

3

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

(Με βάση το άρθρο 25 του Ν. 1268 / 82, το άρθρο 9 του Ν. 2083/92,
το άρθρο 1 του Ν. 2188/94, το Π.Δ. 544/89 και το Π.Δ. 99/93)

3. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

(Με βάση το άρθρο 25 του Ν. 1268/82, το άρθρο 9 του Ν. 2083/92, το άρθρο 1 του Ν. 2188/94, το Π.Δ. 544/89 και το Π.Δ. 99/93)

Χρονική διάρθρωση των σπουδών

Το ακαδημαϊκό έτος αρχίζει την 1η Σεπτεμβρίου κάθε χρόνου και λήγει την 31η Αυγούστου του επομένου. Το διδακτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαρθρώνεται χρονικά σε δύο εξάμηνα, στο χειμερινό και το εαρινό. Κάθε εξάμηνο περιλαμβάνει τουλάχιστον δεκατρείς (13) πλήρεις εβδομάδες για διδασκαλία και δύο (2) για εξετάσεις. Το πρώτο εξάμηνο, το χειμερινό, αρχίζει το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Σεπτεμβρίου και το δεύτερο, το εαρινό, λήγει το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Ιουνίου. Σε ειδικές περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν συμπληρώνεται ο ελάχιστος αριθμός διδακτικών εβδομάδων, είναι δυνατό με απόφαση του Τμήματος να συνεχιστούν τα μαθήματα τον Ιανουάριο ή τον Ιούνιο.

Για τη λήψη πτυχίου απαιτούνται τουλάχιστον οκτώ (8) εξάμηνα. Οι εξεταστικές περιόδους είναι τρεις: του Ιανουαρίου - Φεβρουαρίου, του Ιουνίου και του Σεπτεμβρίου. Αν για οποιονδήποτε λόγο ο αριθμός των ωρών διδασκαλίας που πραγματοποιήθηκαν σ' ένα μάθημα είναι μικρότερος από τα 4/5 του προβλεπόμενου στο πρόγραμμα για εργάσιμες ημέρες του αντίστοιχου εξαμήνου, το αντίστοιχο μάθημα θεωρείται ότι δεν διδάχθηκε.

Διακοπές μαθημάτων και αργίες

Τα μαθήματα διακόπτονται:

- από την παραμονή των Χριστουγέννων μέχρι και την επομένη των Θεοφανείων (διακοπές των Χριστουγέννων)
- από την Πέμπτη της Τυροφάγου μέχρι και την επομένη της Καθαρής Δευτέρας (διακοπές της Αποκριάς)
- από τη Μεγάλη Δευτέρα μέχρι την Κυριακή του Θωμά (διακοπές του Πάσχα)
- την ημέρα των γενικών φοιτητικών εκλογών
- την ημέρα των πρυτανικών εκλογών

Επίσης, μαθήματα δεν γίνονται και κατά τις παρακάτω αργίες:

- εθνική εορτή της 28ης Οκτωβρίου
- επέτειος της απελευθέρωσης της Φλώρινας, 8 Νοεμβρίου
- επέτειος του Πολυτεχνείου, 17 Νοεμβρίου
- εορτή των Τριών Ιεραρχών, 30 Ιανουαρίου
- εθνική επέτειος της 25ης Μαρτίου
- 1η Μαΐου και
- του Αγίου Πνεύματος
- Οι μήνες Ιούλιος και Αύγουστος ορίζονται ως περίοδος θερινών διακοπών.

Δήλωση μαθημάτων

Στην αρχή του εξαμήνου και μέσα σε διάστημα δυο εβδομάδων ο φοιτητής καταθέτει στη Γραμματεία του Τμήματος δήλωση, η οποία περιέχει τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών που αποφάσισε να παρακολουθήσει κατά το συγκεκριμένο εξάμηνο. Το έντυπο της δήλωσης διατίθεται από τη Γραμματεία. Το σύνολο των ECTS που αντιστοιχούν στα δηλωθέντα μαθήματα δεν μπορεί να υπερβαίνει τις είκοσι έξι (26). Κατά τη δήλωση των μαθημάτων, κυρίως των κατ' επιλογήν υποχρεωτικών, ο φοιτητής πρέπει να λαμβάνει υπόψη του αν η συμμετοχή στο συγκεκριμένο μάθημα προαπαιτεί την παρακολούθηση συγκεκριμένων υποχρεωτικών μαθημάτων. Επιπλέον, θα πρέπει να λάβει υπόψη του το ωρολόγιο πρόγραμμα, προκειμένου να μη συμπίπτουν οι ώρες διδασκαλίας των μαθημάτων που προτίθεται να επιλέξει. Ο φοιτητής έχει δικαίωμα να παραλάβει δωρεάν τα σχετικά διδακτικά συγγράμματα και να εξεταστεί μόνο στα μαθήματα, τα οποία δήλωσε κατά το συγκεκριμένο εξάμηνο.

Οργάνωση διδασκαλίας

Η διδασκαλία των μαθημάτων του προγράμματος προπτυχιακών σπουδών γίνεται σύμφωνα με το ωρολόγιο πρόγραμμα που καταρτίζεται από τη Γραμματεία του Τμήματος με ευθύνη του Προέδρου. Η διδασκαλία των κατ' επιλογήν υποχρεωτικών μαθημάτων είναι υποχρεωτική εφόσον εγγραφούν δέκα άτομα στο καθένα. Η Γενική Συνέλευση αποφασίζει αν θα πρέπει να διδαχθεί μάθημα επιλογής και με λιγότερους από δέκα φοιτητές. Το ωρολόγιο πρόγραμμα περιλαμβάνει την κατανομή των ωρών διδασκαλίας των μαθημάτων μέσα στις πέντε εργάσιμες ημέρες της εβδομάδας, τους διδάσκοντες και τις αίθουσες διδασκαλίας. Στην αρχή του εξαμήνου κάθε διδάσκων ανακοινώνει τους στόχους και συνοπτικά το περιεχόμενο του μαθήματος, τη μορφή διδασκαλίας, τις υποχρεώσεις των φοιτητών, τον τρόπο αξιολόγησής τους, όπως επίσης και έναν ενδεικτικό πίνακα διδακτικών βιβλίων και βοηθημάτων για τη διευκόλυνση της μελέτης των φοιτητών.

Παρακολούθηση μαθημάτων

Η παρακολούθηση μαθημάτων, εργαστηρίων, πρακτικών ασκήσεων κ.λπ. εκ μέρους των φοιτητών γίνεται σύμφωνα με το ωρολόγιο πρόγραμμα. Οι φοιτητές δικαιούνται να χρησιμοποιούν για το σκοπό αυτό τη βιβλιοθήκη, τα αναγνωστήρια, τα εργαστήρια και τον υπόλοιπο εξοπλισμό της Σχολής. Η παρακολούθηση των κατ' επιλογήν υποχρεωτικών μαθημάτων, των πρακτικών ασκήσεων και των εργαστηρίων είναι υποχρεωτική. Ο φοιτητής θα πρέπει να συμπληρώσει σ' αυτά αριθμό παρουσιών που να αντιστοιχεί στα 4/5 τουλάχιστον του συνολικού αριθμού των ωρών διδασκαλίας του συγκεκριμένου μαθήματος. Η συνολική απασχόληση των φοιτητών σε παραδόσεις, εργαστήρια, φροντιστήρια και πρακτικές ασκήσεις δεν πρέπει να υπερβαίνει τις τριάντα ώρες εβδομαδιαίως.

Έλεγχος των γνώσεων - εξετάσεις

Η αξιολόγηση της επίδοσης του φοιτητή γίνεται κυρίως με βάση την τελική εξέταση μετά τη λήξη του εξαμήνου. Η εξέταση μπορεί να είναι - κατά την κρίση του διδάσκοντα - γραπτή ή προφορική. Η αξιολόγηση της επίδοσης μπορεί να στηρίζεται και σε γραπτή εργασία ή και σε εργαστηριακές, φροντιστηριακές ή πρακτικές ασκήσεις. Ο διδάσκων δικαιούται να απαλλάξει φοιτητές από την τελική εξέταση, εφόσον έχει προηγηθεί επαρκούς διαδοχικός έλεγχος κατά τη διάρκεια του εξαμήνου και με την προϋπόθεση ότι δεν διαταράσσεται η εύρυθμη λειτουργία του προγράμματος σπουδών του Τμήματος. Ο φοιτητής δικαιούται να εξεταστεί κατά την περίοδο του Σεπτεμβρίου στα μαθήματα και των δύο εξαμήνων, χειμερινού και εαρινού, ενώ κατά τις περιόδους Ιανουαρίου - Φεβρουαρίου και Ιουνίου μόνο στα μαθήματα του αντίστοιχου εξαμήνου. Σε περίπτωση αποτυχίας σε υποχρεωτικό μάθημα και στις δυο εξεταστικές περιόδους ο φοιτητής οφείλει να το δηλώσει και να το παρακολουθήσει ξανά σε επόμενο εξάμηνο, ώστε να αποκτήσει εκ νέου το δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις του συγκεκριμένου μαθήματος. Σε περίπτωση αποτυχίας σε κατ' επιλογήν υποχρεωτικό ή προαιρετικό μάθημα ο φοιτητής μπορεί να το επαναλάβει σε επόμενο εξάμηνο, αν προσφέρεται, ή να το αντικαταστήσει με άλλο κατ' επιλογήν μάθημα. Το εργαστήριο ή η πρακτική άσκηση εξαμηνιαίου μαθήματος κατοχυρώνονται και δεν επαναλαμβάνονται, εφόσον η παρακολούθηση κρίθηκε επαρκής. Αν ο φοιτητής αποτύχει τουλάχιστον τέσσερις φορές σε εξετάσεις οποιουδήποτε μαθήματος, η Γενική Συνέλευση του Τμήματος μπορεί, ύστερα από αίτηση του φοιτητή, να ορίσει τριμελή επιτροπή επανεξέτασης στην οποία συμμετέχει υποχρεωτικά και ο εξεταστής. Το πρόγραμμα εξετάσεων της περιόδου Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου ανακοινώνεται πριν από τις διακοπές των Χριστουγέννων, της περιόδου του Ιουνίου πριν από τη λήξη της περιόδου των μαθημάτων και της περιόδου του Σεπτεμβρίου κατά τη διάρκεια των εξετάσεων του Ιουνίου.

Βαθμολογία

Η επίδοση στα μαθήματα εκτιμάται και εκφράζεται με βαθμούς. Κάθε μάθημα ή πτυχιακή εργασία βαθμολογείται σε ακέραιες ή και μισές μονάδες. Η βαθμολογική κλίμακα ορίζεται από το μηδέν έως το δέκα: 0 - 1 = κακώς, 2 - 4 = μετρίως, 5 - 6 = καλώς, 7 - 8 = λίαν καλώς, 9 - 10 = άριστα. Ελάχιστος ικανοποιητικός βαθμός είναι το πέντε (5). Τα αποτελέσματα των εξετάσεων ανακοινώνονται από το διδάσκοντα και αποστέλλονται στη Γραμματεία του Τμήματος το πολύ μέσα σε δεκαπέντε ημέρες από την εξέταση του μαθήματος. Επανεξέταση ή αναθεώρηση δεν επιτρέπεται. Κατ' εξαίρεση το Τμήμα μπορεί να αποφασίσει επανεξέταση σε μάθημα σε περίπτωση αποτυχίας ποσοστού μεγαλύτερου του 85% των φοιτητών που εξετάστηκαν. Σε όσους μετεγγράφονται ή κατατάσσονται σε επόμενα του πρώτου εξαμήνου, με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος, τους αναγνωρίζονται τα μαθήματα με ίδιο γνωστικό περιεχόμενο, στα οποία έχουν επιτύχει προβιβάσιμο βαθμό μετά από παρακολούθηση. Για όσους έχουν παρακολουθήσει διεθνή προγράμματα εκπαίδευσης, όπως το ERASMUS, αναγνωρίζεται ως χρόνος πραγματικής φοίτησης ο χρόνος του προγράμματος και η αντίστοιχη βαθμολογία, μετατρέπόμενη στην προαναφερόμενη βαθμολογική κλίμακα.

Πτυχίο - βαθμός πτυχίου

Ο φοιτητής ολοκληρώνει τις σπουδές του και παίρνει πτυχίο όταν έχει επιτύχει στα προβλεπόμενα μαθήματα και συγκεντρώνει διακόσιες σαράντα δύο ECTS (242 ECTS). Στο πτυχίο αναγράφεται ο βαθμός, ο οποίος μπορεί να είναι δεκαδικός μέχρι εκατοστά. Ο βαθμός μπορεί να κυμαίνεται από πέντε (5) έως δέκα (10). Από 5 έως 6,4 χαρακτηρίζεται «καλώς», από 6,5 έως 8,4 «λίαν καλώς» και από 8,5 έως 10 «άριστα». Το πτυχίο του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης παρέχει τη δυνατότητα στον κάτοχό του να διοριστεί ως εκπαιδευτικός λειτουργός σε σχολεία δημοτικής εκπαίδευσης.

Τρόπος υπολογισμού του βαθμού πτυχίου

Για τον υπολογισμό του βαθμού πτυχίου πολλαπλασιάζεται ο βαθμός κάθε μαθήματος επί ένα συντελεστή, ο οποίος ονομάζεται «συντελεστής βαρύτητας του μαθήματος» και το άθροισμα των επιμέρους γινομένων διαιρείται με το άθροισμα των συντελεστών βαρύτητας όλων των μαθημάτων αυτών. Δηλαδή:

$$\text{Βαθμός πτυχίου} = \frac{\sum_{i=1}^v \sigma_i \cdot B_i}{\sum_{i=1}^v \sigma_i}$$

όπου $B_1, \dots, B_v$ είναι οι βαθμοί των μαθημάτων, $\sigma_1, \dots, \sigma_v$ είναι οι συντελεστές βαρύτητας που αντιστοιχούν σ' αυτά τα μαθήματα και v ο συνολικός αριθμός των μαθημάτων.

Οι συντελεστές βαρύτητας κυμαίνονται από 1,0 έως 2,0 και υπολογίζονται ως εξής:

μαθήματα με 1 ή 2 ECTS έχουν συντελεστή βαρύτητας 1,0

μαθήματα με 3 ή 4 ECTS έχουν συντελεστή βαρύτητας 1,5

μαθήματα με περισσότερα από 4 ECTS έχουν συντελεστή βαρύτητας 2,0.

Καθομολόγηση πτυχιούχου

Φοιτητής που ολοκλήρωσε με επιτυχία τις σπουδές του και έλαβε πτυχίο δίνει καθομολόγηση ενώπιον του Κοσμήτορα, ως εκπροσώπου του Πρύτανη, και του Προέδρου του Τμήματος. Η καθομολόγηση έχει ως εξής:

«ΑΠΟ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΠΕΡΙΒΟΛΟΥ ΤΟΥ ΣΕΠΤΟΥ ΤΟΥΤΟΥ ΤΕΜΕΝΟΥΣ ΤΩΝ ΜΟΥΣΩΝ ΕΞΕΡΧΟΜΕΝΟΣ / ΕΞΕΡΧΟΜΕΝΗ, ΚΑΤ' ΕΠΙΣΤΗΜΗΝ ΒΙΩΣΟΜΑΙ, ΑΣΚΩΝ / ΑΣΚΟΥΣΑ ΤΑΥΤΗΝ ΔΙΚΗΝ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ, ΕΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙ ΚΑΙ ΑΛΗΘΕΙΑ. ΟΥΤΩ ΧΡΗΣΙΜΟΝ ΕΜΑΥΤΟΝ / ΕΜΑΥΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΗΣΩ ΠΡΟΣ ΑΠΑΝΤΑΣ ΤΟΥΣ ΔΕΟΜΕΝΟΥΣ ΤΗΣ ΕΜΗΣ ΑΡΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΝ ΠΑΣΗ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ, ΑΕΙ ΠΡΟΣ ΕΙΡΗΝΗΝ ΚΑΙ ΧΡΗΣΤΟΤΗΤΑ ΗΘΩΝ ΣΥΝΤΕΛΕΣΩ, ΒΑΙΝΩΝ / ΒΑΙΝΟΥΣΑ ΕΝ ΕΥΘΕΙΑ ΤΟΥ ΒΙΟΥ ΟΔΩ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑΝ ΚΑΙ ΤΟ ΔΙΚΑΙΟΝ ΑΠΟΒΛΕΠΩΝ / ΑΠΟΒΛΕΠΟΥΣΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΒΙΟΝ ΑΝΥΨΩΝ / ΑΝΥΨΟΥΣΑ ΕΙΣ ΤΥΠΟΝ ΑΡΕΤΗΣ ΥΠΟ ΤΗΝ ΣΚΕΠΗΝ ΤΗΣ ΣΟΦΙΑΣ. ΤΑΥΤΗΝ ΤΗΝ ΕΠΑΓΓΕΛΙΑΝ ΕΠΙΤΕΛΟΥΝΤΙ / ΕΠΙΤΕΛΟΥΣΗ ΕΙΗ ΕΜΟΙ, ΣΥΝ ΤΗ ΕΥΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΕΜΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΕΦΙΛΗΜΕΝΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΩΝ, Ο ΘΕΟΣ ΕΝ ΤΩ ΒΙΩ ΒΟΗΘΟΣ.»

Η καθομολόγηση γίνεται σε τελετή τρεις φορές το χρόνο, στο τέλος κάθε εξεταστικής περιόδου. Προκειμένου να χορηγηθούν η μεμβράνη του πτυχίου, αντίγραφο πτυχίου ή πιστοποιητικό τελικής αναλυτικής βαθμολογίας, πρέπει ο φοιτητής να έχει καταθέσει στην Οικονομική Υπηρεσία σχετικό παράβολο. Κάθε πτυχιούχος δικαιούται να λάβει δωρεάν δύο αντίγραφα πτυχίου.

Οἱ παιδαγωγοὶ ξαπλώνουν μὲ πολλὴν ἔμ-
„Φασιν τὰς διδασκαλίας ὅπως δίδουν εἰς τὰς μαθη-
„τάς τους, αἱ ὁποῖαι εἶναι λέξεις, καὶ πάλιν λέξεις,
„καὶ αἰωνίως λέξεις.

ὁ ῬΗΓΑΣ.

4

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ERASMUS**

4. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ERASMUS

Το Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών συνεργάζεται στα πλαίσια του προγράμματος ERASMUS για την ανταλλαγή φοιτητών/ριών και διδακτικού προσωπικού με τα εξής Α.Ε.Ι. του εξωτερικού:

1. UNIVERSITY OF OSTRAVA, ΤΣΕΧΙΑ (Προπτυχιακό και Μεταπτυχιακό επίπεδο)
2. YASAR UNIVERSITY, ΤΟΥΡΚΙΑ (Προπτυχιακό και Μεταπτυχιακό επίπεδο)
3. UNIVERSITA DEGLI STUDI DI VERONA, ΙΤΑΛΙΑ (Προπτυχιακό και Μεταπτυχιακό επίπεδο)
4. UNIVERSITY OF TARTU, ΕΣΘΟΝΙΑ (Μεταπτυχιακό επίπεδο)
5. UNIVERSITA DEGLI STUDI DI TORINO, ΙΤΑΛΙΑ (Μεταπτυχιακό επίπεδο)
6. UNIVERSITY OF CYPRUS, ΚΥΠΡΟΣ (Προπτυχιακό επίπεδο)
7. UNIVERSITY OF HELSINKI, ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ (Προπτυχιακό και Μεταπτυχιακό επίπεδο)
8. CYPRUS UNIVERSITY OF TECHNOLOGY, ΚΥΠΡΟΣ (Προπτυχιακό και Μεταπτυχιακό επίπεδο)
9. UNIVERSITY OF MIDDLESEX (Μόνο για διδακτικό προσωπικό)
10. UNIWERSYTET RZESZOWSKI, ΠΟΛΩΝΙΑ (Προπτυχιακό επίπεδο)
11. EUROPEAN UNIVERSITY OF CYPRUS (Προπτυχιακό και Μεταπτυχιακό επίπεδο)
12. FREDERICK UNIVERSITY, ΚΥΠΡΟΣ (Προπτυχιακό επίπεδο)
13. NEW BULGARIAN UNIVERSITY, ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ (Προπτυχιακό και Μεταπτυχιακό επίπεδο)
14. UNIVERSITY OF JYVASKYLA, ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ (Προπτυχιακό και Μεταπτυχιακό επίπεδο)
15. NISANTASI UNIVERSITY, ΤΟΥΡΚΙΑ (Προπτυχιακό επίπεδο)
16. BOGAZICI UNIVERSITY, ΤΟΥΡΚΙΑ (Προπτυχιακό επίπεδο)
17. 1 Decembrie 1918" UNIVERSITY OF ALBA IULIA, ΡΟΥΜΑΝΙΑ, (Προπτυχιακό και Μεταπτυχιακό επίπεδο)
18. POLYTECHNIC UNIVERSITY OF GUARDA, ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ (Προπτυχιακό και Μεταπτυχιακό επίπεδο)
19. KRAKOW UNIVERSITY, ΠΟΛΩΝΙΑ (Προπτυχιακό και Μεταπτυχιακό επίπεδο)

Σύντομα προβλέπεται η διεύρυνση της συνεργασίας και με άλλα Α.Ε.Ι. άλλων χωρών.

Οι φοιτητές/τριες της Σχολής μπορούν να σπουδάσουν σε ένα από τα παραπάνω ιδρύματα για το χρονικό διάστημα που έχει προβλεφθεί από τη συμφωνία μεταξύ των πανεπιστημίων.

Για τη συμμετοχή στο πρόγραμμα είναι απαραίτητη η γνώση της αντίστοιχης ξένης γλώσσας ή της αγγλικής κατά περίπτωση, σε βαθμό που να επιτρέπει την ανταπόκριση των φοιτητών/τριών στις υποχρεώσεις τους στο πανεπιστήμιο υποδοχής. Μετά την επιστροφή τους από το εξωτερικό, οι φοιτητές/τριες κατοχυρώνουν τις σπουδές (μαθήματα και αντίστοιχα ECTS) που έχουν περατώσει επιτυχώς στο ίδρυμα υποδοχής, επειδή έχει εξασφαλιστεί η δημιουργία του ευρωπαϊκού συστήματος μεταφοράς ECTS και στα δύο τμήματα (European Credit Transfer System). Για λόγους διευκόλυνσης της μετακίνησης των φοιτητών/τριών διευκρινίζεται ότι τα μαθήματα που κατοχύρωσαν στο εξωτερικό αναγνωρίζονται από το ίδρυμα αποστολής ως κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα.

Ο χρόνος των αιτήσεων υπολογίζεται μεταξύ Μαρτίου και Απριλίου για τις φοιτήτριες/τους φοιτητές που θα μετακινηθούν σε πανεπιστήμιο του εξωτερικού το χειμερινό εξάμηνο και μέχρι τέλη Νοεμβρίου για μετακινήσεις στο εαρινό εξάμηνο.

Η κατάσταση με τα ονόματα των μετακινούμενων φοιτητών/τριών ανακοινώνεται έγκαιρα από τις υπεύθυνες των εκπαιδευτικών προγραμμάτων του Τμήματος.

Οι υπεύθυνες των ευρωπαϊκών εκπαιδευτικών προγραμμάτων καθώς και υπεύθυνες συντονισμού του συστήματος ECTS για το τμήμα Νηπιαγωγών είναι οι: Αναστασία Αλευριάδου, Αναπληρώτρια καθηγήτρια, και Πηνελόπη Παπαδοπούλου, Επίκουρος Καθηγήτρια.

5

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ
ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ**

5. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ

Α. ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΔΙΠΛΩΜΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ στις «ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ»

Διάρκεια σπουδών: Τρία (3) εξάμηνα Πιστοποιείται η Παιδαγωγική επάρκεια

Κύκλοι μαθημάτων (θεωρητικά, εργαστηριακά, συμπυκνωμένα και εντατικά, με σύγχρονη και ασύγχρονη διαδικτυακή επικοινωνία, ανάλογα με την κατεύθυνση)

1. Διδασκαλία της Νέας Ελληνικής Γλώσσας (σαράντα θέσεις) τα μαθήματα θα γίνονται αποκλειστικά στην ελληνική γλώσσα (<http://www.nured.uowm.gr/didaskalianeasellinikis>)
2. Δίγλωσση Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση – Bilingual Special Education (σαράντα θέσεις), τα μαθήματα θα γίνονται στην ελληνική ή και αγγλική γλώσσα
3. Πολιτισμικές Σπουδές, Σ η μ ε ι ω τ ι κ ή κ α ι Ε π ι κ ο ι ν ω ν ί α – Cultural Studies, Semiotics and Communication (σαράντα θέσεις), τα μαθήματα θα γίνονται στην ελληνική ή και αγγλική γλώσσα

ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ-ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2015-2016

Το ΦΕΚ 1409 τ. Β' / 3-6-2014, καθώς και όλες οι υπόλοιπες απαραίτητες πληροφορίες για το νέο ΠΜΣ της Παιδαγωγικής Σχολής είναι αναρτημένο στην αντίστοιχη ιστοσελίδα της. Πιο συγκεκριμένα, για το ΠΜΣ του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας για το ακαδημαϊκό έτος 2015 – 2016 βρίσκεται στο:

<http://www.nured.uowm.gr>, (καρτέλα: Νέα – Ανακοινώσεις, Μεταπτυχιακά).

Β. "Επιστήμες της Αγωγής: Επαγγελματική μάθηση και καινοτομίες στην εκπαίδευση"

Τα Τμήματα Νηπιαγωγών και Δημοτικής Εκπαίδευσης της Παιδαγωγικής Σχολής του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας λειτουργούν Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στις "Επιστήμες της Αγωγής: Επαγγελματική μάθηση και καινοτομίες στην εκπαίδευση" (ΦΕΚ 1948 τ. Β' / 18-07-2014) (<http://edupost.uowm.gr/>)

Διάρκεια σπουδών: Η χρονική διάρκεια για την απονομή του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης ορίζεται σε τέσσερα (4) εξάμηνα σπουδών για το πρόγραμμα πλήρους φοίτησης ενώ για το μερικής φοίτησης η χρονική διάρκεια είναι δύο (2) επιπλέον εξάμηνα

Γ. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Δημιουργική Γραφή»

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών "Δημιουργική Γραφή" τελεί υπό την αιγίδα της Παιδαγωγικής Σχολής Νηπιαγωγών Φλώρινας του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας (<http://dim-grafi.uowm.gr/>).

Ξεκίνησε τη λειτουργία του το ακαδημαϊκό έτος 2008-2009 και συνεχίζει την ανέλιξή του με την αποδοχή έως 50 φοιτητών κάθε ακαδημαϊκό έτος σε δύο κατευθύνσεις, Συγγραφή και Εκπαίδευση. Περιλαμβάνει μαθήματα θεωρητικά και εργαστηριακά. Η φοίτηση για την απόκτηση Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης στη Δημιουργική Γραφή είναι διετής (4 εξάμηνα) και τα μαθήματα (εντατικά και συμπυκνωμένα) λαμβάνουν χώρα σε Φλώρινα, Αθήνα και Θεσσαλονίκη. Το Πρόγραμμα δέχεται για την εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής και κατόχους του εν λόγω Μεταπτυχιακού Διπλώματος ή Μεταπτυχιακού Διπλώματος ειδίκευσης συναφούς γνωστικού αντικείμενου Τμημάτων Πανεπιστημίων της ημεδαπής ή αναγνωρισμένων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΙΔΡΥΣΗΣ ΝΕΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ ΣΤΗΝ Π.Σ. ΦΛΩΡΙΝΑΣ (2014)

A/A	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	ΤΜΗΜΑ	ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ
1	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑΣ, ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ (ΔΗΚΑΙΤΕ)	<p>Διδακτικές και ερευνητικές ανάγκες των τμημάτων της Παιδαγωγικής Σχολής καθώς και άλλων Τμημάτων του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας, στα αντικείμενα των:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Τεχνολογικά Υποστηριζόμενη Μάθηση (Technology Enhanced Learning) • Ψηφιακή Αφήγηση (Digital Storytelling) και οι εφαρμογές της σε διάφορα πεδία (εκπαίδευση, επιχειρηματικότητα, δημιουργικότητα, διαχείριση ανθρώπινου δυναμικού, διαχείριση κρίσεων, κλπ). • Δημιουργική Γραφή • Δημιουργικότητα (Creativity) και δημιουργική σκέψη • Καινοτομία (Innovation) • Εκπαίδευση (Education) μέσω διαθεματικών προσεγγίσεων • Διαπολιτισμική εκπαίδευση μέσω ΤΠΕ και καινοτόμων, διαθεματικών προσεγγίσεων. 	Θαρρενός Μπράτιτσης, Επίκουρος Καθηγητής	Π.Τ.Ν.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Θαρρενός Μπράτιτσης 2. Τριαντάφυλλος Κωτόπουλος 3. Νικόλαος Φωτόπουλος 4. Ιφιγένεια Βαμβακίδου 5. Γεώργιος Παλαιγεωργίου 6. Νεκταρία Παλαιολόγου 7. Νίκη Λαμπροπούλου 8. Γεώργιος Σεμερτζίδης 9. Έφη Παπαγεωργίου
2	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΙΣ ΦΥΣΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΕΙΦΟΡΙΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ	<p>α. Την κάλυψη σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο των διδακτικών και ερευνητικών αναγκών της Παιδαγωγικής Σχολής, καθώς και των άλλων Σχολών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας σε θέματα που εμπίπτουν στο αντικείμενο της δραστηριότητας του εργαστηρίου,</p> <p>β. Το σχεδιασμό, ανάπτυξη, εφαρμογή και αξιολόγηση εκπαιδευτικού υλικού κατάλληλου για την υποστήριξη της Διδασκαλίας των Φυσικών Επιστημών και της Εκπαίδευσης για την Αειφορία.</p> <p>γ. Την ανάλυση, μελέτη και αξιολόγηση των Αναλυτικών Προγραμμάτων Φυσικών Επιστημών και Εκπαίδευσης για την Αειφορία.</p> <p>δ. Την επίβλεψη πτυχιακών και μεταπτυχιακών εργασιών, καθώς και διδακτορικών διατριβών σχετικών με τις δραστηριότητές του.</p> <p>ε. Τη δημιουργία σειράς ηλεκτρονικών και έντυπων εκδόσεων σχετικών με τις δραστηριότητές του,</p> <p>στ. Τη συνεργασία με εργαστήρια, κέντρα ερευνών και ακαδημαϊκά ιδρύματα της ημεδαπής και της αλλοδαπής για θέματα κοινού ενδιαφέροντος,</p>	Πέτρος Καριώτογλου, Καθηγητής	Π.Τ.Ν.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Πέτρος Καριώτογλου 2. Σοφία Αυγητίδου 3. Δημήτριος Πνευματικός 4. Άννα Σπύρτου 5. Πηνελόπη Παπαδοπούλου 6. Γεώργιος Μαλανδράκης

		<p>η. Την συμμετοχή σε διεθνή και ελληνικά ερευνητικά και εκπαιδευτικά προγράμματα,</p> <p>θ. Τη διοργάνωση επιστημονικών διαλέξεων, ημερίδων, σεμιναρίων, συμποσίων, συνεδρίων και άλλων επιστημονικών εκδηλώσεων, καθώς και την πρόσκληση Ελλήνων και ξένων επιστημόνων για θέματα σχετικά με τα ενδιαφέροντα και τις δραστηριότητές του,</p> <p>κ. Την ανάπτυξη του Εκπαιδευτικού Δικτύου στη Δυτική Μακεδονία (ΕΚ.ΔΙ.ΔΤ.ΜΑ) με σκοπό τη συστηματική συνεργασία όλων των βαθμίδων της εκπαίδευσης για την προώθηση εκπαιδευτικών καινοτομιών στις Φυσικές Επιστήμες και την Αειφορία.</p> <p>ι. Τη συνεργασία με ιδιώτες για την ανάπτυξη, δοκιμή και αξιολόγηση εκπαιδευτικού υλικού, κατά τα προβλεπόμενα στο Π.Δ. 159/1984 «Προϋποθέσεις παροχής υπηρεσιών από τα Πανεπιστημιακά εργαστήρια σε ιδιώτες και κάθε νομικής μορφής οργανισμούς» (Α' 53).</p>			
3	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΖΩΗΣ	<p>Διδακτικές και ερευνητικές ανάγκες των τμημάτων της Παιδαγωγικής Σχολής καθώς και άλλων Τμημάτων του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας, στα αντικείμενα ή ερευνητική κατεύθυνση :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Διδακτική μαθηματικών • Κατασκευή εκπαιδευτικού υλικού στη διδασκαλία/μάθηση των μαθηματικών • Επαγγελματική ανάπτυξη εκπαιδευτικών • Χρήση τεχνολογίας για τη διδασκαλία των μαθηματικών • Δια βίου μάθηση μαθηματικών και μαθηματικά του ελεύθερου χρόνου • Προβλήματα μάθησης και διδασκαλία μαθηματικών. 	Χαράλαμπος Λεμονίδης, Καθηγητής	Π.Τ.Δ.Ε.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Χαράλαμπος Λεμονίδης 2. Ελένη Τσακίριδου 3. Κωνσταντίνος Νικολαντωνάκης 4. Δημήτριος Πνευματικός 5. Ηλίας Ίνδος 6. Γιώργος Σεμερτζίδης
4	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ	<p>Ερευνητικές και διδακτικές ανάγκες των τμημάτων των Παιδαγωγικών Σχολών καθώς και άλλων Τμημάτων του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας, στα εξής αντικείμενα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εφαρμοσμένη Παιδαγωγική (Προσχολική Παιδαγωγική, Σχολική Παιδαγωγική, Κοινωνική Παιδαγωγική, Διαπολιτισμική και Συγκριτική Παιδαγωγική, Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης). • Διδασκαλία και Μάθηση • Εκπαίδευση εκπαιδευτικών - Επαγγελματική Μάθηση. 	Σοφία Αυγητίδου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια	Π.Τ.Ν.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Σοφία Αυγητίδου 2. Καλλιόπη Βруνιώτη 3. Κατερίνα Δημητριάδου 4. Ιωάννης Θωίδης 5. Γιώργος Ιορδανίδης 6. Ιωάννης Μπέτσας 7. Δόμνα Μιχαήλ 8. Νεκταρία Παλαιολόγου 9. Βασιλική Παπαδοπούλου 10. Δημήτριος Πνευματικός 11. Αγγελική Τσαπακίδου

					12. Ευδοξία Κωτσαλίδου
5	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΑΝΑΛΥΣΕΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ ΚΑΙ	<p>Ειδικότερα, οι δράσεις με τις οποίες θα ασχοληθεί το Εργαστήριο Στατιστικών Αναλύσεων και Κοινωνικών Ερευνών κα είναι οι εξής:</p> <p>1. Εισαγωγή μέσω κατάλληλης βιωματικής δια-βίου εκπαίδευσης, ολοκληρωμένου κύκλου μαθημάτων μεθοδολογίας έρευνας και στατιστικής, σκοπός των οποίων είναι η μετάδοση ερευνητικών δεξιοτήτων στους συμμετέχοντες.</p> <p>2. Συμβουλευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες που αφορούν τη μεθοδολογία της έρευνας, την οργάνωση και τη διεξαγωγή ερευνών, την στατιστική επεξεργασία ερευνητικών δεδομένων, την παρουσίαση και την ερμηνεία των ερευνητικών αποτελεσμάτων σε: επιστημονικές μελέτες, ερευνητικά προγράμματα, διδακτορικές και μεταπτυχιακές διατριβές και κάθε είδους ερευνητική εργασία.</p> <p>3. Οργάνωση και διεξαγωγή ερευνών που αφορούν ευρύτερα κοινωνικούς τομείς, όπως η εκπαίδευση, η πολιτική, η οικονομία, η επιχειρηματικότητα, η τεχνολογία, η περιφερειακή ανάπτυξη (υγεία, ενέργεια, καινοτομία, περιβάλλον, τουρισμός, γεωργία, κτλ), ο πολιτισμός, η ψυχολογία και γενικότερα έρευνες που αφορούν στις προτεραιότητες και στις ανάγκες της αγοράς εργασίας.</p>	Ελένη Τσακίριδου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια	Π.Τ.Δ.Ε.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Τσακίριδου Ελένη 2. Χατζηπαντελής Θεόδωρος 3. Λεμονίδης Χαράλαμπος 4. Κιοσέογλου Γρηγόριος 5. Κυρίδης Αργύρης 6. Κατσίλλης Ιωάννης 7. Φαχαντίδης Νικόλαος 8. Κουτσοπιάς Νικόλαος 9. Αναστασιάδου Σοφία 10. Εξωτερικοί συνεργάτες με ειδίκευση στη στατιστική και εμπειρία στην οργάνωση και διεξαγωγή ερευνών. 11. Στεργίου Κωνσταντίνος 12. Παπαδέλη Ελευθερία 13. Πεχλιβανίδου Βασιλική
6	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΨΥΧΟΚΙΝΗΤΙΚΗ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΚΑΙ ΧΩΡΙΣ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ	<p>Διδακτικές και ερευνητικές ανάγκες των τμημάτων της Παιδαγωγικής Σχολής καθώς και άλλων Τμημάτων του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας, στα αντικείμενα ή κατεύθυνση ή επιστήμη ή θεματική κλπ :</p> <ul style="list-style-type: none"> • ΚΙΝΗΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ • ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ. 	Αναστασία Αλευριάδου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια	Π.Τ.Ν.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Αλευριάδου Αναστασία 2. Τσαπακίδου Αγγελική 3. Πολυχρονοπούλου Σταυρούλα 4. Σταυρούση Παναγιώτα 5. Τσακίριδου Ελένη 6. Αναστασιάδου Σοφία 7. Τσομπανάκη Ελένη
7	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ	<p>Ερευνητικές και διδακτικές ανάγκες των τμημάτων της Παιδαγωγικής Σχολής και της Σχολής Καλών και Εφαρμοσμένων Τεχνών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας, στο αντικείμενο των εικαστικών τεχνών στη σχολική εκπαίδευση.</p>	Δημήτριος Μπέσσας, Καθηγητής	Π.Τ.Δ.Ε.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Μπέσσας Δημήτριος 2. Ανδρέου Ανδρέας 3. Ιφιγένεια Βαμβακίδου 4. Ζιώγας Ιωάννης 5. Ταμουτσέλης Νικόλαος
8	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΩΝ	<p>Εξυπηρετεί διδακτικές και ερευνητικές ανάγκες των τμημάτων της Παιδαγωγικής Σχολής καθώς και άλλων</p>	Δόμνα Μιχαήλ Επίκουρη Καθηγήτρια	ΠΤΝ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Δόμνα Μιχαήλ 2. Ιφιγενέεια Βαμβακίδου 3. Ευαγγελία Καλεράντε

<p>ΣΠΟΥΔΩΝ</p> <p>(Θα λειτουργεί στο πλαίσιο του μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών: ΣΗΜΕΙΩΤΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ) ΚΑΙ</p>	<p>Τμημάτων του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας, στα αντικείμενα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Κοινωνικές Σπουδές • Μεταναστευτικές Σπουδές • Σπουδές Φύλου • Εκπαίδευση και Έρευνα στις Κοινωνικές Επιστήμες <p>Προάγει την έρευνα στις Κοινωνικές Επιστήμες με έμφαση στην Μετανάστευση, το Φύλο και την Εκπαίδευση. Σύνδεση της έρευνας και της εκπαίδευσης με επίκαιρα θέματα και πολιτικές που επηρεάζουν τον σχεδιασμό δράσεων προς την κατεύθυνση υψίστης σημασίας και προτεραιότητας κοινωνικών θεμάτων. Σύνδεση της έρευνας του προτεινόμενου εργαστηρίου με έρευνες αντίστοιχων εργαστηρίων διεθνώς στο χώρο των Μεταναστευτικών Σπουδών και των Σπουδών Φύλου σε σχέση με ζητήματα δημογραφικά, οικονομικά, πολιτικά και πολιτισμικά. Μελέτη των παραγόντων που σχετίζονται με την εσωτερική και διεθνή μετανάστευση αλλά και των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών και τύπων μετανάστευσης. Εξυπηρέτηση ερευνητικών και διδακτικών αναγκών για ζητήματα κοινωνικών πολιτικών για την μετανάστευση και ισότητα των φύλων σε εθνικό, Ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο.</p>			<p>4. Νίκος Φωτόπουλος 5. Σωτηρία Τριαντάρη 6. Θάλεια Κωνσταντινίδου 7. Γεωργία Στεφάνου 8. Αναστασία Στάμου 9. Αναστασία Χρήστου 10. Ηλίας Μπαντέκας 11. Eda Gemi</p>
--	---	--	--	---

6

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

6. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

6.1. Το ελληνικό Πανεπιστήμιο

Το πρώτο ελληνικό Πανεπιστήμιο ιδρύθηκε το 1837 στην Αθήνα από τον Όθωνα. Σχεδόν ενενήντα χρόνια αργότερα, το 1925, ιδρύθηκε στη Θεσσαλονίκη το δεύτερο Πανεπιστήμιο της χώρας, το οποίο άρχισε να λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 1926-27. Ακολούθησε, το 1964, η ίδρυση ενός παραρτήματος της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης στα Ιωάννινα, το οποίο αποτέλεσε τον πυρήνα για τη βαθμιαία δημιουργία του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων κατά τα αμέσως επόμενα χρόνια. Την ίδια χρονιά ιδρύθηκε και το Πανεπιστήμιο Πατρών.

Σήμερα λειτουργούν στην Ελλάδα τα εξής Πανεπιστήμια.

- Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης (1973),
- Πανεπιστήμιο Κρήτης (1973),
- Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας (1984),
- Πανεπιστήμιο Αιγαίου (1984),
- Ιόνιο Πανεπιστήμιο (1984),
- Γεωργικό Πανεπιστήμιο Αθηνών (1989),
- Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών (1989),
- Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών (1989),
- Πανεπιστήμιο Πειραιά (1989),
- Πανεπιστήμιο Μακεδονίας Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών (1990).

Εκτός από τα ανωτέρω Πανεπιστήμια σήμερα στη χώρα μας λειτουργούν τα εξής Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα:

- Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο της Αθήνας,
- Πολυτεχνείο Κρήτης,
- Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών της Αθήνας, και
- Χαροκόπειο Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Οικιακής Οικονομίας στην Αθήνα.

Η λειτουργία του σημερινού ελληνικού Πανεπιστημίου βασίζεται στο Ν. 1268/82 «για τη δομή και λειτουργία των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων», όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε από τους Ν. 1404/83, Ν. 1566/85, Ν. 2083/92 και Ν. 2188/94 και από τα Προεδρικά Διατάγματα 207/83, Π.Δ. 160/84, Π.Δ. 435/85 και Π.Δ. 445/85.

1.1. Γενικές αρχές λειτουργίας του Πανεπιστημίου

Σύμφωνα με το ισχύον νομικό πλαίσιο η οργάνωση και η λειτουργία του Πανεπιστημίου διέπεται από τις παρακάτω γενικές αρχές:

1.1.1. Αποστολή του Πανεπιστημίου

(άρθρο 1 του Ν. 1268/82)

Το Πανεπιστήμιο έχει ως αποστολή:

- Να παράγει και να μεταδίδει τη γνώση με την έρευνα και τη διδασκαλία και να καλλιεργεί τις τέχνες.
- Να συντείνει στη διαμόρφωση υπεύθυνων ανθρώπων με επιστημονική, κοινωνική, πολιτιστική και πολιτική συνείδηση
- και να παρέχει τα απαραίτητα εφόδια τα οποία εξασφαλίζουν την άρτια κατάρτισή τους για επιστημονική και επαγγελματική σταδιοδρομία.
- Να συμβάλλει στην αντιμετώπιση των κοινωνικών, πολιτιστικών και αναπτυξιακών αναγκών του τόπου.
- Να συμβάλλει στην αντιμετώπιση της ανάγκης για συνεχιζόμενη εκπαίδευση και διαρκή επιμόρφωση του λαού.

1.1.2. Ακαδημαϊκές ελευθερίες και πανεπιστημιακό άσυλο

(άρθρο 2 του Ν. 1268/82)

Στο Πανεπιστήμιο κατοχυρώνεται η ακαδημαϊκή ελευθερία στη διδασκαλία και την έρευνα καθώς και η ελεύθερη διακίνηση των ιδεών. Αποκλείεται η επιβολή ορισμένων μόνον επιστημονικών απόψεων και ιδεών και η διεξαγωγή απόρρητης έρευνας. Όλες/όλοι οι εργαζόμενοι στο Πανεπιστήμιο, όπως και οι φοιτήτριες/φοιτητές, είναι ελεύθεροι να εκφράζονται συλλογικά μέσα από τα συνδικαλιστικά τους όργανα, τα οποία διευκολύνονται στη λειτουργία τους από τις πανεπιστημιακές αρχές. Οι εκπρόσωποι των φοιτητριών/φοιτητών στα όργανα που προβλέπει ο νόμος εκλέγονται αναλογικά από ένα φοιτητικό σύλλογο, ο οποίος λειτουργεί σε κάθε Τμήμα ως Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου.

Για την κατοχύρωση της ακαδημαϊκής ελευθερίας, της ελεύθερης επιστημονικής αναζήτησης και της ελεύθερης διακίνησης των ιδεών αναγνωρίζεται το πανεπιστημιακό άσυλο. Το πανεπιστημιακό άσυλο καλύπτει όλους τους χώρους του Πανεπιστημίου και συνίσταται στην απαγόρευση της επέμβασης δημόσιας δύναμης στους χώρους αυτούς χωρίς την πρόσκληση ή άδεια του αρμόδιου οργάνου του Πανεπιστημίου. Το όργανο αυτό είναι τριμελές και αποτελείται από τον Πρύτανη ή τον νόμιμο αναπληρωτή του και ανά ένα εκπρόσωπο του Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) και των φοιτητών. Αποφασίζει μόνο με ομοφωνία όλων των μελών του. Σε περίπτωση διαφωνίας συγκαλείται εκτάκτως η Σύγκλητος την ίδια μέρα, προκειμένου να αποφασίσει σχετικά. Η τελική απόφαση παίρνεται με πλειοψηφία των 2/3 του συνόλου των παρόντων. Επέμβαση δημόσιας δύναμης χωρίς την άδεια του αρμόδιου οργάνου του Πανεπιστημίου επιτρέπεται μόνον, εφόσον διαπράττονται αυτόφωρα κακουργήματα ή αυτόφωρα εγκλήματα κατά της ζωής.

1.1.3. Αυτοδιοίκηση του Πανεπιστημίου και χρηματοδότησή του

(άρθρο 3 του Ν. 1268/82)

Το Πανεπιστήμιο είναι Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου πλήρως αυτοδιοικούμενο. Η εποπτεία του Κράτους ασκείται από τον/την Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Για την εκπλήρωση της αποστολής του επιχορηγείται από το Κράτος. Την ευθύνη της διαχείρισης των πόρων, που προέρχονται τόσο από την κρατική επιχορήγηση όσο και από την περιουσία του, την έχει το ίδιο το Πανεπιστήμιο.

1.2. Διάρθρωση του Πανεπιστημίου

(άρθρο 6 του Ν. 1268/82)

Το Πανεπιστήμιο αποτελείται από Σχολές. Οι σχολές καλύπτουν ένα σύνολο συγγενών επιστημών έτσι, ώστε να εξασφαλίζεται η αναγκαία για την επιστημονική εξέλιξη αλληλεπίδρασή τους και ο αναγκαίος για την έρευνα και τη διδασκαλία συντονισμός.

Οι Σχολές διαιρούνται σε Τμήματα. Το Τμήμα αποτελεί τη βασική λειτουργική ακαδημαϊκή μονάδα. Καλύπτει το γνωστικό αντικείμενο μιας επιστήμης. Το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος οδηγεί σε ένα ενιαίο πτυχίο.

Τα Τμήματα διαιρούνται σε Τομείς. Ο Τομέας συντονίζει τη διδασκαλία μέρους του γνωστικού αντικείμενου του Τμήματος, το οποίο αντιστοιχεί σε συγκεκριμένο πεδίο της επιστήμης. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, κατά τις οποίες ο αριθμός των μελών Δ.Ε.Π. και το γνωστικό πεδίο του Τμήματος δεν επιτρέπει τη διαίρεσή του σε Τομείς, δεν είναι απαραίτητη η διαίρεσή του.

1.3. Πανεπιστημιακά Όργανα

1.3.1. Όργανα του Πανεπιστημίου

(άρθρα 2 και 3 του Ν. 2083/92 και άρθρο 1 του Ν. 2188/94)

Όργανα του Πανεπιστημίου είναι η Σύγκλητος, το Πρυτανικό Συμβούλιο και ο Πρύτανης.

Η Σύγκλητος αποτελείται από τον Πρύτανη, τους αντιπρυτάνεις, τους Κοσμήτορες των σχολών, τους Προέδρους των Τμημάτων, έναν εκπρόσωπο των φοιτητών από κάθε Τμήμα, δύο εκπροσώπους των μεταπτυχιακών φοιτητών και ειδικών μεταπτυχιακών υποτρόφων (Ε.Μ.Υ.), έναν εκπρόσωπο των βοηθών - επιμελητών - επιστημονικών συνεργατών, έναν εκπρόσωπο του ειδικού εκπαιδευτικού προσωπικού (Ε.Ε.Π.), έναν εκπρόσωπο του Ειδικού Διοικητικού Τεχνικού Προσωπικού (Ε.Δ.Τ.Π.) και έναν εκπρόσωπο του διοικητικού προσωπικού. Στη Σύγκλητο συμμετέχουν επίσης και εκπρόσωποι των αναπληρωτών καθηγητών, επίκουρων καθηγητών και λεκτόρων σε αριθμό ίσο προς το ένα τρίτο (1/3) των Τμημάτων του Πανεπιστημίου. Όταν τα Τμήματα υπερβαίνουν τα δεκαπέντε, η ανωτέρω εκπροσώπηση μπορεί

με απόφαση της Συγκλήτου να αυξηθεί κατά δύο μέλη Δ.Ε.Π., τα οποία προέρχονται από τα πολυαριθμότερα σε αριθμό μελών Δ.Ε.Π. Τμήματα του Πανεπιστημίου. Οι αναπληρωτές καθηγητές, οι επίκουροι καθηγητές και οι λέκτορες ορίζονται από τη Γενική Συνέλευση των Τμημάτων, της οποίας πρέπει να είναι μέλη, εκ περιτροπής κατ' έτος, με σειρά την οποία καθορίζει ο Πρύτανης ανά Τμήμα και βαθμίδα, ώστε κατά τη διάρκεια της θητείας να υπάρχει εκπροσώπηση κάθε Τμήματος τουλάχιστον μια φορά. Στις συνεδριάσεις της Συγκλήτου παρίσταται χωρίς δικαίωμα ψήφου ο προϊστάμενος Γραμματείας του Πανεπιστημίου.

Στις αρμοδιότητες της Συγκλήτου ανήκουν:

- Η γενική εποπτεία της λειτουργίας του Πανεπιστημίου και της τήρησης των νόμων και του εσωτερικού κανονισμού του.
- Ο καθορισμός της γενικής εκπαιδευτικής και ερευνητικής πολιτικής του Πανεπιστημίου, ο προγραμματισμός και η στρατηγική της πορείας και της ανάπτυξής του και ο τακτικός απολογισμός των σχετικών δραστηριοτήτων.

Το Πρυτανικό Συμβούλιο αποτελείται από τον Πρύτανη, τους αντιπρυτάνεις, έναν εκπρόσωπο των φοιτητών, που υποδεικνύεται από το σύνολο και μεταξύ των φοιτητών που μετέχουν στη Σύγκλητο, και τον προϊστάμενο Γραμματείας του Πανεπιστημίου, ως εισηγητή και με δικαίωμα ψήφου επί διοικητικών, οικονομικών και τεχνικών θεμάτων καθώς και επί ζητημάτων διοικητικού προσωπικού. Στην τελευταία αυτή περίπτωση μετέχει χωρίς δικαίωμα ψήφου και εκπρόσωπος του διοικητικού προσωπικού.

Ο Πρύτανης και οι δύο αντιπρυτάνεις εκλέγονται για τριετή θητεία από ειδικό σώμα εκλεκτόρων, που απαρτίζεται:

- από το σύνολο των μελών Δ.Ε.Π. του Πανεπιστημίου,
- από εκπροσώπους των φοιτητών ίσους προς το 80% των μελών Δ.Ε.Π., και
- από εκπροσώπους των κατηγοριών Ε.Μ.Υ. και μεταπτυχιακών φοιτητών, επιμελητών, βοηθών, επιστημονικών συνεργατών, Ε.Ε.Π., Ε.Δ.Τ.Π. και μόνιμου και επί συμβάσει ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου διοικητικού προσωπικού, ίσους συνολικά προς το 25% των μελών Δ.Ε.Π. του Πανεπιστημίου.

Η εκλογή των πρυτανικών αρχών γίνεται με ενιαίο ψηφοδέλτιο για κάθε συνδυασμό, το οποίο περιλαμβάνει τον υποψήφιο Πρύτανη και τους υποψήφιους αντιπρυτάνεις. Την ευθύνη διεξαγωγής της ψηφοφορίας έχει το Πρυτανικό Συμβούλιο, το οποίο για το σκοπό αυτό διορίζει πενταμελή εφορευτική επιτροπή από μέλη Δ.Ε.Π. του οικείου Πανεπιστημίου. Η ψηφοφορία είναι μυστική.

1.3.2. Όργανα της Σχολής

(άρθρο 10 του Ν. 1268/82)

Όργανα της Σχολής είναι η Γενική Συνέλευση, η Κοσμητεία και ο Κοσμήτορας.

Η Γενική Συνέλευση της Σχολής απαρτίζεται από τα μέλη των Γενικών Συνελεύσεων των Τμημάτων και έχει όλες τις αρμοδιότητες εκτός από εκείνες που ανατίθενται σε άλλα όργανα.

Η Κοσμητεία απαρτίζεται από τον Κοσμήτορα, τους Προέδρους των Τμημάτων και από έναν εκπρόσωπο των φοιτητών του κάθε Τμήματος. Η Κοσμητεία εισηγείται στη Γενική Συνέλευση την κατανομή των κονδυλίων στα Τμήματα και στα Εργαστήρια, επεξεργάζεται προτάσεις των Τμημάτων για τη δημιουργία νέων θέσεων διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού και αποφασίζει για την οργάνωση των υπηρεσιών της Κοσμητείας.

Ο Κοσμήτορας αναδεικνύεται για τριετή θητεία κατά τρόπο ανάλογο με τον Πρόεδρο του Τμήματος (βλέπε παρακάτω).

Το αντίστοιχο σώμα των εκλεκτόρων απαρτίζεται από το σύνολο των εκλεκτορικών σωμάτων που ορίζονται για την εκλογή των Προέδρων των Τμημάτων, τα οποία ανήκουν στη Σχολή. Ο Κοσμήτορας συγκαλεί τη Γενική Συνέλευση της Σχολής και την Κοσμητεία, καταρτίζει την ημερήσια διάταξη και προεδρεύει των εργασιών τους, συντονίζει τα κοινά μαθήματα των Τμημάτων, μεριμνά για την εφαρμογή των αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης της Σχολής και της Κοσμητείας και συγκροτεί επιτροπές για τη μελέτη και διεκπεραίωση συγκεκριμένων θεμάτων.

1.3.3. Όργανα του Τμήματος και αρμοδιότητές τους

(άρθρο 4 του Ν. 2083/92 και άρθρο 1 του Ν. 2188/94)

Όργανα του Τμήματος είναι η Γενική Συνέλευση, το Διοικητικό Συμβούλιο και ο Πρόεδρος.

Η Γενική Συνέλευση του Τμήματος απαρτίζεται από τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, εκπροσώπους των φοιτητών ίσους προς το 50% του αριθμού των μελών Δ.Ε.Π., εκπροσώπους των μεταπτυχιακών σπουδαστών ίσους προς το 15% και εκπροσώπους των μελών Ε.Ε.Π. Η Γενική Συνέλευση συνεδριάζει τακτικά μια φορά το μήνα και εκτάκτως εφόσον υπάρξουν θέματα.

Η Γενική Συνέλευση του Τμήματος έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- τη γενική εποπτεία της λειτουργίας του Τμήματος και της τήρησης των νόμων και του εσωτερικού κανονισμού,
- τον καθορισμό της γενικής εκπαιδευτικής και ερευνητικής πολιτικής του Τμήματος, τον προγραμματισμό και τη στρατηγική της πορείας και της ανάπτυξής του και τον τακτικό απολογισμό των σχετικών δραστηριοτήτων του στο πλαίσιο των γενικότερων αποφάσεων της Συγκλήτου,
- τη διατύπωση γνώμης για συγκρότηση Σχολής, για μετονομασία, συγχώνευση, κατάτμηση ή κατάργηση του Τμήματος και για σύσταση, κατάργηση, κατάτμηση, μετονομασία ή συγχώνευση Τομέων, Εργαστηρίων ή Κλινικών,
- την κατανομή, ύστερα από γνώμη των Γενικών Συνελεύσεων των Τομέων, των Εργαστηρίων και των Κλινικών, του εξοπλισμού και του προσωπικού στους Τομείς,
- την κατανομή πιστώσεων στις εκπαιδευτικές, ερευνητικές και λοιπές δραστηριότητες του Τμήματος,
- τον προγραμματισμό και την προκήρυξη θέσεων μελών Δ.Ε.Π. καθώς και τη συγκρότηση των οικείων εκλεκτορικών σωμάτων,
- την πρόσκληση επισκεπτών καθηγητών και την προκήρυξη θέσεων εντεταλμένων επίκουρων καθηγητών και ειδικών επιστημόνων,
- την κατάρτιση και αναθεώρηση του προγράμματος σπουδών και τη διατύπωση γνώμης για κατευθύνσεις ή ειδικεύσεις του πτυχίου του Τμήματος,
- τη συγκρότηση επιτροπής μεταπτυχιακών σπουδών,
- την άσκηση αρμοδιοτήτων Διοικητικού Συμβουλίου του Τμήματος όπου τούτο δεν λειτουργεί,
- τη σύνταξη εσωτερικού κανονισμού του Τμήματος, ο οποίος όμως δεν μπορεί να βρίσκεται σε αντίθεση με τον κανονισμό λειτουργίας του Πανεπιστημίου,
- τη συγκέντρωση και διαβίβαση στη Σύγκλητο των ετήσιων δραστηριοτήτων του Τμήματος,
- την απονομή τίτλου επίτιμου διδάκτορα,
- το διορισμό Διευθυντή Τομέα, όταν δεν υπάρχουν υποψηφιότητες, και
- τη μεταβίβαση αρμοδιοτήτων της στο Διοικητικό Συμβούλιο ή σε άλλα όργανα του Τμήματος και στην επιτροπή σπουδών.

Το Διοικητικό Συμβούλιο λειτουργεί στα Τμήματα στα οποία υπάρχουν Τομείς.

Ο Πρόεδρος του Τμήματος και ο αναπληρωτής του, ο οποίος τον αντικαθιστά όταν αυτός απουσιάζει ή κωλύεται ή εκλείπει, εκλέγονται για διετή θητεία από ειδικό εκλεκτορικό σώμα, το οποίο απαρτίζεται από το σύνολο των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος, εκπροσώπους των φοιτητών ίσους προς το 80% του αριθμού των μελών Δ.Ε.Π., και εκπροσώπους ίσους προς το 50% του αριθμού των μελών Δ.Ε.Π. από κάθε μία από τις ακόλουθες κατηγορίες: α) μεταπτυχιακοί φοιτητές και Ε.Μ.Υ., β) επιμελητές – βοηθοί - επιστημονικοί συνεργάτες, γ) Ε.Ε.Π. εφόσον κατέχουν οργανικές θέσεις στο Τμήμα και δ) Ε.Δ.Τ.Π., με τον περιορισμό ότι σε καμία περίπτωση ο αριθμός των εκπροσώπων κάθε κατηγορίας δεν μπορεί να υπερβεί το ήμισυ του συνολικού αριθμού των μελών της. Ο Πρόεδρος κάθε Τμήματος

- συγκαλεί τη Γενική Συνέλευση, καταρτίζει την ημερήσια διάταξή της και προεδρεύει των εργασιών της,
- εισηγείται στη Γενική Συνέλευση για θέματα της αρμοδιότητάς της,
- τηρεί μητρώα επιστημονικής δραστηριότητας κάθε μέλους του Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού,
- μεριμνά για την εφαρμογή των αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης,
- συγκροτεί επιτροπές για τη μελέτη ή διεκπεραίωση θεμάτων, και
- προϊστάται των υπηρεσιών του Τμήματος.

1.4. Εκπροσώπηση των φοιτητριών / φοιτητών στα πανεπιστημιακά όργανα

Οι προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές συμμετέχουν με εκπροσώπους τους στα πανεπιστημιακά όργανα .

Η ανάδειξη των εκπροσώπων των φοιτητών στα πανεπιστημιακά όργανα γίνεται για ετήσια θητεία από το φοιτητικό σύλλογο του κάθε Τμήματος, ο οποίος λειτουργεί είτε ως νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, είτε (μέχρι την έγκριση του καταστατικού του) ως ένωση προσώπων. Μέλη του φοιτητικού συλλόγου μπορούν να είναι όλοι οι φοιτητές του Τμήματος, εκτός από εκείνους που έχουν νομίμως διαγραφεί.

Όλες οι εκλογικές διαδικασίες για εκπροσώπηση των φοιτητών σε όργανα διοίκησης του Πανεπιστημίου, της Σχολής ή του Τμήματος διενεργούνται με το σύστημα της απλής αναλογικής. Οι εκπρόσωποι των φοιτητών στα διάφορα πανεπιστημιακά όργανα ορίζονται από το Δ.Σ. του συλλόγου, ακόμη και αν αυτό δεν έχει συγκροτηθεί σε σώμα.

1.5. Το προσωπικό του Πανεπιστημίου

Το προσωπικό που απασχολείται στο Πανεπιστήμιο διακρίνεται στις εξής κατηγορίες:

1. Διδακτικό και Ερευνητικό Προσωπικό (Δ.Ε.Π.): περιλαμβάνει τους καθηγητές, αναπληρωτές καθηγητές, επίκουρους καθηγητές και λέκτορες.
2. Επισκέπτες Καθηγητές: είναι μέλη Δ.Ε.Π. άλλων Πανεπιστημίων του εσωτερικού ή του εξωτερικού, που προσκαλούνται να διδάξουν σε διαφορετικό Πανεπιστήμιο για χρονικό διάστημα μέχρι ενός έτους.
3. Ειδικοί Επιστήμονες: στην κατηγορία αυτή εντάσσονται οι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος, οι οποίοι απασχολούνται στο Πανεπιστήμιο με ειδική σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου για διδασκαλία συγκεκριμένων μαθημάτων (με βάση το Π.Δ. 407/80).
4. Επιστημονικό Διδακτικό Προσωπικό (Ε.Δ.Π.): στην κατηγορία αυτή υπάγονται οι μη διδάκτορες, επιμελητές, βοηθοί και οι επιστημονικοί συνεργάτες, οι οποίοι απασχολούνταν στο Πανεπιστήμιο πριν από την εφαρμογή του Νόμου - Πλαίσιο (Ν. 1268/82) και παραμένουν σε αυτό.
5. Ειδικοί Μεταπτυχιακοί Υπότροφοι (Ε.Μ.Υ.): είναι μεταπτυχιακοί φοιτητές στους οποίους χορηγούνται ύστερα από απόφαση του Δ.Σ. του Τμήματος ετήσιες υποτροφίες από ειδικό κονδύλιο του προϋπολογισμού του Τμήματος.
6. Ειδικό Εκπαιδευτικό Προσωπικό (Ε.Ε.Π.): αποτελείται από δασκάλους ξένων γλωσσών, σχεδίου, φυσικής αγωγής, μουσικής κ.λπ.
7. Ειδικό Διοικητικό και Τεχνικό προσωπικό (Ε.Δ.Τ.Π.): το προσωπικό αυτό ασκεί ειδικά βοηθητικά και εκπαιδευτικά εργαστηριακά, διοικητικά, γραμματειακά και τεχνικά καθήκοντα.
8. Διοικητικό Προσωπικό: στελεχώνει τις διοικητικές υπηρεσίες και τις Γραμματείες των Σχολών και των Τμημάτων του Πανεπιστημίου.

6.2. Η Φλώρινα ως πολιτισμικός χώρος

Η ΑΡΧΑΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

Η αρχαία ονομασία της περιοχής της Φλώρινας είναι Λυγκηστίς ή Λύγκος. Η Λυγκηστίς ήταν αυτόνομο κράτος με δυναστικό οίκο συγγενή προς τους Βακχιάδες Κορινθίους ώσπου την υπέταξε ο Φίλιππος Β' και την προσάρτησε στο βασίλειο της Μακεδονίας (Θουκυδίδης Β, 99). Ιδρυτής της λυγκηστικής δυναστείας ήταν ο Βρομερός, πατέρας του Αραβαίου και γιος του μυθικού Αερόπου. Κόρη του ήταν η Ευρυδίκη, η μητέρα του Φιλίππου του Β' και γιαγιά του Μ. Αλεξάνδρου. Το 336 π.Χ οι λυγκηστές πρίγκιπες Αραβαίος και Ηρομένης συμμετέχουν στη δολοφονία του Φιλίππου Β. Οι πιο ονομαστοί λυγκηστές αξιωματούχοι είναι ο στρατηγός Αμύντας, ο οποίος διακρίνεται στη μάχη του Γρανικού, ο Λεοννάτος, ο Πελαγών, ο Κρατερός. Η πόλη Ηράκλεια χτίζεται το 352 π.Χ από τον Φίλιππο τον Β.

Η ΡΩΜΑΪΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

Το 148 π.Χ η Μακεδονία γίνεται provincia romana και η περιοχή της Φλώρινας υπάγεται στην 4^η τοπαρχία της άνω Μακεδονίας. Η Ηράκλεια πυρπολείται το 48 π.Χ στη διάρκεια του ρωμαϊκού εμφυλίου πολέμου.

Η ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

Την περίοδο του Ιουστινιανού Α η Λυγκηστίς υπάγεται στην 7^η επαρχία του Ιλλυρικού και αναφέρεται ως Ηράκλεια Λάκκου, ενώ στην Ε οικουμενική Σύνοδο του έτους 553 μ.Χ υπογράφει και ο επίσκοπος Ηρακλείας Πελαγονίας.

Τον 8^ο αιώνα, σύμφωνα με την παράδοση, ο έκπτωτος Πατριάρχης Κων/λης Γερμανός ζει και πεθαίνει στην ομώνυμη κοινότητα των Πρεσπών. το 799 μάλιστα χτίζεται στο Πλατύ Πρεσπών ο βυζαντινός ναός του Αγίου Νικολάου.

Τον 10^ο-11^ο αιώνα σημειώνονται σφοδρές συγκρούσεις των Βυζαντινών με το Βούλγαρο τσάρο Σαμουήλ, ο οποίος μεταφέρει το λείψανο του επισκόπου Λάρισας Αχιλλείου στην ομώνυμη νησίδα της Μικρής Πρέσπας. Το 1017 μ.Χ διεξάγεται στη σημερινή κοινότητα Σκοπού η μάχη ανάμεσα στον Σαμουήλ και στον Βασίλειο Βουλγαροκτόνο. Το 1096 οι Νορμανδοί του Βοημούδου κυριεύουν τη Φλώρινα.

Τον 13^ο αιώνα η περιοχή της σημερινής Φλώρινας υπάγεται στο Δεσποτάτο της Ηπείρου και το 1259 μ.Χ διεξάγεται η μάχη των Βυζαντινών με τους Φράγκους στην περιοχή Βορίλα Λόγγου, δηλαδή στην πεδιάδα ανάμεσα στη Φλώρινα και στο Μοναστήρι. Η περιοχή κατακτήθηκε διαδοχικά από τον Σέρβο Δουσάν και τον 14^ο αιώνα από το σουλτάνος Μουράτ τον Α.

Η ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΦΛΩΡΙΝΑ

Έχουν διατυπωθεί πολλές μυθολογικές ερμηνείες και εικασίες για την προέλευση του ονόματος της Φλώρινας. Μια μυθολογική εξήγηση ανάγει την ονομασία της πόλης στον μυθικό Διόσκουρο Κάστορα και τον σύμμαχό του Φλώρη. Ο βυζαντινός ιστοριογράφος Καντακουζηνός αναφέρεται στο βυζαντινό κάστρο Φλερηνόν ή Χλερηνόν, ο Γραμματέας της Ενετικής Δημοκρατίας G. Cavazza το 1591, προερχόμενος από την Αχρίδα περνάει από το Fluribelli, ενώ η τουρκική παρετυμολογία του ονόματος της πόλης η οποία διασώζεται από τους αλβανούς επιδρομείς του 17^{ου} και του 18^{ου} αιώνα παραπέμπει στην εκδοχή Φιλούρινα, προερχόμενη από το φιλούρι που σημαίνει φλουρί. Το 1750 εμφανίζεται σε εκκλησιαστικά έγγραφα η ονομασία Χλερηνός ή Φιλορίνα.

ΤΟΥΡΚΟΚΡΑΤΙΑ

Τις πρώτες μαρτυρίες για την τουρκοκρατούμενη κοινότητα της Φλώρινας στη διάρκεια του δεύτερου μισού του 17^{ου} αιώνα τις αντλούμε από τους περιηγητές Evliya Celebi και Hadchi Chalfa. Σύμφωνα με αυτούς η πόλη χωριζόταν σε 6 συνοικίες με 1500 συνολικά σπίτια, 14 τζαμιά, 7 κατώτερα σχολεία και δύο χάνια. Από την κωμόπολη φαίνεται ότι έλειπε το μπεζεστένι υπήρχαν όμως 100 καταστήματα και άφθονοι κήποι τους οποίους άρδευε ο παραπόταμος του Εριγώνα.

Σημαντική παράμετρος για την εξέλιξη της Φλώρινας σε ημιαστικό κέντρο υπήρξε η μεταφορά της Μητροπολιτικής έδρας του Μητροπολίτη Μογλενών από το Εμπόριο της Εορδαίας στην Φλώρινα την περίοδο 1865-1877, όταν Μητροπολίτης Μογλενών ήταν ο Μελέτιος, σύμφωνα με δημοσίευμα του Τέγου Σαπουντζή, του πρώτου Δημάρχου της πόλης.

Έτσι στα τέλη του 19^{ου} αιώνα η Φλώρινα, πρωτεύουσα του ομώνυμου καζά και έδρα του Μητροπολίτη Μογλενών δημιουργεί μηχανισμούς κοινοτικής αυτοδιοίκησης, οι οποίοι προσδιορίζονται και αναθεωρούνται στα πλαίσια των κοινοτικών συνελεύσεων και αναδεικνύει 4 Δημογέροντες οι οποίοι διαχειρίζονται τα κοινοτικά κτήματα, 4 Εφόρους, οι οποίοι εποπτεύουν τη λειτουργία των σχολείων και 2 Επιτρόπους της Εκκλησίας του Αγίου Γεωργίου, η οποία χτίζεται το 1835.

Τα σχολεία της κοινότητας είναι το *7τάξιο Αρρεναγωγείο*, το οποίο μετεξελίσσεται σε *Αστική σχολή* μετά το 1890 και το οποίο κατά τον Σαπουντζή στεγαζόταν ως το 1905 σε παλιό κοινοτικό κτίριο στη θέση του μετέπειτα ξενοδοχείου Μητρόπολις, και μετά το 1906 στο οίκημα του Ιζέτ πασά το οποίο αγοράζεται με χορήγηση στην κοινότητα του ποσού των 1500 λιρών από τον πρόξενο Ν. Ευδάκη (ΑΥΕ, ΑΑΚ/Α Ν. Ευδάκης 8.8.1906), το *Παρθεναγωγείο*, το οποίο λειτουργεί από τη δεκαετία του 1870 σε κτίριο το οποίο νοίκιαζε η κοινότητα ως την αγορά του κτήματος του Ιζέτ πασά, το *Νηπιαγωγείο τσιφλικίου* το οποίο στεγαζόταν σε ιδιόκτητο οίκημα της κοινότητας, το οποίο υπήρξε δωρεά του Π. Δεράλα, το *Κεντρικό Νηπιαγωγείο* και το *Νηπιαγωγείο της συνοικίας τσουκαλάδων*. Το 1905 ιδρύεται το *Οικοτροφείο Αρρένων* της κοινότητας, ενώ το 1910 λειτουργεί και οικοτροφείο Θηλέων. Οι αριθμοί των μαθητών που φοιτούν στα εκπαιδευτικά ιδρύματα της πόλης και αναφέρονται από τον Ιγγλέση είναι για το έτος 1910 233 άρρενες, 110 μαθήτριες και 230 νήπια.

Η Φλώρινα των αρχών του 20^{ου} αιώνα, όπως αναφέρει ο Ν. Ιγγλέσης κείται πλησίον της σιδηροδρομικής γραμμής που συνδέει τη Θεσσαλονίκη με το Μοναστήρι και απέχει 7 ώρες και 10 λεπτά από την πρώτη πόλη και 1 ώρα και 15 λεπτά από τη δεύτερη. Διοικητικά υπάγεται στο βιλαέτι Μοναστηρίου και περιλαμβάνει 70 χωριά από τα οποία τα 30 είναι μουσουλμανικά και τα 40 χριστιανικά. Ο Μητροπολίτης Μογλενών ο οποίος εδρεύει στη Φλώρινα έχει υπό την πνευματική του δικαιοδοσία 49 χωριά, από τα οποία τα 12 μόνο ανήκουν στον καζά Φλώρινας ενώ τα λοιπά στους καζάδες Καϊλαριών, Βοδενών, Γευγελή και Σουμπόσκου. Ο πληθυσμός της πόλης ανέρχεται σε 10.000 από τους οποίους οι Τούρκοι είναι 6.450, οι Έλληνες 3000 και οι Βούλγαροι 550. Άλλη πηγή της ίδιας περιόδου, και συγκεκριμένα το Αρχείο της Ιεράς Μητροπόλεως Μογλενών ανεβάζει τον αριθμό των υπαγομένων στην ελληνική κοινότητα στα πλαίσια της απογραφής του 1905 σε 267 οικογένειες. Η πόλη είναι έδρα καϊμακάμη και διαθέτει δύο υποκαταστήματα τραπεζών, τη Γεωργική Τράπεζα του Οθωμανικού Κράτους και την Τράπεζα Ανατολής.

Η πόλη απελευθερώνεται στις 8.11.1912. Πρωταγωνιστές της απελευθέρωσης είναι ο Μητροπολίτης Πολύκαρπος και ο επίλαρχος Ιωάννης Άρτης, ενώ συναινούν για την αναίμακτη παράδοση οι εκπρόσωποι των λοιπών κοινοτήτων.

ΟΙ ΝΕΟΤΕΡΟΙ ΧΡΟΝΟΙ

Από το 1912 ως το 1916, οπότε η πόλη καταλαμβάνεται από τους Γερμανοβούλγαρους διαμορφώνονται οι προϋποθέσεις για την αποδέσμευσή της από τα οθωμανικά πρότυπα, αποδέσμευση η οποία προσλαμβάνει διαστάσεις καταστροφής του οθωμανικού της παρελθόντος, ενώ παράλληλα συγκροτούνται θεσμικά όργανα και παραγωγικές δομές. Την περίοδο αυτή η πόλη διατηρεί τη φυσιογνωμία ενός μερικά αστικοποιημένου πολυεθνικού συνόλου, με παράλληλη λειτουργία της

μουσουλμανικής και της εβραϊκής κοινότητας. Η λειτουργία των προαναφερθέντων κοινοτήτων εστιάζεται στη συγκράτηση των μεταβολών της φυσιογνωμίας της πόλης και στην προάσπιση των συμφερόντων τους, τα οποία πλήττονται από τις κυοφορούμενες αλλαγές προς την κατεύθυνση της εξέλιξης των καπιταλιστικών οικονομικών δραστηριοτήτων και του εκχρηματισμού της οικονομίας.

Η κήρυξη του Α΄ παγκοσμίου πολέμου και η δημιουργία μετώπου στην πεδιάδα Φλώρινας Μοναστηρίου έχει απρόβλεπτες συνέπειες. Στην πόλη συρρέουν πρόσφυγες από το Μοναστήρι και την ευρύτερη Πελαγονία, η εκπαιδευτική προαγωγή της περιοχής αναστέλλεται, παρά το γεγονός ότι το Γυμνάσιο της πόλης λειτουργεί ήδη από το 1914, και παράλληλα δημιουργείται επισιτιστικό πρόβλημα και πρόβλημα στέγασης.

Ακολουθεί η γαλλοκρατία η οποία θα μας κληροδοτήσει τις γαλλικές καρτ ποστάλ των τοπίων και των ανθρώπων της περιόδου 1917-1919, το σχέδιο πόλεως, τις επισκευασμένες οδούς, τις κρήνες, το γαλλικό Νεκροταφείο και τα πρώτα συστήματα υδροδότησης και ηλεκτροφωτισμού. Στη διάρκεια αυτής της περιόδου διαμορφώνονται οι ισορροπίες ανάμεσα στους νεοφερμένους Μοναστηριώτες οι οποίοι ασχολούνται με τα αστικά επαγγέλματα και τα τζάκια των παλιών κατοίκων οι οποίοι είναι κυρίως ιδιοκτήτες γης αλλά και έμποροι. Την ίδια περίοδο οι κάτοικοι των χωριών έρχονται κάθε Σάββατο και εμπορεύονται τα προϊόντα τους στο χώρο της πλατείας Ερμού, όπου λειτουργεί η εβδομαδιαία αγορά της πόλης, ενώ συνεχίζονται οι τριβές με τη μουσουλμανική κοινότητα για τη δημιουργία της νέας αγοράς.

Η Μικρασιατική καταστροφή θα δημιουργήσει νέο ρεύμα 12.463 προσφύγων προς την πόλη και την περιφέρειά της, ενώ θα ολοκληρωθεί ως το 1924 η αποχώρηση των μελών της μουσουλμανικής κοινότητας. Η Φλώρινα αποβάλλει πλέον το πολυπολιτισμικό της πρόσωπο και έρχεται αντιμέτωπη με οξύτατα προβλήματα προσφυγικής αποκατάστασης.

Παρά τις αντιξοότητες όμως, η εγκατάσταση των προσφύγων θα ολοκληρωθεί ως τα τέλη της 3^{ης} δεκαετίας του αιώνα διαφοροποιώντας αισθητά την εικόνα της πόλης.

Η περίοδος της κατοχής και του εμφυλίου θα επισωρεύσει νέα δεινά στην περιοχή. Την ταραγμένη αυτή περίοδο ξεχωρίζουν γεγονότα όπως η ίδρυση της Παιδαγωγικής Ακαδημίας της Φλώρινας στις 5 Νοεμβρίου του 1941, η μεταφορά το 1943 400 οικογενειών συμπατριωτών μας Εβραίων στην Πολωνία, οι εκτελέσεις και τα αντίποινα των Γερμανών για τη δράση των ένοπλων ανταρτικών σωμάτων στην περιοχή. Σταθμός στην ιστορία του εμφυλίου είναι η μάχη της Φλώρινας η οποία διεξάγεται με θέατρο συγκρούσεων την πόλη και τους κατοίκους της στις 12.2.1949.

Ο νομός αποκτά τα σημερινά εδαφικά του όρια το 1951, ενώ το 1989 ιδρύεται το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και το 1993 το Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών.

Στην πόλη λειτουργούν οι πολιτιστικοί σύλλογοι Αριστοτέλης (1941), Εύξεινος Λέσχη (1951), Στέγη Φιλοτέχνων (1975), η Εταιρία Γραμμάτων και Τεχνών (1987), η Δημόσια Βιβλιοθήκη Φλώρινας Βασιλικής Πιτόσκα-Βρανά (1988), το Ανοικτό Πανεπιστήμιο του Δήμου Φλώρινας (1991).

Στον καλλιτεχνικό στίβο διαπρέπει ο Δ. Καλαμάρας, Καθηγητής της Σχολής Καλών Τεχνών Αθηνών από το 1969 ο οποίος φιλοτεχνεί τον καπετάν Κώτα (1961), τον θνήσκοντα πολεμιστή το 1971 και το άγαλμα του Μεγάλου Αλεξάνδρου το 1995. Παράλληλα αναπτύσσεται στην πόλη μια πλούσια εικαστική δραστηριότητα και ξεχωρίζουν πολύ Φλωρινιώτες εργάτες της σμίλης και του χρωστήρα, με αποτέλεσμα να μιλάμε σήμερα για μια διαμορφωμένη εικαστική παράδοση στην περιοχή.

Το 1992 καθιερώνονται οι ετήσιες πολιτιστικές εκδηλώσεις με την επωνυμία Πρέσπεια, στα πλαίσια των οποίων γίνονται εκδόσεις βιβλίων, χορευτικές εκδηλώσεις, θεατρικές παραστάσεις και εκθέσεις έργων τέχνης.

Στη Φλώρινα εκδίδονται πολλές εβδομαδιαίες και δύο ημερήσιες Εφημερίδες, ενώ η έρευνα για την περιοχή ενθαρρύνεται μέσα από τις στήλες των περιοδικών Αριστοτέλης, Εταιρία και Μακεδόν της Παιδαγωγικής Σχολής Φλώρινας.

Το 1997 η Σύγκλητος του ΑΠΘ αποφασίζει και υλοποιεί τη λειτουργία του Τμήματος Βαλκανικών Σπουδών με έδρα τη Φλώρινα.

6.3. Η παράδοση στον τομέα της εκπαίδευσης των εκπαιδευτικών στη Φλώρινα

6.3.1. Το Διδασκαλείο Φλώρινας (1926-1935)

Το Διδασκαλείο Φλώρινας ιδρύεται με το Νομοθετικό Διάταγμα της 29^{ης} Σεπτεμβρίου 1926. Σύμφωνα με το ιδρυτικό Διάταγμα, το σχολικό έτος 1926-1927 θα λειτουργήσουν οι τάξεις Α΄, Β΄, και Γ΄, ενώ κάθε χρόνο θα προστίθεται και μία τάξη. Οι εισιτήριες εξετάσεις στην Α΄ τάξη των πολυταξίων Διδασκαλείων παρατείνονται μέσα στο Νοέμβριο του 1926. Σύμφωνα με το Διάταγμα της 20.9.1924 «περί εισιτηρίων εξετάσεων των 5ταξίων και 6ταξίων Διδασκαλείων», οι εισιτήριες εξετάσεις είναι γραπτές και προφορικές και περιλαμβάνουν οι μεν γραπτές τη σύνταξη εκθέσεως και τη λύση δύο προβλημάτων, οι δε προφορικές την ανάγνωση και ανάλυση νεοελληνικού κειμένου. Ο βαθμός συνάγεται από τρία δεδομένα: το βαθμό της έκθεσης της αριθμητικής και της προφορικής εξέτασης. Επιτυχών θεωρείται όποιος

παίρνει τουλάχιστον 6 σε κάθε μάθημα. Το 1929 το προβλεπόμενο να λειτουργήσει ως 6τάξιο Διδασκαλείο Φλώρινας μεταβάλλεται σε 5τάξιο, με βάση το Νόμο 4368/9.8.1929, «περί τροποποίησης του Νόμου 3182, ως ούτος ετροποποιήθη δια μεταγενεστέρων νόμων περί Διδασκαλείων της Δημοτικής εκπαίδευσης».

Η έρευνα μάλιστα στη στήλη του Μαθητολογίου, η οποία φέρει την επωνυμία «επάγγελμα γονέων», μας οδηγεί σε ένα επιπλέον δεδομένο: είναι σίγουρο ότι το Διδασκαλείο προσελκύει μαθητές αποκλειστικά από τα κατώτερα κοινωνικά στρώματα. Συγκεκριμένα, οι μαθητές του 1928-1929 προέρχονται από τα κατώτερα κοινωνικά στρώματα, αφού οι 10 μαθητές είναι ορφανοί και από τους δύο γονείς, οι 7 είναι τέκνα ανεξαρτήτων γεωργών, ήτοι μικροκαλλιεργητών, οι 4 είναι ορφανοί από πατέρα και οι υπόλοιποι 15 προέρχονται από οικογένειες υπαλλήλων, μικρεμπόρων, δασκάλων, ιερέων, παντοπωλών και ένας προέρχεται από οικογένεια κτιστάδων. Η ένταξη των μαθητών του έτους 1929-1930 στις αδύναμες πληθυσμιακά ομάδες είναι επίσης εμφανής στα επαγγέλματα των γονέων των μαθητών. Το 32% των μαθητών καταγράφονται ως ορφανοί πατρός, το 37% ως ορφανοί γονέων γενικά, το 18% είναι πατρός γεωργού, το 5% είναι τέκνα παντοπωλών, το 4% είναι τέκνα ιερέων και το 4% τέκνα κτιστών.

Παράλληλα με την προέλευση των μαθητών από τις αδύναμες πληθυσμιακά ομάδες πρέπει να επισημανθεί ότι υφίσταται και η προέλευση υψηλών ποσοστών μαθητών προερχόμενων από τη Φλώρινα και την περιοχή της, όλη την περίοδο λειτουργίας του Διδασκαλείου, δηλαδή όλο το διάστημα των ετών 1926-1935. Συγκεκριμένα, η αντιπροσώπευση του νομού της Φλώρινας στο Διδασκαλείο του έτους 1928 ανέρχεται σε ποσοστό 52%, η Έδεσσα μετέχει σε ποσοστό 14%, η Βέροια και το Μοναστήρι σε ποσοστό 3% και η διασπορά πέρα από τα όρια του νομού εμφανίζεται ικανοποιητική, αφού τα λοιπά μέρη στέλνουν υποτρόφους και όλα μαζί αντιπροσωπεύονται στο Διδασκαλείο Φλώρινας με ποσοστό 28%. Σχετικά μάλιστα με την προέλευση των μαθητών του Διδασκαλείου του έτους 1929-1930 πρέπει να τονιστεί ότι το 56% προέρχεται από το νομό της Φλώρινας και το 44% από την υπόλοιπη Ελλάδα. Είναι επομένως σίγουρο ότι το Διδασκαλείο απευθύνεται πρώτιστα στη Φλώρινα και στην περιοχή της και κατά δεύτερο λόγο στον ευρύτερο χώρο της Μακεδονίας.

Η βεβαιωμένη λοιπόν προέλευση των μαθητών του Διδασκαλείου από το κατώτερο κοινωνικό στρώμα μπορεί να φωτίσει τη γενικότερη φιλοσοφία που οδήγησε στην ίδρυσή του. Σκοπός του Διδασκαλείου, με το νομοθετικά συσταθέν Οικοτροφείο και τους εσωτερικούς τροφίμους, ήταν η δημιουργία των προϋποθέσεων για την παραγωγή γηγενών εκπαιδευτικών, οι οποίοι είχαν γνώση του χώρου και των συνθηκών και λειτουργούσαν ως πρότυπα και για τους λοιπούς γηγενείς.

Εκείνο επομένως το οποίο πρέπει να εξαρθεί είναι η επιτυχία του Διδασκαλείου να προσελκύσει πληθυσμιακές ομάδες, οι οποίες προέρχονταν από γηγενή χωριά της Φλώρινας και να ανατρέψει τις προηγούμενες ισορροπίες που ήθελαν, μέχρι τότε, τον πληθυσμό των χωριών αυτών να έχει μικρή πρόσβαση στα μορφωτικά αγαθά.

Η στατιστική ανάλυση καθιστά φανερή την ποσοστιαία υπεροχή των γηγενών χωριών ως προς τη συμμετοχή των μαθητών τους στο Διδασκαλείο, κάτι το οποίο ενθαρρύνει και η σχετική νομοθεσία για όσους προέρχονται από κοινότητες του νομού, οι οποίοι προτιμώνται έναντι των άλλων. Δεύτερη ως προς τη συμμετοχή της στο Διδασκαλείο είναι η πόλη, παρά τον πληθυσμό της, επειδή τα αστικά στρώματα προτιμούν το Γυμνάσιο. Ακολουθούν τα αμιγώς προσφυγικά χωριά, έπειτα τα μικτά και τέλος τα βλαχοχώρια.

Η ίδια φιλοσοφία υπηρετείται και με την ίδρυση του Διδασκαλείου Νηπιαγωγών Φλώρινας το έτος 1925, με σκοπό τη διάχυση της εκπαίδευσης στο γυναικείο φύλο και την επάρκεια εκπαιδευτικού προσωπικού, ικανού να μορφώσει στη χρήση της ελληνικής γλώσσας τα παιδιά της προσχολικής ηλικίας.

6.3.2. Η Παιδαγωγική Ακαδημία Φλώρινας (1941-1987)

Οι Παιδαγωγικές Ακαδημίες ιδρύονται με το νόμο 5802/29.9.1933 σύμφωνα με νομοσχέδια που υπέβαλε στη βουλή ο Υπουργός Παιδείας Θ. Τουρκοβασίλης, στέλεχος του κυβερνώντος λαϊκού κόμματος και αποτελούν πνευματικά παιδιά του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Παιδείας Γ. Παλαιολόγου. Σκοπός της ίδρυσής τους, όπως αναφέρεται στην Εισηγητική Έκθεση των νομοσχεδίων είναι η αναβάθμιση του επιπέδου των δασκάλων, αφού καθιερώνεται η προπαιδεία της γυμνασιακής εκπαίδευσης.

Η Παιδαγωγική Ακαδημία Φλώρινας ιδρύεται με το ΝΔ της 14.9.1941, με πρώτο Διευθυντή τον Κ. Σπετσιέρη και διδάσκοντες, το πρώτο έτος, τους: Τιμολέοντα Λιάκο (γυμνασιάρχη αρρένων), Πρασίνου Λεωνίδα (φιλόλογο), Ασπρουλάκη Ιωάννη (μαθηματικό), Χαραλαμπίκη Ηλία (γυμναστή), Τριανταφύλλου Παντελή (μουσικό), Λέντζου Περσεφόνη (Καθηγήτρια Τεχνικών). Τον πρώτο χρόνο εισάγονται 57 αγόρια και κορίτσια, τα οποία εξετάζονται για αρτιμέλεια από τον Επιθεωρητή Σωματικής Αγωγής και στη συνέχεια μετέχουν σε γραπτές εξετάσεις στα Νέα, Αρχαία, Ιστορία, Μαθηματικά, Φυσικά, και έπειτα σε Πρακτικές Ασκήσεις στην Ιχνογραφία, τη Γυμναστική και τη Μουσική. Η Παιδαγωγική Ακαδημία Φλώρινας εγκαθίσταται στο 4^ο Δημοτικό Σχολείο Φλώρινας, ενώ υπήχθησαν σε αυτήν ως πρότυπα το 6^ο 5τάξιο Δημοτικό σχολείο Φλώρινας και το 7^ο μονοτάξιο.

Με το Κανονιστικό Διάταγμα της 10.2.1944 αποφασίζεται η μεταφορά της έδρας της Παιδαγωγικής Ακαδημίας Φλώρινας στην Έδεσσα. Το Διάταγμα ανακαλείται με άλλο της 2.8.1944, ενώ τον Ιανουάριο του 1948 ιδρύεται ειδικό τμήμα Νηπιαγωγών.

Στην Παιδαγωγική Ακαδημία Φλώρινας φοίτησαν συνολικά 4.894 σπουδαστές, από τους οποίους οι 1291 (το 26,4%) κατάγονταν από το νομό της Φλώρινας. Η Ακαδημία στεγάστηκε στο κτίριο του Δ Δημοτικού Σχολείου, ως το έτος 1983-1984, οπότε και μεταστεγάστηκε σε νέες κτιριακές εγκαταστάσεις. Ο κύκλος ζωής της Παιδαγωγικής Ακαδημίας Φλώρινας ολοκληρώθηκε το 1987, περίοδο κατά την οποία το αίτημα για ανωτατοποίηση της εκπαίδευσης των δασκάλων και η αναθεώρηση του σχετικού προβληματισμού, οδήγησαν στη δημιουργία του θεσμικού πλαισίου ίδρυσης των Παιδαγωγικών Τμημάτων.

Αν επιχειρήσουμε μια συνολική θεώρηση της προσφοράς της Παιδαγωγικής Ακαδημίας Φλώρινας, θα πρέπει να τονίσουμε ότι, παρά τις δυσχερείς συνθήκες στέγασής και λειτουργίας της, συνεισέφερε στην παραγωγή ικανού αριθμού ντόπιου διδακτικού προσωπικού που συνέβαλε στην πολιτιστική αναβάθμιση και την πνευματική πρόοδο της περιοχής. Παράλληλα η Παιδαγωγική Ακαδημία, ως πνευματικό ίδρυμα υπήρξε φορέας γόνιμου επιστημονικού, παιδαγωγικού και πολιτισμικού προβληματισμού και σφράγισε με την παράδοση που δημιούργησε την πνευματική ζωή της πόλης.

6.4. Χρήσιμοι Τηλεφωνικοί Αριθμοί και Διευθύνσεις

Τμήμα Νηπιαγωγών, Παιδαγωγική Σχολή 3ο χλμ. Εθνικής Οδού Φλώρινας - Νίκης 53100, Φλώρινα Τ.θ. 21			
Επώνυμο	Τηλέφωνο / FAX	Γραφείο	Email
Διοίκηση			
Κοσμήτορας	23850-55043		
Γραμματεία Κοσμήτορα	23850-55045		foe@uowm.gr
Πρόεδρος	23850-55080		
Γραμματεία	23850-55100 23850-55101 23850-55102		efotiadou@uowm.gr nvironidis@uowm.gr
Βιβλιοθήκη	23850-55052		
Γραφείο αποσπασμένων εκπαιδευτικών	23850-55117		
Φοιτητικός Σύλλογος	23850-55122		fsptn@uowm.gr
Καθηγητές/τριες			
Αυγητίδου Σ.	23850-55087	219	saugitidoy@uowm.gr
Βαμβακίδου Ι.	23850-55103	305	ibambak@uowm.gr
Καριώτογλου Π.	23850-55080	208	pkariotog@uowm.gr
Ντίνας Κ.	23850-55091	201	kdinas@uowm.gr
Αναπληρωτές /τριες Καθηγητές/τριες			
Αλευριάδου Α.	23850-55085	114	alevriadou@uowm.gr
Αναστασιάδου Σ.	23850-55097	105	sanastasiadou@uowm.gr
Γαργαλιάνος Σ.	23850-55119	210	sgargalianos@uowm.gr
Μιχαήλ Δ.	23850-55124	314	dmi hail@uowm.gr
Παλαιολόγου Ν.	23850-55121	221	nekpalaiologou@uowm.gr
Στεφάνου Γ.	23850-55107	103	gstephanou@uowm.gr
Τριαντάρη Σ.	23850-55110	313	striantari@uowm.gr
Επίκουροι/ες Καθηγητές/τριες			
Βρυνιώτη Κ.	23850-55127	317	vrinioti@uowm.gr
Καλεράντε Ε.	23850-55120	103	ekalerante@uowm.gr
Κωνσταντινίδου Θ.	23850-55113	218	ekonstantinidou@uowm.gr

Κωτόπουλος Τ.	23850-55125	108	tkotopou@uowm.gr
Μπέτσας Ι.	23850-55082	212	impetsas@uowm.gr
Μπράτιτσης Θ.	23850-55090	112	bratitsis@uowm.gr
Παπαδοπούλου Π.	23850-55146	215	ppapadopoulou@uowm.gr
Στάμου Α.	23850-55116	213	astamou@uowm.gr
Φωτόπουλος Ν.	23850-55150	307	nfotopoulos@uowm.gr
Χρήστου Κ.	23850-55158	110	kchristou@uowm.gr
ΕΕΔΙΠ			
Κωτσαλίδου Ε.	23850-55142	312	ekotsalidou@uowm.gr
Παπαγεωργίου Ε.	23850-55014	Εργαστήριο Αγωγής για το Βιβλίο	epapageorgiou@uowm.gr
Σέμογλου Κ.	23850-55050	222	ksemoglou@uowm.gr

Βιβλιοθήκες

Βιβλιοθήκη της Παιδαγωγικής Σχολής	2385055052
Δημόσια Κεντρ. Βιβλ. Φλώρινας «Βασιλικής Πιτόσκα», Αργυροκάστρου 1.....	2385023118
Γ.Α.Κ. (: Γενικά Αρχεία του Κράτους), Λεωφ. Αβέρωφ 36, ...	2385045750
Παιδική και Εφηβική Βιβλ., Λεωφ. Ελευθερίας και Λυσιμάχου.....	2385045411
Φ.Σ.Φ. "Αριστοτέλης" - Βιβλιοθήκη, Πλατεία 7 Ηρώων 1944	2385022754

Πολιτιστικοί φορείς, Μουσεία

Αρχαιολογικό Μουσείο, περιοχή Σιδηρ. Σταθμού	2385028206
Εταιρία Γραμμάτων και Τεχνών, Στεφ. Δραγούμη 3, ...	2385028509
Λέσχη Πολιτισμού – Λαογραφικό Μουσείο Μεγ. Αλεξάνδρου	2385022277
Νομαρχιακό Ωδείο	2385046542
Πινακοθήκη Φλωριναίων Καλλιτεχνών, περιοχή Σιδηρ. Σταθμού ..	2385045205
Πολιτιστικό Κέντρο Φλώρινας, Αργυροκάστρου 1.....	2385029677
Στέγη Φιλοτέχνων Φλώρινας - Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, Λεωφ. Ελευθερίας 103	2385029444
Φ.Σ.Φ. "Αριστοτέλης", Πλατεία 7 ηρώων 1944,.....	2385022754

Συγκοινωνίες

Ο.Σ.Ε.:	2385022404
Κ.Τ.Ε.Λ. αστικών γραμμών:	2385029547
Κ.Τ.Ε.Λ. υπεραστικών γραμμών	2385022430
Φλώρινας	2385022430
Αμυνταίου	2386022219
Αθηνών	2105130427
Θεσσαλονίκης	2310595418
Λάρισα	2410530249
ΤΑΞΙ	2385022700,23800,22800,23100

*Ξενοδοχεία*Φλώρινα

"Ελληνίς", Παύλου Μελά 39	2385022671-2
"Λύγκος", Ταγμ. Ναούμ 1	2385028322-3
"Φιλίππειον"	2385023346, 2385028433
"Φιλαρέτη", Ικάρων 4	2385023587, 2385023437

Αμύνταιο

"Μοναστήρι"	2386022242
"Άτερον"	2386020000-9

Τηλέφωνα Ανάγκης

Άμεση Δράση:	2385022100
Γενικό Νοσοκομείο:	2385022555-6
Κέντρο Άμεσης Βοήθειας:	2385022166
Πυροσβεστική:	2385022199
Τροχαία:	2385022202

ΕΛ.ΤΑ.....	2385022236
Συνοδός βουνού (Θεόδ. Φάτσης).....	6936896973

Courier

ACS.....	2385044818
Γενική Ταχυδρομική.....	2385044490
Speedex.....	2385046545
Interattica.....	2385044800

Μεταφορές

Ιω. Σαλβαρίνας.....	2385023995
Νέα Δελφίνια.....	2385029130

*M.M.E. (τοπικά)*εφημερίδες

Ανατροπή (καθημερινή).....	2385044802
Έθνος.....	2385022777
Ελεύθερο Βήμα της Φλώρινας (καθημερινή).....	2385045795
Παρατηρητής.....	2385023777
Πολίτης (καθημερινή).....	2385045777
Φωνή της Φλωρίνης.....	2385022195

P/Σ και Τηλεόραση

ΕΡΑ, Σταθμός Φλώρινας (99,1 ή 96,6).....	2385046330
ΕΤ.3, Σταθμός Φλώρινας.....	2385045700

6.5. Ημερολόγιο ακαδημαϊκού έτους 2015-2016

Το ακαδημαϊκό έτος αρχίζει την 1η Σεπτεμβρίου 2015 και λήγει την 31 Αυγούστου 2016.

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

Έναρξη μαθημάτων: 28/9/2015

Λήξη μαθημάτων: 21/1/2016

Εξεταστική περίοδος Ιανουαρίου: 25/1/2016-12/2/2016

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ:

Έναρξη μαθημάτων: 15/2/2016

Λήξη μαθημάτων: 3/6/2016

Εξεταστική περίοδος Ιουνίου: 6/6/2016-26/6/2016

Δεν γίνονται μαθήματα:

Εθνική εορτή της 28ης Οκτωβρίου

Επέτειος της απελευθέρωσης της Φλώρινας, 8 Νοεμβρίου

Επέτειος του Πολυτεχνείου, 17 Νοεμβρίου

Από την παραμονή των Χριστουγέννων μέχρι και την επομένη των Θεοφανίων (διακοπές των Χριστουγέννων), 24 Δεκεμβρίου – 7 Ιανουαρίου

Γιορτή Τριών Ιεραρχών, 30 Ιανουαρίου

Από την Πέμπτη της Τυροφάγου μέχρι και την επομένη της Καθαρής Δευτέρας (διακοπές της Αποκριάς), 11 Μαρτίου – 14 Μαρτίου

Εθνική επέτειος της 25ης Μαρτίου

Από τη Μεγάλη Δευτέρα μέχρι την Κυριακή του Θωμά (διακοπές του Πάσχα), 25 Απριλίου – 8 Μαΐου

Του Αγίου Πνεύματος, 20 Ιουνίου

Ημέρα διεξαγωγής Φοιτητικών Εκλογών